FIALA FERENC

és

MARSCHALKÓ LAJOS

VÁDLÓ BITÓFÁK

A MAGYAR NEMZET IGAZI SÍRÁSÓI

GEDE TESTVÉREK

Reprint kiadás
GEDE TESTVÉREK BT. 1999.
Budapest

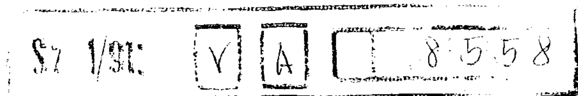

Gede Testvérek Bt. 1385 Budapest 62. Pf 849
Telefon: 349-4552

Felelős Kiadó: Gede Tibor

ISBN 963 03 7862 0

„Azok emlékének,
akik életüket áldozták
a szabad Magyarország
és a szabad Európa
nagy gondolatáért".

A Vádló bitófák-ban szereplő egyes személyekről, szervezetekről, hatóságokról egyenként a könyv harmadik részében, betűrendben felsorolva talál ismertetést az olvasó.

I.

A TÉNYEK BESZÉLNEK

BEVEZETÉS

Tizenhárom évvel a második világháború befejezése után magyarnyelvű könyv jelent meg New Yorkban. A könyv címe: ÍGY NÉZTEK KI A MAGYAR NEMZET SÍRÁSÓI. Írója, a magyarországi származású Himler Márton, az Office of Strategic Services magyar osztályának volt vezetője Németország amerikai zónájában. Az ő feladata volt, hogy felszámolja, illetőleg összegyüjtse a bolsevizmus elől 1945-ben Nyugatra menekült magyar politikusokat és mindazokat, akiket annak idején „háborús főbűnös" címmel illettek úgy a felelős, győztes, mint a felelőtlen megtorló elemek.

Mindaz, amit Himler Márton az úgynevezett „magyar háborús bűnösök" vallomásairól és kihallgatásáról ír és „hiteles" jegyzőkönyvnek tüntet fel, nem más, mint a hazugságoknak és a felelőtlen rágalmazásnak gyűjteménye. A könyvben felsorolt jegyzőkönyvek javarésze a kihallgatások után íródott s nemcsak tizenhárom esztendő, hanem hatezer év gyűlölete lobog bennük. Talán nem véletlen, hogy ez a könyv alig egy esztendővel az 1956 évi magyar szabadságharc után jelent meg a piacon. Célja nyilván az, hogy ellensúlyozza a szimpátiát és az együttérzést, amelyet a bolsevizmus ellen reménytelenül küzdő magyar gyermekek, asszonyok, munkások és parasztok szereztek meg a világtól a magyarság számára. Ha figyelembe vesszük ezt a tényt, akkor minden különösebb meggondolás nélkül megállapithatjuk, hogy az amerikai csillagos lobogó mögé bujt Himler Márton könyve az álcázott bolsevista propaganda egyik legügyesebb terméke.

A szerző személye nem jelentéktelen, mivel 1945—46-ban teljes hatalommal rendelkezett és kopóival egyetemben úgyszólván élet és halál ura volt a Nyugatra menekült magyarok fölött. De Himler Márton nemcsak a szabad amerikai demokrácia, hanem a minden demokratikus gondolatot megcsúfoló sarlókalapácsos kommunista rendszernek is szolgálatában állott. Mindenkit kiszolgáltatott, akit

elért és akit a Dzserdzsinszky-módszerei szerint felállított magyarországi ÁVO vezetője — Péter Gábor — kért, követelt vagy — megvásárolt tőle. Nem a politikai felelősség volt a főszempont, hanem a Nyugatra menekült magyar vezctörétegnek hóhérkézre való juttatása.

Jackson bíró négy pontban állapította meg a háborús bűnösség fogalmát. Ebből a négy pontból a hírhedt Péter Gáborral szövetkezett Himler Márton nem is huszonöt, hanem a végtelenségbe nyúló pontsorozatot csinált. A politikusok mellett kiszolgáltatta azok feleségeit, gyermekeit. Bolsevista kézre juttatott színészeket, színésznőket, írókat és ujságírókat, egyszerű katonákat, sőt katonák gyerekszámba menő fiait, leányait is, egyszóval bárkit, akire valaki otthon haragudott, vagy akit odahaza úgy ismertek, hogy nem szimpatizál a moszkvai tanokkal. Amíg Németországnak mindössze huszonnégy háborús főbűnöse volt, addig a kis Magyarország bolseviki vezetőinek Himler Márton többezer embert szolgáltatott ki — háborús főbűnös címen. Mint könyvében írja, „teljes hatalma volt ezen a téren."

Ha valaha lealjasították és meggyalázták egy hivatalos jogkört, akkor ezt Himler Márton és társai cselekedték.

A nürnbergi perek idején mondotta Sir Winston Churchill: „A csatatereken kinő a fű, de az akasztófák fölött soha."

Az OSS és a CIC által kiszolgáltatott becsületes magyar politikusok nagyrészét otthon rablógyilkos cigányokhoz hasonlóan akasztattak fel. Igazat kell adnunk a nagy angol államférfiúnak, mert a Gyüjtőfogház és a Markó-utcai börtön akasztófái fölött valóban nem nőhet soha fű és a magyarság soha nem felejtheti el azokat a férfiakat, akiket egy, a moszkvai bolsevizmussal szövetkezett és amerikai egyenruhát viselő megbízott, minden emberi jogot megcsufoló módon juttatott vesztőhelyre.

Himler Márton könyvét nyilván utólagos igazolás céljából írta, mert azóta, hogy a gyalázatosságokat elkövette sok minden kiderült és ma már sokat másképpen látnak Európa népei, mint akkor a gyűlölet éveiben.

A Himler Márton által kiszolgáltatott magyar politikusokról és egész tevékenységükről azóta hatalmas könyvet írt az edinburghi és oxfordi egyetem politikai professzora C. A. Macartney. A könyv, amely „October fifteenth" címmel jelent meg az edinburghi egyetem

kiadásában, homlokegyenest ellenkező megállapításokat tesz azokról a magyar politikusokról, akiket Himler Márton könyvében a rágalmak szótárából vett jelzőkkel illet.

Himler Márton a meghamisított jegyzőkönyvekkel nem csak egyes magyar politikusokat, hanem az egész magyarságot ülteti a vádlottak padjára, hogy elrágalmazza nemcsak 1944—45 bolsevistaellenes magyar ellenállását, hanem 1956 októberének elbukása ellenére is dicsőséges eseményeit.

A szerzők könyvüket nemcsak a mártír magyar nemzet igazságának, hanem egyben annak a másik Amerikai Egyesült Államok népének és demokráciájának védelmében írták, amely két nemzetet Himler Márton egyrészt akarva, másrészt akaratlanul is megrágalmazott.

Ajánljuk ezt a könyvet az Amerikai Egyesült Államok elnökének

Dwight Eisenhower Őexcellenciájának,

a State Departementnek, — és nem utolsó sorban

a Federal Investigation Bureaunak,

a Himler Márton és gangje által vesztőhelyre juttatott magyar mártírok megszentelt nevében.

EGY DIKTATÚRA ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

Szent István Magyarországa 1919 március 19-én olyan erőszakrendszerrel ismerkedett meg, amely eddig teljesen ismeretlen volt a Kárpát-medencében és Európában. „A proletárok diktatúrája!" — harsogták erre Kun Béla, Szamuelly Tibor és a Moszkvából küldött ügynökök, terroristák.

Magyarországon egy kis vörös klikk — főként szociáldemokraták — segítségével létrejött a lenini parancsuralomnak, tungid-terrornak olyan formája, amely addig ismeretlen volt a magyar nép előtt. „Itt Lenin!" — hangzott fel e napon a csepeli szikratávíróban a moszkvai pánszlávizmus üzenete.

Utána pedig azon a Magyarországon, ahol Szent Istvánok, Szent Gellértek, Szent Lászlók emelték magasra Krisztus keresztjét, elindult a bolsevizmus vörös halálvonata. Megszűnt a Jog, a Törvény, az Erkölcs!

A magyarság közé befogadott idegen elemek akasztották, lőtték az ellenálló kisgazdát, internálták a középosztálybelit, gyilkolták a dunántúli „ellenforradalmár" vasutast, a devecseri parasztot, túszként a Parlament pincéjébe hurcolták a debreceni polgárt és az egyetemi tanárt, a királyi herceget, a papot és katonát éppúgy, mint az egyszerű munkást, a Ludovika Akadémia tisztnövendékeit.

133 nap után megszűnt a proletárdiktatúra vérengző uralma. Megbuktatták részben az entente cordiale által Magyarországra bevezényelt román csapatok, nagyobbrészben azonban a magyar szabadságharcosok, a ludovikás tisztjelöltek, a vidéki parasztok, a budapesti munkások és a dunántúli vasutasok, akik hősies sztrájkban állottak ellen a vörös diktatúrának.

A szentistváni Magyarország megmaradt trianoni részlege később 533 mártír nevét írta fel emléktábláira. Ezeket mind ártatlanul és minden bírói eljárás nélkül gyilkolták meg Szamuelly Tibor és Kun Béla bőrkabátos terrorlegényei.

Az ezeresztendős nemzet, mely oly sokat szenvedett tatártól, töröktől, osztráktól, tíz évszázad legnagyobb és legrettenetesebb élményét élte végig. Addig, mindenkor idegen volt a hóhér: Caraffa, aki a magyar vallásszabadságharc prominens főit nyakaztatta le Eperjesen, Haynau, a bresciai hiéna, aki a szabadságharc 13 tábornokát végeztette ki Aradon.

A magyar történelemben először fordult elő, hogy „magyar" a magyarnak állított törvénytelen bitófát. De vajjon magyarok voltak-e Kun Béla diktatúra-népbiztosai, terroristái és apró hivatalnokai? Mindenesetre magyar állampolgárok voltak, azonban egy olyan népnek tagjai, amely főként 1882, a véres és megdöbbentő oroszországi pogromok után talált otthont, menedéket és befogadó hazát Magyarországon.

Az első magyarországi kommunista diktatúra népbiztosai között alig volt magyar és a kommunista direktóriumnak egyetlen magyarszármazású tagja volt, Garbai Sándor direktóriumi elnök, akiről a pesti proletárhumor azt mondotta: csak azért kellett élre kerülnie, hogy „legyen ember, aki szombaton is aláírja a halálos ítéleteket".

Függetlenül ettől, a diktatúra mérge ördögien hatott a magyar sorsra, akkor is, midőn már mindenki örök időkre megbukottnak és túlhaladottnak tekintette a terroristák véres parancsuralmát. 1919 után, midőn még Oroszországban sem volt bizonyos, mivé alakul a lenini „forradalom", egyes magyarországi körök sietve hirdetni kezdék, hogy a bolsevizmus tulajdonképpen a világbékét, a proletárok megváltását jelenti.

Sőt már ennek előtte is a magyarországi zsidóság hivatalos lapja az Egyenlőség nyiltan azonosította magát a bolsevizmussal:

„A zsidó szellem, a zsidó tudás, a zsidó szív és békeszeretet megmentette Oroszországot, — írták Trockijt magasztaló cikkükben 1917 december 27-én — megmentette talán az egész világ jövőjét. Soha még a zsidóság világtörténelmi hivatása oly éles fénnyel nem ragyogott, mint éppen Oroszországban. Trotzkij szavai bizonyítják, hogy a zsidó szellem az, a nagy békeszerzők, Jezsajás, Micha prófétáké, a szelíd talmudi bölcseké, — mely eltölti ma Oroszország vezetőit... Isten csak a kiválasztottjainak juttat — sokszáz évben egyszer ilyen sorsot."

A bolsevista terrorlegények magyar áldozatai fölött ott volt ez a kísérteties sírfelirat. Ha 1919 után a magyarországi hazafias zsidóság megtagadja a Kun Bélákat, Korvin-Kleinokat és terrorlegényeket, akik csaknem valamennyien saját sorai közül kerültek ki, ők és mi, valamennyien másként vészeltük volna át az 1939—45 közötti, sőt az utánuk következő véres éveket is.

Mindettől függetlenül azonban a bolsevista diktatúra különös pestis és sajátságos dögvész, amely látszólagos kimúlása után is mérgez és gyilkol. Kun Béla diktatúrája csak 133 napig élt, de a hazafias rétegek előtt bukása után is kétségessé tett minden okos reformtörekvést, minden úgynevezett progressziót, amely 1919 után az elmaradott magyar földbirtokviszonyok, a társadalmi igazságosság rendezésére törekedett. A kommunisták merő propagandából földbirtokreformot hirdettek. Ha 1919 után ugyanezt követelte a keresztény nemzeti gondolat és szocializmus apostola, Székesfehérvár szakadtcsuhájú püspöke, Prohászka Ottokár, könnyű volt rásütni a bélyeget, hogy ő is — kommunista volt. Aki az idejétmult liberális-kapitalizmus gyáraiban tisztességes munkabért követelt, szintén agyon lehetett ütni a „bolsevista" hamis stemplijével. A hazafias, asszimilált zsidóra pedig oda lehetett ütni az ellenkező előjelű bélyegzőt: Ha Szamuelly zsidó volt, — miután nem közösítették ki maguk közül — bizonyosan kommunista a sokezer holddal vagy hatalmas gyárral rendelkező zsidó állampolgár is. Az arisztokratára, aki látta az elkövetkező végzetet és „progresszív" lett szintén azt lehetett mondani, hogy a kryptokommunisták szekerét tolja. A becsületes szociáldemokrata és hithű hungarista szintén kommunistának vagy agrárszocialistának minősült, ha változtatni akart a magyar társadalmi viszonyokon.

A bolsevista és marxista ideológia mégis végleges vereséget szenvedett az 1919-es kommunista diktatúra cselekvései következtében. Az úgynevezett baloldal örökidőkre kompromittálta magát a magyar nép előtt. Jönnie kellett tehát a „jobboldalnak", amely Moszkvával és a marxizmussal szemben keresztény-nemzeti alapon veszi át az időszerű szociális gondolatot és jobboldalról valósítja meg azt a társadalmi igazságosságot, amelyet moszkovita-internacionalista szövetkezésük folytán a marxisták lejárattak.

Ebből a nagyon is kézenfekvő elgondolásból alakult ki az úgynevezett keresztény-nemzeti Magyarország. Miközben a marxista szociáldemokraták — bűneiket jóváteendő — huszonöt megígért mandátum ellenében paktumot kötettek a liberális beállítottságú gróf Bethlen Istvánnal, a Prohászka Ottokárok, Bangha Bélák hirdették a magyar paraszt, munkás szociális igényeinek kielégítését, a jobboldali írók: Milotay István, Oláh György írták a népi szocialista gondolat nagy ébresztéseit. Szabó Dezső rántotta ki a földet Elsodort falujával az 1918 előtti Magyarország retrográd magyar urai, zsákmányoló kapitalistái és mégidegenebb marxistái alól.

Új nemzedék jött, új ideákkal. De ezek az ideálok nem voltak se fasiszták, se nemzeti szocialisták német értelemben, hiszen meg-

előzték mindkét politikai és szellemi irányzatot. A „lövészárkok szocializmusát" hirdető első-világháborús nemzedék látta nemcsak az időszerűtlen nagybirtokokat, hanem a még időszerűtlenebb ipari feudalizmust. Látta mellette a hárommillió koldust, az agrárproletáriátust és látta a nagykapitalizmus gyárait, szerkesztőségeit, bankjait, kereskedelmi vállalatait, melyekből ki volt rekesztve a magyar tudás, a keresztény tehetség. És látta persze az elveszett, Trianonban szétszabdalt szentistváni birodalmat is, amelyből több mint hárommillió magyar kényszerült a kisantant hatalmak idegen jármába.

Mindenekfölött pedig ez a nemzedék meglátta, hogy Breszt-Litovszkon túl egy vérengző, idegen és barbár hatalom készül Európa lerohanására. Még nem elég erős, de mindig ugrásrakész. Kun Béla bitófáinak árnyékában, a Szovjetunió közelségében, a belső marxizmus állandó fenyegetésétől kísérve s a Kossuth által kísértetiesen megjövendőlt szláv imperializmus életveszélyében kialakult egy olyan magyar generáció, amely — ellentétben a német hitleristákkal — nem a felületes ideológia, hanem a mélységes életösztön alapján „értékelte" a bolsevizmust.

Ennek köszönhető, hogy a török, tatár, osztrák dúlást végigszenvedett magyar nép egyetlen társadalmi osztálya sem hitt a bolsevista megváltásban. A Moszkva exiljében élő Rákosi-Róth Mátyás 1943-ban jelentéktelensége miatt kénytelen volt feloszlatni az illegális MKP-t s azt csak akkor állította vissza, midőn 1944 szeptemberében az orosz-szovjet csapatok már betörtek a magyar földre. Később Rákosi saját maga vallotta be Titonak, hogy midőn 1944 végén ő és társai magyar földre érkeztek, összesen 242 tagból állott az illegális kommunista párt.

A magyar népet ez az ősi életösztön — hozzászámítva a trianoni megaláztatást — sodorta a bolsevizmus ellen harcoló és a versaillesi szerződések ellen küzdő Német Birodalom oldalára. Nem utólagos önigazolás, hanem ma már történelmi tény, hogy az 1918 és 1945 közötti Magyarországnak nem volt egyetlen társadalmi osztálya, egyetlen politikai vezetője sem, aki ne látta volna azt — a később kísértetiesen bekövetkezett — végveszélyt, amelyet a bolsevizmus jelent Európában.

Mikor 1944 őszén a szovjet csapatok betörtek Magyarországra, a paraszt ősi nyugalmával a földjein maradt, azzal a hittel, hogy neki nem történhet semmi baja, a munkás fegyverrel védelmezte Csepelt és Budapestet, épp úgy, mint 1956 nagyszerű szabadságharcában is. A magyar középosztály jórésze pedig a betörő szovjet csapatok elől Nyugatra jött, hogy Ausztria és a mai Nyugat-Németország területén megtartsa puszta életét. Nem azért „menekült",

Szálasi Ferenc Magyarország utolsó alkotmányosan választott államfője, a Szent Korona előtt leteszi az esküt

mert bármiféle bűn terhelte lelkét. Csupán azért, mert hitt benne, hogy az amerikai és nyugati demokrácia asyluma alá helyezve magát, egyszer újra kezdheti azt a bolsevista harcot, amelyet a ludovikás kadétok felkelésében, a devecseri parasztok lázadásában és a dunántúli vasutasok sztrájkjában, majd a doni harcokban és Budavár védelmében megnemszűnően folytatott.

A menekült magyarság — de vele együtt az otthonmaradt nép is — keservesen és végzetesen csalódott. Nem a nyugati demokráciákban. Csalódott a helyzet megítélésében, mert nem tudhatta, hogy roosevelti korban az amerikai csillagos-sávos zászlók és az angol lobogók mögé beépül egy sötétarcú ötödik hadoszlop, amely csak külszínre hordja az amerikai vagy angol egyenruhát, de lényegében, gesztióiban és magatartásában Sztalint szolgája. Ez az antibolsevista magyarság nem hihette, hogy egyes amerikai szervek háta mögött ugyanazok a rejtélyes bolsevista erők működnek, mint a szovjet MVD-je mögött. Nem tudta feltételezni a nagy nyugati demokráciákról, hogy a kelet-nyugati szövetség ne csak katonai és politikai, hanem világnézeti térre is kiterjedjék s ennek következtében a hazafias antibolsevista magyart épp olyan „vogelfrei"-nek tekintsék, mint — mondjuk — a KZ-eket őrző német SS-legényt.

Legfőként nem hihette el, hogy a nyugati demokráciák segítő kezet nyujtsanak a szovjet által inszcenált biológiai osztályharcnak, amelynek egyetlen célja volt: Délkeleteurópa és benne Magyarország antibolsevista jellemi és szellemi elitjének megsemmisítése.

A nyugati demokráciák az atomkémkedés leleplezéséig és a McCarthy vizsgálatokig nem tudhatták, hogy győzelmük árnyékában milyen sötét világromboló erők szervezkedtek meg — őellenük is!

Ebből a kölcsönös rossz helyzetmegítélésből keletkezett minden további baj, szerencsétlenség. Az ötödik hadoszlop beépült az OSS mögé, a CIC-ba és persze korántsem azon fáradozott, hogy ott az USA nagy keresztény, humanista tradícióit ápolja és nem azért, hogy az amerikai lovagiasság, emberség, szabadságszeretet és tisztesség nemes hagyományain keresztül magának Amerikának szerezzen világnépszerűséget, hanem — éppen ellenkezőleg — azért, hogy mindezt kompromittálja vagy legalábbis kétségessé tegye az európai nemzetek előtt. Az ötödik hadoszlop épp annyira nem volt amerikai, mint ahogy nem voltak magyarok Kun Béla vagy Péter Gábor (Auspitz Benjamin) későbbi terrorfőnök pribékjei sem.

Amíg a magyar nemzet és a többszázezer főnyi menekült az USA-ban reménykedett, ez az ötödik hadoszlop amerikai egyenruhában futkározott, amerikai felségjelvényeket viselt és ezzel azt a látszatot keltette, hogy közönséges rablásait, kegyetlenkedéseit,

jogtalanságait és még a nürnbergi jogot is messze túlhaladó cselekményeit Amerika nevében, esetleg Amerika jóváhagyásával követi el.

Kizárólag ennek a sötét társaságnak köszönhető, hogy Délkeleteurópa vezető elitjét közvetve vagy közvetlenül a szovjet MVD vagy annak budapesti filiáléi kezére szolgáltatták „háborús bűnösség" ürügyén a nürnbergi nemzetközi bíróság megtévesztésével és hitvány becsapásával szovjetorosz vagy szovjetmagyar kézre adtak olyan államférfiakat, szellemi embereket, akiket bármely amerikai vagy angol bíróság felmentett volna.

A délkeleteurópai kommunista hatalmat lényegében ezek az amerikai egyenruhába bújt — de Amerikát is eláruló — ötödik hadoszlopok építették fel. Amikor hazakényszerítették a névtelen polgári menekülteket, amikor magyar cinkostársaik segítségével amerikai őrizet alól budapesti kommunista kézre lopták a magyar gyárak kimentett gépeit, a Nemzeti Bank aranyait, akkor a hatalom felé törő kommunista kisebbségnek tettek olyan páratlan szolgálatot, amely nélkül — valószínűleg — egészen más volna a mai délkeleteurópai helyzet.

Ma ugyanezek amerikai befogadó hazájukat merik azzal vádolni, hogy ők „felsőbb parancsra" cselekedtek. Olyan amerikai parancs azonban nem volt és nem is létezhetett, hogy államfőket, miniszterelnököket, egyetemi tanárokat és jelentéktelen kisembereket minden személyi értékükből kifosztva, jegygyűrűiket, óráikat elrabolva, — gyakran véresre verve — szolgáltassanak ki a szovjet akasztófáknak.

Ennek a gangnek működése a lehető legrosszabbat teremtette meg a Duna-térségben, az otthoni nemzet és az európai emigráció körében: a morális vákuumot. Nem véletlenség volt ez, hanem ördögien céltudatos terv. Azt a hamis látszatot kelteni a keleteurópai népek felé, lássátok: Amerika sem különb mint a Szovjetunió. Ne higyjetek, ne reménykedjetek. Mi, íme szolgáltatjuk a bizonyítékot: a félholtra vert, kifosztott magyarok, a „háborús bűnösök" levágott fejei hirdetik nektek, nincs más lehetőség: el kell fogadnotok a szovjet uralmat.

S amikor a hazaszállított mártírokat kivégezték, amikor reménytelenné és nevetségessé tették minden antibolsevista vagy demokratikus helytállást, akkor óraműszerű pontossággal üzembe lépett a keleti kommunista terror. Talán abban a pillanatban, midőn az utolsó „háborús bűnöst", az utolsó magyar tenyészbikát vagy gyári berendezést szállították vissza — közvetve — Sztalinék kezére, mikor a délkeleteurópai bolsevisták már semmi anyagi előnyt nem

remélhettek Nyugattól, megcsinálták a nagy hatalomátvételt. Immár Amerika ellen!

Ami ma Délkeleteurópában van: a bolsevista terrort, szláv imperializmust, amerikaellenes gyűlölködést formailag Rákosiék váltották valóra. Felépíteni azonban innen kezdték, Nyugatról, a nyugati ötödik hadoszlopok, fejvadászok, a biológiai osztályharcot hirdető kryptobolsevisták, amerikai egyenruhába álcázott OSS-ügynökök segítségével. A bolsevizmust ma is ugyanezek az erők segítik, támogatják Nyugatról. Az ötödik hadoszlop, amely a legendás magyar szabadságharc után is ilyen nemzet- és mártírgyalázó hazugságokkal áll elő és kollektíve még mindig „bűnös nemzetekről" vagy legalább is „bűnös osztályokról' beszél, azt akarja bizonyítani, hogy az ilyen nemzetek méltók a szovjet szolgaságra, a bolsevista halálra.

Ezt így nem meri kimondani az OSS magyar osztályának vezetője. De könyvének ez a célja, értelme, irányzata.

E könyvben egy szimbolikus jelentőségű képet talál az olvasó. Egyik oldalon a magyaroszági GPU vezetője látható: Péter Gábor „vezérezredes" a világhírnévre vergődött Andrássy-út 60 réme, akinek kezéhez tíz- és tízezer ártatlan magyar vére tapad. A második oldalon amerikai egyenruhában Martin Himler „ezredes", az OSS magyar osztályának vezetője ül, aki annyi száz és ezer jó magyart szolgáltatott — minden háborús bűn nélkül — a másik partner, a GPU vagy ha úgy tetszik MVD kezére.

Az európai végzet elindult. Az amerikaiak — sajnos — annak köszönhetik világszerte fentálló hátrányos helyzetüket, népszerűtlenségüket, hogy ilyen tárgyalások egyáltalán létre jöhettek.

Mert ezek eredménye az a sír, melybe belebukott Délkeleteurópa, Magyarország és az USA korábbi délkeleteurópai presztizse, népszerűsége is.

AZ ÖTÖDIK HADOSZLOP DÉLKELETEURÓPA ELLEN

Kik voltak azok, akik az amerikai győzelem közeledtén beöltözködhettek az Allan Dulles vezetése alatt működött Office of Strategic Services különféle rangjelzésű amerikai egyenruháiba?

A „magyar osztály" vezetője — ha a szemünknek hihetünk — Colonel Martin Himler volt. Naturalizált amerikai, aki a magyar-

országi Mátraverebélyről, már amennyire nyomait követni lehet, — mint szegény ottani zsidócsalád leszármazottja — az első világháború előtt vándorolt ki az USA-ba.

Nevét akkor hallotta először az otthon és Amerika magyarsága, midőn az USA-ban megalapította Himlervillét. Az akkori laptudósítások szerint jó kapcsolatokat tartott fent az 1919-es magyarországi bolsevizmus kommunista emigránsaival és az amerikai magyar bányászok centjeiből hárommillió dollárt gyüjtött össze a Himlerville nevű bányász-„kollektívára", melyből az USA egyik legszégyenletesebb panamája lett. Martin Himler egy víz alatt álló bányát vett meg a magyar bányászok számára. A becsapott, megzsarolt magyar bányászok ezrei jutottak éhségbe, nyomorba. Hihetetlen mértékben emelkedett körükben az öngyilkosságok száma.

1945 májusában az angol alsóházban azonban diadalmasan jelentette Eden akkori külügyminiszter:

— Európában a történelem legnagyobb embervadászata folyamatban van!

Az „embervadászat magyar osztálya" élén ekkor merült fel Martin Himler OSS „ezredes". A fejvadászathoz természetesen szükség volt munkatársakra: magyarokra, szlovákokra, zsidókra, románokra,akik a vadászat feltételeivel vagy legalább is helyszíni ismeretekkel rendelkeznek.

Himler Mártonnak pedig voltak bizonyos „helyszíni ismeretei", sőt értékes kommunista kapcsolatai is Magyarországon.

Egy „demokráciaellenes összeesküvésért" 1947-ben kivégzett magyar antikommunista felesége, akinek alkalma volt a dolgok folyásába közvetlenül beletekinteni, külföldre menekülve ezeket írja:

> „Magyarországon köztudomású volt 1945 óta, hogy Himler Márton nem csupán és egyszerűen baloldali volt, a szónak náciellenes vagy általában fasizmus elleni értelmezésében, hanem a külföldre menekült kommunista emigránsok segítségével végezte szervező munkáját a háború előtt, alatt és után."

Kezdetben ez még korántsem az OSS keretében történt. Himler Márton maga írja könyvében, hogy 1938-ban Budapesten járt és azután értesültek a magyar biztonsági szervek, valamint a Magyar Nemzeti Múzeum egyes tisztviselői arról, hogy a külföldön élő magyarországi emigráns kommunisták, intelligens elemekből magyarországi sejteket szerveznek. Ezeknek egyik feladata volt, hogy a Széchenyi-könyvtár sajtóanyagán keresztül valósággal „feltérképezzék" az egész magyar közéletet, tudományos életet, hivatalokat, belügyminisztériumot. Nemcsak a hírlaptárban, hanem az apró

nyomtatványok tárában kicéduláztak minden jobboldali nevet, közéleti szereplőt, főként minden antikommunistát. Összefoglaló jelentéseiket a ma is élen szereplő kommunista nő, Waldapfel Eszter, Kelemenné és Berkovits Ilona gépelte a Nemzeti Múzeum írógépjein. Az ügyből rendőri vizsgálat is lett. Ennek során Lőts Ernő, ujságíró, a Kis Ujság munkatársa elmondotta, hogy az amerikai kommunista intellektuellek alaposan felkészülnek a jobboldal megsemmisítésére. Ha kitör a háború és azt a németek elveszítik, örökidőkre elnyomnak Magyarországon minden keresztény-nemzeti mozgalmat. Itt említette meg Lőts Ernő, hogy a titkos mozgalom vezetői Amerikában Göndör Ferenc, Kéri Pál és Himler Márton.

Ugyanez a szemtanu vallja, hogy amidőn 1945 január 18—19-én Budapestre bevonultak a szovjet csapatok, a fentemlített intellektuális körnek tagjai járták végig az óvóhelyeket azzal a feladattal, hogy a prominens magyarokat össze kell írni:

— Jól dolgoztatok, gyerekek! — mondta egy ilyen alkalommal Eisler József, a Kommunista Párt későbbi tolnai főispánja — Himler Márton katonás fegyelmet követel s most már minden az amerikai vezérkar keretében megy! — folytatta. A jelenlevők pedig hangosan összenevettek.

Ők tudták, hogy legfeljebb csak az OSS leple alá bújva, de ugyanaz a kommunista munka folyik, amelyet már 1938-ban megkezdtek. Folyik pedig immár nem a magyar jobboldal, hanem az egész magyar szellemi elit, az egész antibolsevista keresztény magyarság ellen, a biológiai osztályharc jegyében, a keresztény középosztály megsemmisítésének nem is nagyon titkolt szándékával.

1945—47-ben a volt titkos kommunisták, a kommunista munkaszolgálatosok, kommunista KZ-esek a sajtóban már nyiltan dicsekedtek vele, hogy miként emelte ki őket Himler Márton és irányításával hogyan segítették a szovjet törekvéseket a háború alatt és után.

A magyar szemtanu fent röviden elősorolt bizonyítékai azonban kísértetiesen egybehangzanak az Amerikaellenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottság előtt elhangzott egy másik vallomással is.

A New York Times 1950 március 29-iki számának 6. oldalán érdekes tudósítás jelent meg az OSS magyar osztálya vezetőjének szerepéről. Alább, angol eredetiben is közöljük a New York Times cikkét, amely szerint a James O. Eastland, mississipi demokrata szenátor vezetése alatt álló szenátusi jogi albizottság előtt Himler Mártonról fontos vallomást tett az azóta elhúnyt Steve J. Thuransky, Hungtingtonban lakó, naturalizált, magyar származású amerikai állampolgár. Thuransky 1947-ben az International Harvester Company és a Ford Company megbízásából gépeket árult Magyarországon, ahol közvetlen ismeretségbe került Himler Mártonnal.

Mint az angol szövegből kitűnik, Thuransky vallomása szerint Martin Himler az első világháború során kommunista, a második világháború idején az amerikai Counter Intelligence Corps (CIC) ügynöke volt. A vallomás szerint Thuransky Budapesten beszélt Himler Mártommal, aki akkor egy bizonyos Horváth társaságában volt, aki azonos a magyarországi kommunista párt egyik elnökével. (A legnagyobb valószínűség szerint Horváth Mártonról, a VIII. kerületi kommunista párt elnökéről és a Szabad Nép akkori szerkesztőjéről van szó.)

„This man Horváth and Mr. Martin Himler, without an American passport, without the permission of the American military Commission", Mr. Thuransky testified, „they went out into Austria and into Germany because Mr. Himler said the American Army would hold many Hungarian trucks which rightfully belonged to Hungary and they brought in a bunch of trucks, steal it away from the American armed forces.

He was in an American uniform smuggling drygoods, silverware, silk and nylon stockings. I met him several times in the Hungarian ghetto when he came in with his load of smuggled goods."

(Horváth és Mr. Himler Márton — tanusította Thuransky — amerikai útlevél és az amerikai katonai bizottság engedélye nélkül mentek Ausztriába és Németországba. Mr. Himler ugyanis azt mondotta, hogy az amerikai hadsereg birtokában nagyon sok magyar tehergépkocsi van, amelyek jogilag is a magyar állam tudajdonai. Hoztak is haza egy csomó tehergépkocsit, amelyeket egyszerűen elloptak az amerikai fegyveres erőktől.

Ő amerikai egyenruhában csempészte az ékszert, ezüstöt, prémet és nylon dolgokat. Többször találkoztam vele a magyar gettóban, amint csempészholmijával megérkezett.)

Steve Thuransky azonban csak egy ezredrészét látta a megdöbbentő valóságnak. Ő nem járt azokban a táborokban, letartóztatási intézetekben, amelyekben az úgynevezett „háborús bűnösöket" gyüjtötték össze ennek az ötödik hadoszlopnak tagjai. Ő nem tudhatott a verésekről, kínzásokról, éheztetésekről. Azonban mégis akadt igen előkelő szemtanu, Joseph McCarthy amerikai szenátor,

aki a dachaui perek kapcsán — német viszonylatban — nyilatkozott az OSS és a CIC bizonyos egyszőrű embereinek módszereiről.

— Úgy gondolom, — mondotta a dachaui perek kapcsán 1949 március 20-án az amerikai sajtó képviselői előtt a halhatatlan emlékű McCarthy szenátor — a világ elvárta tőlünk, hogy az amerikai joggyakorlat bizonyítékait magával a legyőzött ellenségünkkel szemben is alkalmazzuk. Ehelyett Gestapo és GPU módszereket alkalmaztunk. Tanuvallomásokat hallottam és dokumentációs bizonyítékokat olvastam, melyekből kitűnt, hogy a vád alá helyezett személyeket ütötték, verték és testileg kínozták, még pedig olyan módszerekkel, amelyek csak beteg agyvelőkben születhettek meg. Látszatpereknek és látszatkivégzéseknek tették ki őket, megfenyegették a vádlottakat, hogy családtagjaitól elrabolják az élelmiszerjegyeket. Mindez a vádló jóváhagyásával történt, hogy megteremtsék a vallomások kicsikarásához szükséges lélektani légkört. Ha az Egyesült Államok néhány embernek ilyen cselekményeit büntetlenül hagyják, akkor az egész világ örökidőkre bírálhat minket és kétségbevonhatja a mi erkölcsi motívumaink helyességét."

Ami a dachaui perekre vonatkozott, az százszorosan érvényes a magyar háborús bűnösöknek nevezett mártírokra. Ezek 99 százalékára nem volt érvényesíthető az 1945 augusztusi londoni egyezmény, a Jackson-féle öt pont s mégis úgy bántak el velük az OSS jóvoltából, amint azt McCarthy írta: „beteg agyvelőkben született módszerekkel". Himler Mártonék gangje valósággal úgy lopta ki őket az amerikai fenhatóság alól- mint a csempészárut. Megtagadták a nemzetközi jogot, felrugták az amerikai asylum nemes elvét, kifosztották, személyi értéktárgyaiktól megrabolták a kezükre jutott magyarokat. Vertek, ütöttek, éheztettek.

Most, oly sok év után ismét jelentkeznek, hogy mégjobban meggyalázzák, még inkább az ocsmányság minden színével kenjék be áldozataikat. Most, amikor az Egyesült Államok ugyanabban az antibolsevista harcban áll, melyben mi álltunk 1919 óta, még mindig bűntelen és ártatlan magyar mártírok ellen okádják kénköves gyűlöletüket.

Az értelmes amerikai és a sokat szenvedett magyar elolvasván az „OSS magyar osztálya főnökének" mártírgyalázó könyvét- önkéntelenül is azt kérdezi:

— Nem Kruscsov vagy nem Kádár János finanszírozták-e ezt a könyvet, hogy örök gyűlöletet keltsenek a magyarság és Amerika között? Kik azok, akik ezt a szellemi mérgesgázbombát odavetik az Egyesült Államok és Kossuth magyar népe közé?

S a kérdésre nem mi felelünk, hanem egy amerikai publicista. 1955-ben Albert H. Bosch new yorki republikánus képviselő javaslatot nyujtott be, hogy a kongresszus vizsgálja ki azt a világháború utáni „erőszakolt repatriálási politikát, amelyet amerikai katonai és polgári hatóságok hajtottak végre 1945—47 között".

Julius Epstein, aki Amerika egyik legkitűnőbb publicistája és semmiesetre sem „náci-gyilkos", tiszteletreméltó tárgyilagossággal írta: A kiszolgáltatást az UNRRA szintén elősegítette s amikor pl. Patton és Patch amerikai tábornokok húzódoztak a végrehajtástól, azt visszataszítónak nyilvánítván, szigorú parancs érkezett a SHAEF-től (Supreme Headquarters, Allied Expeditionary Forces) és a washingtoni nagyvezérkartól a végrehajtásra.

A második világháború utáni időknek ebbe a szörnyű és égbekiáltó fejezetébe — folytatja Julius Epstein — nemcsak az USA keveredett bele, hanem Angliának és Franciaországnak is nagyrésze volt a kiszolgáltatásokban. (Ebben a vonatkozásban — legalább is magyar viszonylatban — Julius Epstein tévedett, mert a francia megszállási zónákból magyarokat nem szolgáltattak ki, a francia hatóságok emberi és természetes álláspontja szerint: Magyarország nem állott hadban Franciaországgal, tehát francia-magyar viszonylatban háborús bűnös magyarok egyszerűen nem létezhettek) Ezerszámra lettek emberek öngyilkosok, pl. kozákok és százezerszámra estek a szovjet áldozatául, kivégzések vagy börtönökben, kényszermunkatáborokban bekövetkezett halálesetek révén és százezerszámra senyvednek még mindig a különböző vasfüggöny mögötti börtönökben és táborokban.

Magyar vonatkozásban — írja Julius Epstein — ennek a szörnyű és égbekiáltó fejezetnek egyik legvisszataszítóbb figurája Himler Márton, a hírhedt „salzburgi fejvadász". Ha elrendelik a vizsgálatot, akkor majd talán ki fog derülni, hogy ez a szélhámos hogyan lépett elő CIC ezredessé, kik fedezték szörnyű tetteit, kik voltak a társai s a salzburgi rémtettek után hogyan járhat még mindig szabadon, sőt hogyan dicsekedhet el ujságcikkekben azzal, hogy neki milyen érdemei voltak a magyar háborús bűnösök (Rákosiék kezére) kiszolgáltatása körül.

(Amerikai Magyar Hang, 1955 március 7)

Az OSS erre a módfelett gyatra, tudatlan és erkölcsileg jóval a

nulla alatt álló kommunistára bízta a magyar nemzeti elit, az antibolsevista szellemi réteg likvidálását.

Az amerikai lelkiismeret azonban már régen ébredezni kezdett. Az ötödik hadoszlopok munkájának felderítésére 1955 február 8-án az Egyesült Államok egyik törvényhozója, Albert H. Bosch, a House of Representativesben határozati javaslatot nyujtott be s javasolta a vasfüggöny mögé kényszerűen repatriált szerencsétlenek ügyének kivizsgálását. A „House Resolution 137" címen jegyzökönyvbe vett javaslat ugyancsak Epstein fenti cikkére hivatkozik s többek között ezeket mondja:

> Miután többmillió antibolsevista hadifogoly és polgári személy kényszerű hazaszállítása kitörölhetetlen foltot ejtett a politikai menekülteknek menedékjogot biztosító amerikai hagyományokon és mivel a milliónyi orosz, ukrán, lengyel, magyar, balti stb. eredetű antibolsevista hadifogoly és polgári egyén kényszerű repatriálása erkölcsi beállítottságunkat a vasfüggöny mögötti kommunistaellenes érzelmű népek szemében még ma is árnyékba vonja és egymásközti viszonyunkat mérgezi, ezzel egyben hátráltatja külpolitikánkat is, — mondja ki a t. Ház a vizsgáló bizottság kiküldését.

Az amerikai politikus nem ért rá az amerikaellenes ötödik hadoszlop ügyével foglalkozni. Azonban a javaslat még mindig ott fekszik a House Representatives előtt s a Martin Himler által kiadott nagyon is gyanus vörösízű könyv után eminens USA érdek volna az ötödik hadoszlop és az összes Martin Himlerek leleplezése. Hiszen ezek az amerikaellenes kryptokommunisták, fejvadászok még ma is az erkölcsbíró szerepében tetszelegnek, nemzetek mártírjait gyalázzák hazugságaikkal és tovább rontják a viszonyt Amerika legjobb szövetségesei, az antibolsevista emigrációk és az Egyesült Államok között. Ma úgy tüntetik fel magukat, mint a zsidóság védelmezői és nemzeti hősei s ezzel a legrosszabb szolgálatot teszik az Amerikához hű és nem gyűlölködő zsidóknak.

Himler Márton például Tel Avivban járván az Új Kelet című lapban 1954 április 30-án ezeket iratta magáról:

> „Hogy a magyar zsidók a nyilas gyilkosokat holtan láthatták az akasztófákon, ezt a csodát Himler Márton ezredesnek (!) köszönhetjük. Ez az ő nagy érdeme, mellyel előkelő helyet biztosít magának a zsidóság történetében."

Nézzük hát, milyenek is voltak a személyek és a cselekedetek, akik és amelyek ezt az „előkelő helyet" segítettek biztosítani.

A NAGY MOCSÁR

1944 március 19-én, midőn Hitler csapatai megszállták Magyarországot, a Sicherheitsdienst elsőnek a budapesti politikai osztály detektívjeit szállította el a német KZ-ekbe. Bár a magyar szuverenitásnak ez kétségtelen sérelme volt, a németek a maguk szempontjából nem tehettek mást. A háború szabotálásának, a szövetségi viszony szüntelen mérgezésének, a kommunista infiltrációnak egyik kiindulópontja a budapesti rendőrség politikai osztálya volt, noha éppen ennek lett volna kötelessége a belső rend biztosítása.

A politikai osztály főnöke Sombor-Schweinitzer József volt, akit a kormányzó sokáig nem akart e fontos tisztségre kinevezni, mert köztudomású volt róla, hogy prostituált barátnője az utcán rálőtt és a nagyhatalmú rendőrtanácsos gyáván elfutott. Mikor mégis a politikai osztály élére került, első kötelességének tartotta, hogy hamis jelentéseivel mind mélyebbre ássa a szakadékot a kormányzó és a jobboldal különböző pártjai között. Ma már Macartney angol tudós könyve is tényként állítja, hogy „Rebeka ki a Várból" című röpiratot egyenesen Sombor-Schweinitzer József politikai osztálya nyomatta. A kormányzóné személyét és a mindig lovagias Horthy Miklós egyéni érzékenységét méltán sértő röpiratot aztán ráfogták a hungaristákra, sőt produkálták a „tetteseket" is.

Ezekkel a módszerekkel Sombor-Schweinitzer József elérte, hogy minden nemzeti érzelem, minden bátor, hazafias helytállás gyanusnak. államellenesnek tűnt fel. Ezzel párhuzamosan kommunisták, baloldali elemek, viszontbiztosítási alapon álló defetisták siserahada terjeszkedett ki a Zrinyi-utcai politikai osztály körül. 1942-ben már a legmagasabb kormánykörökben is köztudomású volt, hogy politikai ügyekben nem lehet a rendőrség politikai osztályában megbízni és minden kommunistaellenes nyomozást át kellett adni a csendőrség nyomozóinak.

Mikor máig is érthetetlen megbízása folytán Himler Márton megérkezett Európába, ezeket a németek által elhurcolt detektiveket fogadta szolgálatába. A detektív, aki a Conti-utcai könnyű leá-

nyoktól fogadott el zsebpénzeket, fején a német KZ glóriájával ellenállóvá szépült. A politikai osztály kiválósága, aki alázatos tisztelettel hajbókolt Bárdossy László vagy Imrédy Béla előtt, most hivatásos vadászkutya ösztönével üldözte saját urait. Aki Hain Péter detektívcsoport-főnök beosztottja volt, dalos jókedvvel táncolhatott Hain Péter hasán, hogy kitapossa belőle annak állítólag elrejtett — zsidó aranyait.

Kik voltak hát a Himler-csoport első „magyar" segítőtársai, akik 400 dollár jutalmat kaptak minden levágott magyar fejért?

Ott volt elsősorban maga Sombor-Schweinitzer József, aki megerőszakolta egy rendőrtanácsos bajtársának feleségét, míg a férjet, mint „háborús bűnöst" hazaszolgáltatta a kommunista akasztófának. Ott volt Hivessy Mátyás, aki — mint később kitűnik — a legaljasabb módon detektívtársát lopta át a budapesti GPU kezére és aki még ma is a müncheni amerikai CIC szolgálatában ügyködik. Szélessy Jenő detektívfelügyelő a magyar fejekért kapott 400 dollárokból ott feketézett Traunsteinben a Jewish Committee tagjaival. E csoporthoz tartozott Czobor István detektív, aki mint félig „fajilag üldözött" vad gyűlölettel hajszolta fel a bolsevista akasztófák számára régebbi gazdáit. Ezek közé tartozott egy Okos nevű detektív, Dombi detektívfelügyelő, a Hain Péter-féle csoportból Cselényi József detektív. A magyar detektív-bandának állandó besúgója volt egy Molnár nevű rendőrkapitány is.

Egyedül Borbáth Samu rendőrtanácsos, a budapesti politikai osztály sajtócsoportjának vezetője, a kemény, gerinces székely nem vállalkozott arra, hogy a nagy fejvadászatban résztvegyen.

Himler Márton azonban még a fentieknél is megbízhatóbb fejvadászokat szedett össze 1945 június-júliusában. Ezek között ott volt a munkatörzs legfontosabb tagja, Grandville-Grosz amerikai „kapitány", a budapesta Ostende-kávéház tulajdonosának, Grósz bácsinak a fia, aki a „háborús bűnösöktől" összerabolt vagyonból jólmenő textilüzletet tart fent New Yorkban „Grandville Sales Co. text." elnevezéssel a Broadway 321 szám alatt. Ott volt Herczog-Knight „amerikai" hadnagy, akit Himler Márton ismeretlen körülmények között öltöztetett be amerikai egyenruhába. Feltűnt a társaság soraiban Izrael Márton, akit a magyar Vkf. 2 úgy tartott nyilván, mint veszedelmes kommunistát, román kémet és szeszcsempészt. Ott volt Bochkor Márton, akiről ma Himler állítja ki a bizonyítványt, hogy „Bochkor félzsidó kispap volt s talán nem egészen korrekt módon viselkedett". Annyira nem korrekt módon, hogy Bécsben ugyancsak a háborús bűnösöktől elrabolt értékek

segítségével a szánalomraméltó kispap kitűnően jövedelmező cipőüzletet alapított.

Ezek azonban csak az úgynevezett prominensek voltak. A budapesti félkommunista-kormány részéről egy Friedmann László nevű volt munkaszolgálatos bolseviki ütötte fel tanyáját Salzburgban, hogy szolgálatára álljon az amerikai „háborús bűnösöket kereső komissziónak". Ennek a Friedmannak volt egy igen érdekes segítőtársa: Gellért Andor ujságíró, aki 1943-ban Bárdossy László korábbi megbízása alapján a berlini „Donaueuropát" szerkesztette Vajtha Ferenc társaságában. Gellért Andor csodálatos módon 1951 után a müncheni Free Europe Rádió vezetője lett. Vajtha Ferenc, Szálasi bécsi főkonzulja pedig Himler Márton kémjévé változott.

A nemzetközi háborús bűnösök listáján egyetlen egy magyar név szerepelt. Horthy Miklóst ugyan Nürnbergbe vitték, de ott csak mint tanut hallgatták ki, aztán a nürnbergi bíróság szabadon bocsátotta. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság később — titokzatos befolyásokra — 52 magyar kiszolgáltatásához járult hozzá. Jackson amerikai főbíró egyetlen magyart sem akart szovjet kézre adni. Himler azonban eldicsekedett vele, hogy Amerika nürnbergi főbíráját ő beszélte rá a magyarok kiszolgáltatására.

A Supreme Court főbíráját az ötödik hadoszlop vezére egyszerűen és közönségesen becsapta. Mert ha akármelyik magyart, beleértve a két államfőt, — Horthy Miklóst és Szálasi Ferencet is — akik tisztüknél fogva elsősorban viseltek minden felelősséget, Nürnbergbe viszik, a nürnbergi bíróság szinte száz százalékos valószínűséggel felmenti őket, mint ahogy Horthy Miklóst el is bocsátotta.

Így azonban 1945 decemberében nyugodtan írhatta az OSS magyar osztályának vezetője az amerikai Magyar Bányászlapnak, illetőleg saját unokaöccsének, Fáy-Fischer Andornak:

„Újra itthon vagyok Salzburgban és ma adom fel Budapestre a hatodik szállítmányt, gonosztevőket, akik repülőgépen mennek a magyar igazságszolgáltatás (?) felé. A kisebb gonosztevőket már vonaton fogjuk küldeni, ha nem is éppen Pullmann-kocsiban."

Ettől kezdve teherautóoszlopok, vonatok gördültek haza Magyarországra, megrakva ártatlanul üldözött magyarok százaival, ezreivel és a „bűnösök" hozzátartozóival, asszonyokkal, lányokkal, akik még ma is a kommunista internálótáborban szenvednek odahaza. A modern emberkereskedelem hihetetlen rémregényét írta meg az OSS-be betelepült kommunista ötödik hadosztály.

A salzburgi Himler-komisszió helyiségében többen hallottak ily beszélgetéseket:

— Árut kínálnak Pestről!

— Össze kell fogni egy csomó háborús bűnöst, azokért ma minden pénzt megadnak odahaza (Magyarok Útja, Buenos Aires, 1951 április).

Steve Thuransky már ismertetett vallomásán kívül itt van Pándy László ujságíró börtönnaplója, amely szerint a salzburgi Camp Marcus ORR-ben Himler Márton és bandája kirabolta az öszszes áldozatokat. Hamis nyugta ellenében elvették arany-, ékszertárgyaikat, jegygyűrűiket, kevés pénzüket. Egy magyar gyárost megfenyegettek, hogy ha nem adja át nekik Ausztriába kimentett áruját, akkor 2000 zsidó meggyilkolása ürügyén fogják kiadni Péter Gábornak. Másoktól monogrammos családi ezüst evőkészleteiket vették el és értékesítették a bécsi fekete piacon.

Az Andreanszky-család összes elérhető tagjait, a nőket is, mint például Andreanszky Jenőnét kiszolgáltatták az Andrássy-út 60-nak, mert egy rokonuk, Andreanszky Gyula, ameikai ujságíró volt, aki leleplezte Himler Márton hárommillió dolláros amerikai bánya-panamáját.

„Himler bosszútánca Európában" cím alatt írta a Magyarok Útja 1950 május 15-i száma.

„Ez az együttes (Himler-csoport) járta a menekült táborokat, kutatva értékes magyar fejek s méginkább az értékesíthető holmik után. Hogy milyen módszerekkel dolgoztak, arra egyik buenos airesi olvasónk leveléből közlünk egy részletet:

Vállalatom igen értékes tulajdonát, mintegy három vagón anyagot raktároztam le N-ben. Mivel szeretek nyugodtan aludni, értesítettem pesti társamat s az anyagot az amerikaiak védelme alá helyeztem. Mikor a ‚Grabler Bräu' (Himlerék főhadiszállása) tudomást szerzett ez értékekről, kiküldte hozzám Granville állítólagos hadnagyot, aki igen nagyképűen, de émelygős udvariassággal érdeklődött az áru után. Természetesen a legrövidebben elutasítottam ezt az illetéktelen beavatkozást. A hadnagy úr után egy Izrael Márton nevű úr keresett fel... Goromba volt, ki kellett utasítanom lakásomból. Következő nap pedig egy ismeretlen, magyarul nem tudó — vagy nem akaró — „amerikai katona jött ki, kezében iratokkal, amelyek állítólag arról tartalmaztak bizonyítékot, hogy én 1944 december 5-én a pesti Dunaparton kétezer zsidót mészároltam le. Még egy látogatást kaptam Izrael ‚Marcitól', aki igen jóindulatúan kenetes volt és meg akart menteni, ha okos leszek és megcsinálom az üzletet Granville úrral.

Ekkor már összeköttetésbe léptem az amerikai hatóságokkal, egy tiszt barátom útján. A továbbiakban már ők irányították lépéseimet. A vádaskodást ugyan ők sem tudták megakadályozni. Így kerültem kihallgatásra a CIC-hez, a kétezer zsidó ügyében. Az amerikaiak természetesen elengedtek, a szörnyű vád szétpukkant, az árut is megőrizhettem. Himler ellen tett feljelentésemnek azonban nem lett eredménye. Ez az a ritka holló, aközül az ezer meg ezer eset közül, mikor Himlerék zsarolása eredménnyel is járt. Az erőszakos hazaszállításoknak is akkor lett végük, amikor egy magyar ezredes leugrott a vonatról, valósággal berontott egy amerikai ezredeshez, aki elvitte őt a salzburgi katonai kormányzat fejéhez és itt: maguk az amerikaiak döbbentek meg a kegyetlenségek hallatára. Himlert felelősségre is vonták, de olyan hátsó összeköttetése volt Washington felé, hogy félreállítani most sem lehetett, de az erőszakos hazaszállításokat megszüntették."

Továbbá ezt írta még a Magyarok Útja fenti számának szemtanuk vallomása alapján készült cikke:

„Az elrabolt értékekből, a halálbaküldöttek javaiból lakomázott itt a nemzetközi söpredék. Álombaillő gazdagságban, nők, ételek, italok, kábítószerek vad piacán folyt a tivornya a kifosztottak nyomorúságából.

Egész érthetetlen és perverz módon a náci Németország padlóra rajzszögezett lobogóján táncoltak Himler és a többiek, SS-ruhát és a páncélosok fekete egyenruháját öltve magukra, horogkeresztes karszalaggal és „Heil Hitler" kiáltással kocintva poharaikat. (Egy amerikai szolgálatban állt, volt magyar bíró közlése.)"

Oroszlán a ketrecben cím alatt a Szabadság 1957 június 27-i számában Himler Márton maga írja, hogy bevitte Péter Gáborhoz Hal Lehrmann amerikai ujságírót és ezeket mondotta neki:

„Megengedi, hogy bemutassam Lehrmann amerikai ujságírót, aki szeretne Önnel megismerkedni s szeretné hallani, hogy egyszerű szülők gyermekéből miképpen lett ilyen magasrangú államférfi!"

A továbbiakból kiderül, hogy Péter Gábor konyakot, cigarettát hozatott s félórai barátságos konyakozás után lementek „megnézni" Szálasi Ferenc nemzetvezetőt és az amerikai ujságíró minden áron az „igazi látványosságot" akarta látni, az alsó pincét, ahol a fizikai vallatások történtek. Maga Himler Márton írja, hogy „én minden hivatalos utamon Péter Gábort meglátogattam". Ebből a szadista

látogatásból azonban baj lett. Még Szviridov is lármát csapott és Key generális egyszerűen ki akarta kergetni Budapestről Himlert.

Mi volt Himlerék számára a magyarok „háborús bűnösségének" mértéke, arra jellemző, amit G. István, St. Gary, USA, Indiana-beli lakos ír. Neki személyes ismerőse volt egy Kárpáti István nevű földmívelésügyi miniszteri altiszt, akit Himler Márton „ezredes" Salzburgban inasának fogadott meg, mert hiszen Mátraverebélyen az asztal körül kergették, ha nem inassal szolgáltatta ki magát. Kárpáti is a Gabler Bräuban és a Himler salzburgi lakásán rendezett szörnyű orgiákról beszél. Egy alkalommal egy ilyen tivornya során megjelent egy magyar nő, aki Himlernél bevádolt egy magyar tábornokot és kérte, hogy azt adják ki a pesti kommunistáknak. Miután a hölgy csinos volt, Himler azt mondta, hogy megteszi neki ezt a szívességet, ha nála marad egy — éjszakára. Miután ez megtörtént, másnap a magyar tábornokot hazaszállították, mint háborús bűnöst. Sajnos, Kárpáti István nem mondotta meg a hazalopott tábornok nevét.

Arra vonatkozólag azonban, hogy mindez nem „náci-mese", mint azt majd az érdekeltek üvölteni fogják, álljon itt a clevelandi „Az Ujság" zsidószármazású szerkesztőjének cikke, amelyben a liberális, de helyes erkölcsi mértéket ismerő ujságíró elmondja, hogy Himler torokrákjára hivatkozva jelentette be annakidején a Himler Bányatársaság csődjét, még békevilágban hamis esküvel szerezte meg a Clevelandi Magyar Ujság számára a „second class" kedvezményt és ezzel sokezer dollárral károsította meg az Amerikai Egyesült Államok kincstárát.

„Egészen nyugodtan megállapíthatjuk, anélkül, hogy az amerikai hadsereget, melyben fiaink harcoltak, megsértenénk, hogy Himler Márton ‚ezredessége' egy sötét pont az amerikai hadseregben."

Hát bizony ebben tökéletesen egyetért a zsidóvallású amerikai, a háborús bűnös magyar: nagyon sötét pont. Hiszen volt idő, McCarthy szenátor korában, midőn Himler Márton Israelbe menekült. Majd visszatért és talán maga sem tudta, hogy miért maradtak abba a szenátusi vizsgáló bizottság kihallgatásai.

„Mikor egy elbújt háborús bűnöst megtaláltak, — írja az OSS magyar osztályának vezetője — a foglyot értékeikkel együtt beszállították a salzburgi Landesgericht fogházába. Az esetleges értékeket, pénzt, ékszert stb. nyugta ellenében a fogház igazgatójánál letétbe helyezték, az iratokat hozzám behozták. Szabály volt, hogy soha senkit egyikünk sem látott egyedül, nehogy valamelyikünk a foglyot bántalmazhassa. A börtön parancsnokánál őrzött értékeket csak

akkor vettük át, mikor azok tulajdonosait a repülőtérre vitték hazaszállítás céljából s azokat a foglyok irataival együtt (de mi lett a vagyontárgyakkal?) Magyarországon átadták a foglyokkal."

Ahány szó, annyi hazugság! Pándy László feljegyzéseiből tudjuk, hogy a foglyoknak elvették minden értéktárgyát, azonban mikor a nyugtákat írták, akkor a fogoly számára megmaradó másolat alá egy jóval rövidebb másolópapírt helyeztek. A nyugta rendszerint így kezdődött: 1 fogkefe, 2 ing, 3 férfiöltöny, 1 törülköző, majd így folytatódott: 2000 pengő készpénz, 1000 USA dollár, egy arany óra, egy pecsétgyűrű stb. A rövid másolópapírra ez már nem került rá. Aki mégis meg akarta nézni a másolatot, annak egy erélyes himleri ökölcsapással felütötték az állát, úgyhogy örökre elment a kedve a kíváncsiskodástól.

Az amerikai egyenruhába bujtatott magyarországi kommunista rablóbanda mindezenkívül egyre nem számított. Arra, hogy jön az 1956-os nagyszerű magyar szabadságharc és a börtönökből kiszabadulnak a tanuk, saját áldozataik, akiket már örökidőkre elintézettnek hittek.

S a tanu most megszólal, elsőnek például Szakváry Emil volt iparügyi miniszter személyében, aki súlyos betegen 1956 októberében szabadult ki a bolsevista börtönből:

> „Himler Márton irányította a magyar rabhazaszállítást és ő állapította meg, kik legyenek azok.
>
> A rabszállításoknál határozottan kerülték a feltűnést. A salzburgi repülőtér teljesen üres volt. Egyetlen repülőgépet sem lehetett látni... Nézetem szerint, ha ezekről a szállításokról az USA vezetősége tudott volna, nem kellett volna nekünk ilyen körülményesen, ilyen titokzatosan elszállítódnunk. Nekem az az érzésem volt, hogy bennünket Himlerék kiloptak az amerikai zónából.
>
> Én is esküvel igazolhatom, hogy minden értéket jelentő dolgomat — jegygyűrűt, órát, óraláncot, cigarettatárcát, pénztárcát — elvett tőlem a CIC alkalmazott (őrnagy?) június 6-án Salzburgban a Landesgerichten. A nálam talált pénz negyedéről állítottak ki nyugtát, de soha sem kaptam vissza semmit.
>
> Engem a garmischi fogda egyik CIC őre rúgott és pofozott és Bíró Palika (ezt ő mondta így!) rugdalt, bottal vert 3—4 nap.

Mikor az amerikaiak a Tisot látogató katolikus pap révén értesültek a rabok helyzetéről és a CIC viselkedéséről, egy amerikai ezredes jött ki, mire a CIC emberek eltűntek. Nem is láttam őket soha többé."

A Himler Mártonék által kiszolgáltatott magyar politikusok első csoportja hazaszállításuk előtt. Balról jobbra: Kassay Ferenc, Bárdossy László, Hellebront Vilmos, Imrédy Béla, Jaross Andor, Kunder Antal, Szöllősy Jenő, Reményi Schneller Lajos, Gömbös Ernő, Szálasi Ferenc.
Az ő hazaszállításukkal kezdődött meg Magyarország bolsevizálása.

Temesváry László, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, aki 1956 októberében szintén a bolsevisták börtönéből szabadult s akinek tisztes neve az egész magyarság előtt becsületben áll, írja:

„A Nemzeti Bank aranykészletét és devizáit lefoglalták az amerikaiak. Katonai kísérettel vitték el Frankfurt am Mainba, ahol az igazgatókat is heteken át kihallgatták és megállapították, hogy a bank könyvelése és üzletvitele a legpontosabb volt és semmi sem hiányzik. Oda voltam a gyönyörűségtől, mikor ezt meghallottam. Felette furcsa volt azonban, hogy kiállítják az erkölcsi bizonyítványt és internálnak. Az internáló táborban nem bántottak. Holmijainkból csak akkor szedtek el, mikor tábort váltottunk. Ilyenkor megmotoztak és ami megtetszett nekik, azt elvették. A karkötő órámat — svájci és arany volt — egy amerikai katona akasztotta le rólam, tekintettel az oroszokkal való szövetségükre.

Az amerikai internáló táborokban szokás volt koplaltatási időszakot iktatni a szórakozások közé. Így mi is hat hétig éppen csak valamit kaptunk enni. Reggel hétkor egyhatod kenyeret, 13 gramm zsiradékot és valami édeskés, színes folyadékot, amit teának hívtak. Délután 4 és 6 között pedig egy igen vékonyka levest. Pár hét mulva, az esti sorakozónál, midőn 20 percig kellett vigyázz-ban várakozni a számlálást végző altisztekre, úgy dőltek össze az emberek, mint a zsákok.

A Marcus Lagerben kerültünk össze aztán Himler embereivel, akik minden értékünket, amely letétben volt, ellopták. Himlerék emberei, akik közönséges kommunista ifjak voltak, mindent elvettek és megtartottak. Vajna Gábortól igen sok hivatalos pénzt szedtek el. Ezek köztudomású dolgok voltak és Himler mester tervszerűen szállított minket a pesti bolsevistáknak."

A halottak már nem beszélnek, de még élő hozzátartozóik, igen! Így Szálasi Ferenc özvegye, aki jelenleg odahaza „él". Az asszonyokat egyszerűen ellopták a táborokból. Így került haza még 1945 nyarán Szálasiné, Hubayné, Kassainé. Mindhármukat internálták. Szálasiné 1953-ig Kistarcsán volt és amikor Nagy Imre feloszlatta az internáló táborokat, nem eresztették szabadon, hanem elítélték 15 évre. Rácz Erzsébet, ujságírónő, öt évet kapott, őt is Himlerék lopták haza, mert cikkeket írt. Mikor büntetése lejárt, internálták. Amikor szabadlábra került néhány hónap mulva újra perbe fogták és életfogytiglani fegyházra ítélték. Közben édesapja, Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter, Vácott a kórházban meghalt. Bélrákja

volt. Ugyanott halt meg 1950 nyarán Hóman Bálint is, aki nem bírta az élelmezést és a szíve sírba vitte. Ereky Károly is ott halt meg. De ugyanitt verték agyon az ÁVO-sok Ries István igazságügyminisztert, mert pénzért elengedett embereket és állását nagypénzre váltotta fel.

A halál és bitófa árnyékában nem szoktak és nem lehet hazudni. Ezért különösen fontos számunkra vitéz Endre Lászlónak halálra ítélése után családjához írt levele, amelyben többek között ezeket mondja:

„Grandville hadnagy úr, a budapesti Ostende kávéház tulajdonosának, az öreg Grosznak a fia, repülőgépen szállította haza Salzburgból Budapestre, a bajor földön és Ausztriában összefogdosott magyar „háborús bűnösök" százait. A bilincsbevert magyarok cirkuszi mutatványszerű képeivel és autogrammjaival előnyös üzleteket bonyolított le a tengerentúlon. Grandville-Grosz úr gesztiói, a salzburgi Landsgericht fogházában s a Pionier-Lagerban tett látogatásai élénk emlékezetében maradnak Bárdossytól Szálasi Ferencig mindazon „bűnösöknek", akiknek alkalmuk volt vele személyes kapcsolatba kerülni. A sokszor éjjelekbe nyúló kihallgatások, a szörnyű éhezések, a zsidó nyomozók gyilkos tekintete, gúnyolódása, az ingóságok eltűnése, mind felejthetetlen emlékként kísér valamennyiünket."

A Himler-gang működésével kapcsolatban megszólalt nemrég egy igen értékes és fontos szemtanu, Gömbös Ernő m. kir. százados, vitéz jákfai Gömbös Gyula volt miniszterelnök fia és Szálasi Ferencnek, Magyarország utolsó törvényes államfőjének szárnysegéde.

Gömbös Ernő, aki kiadatása után 1946 szeptember 19-én bravúrosan megszökött a szegedi Csillagbörtönből, hosszú idő óta Nyugaton él. A Cél 1958 októberi számában egyik leghitelesebb tanuként mondja el a Himler-csoport módszereit, vallatási metódusait. A cikk szerint Gömbös Ernőn nem a korona ládakulcsait keresték, hanem a pártvezetőhelyettes és a belügyminiszter tartózkodási helyére voltak kiváncsiak.

„A Mattseeban többek között engem is kihallgató különítmény — írja többek között — egy hadnagyból, egy civilből, aki érzésem szerint (beszédmodora, gomblyukában viselt jelvény) lengyel zsidó lehetett és két amerikai katonából állott.

A hadnagy csak keveset foglalkozott a kihallgatással, azt lényegében a zsidóra bízta. Minthogy utóbbi kérdéseire nem adtam kielégítő feleletet, elkülönített a többi kihallgatottól s éjjel bevitt a két katona kíséretében a Mattseban állomásozó alakulat (úgy emlékszem gépkocsizó tüzérek voltak) őrszobájába, melynek ablakait lefüggönyözték. Azután az ott tartózkodó kb. 15—20 fő őrszemélyzet jelenlétében a két katona és a zsidó verni kezdtek. Öklükkel az arcomba és a fejemre és a két katona ezenkívül lecsatolt derékövekkel a hátamra és hátsó felemre. Ezalatt a jelenlévő őrszemélyzet tagjai letépték kitüntetéseimet és részben rendfokozatjelzéseimet, melyeket — nyilván souvenirnek — eltettek. A veréssel lényegileg azt akarták elérni, hogy mondjam meg a két keresett személy tartózkodási helyét. A pártvezetőhelyettesről tudtam, hogy Salzburgban van, a belügyminiszter tatózkodási helyéről fogalmam sem volt. Miután a kb. 20 percig tartó verés ellenére a feltett kérdésekre nem adtam meg a kívánt választ, pisztolyt nyomtak az oldalamba azzal, hogy elsütik, ha nem beszélek. Mivel ezt a módszert sem koronázta siker, megunták a dolgot és elvittek a plébániára, ahol a csoportvezető hadnagy akkor úgy látszik Strasser kanonokot hallgatta ki. A zsidó jelentette fáradozásának eredménytelenségét. A hadnagy a pap előtt láthatóan szégyelte állapotomat s elvezettetett embereivel Mattsee község fogdájába, ahol 3 vagy 4 napig maradtam. Sem a civilt, sem katonáit azonban nem intette le."

A börtönből szabadult szemtanuk vallomása bizonyítja, hogy a himleri rablások majdnem hihetetlen méretűek voltak. Szögi Géza államtitkártól egy OSS ruhában szaladgáló „amerikai" tiszt elvitte ruháit azzal az ürüggyel, hogy ezekre a Dachauból szabadult Keresztes-Fischer-testvéreknek van szükségük. Egész természetes, hogy Keresztes-Fischerék soha nem kapták meg a részükre rabolt ruhákat. Ugyanennek a CIC vagy OSS „tisztnek" dr. Szögi Géza átadott 20,000 svájci frankot, amely a miniszterelnökség alapjából nála maradt. Ezt a 20,000 svájci frankot sem az ÁVO-nak, sem a népidemokrata miniszterelnökségnek, sem bárki másnak nem adta át a Himler-csoport.

Midőn az első repülőgépek egyikével Budapestre szállították a „háborús bűnösök" első csoportját, ott volt dr. dorogi Farkas Ákos Budapest helyettes polgármestere. Angolszabású katonai köpenyt viselt, amelynek kabátujján kidomborodott valami. Grandville-Grosz „amerikai"hadnagy odament hozzá, felvágta az angol katonaköpeny ujját és kiemelte onnan az oda bevarrott hivatalos pénzt. A Grandville-Grosz által elkövetett rablást látták a repülőgép összes utasai. Viszont arról senkinek nincs tudomása, hogy Grandville „amerikai"

hadnagy hol, kinek, milyen nyugta ellenében adta le a „háborús bűnös" magyartól zsákmányolt összeget?

Ezek a nyilvánvaló rablások, fosztogatások azonban igen kicsiny részét teszik ki az általános nagy rablásnak, amelyet a Himler-csoport tagjai folytattak. Tudunk arról, hogy vitéz Kolosváry-Borcsa Mihálytól elvették pecsétgyűrűjét és minden más értéktárgyát.

Itt van azonban egy igen súlyos bizonyíték, a Gyertyánfi Kornél prágai magyar főkonzul által prezentált németnyelvű nyugta és a hozzáfűzött magyarázat, amely így szól:

„1945 augusztus utolsó napjaiban közölték velünk Badgasteinben a CIC megbízottak, hogy készüljünk fel, mert egy-két napra kihallgatásra Salzburgba visznek. Csak kevés csomagot vigyünk, mert rövidesen visszakerülünk. Meg kell jegyeznem, hogy ezt megelőzően nem egy alkalommal kértük az asyljogot az amerikai lobogó alatti védelmünket és végül azt, ha bíróság elé kell állanunk, állítsanak a nürnbergi bíróság elé. Mindez süket fülekre talált. 1945 augusztus 30-án elszállítottak Salzburgba a Landesgericht fogházába. Ott elvették összes értékeimet és okmányaimat. Ezek között volt a főkonzulátusnál volt személyi letétek, okmányok stb. Készpénzben több mint 60,000 RM tűnt el. A Landesgericht később fentieket a következőkép nyugtázta:

‚Landesgerichtliches Gefangenhaus, Salzburg. Herr Gyertyánfi Kornél wird bescheinigt, dass er bei seiner Einlieferung am 31. 8. 1945 nachstehende Effekten mitbrachte: RM 60,965, 1 Dipl. Pass, 4 Kofferschlüssel, 2 Koffer mit Inhalt, 1 Regenschirm. Obengenannte Effekten wurden bei Überstellung in das Lager dem seinerzeitigen Bevollmächtigten Offz. des amerik. CIC übergeben, der die Sachen dem Transport beischloss. Über den weiteren Verbleib kann hieramts keinerlei Auskunft mehr erteilt werden. Aufnahmekanzlei des Sb. Gefangenhauses. Salzburg, den 8. 7. 1947.'

Ezt a bizonyos koffert sohasem kaptam vissza, bár benne letétek és az egész elszámolás megvolt. Budapestre sem került, mert keresték rajtam, de igazoltam, hogy elvették. Az eredeti okmány ügyvédemnél van Salzburgban. Szabadulásomat követően a börtönben megláttam az ottani okiratot is, ez azonban később — amikor a CIC az 50-es évek elején keresetemről tudomást szerzett — ismeretlen módon eltűnt, de az eseten ez mit sem változtat, mert az eredeti ügyvédemnél van."

Mindehhez hozzátesszük, hogy a fenti adatok csak ezredrészei a valóságnak. Hiszen a zsákmányon osztozott, illetőleg a zsákmányolást folytatta, ha még lehetett a Himler-csoport budapesti meghosszabbítása, az ÁVH, illetőleg a Péter Gábor vezetése alatt álló politikai rendőrség, a népbíróság vagy éppen azok a kommunista ügyvédek, akik a hazaszállított „háborús bűnösök" védelmében láttak nagyszerű üzletet.

Mindezek után az OSS magyar osztályának vezetője Amerikával szemben elköveti a legsúlyosabb sértést, amidőn Jackson amerikai főbírót és Donovan generálist hozzá akarja kompromittálni a csoportja által elkövetett gaztettekhez, mondván, ezek bízták rá, hogy „adjam ki az elfogatási parancsot mindazok ellen, akiket a magyar hatóságok kikértek s rajtuk kívül mindazok ellen, akiket a szövetséges hatalmak által a háború alatt megszabott háborús bűnökben vétkesnek találok (!)."

A bányacsalóból íme bíró lett! Egy egész nemzet vezetőrétegének bírája, aki a kommunistahalál kezére szolgáltathatott mindenkit, akit egymaga vétkesnek talál, — mint ő írja első szám első személyben. Vétkes azonban nem az volt, aki a szövetségesek által meghatározott bűnökben elmarasztalható volt, hanem az, akiről fel lehet tételezni, hogy bármilyen értékkel rendelkezik, akit tehát ki lehetett fosztani.

Akármilyen képtelenség volt a nürnbergi jog, Jackson amerikai főbíró számára a legsúlyosabb sértés az a himleri állítás, mely szerint egyetlen emberre bízhatta volna százak és ezrek életét és az OSS magyar osztálya rendkívül homályos multú vezetőjétől tette volna függővé, hogy hány kiemelkedő magyar főtől fosztassék meg a nemzet .

S milyen körülmények között történtek ezek a kihallgatások, melyek államfők és miniszterelnökök sorsát eldöntötték?

„...Minden kihallgatás tolmács útján, angol nyelven történt, — írja az OSS magyar osztályának vezetője — tehát szükségszerűen mindig legalább hárman voltunk jelen minden kihallgatásnál. A gyorsíró minden jegyzetét és annak lemásolt példányait mindhárman ellenjegyeztük, nehogy azok tartalmának hitelességét később bármelyik kihallgatott letagadhassa."

Ez így nagyon szépen, majdnem korrektül hangzik. Azonban a földkerekség minden fajta igazságszolgáltatásának — beleértve még a Szovejtunióét is — alapvető szabálya, hogy a vádlottaknak maguknak kell aláírni a kihallgatási jegyzőkönyvet és megerősíteni azok helyességét. Mit bizonyít az, ha Himler, Grosz és Herczog

jelen voltak, majd egy gyorsírói jegyzetet „átdiktáltak" s azt legmagasabb kézjegyükkel hitelesítették. A jegyzőkönyveket lehetett hamisan is átdiktálni vagy diktálás közben meghamisítani és hamisítottan bemutatni Jackson főbírónak.

Nem, ilyen jogszolgáltatás nincs a texasi prérin sem!

Ezzel azonban megdől az egész nemzetgyalázó könyv minden egyes állítása. Sem Szálasi Ferenc, sem Bárdossy, sem Imrédy, sem pedig más nem mondhatta magára vonatkozólag azokat az égresíró hazugságokat, amelyeket Himler Márton a szájába ad. Ezek a vad és legtöbbször bornirt vádak — mint például négyezer magyar árja nő eladása a német frontbordélyházak számára — egyáltalán nem fordultak elő még a budapesti népbírósági tárgyalásokon sem. Ezek egy hetvenedrendű rossz „ujságírónak" olyan alantas, közönséges, semmivel sem bizonyított hazugságai, melyekért normális körülmények között, soha többé tollat nem vehetne a kezébe.

A magyar nemzet történetében máskor is előfordult már, hogy a győztes szövetségesek hóhér kezére adtak harcotvesztett magyarokat. A világosi fegyverletétel után I. Ferenc József sürgetésére az orosz cár 13 honvéd tábornokot adott az osztrákok kezére. Azonban akkor még ezektől nem vették el sem az aranyórájukat, sem a kardjukat. Paskievics eriváni herceg a legnagyobb tisztelettel, lovagiassággal viselkedett az elfogottakkal szemben s ügyüket a leggondosabban vizsgálta ki az aradi császári bíróság. Vérbíróság volt ugyan ez is, de a mártírokat nem verték félholtra, nem alázták meg őket emberi, magyari méltóságukban, katonabecsületükben. Ezek még tiszta arccal, sértetlen testtel és lélekkel léphettek a megdicsőülést jelentő bitókra. S kihallgatásukról, vallomásukról megvannak még ma is a jegyzőkönyvek, melyek valóban hitelesek, mert rajtuk áll saját kézjegyük is.

Az OSS magyar osztálya nem produkált egyetlen ilyen aláírást sem, még facsimilében sem igyekezett vagy próbált egyet odahamisítani? Vajjon miért?

És a felelet igen egyszerű. A magyar mártírokat egyszerűen és közönségesen kilopták az amerikai vagy ha tetszik nürnbergi jogszolgáltatás alól, hogy átlophassák a kommunista hóhérok biztosabban gyilkoló kezére. Minden aláírás ugyanis szörnyű igazolása volna annak, hogy magyar mártírok még a nürnbergi jog alapján sem voltak bűnösök. Nem volt bűnös a magyar nemzet. De nem volt bűnös annak vezetőrétege és nem bűnös — nünbergi értelemben — egyetlen vezetője sem.

A magyarság áldozat volt. Nem utolsó sorban annak az ötödik hadoszlopnak áldozata, amely az US Army tisztes egyenruhájába bujva, segített felépíteni Sztalinnak és Rákosinak a bolsevista hatalmat Közép-Európában.

KÉTFÉLE MÉRTÉK

A győztes nyugati és keleti szövetségesek, Franciaország, Nagybritannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió 1945 augusztus 8-án hozták nyilvánosságra az úgynevezett londoni egyezményt, a háborús bűnösök üldözéséről. Négy fővádpontot emeltek a legyőzöttekkel és üldözendőkkel szemben:

1. Összeesküvés. (A nemzetiszocialista pártok tevékenységét már a kezdettől fogva „összeesküvésnek" minősítették, noha a Németországban megtartott utolsó demokratikus választáson Hitler Adolf 13,700.000 legálisnak elismert szavazattal került hatalomra. Magyarországon 1939-ben az első titkos és korrekt választáson a Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalom 1,100.000 szavazattal a parlament harmadik pártja lett.)
2. Bűntettek a béke ellen.
3. Háborús bűntettek.
4. Bűntettek az emberiesség ellen.

A fenti pontok alapján természetesen halálra kellett volna ítélni a Szovjetunió Nürnbergben jelenvolt főbíráit, akikről már a tárgyaláson bebizonyosult, hogy a 12.000 katyini lengyel tiszt legyilkolásáért felelősek.

Magyar szempontból azonban minket csak az érdekel, hogy az összes „háborús főbűnösnek" bélyegzett magyarok közül egyetlen egy sem volt, akinek módjában lett volna bármiféle háborús bűnt elkövetni. Még a londoni egyezmény négy pontja értelmében sem!

Az összeesküvés nürnbergi fogalma Németországban is hazug és hamis volt. Magyarországon pedig senki sem esküdött össze a béke ellen. A liberális Bethlen Istvántól a hungaristákig mindenki a békés reviziót, a trianoni békeszerződés tárgyalások útján történő jóvátételét kívánta. Ha ebben a pontban akár egyetlen magyar

„bűnös" lehetett volna, akkor Nürnbergben vagy Budapesten fel lehetett volna akasztani akár magát Rothermere lordot s az angol parlament legalább 100 tagját, akik 1930-tól kezdve meg nem szűnően követelték a trianoni béke revízióját.

A béke ellen lehetetlenség volt Magyarországon bűntetteket elkövetni, amit bizonyít az a tény is, hogy Horthy Miklóst, Magyarország 25 éven át volt államfőjét Nürnbergből sietve elbocsátották. A másik államfő, Szálasi Ferenc pedig azért nem követhetett el „bűntetteket" a béke ellen, mert a második világháború kitörésekor börtönben ült s mikor 1944 októberében hatalomra került, akkor már régen folyt a háború.

Következik aztán a legjellegzetesebb 3. pont, amely azt mondja: háborús bűntettek. Ma már túlhosszadalmas volna ismertetni az 1945 óta keletkezett jogtudományi irodalmat, amely e kérdés körül forog. Egyes jogászok véleménye szerint a nürnbergi értelmezés alapján a vádlottak padjára kellett volna ülnie Mr. Eisenhowernek, a partizánháború esetére kiadott parancsa miatt, sőt a nagy amerikai hadvezérnek, Mac Arthurnak is, aki Koreában jogos szigorral fojtotta el az amerikai boyok életét legjobban veszélyeztető partizánháborút, De Gaulle tábornoknak, akinek épurationja alatt 110.000 jó franciát öltek meg minden bírói ítélet nélkül. És nem utolsó sorban ott kellett volna ülnie Benes Eduardnak, a nagy demokratának és humanistának, akinek prágai bevonulásakor német egyetemi tanárok testéből gyujtottak eleven fáklyát, hogy utána 400.000 szudétanémetet mészároljanak le.

A partizánháború, amelyet alapjában tilt a nemzetközi jog, önként vonja maga után a legsúlyosabb megtorlást.

„Önök — mondja az OSS magyar osztálya vezetője Bárdossy Lászlónak — megrendezték azt az Újvidéket, amely örök gyalázata marad a nemzetnek."

Újvidéket nem Bárdossy László rendezte meg, hanem Tito. Az újvidéki tisztogatás előtt a magyar honvédség helyzete — a partizán beszivárgás következtében — tarthatatlanná vált. Fényes nappal, nyilt utcán a háztetőkről és pincelyukakból lőttek a békésen sétálgató katonákra.

Az 1941 tavaszán újra megszállott magyar Bácskában — írja Málnási Ödön dr. Magyar Mátryrok című könyvében Szombathelyi Ferenc vezérkari főnökkel folytatott börtönbeszélgetés alapján — a titóista partizánok már annyira urai lettek a helyzetnek, hogy éjjel a magyar rendőrség és csendőrség teljesen tehetetlenné vált velük szemben. Ekkor Keresztes-Fischer belügyminiszter, hogy a rendcsinálásért a felelősséget magáról elhárítsa, Horthy kormányzónak előterjesztést tett vegyes katonai-rendőri-csendőri karhatalommal való rendcsinálásra. Horthy ekkor magához hivatta Szombathelyit, aki egyszemélyben vezérkari főnök és főparancsnok volt és utasította, hogy azonnal adjon parancsot a területileg illetékes szegedi hadtestparancsnoknak, Feketehalmy-Czeidner altábornagynak karhatalom alakítására és az egész Bácska megtisztítására.

A partizánok Újvidékre szorultak össze, ahol a honvédségi alakulatok az egyik vidéki jegyzőnél megtalált partizán-névsor alapján valóban kiirtották a partizánokat, akik között volt magyar, zsidó, volksdeutsch és szerb vagy horvát. Házról-házra járva összeszedtek 1200 partizángyanus személyt s ezeket részben az utcán lövöldözték le, részben a Duna partján és a jégen csinált lékeken usztatták le a halottakat.

Mindez így igaz.

De mit mond erre az OSS magyar osztálya főnökének például a formailag felelős Feketehalmy-Czeidner:

„Maga a legnagyobb gyalázatot hozta a nemzetre, — hangzik Martin Himler állítólagos kérdése — mikor négyezer ártatlan embert, köztük négyéves kisdedeket is lemészároltatott!

— Nem hoztam gyalázatot nemzetemre és nem hágtam át a háborúra vonatkozó nemzetközi egyezményeket — hangzik a helyes és büszke válasz. — A civil lakosság katonáimra támadt, egyetlen kötelességem volt: őket védeni! A túszok kijelölése és megbüntetése ősidők bevett és elfogadott szabálya.

— Akkor is parancsot követett, mikor Újvidéken a szörnyű mészárlást rendezte? — kérdi az USA-kihallgató.

— A nemzetközi hadijognak engedelmeskedtem! — hangzik a felelős parancsnok korrekt válasza.

Mert utána nyilatkozik még valaki a nemzetközi jogról. Maurice Bardéche, a párizsi Sorbonne professzora, aki ha nem is az újvidéki esettel kapcsolatban, hanem nemzetközi jogi síkon ezeket írja:

„Minden franktirőr, minden segítőtárs és minden bűntárs szükségképpen kívül áll a nemzetközi jogon. Bizonyos emberek, akik a felelősséget magukra veszik, azáltal hogy a hadviselést piszkossá teszik (tehát: a partizánok) felelősek azért is, hogy olyan módszerekhez nyúlnak, amelyek más embereket a halálnak szolgáltatnak ki. Felelősek a polgári lakossággal szemben, amelytől ezáltal elrabolnak minden védelmet a saját magukra vállalt felelősség által."

Az újvidéki megtorlásnak azonban van olyan titka is, amelyet csak 10 évvel az események után hoztak nyilvánosságra maguk — a valódi tettesek: a kommunisták. Az Újvidéken megjelenő Magyar Szó című, magyarnyelvű bolsevista lap hasábjain 1953 szeptember

27-én igen jellegzetes cikk jelent meg Tito vörös marsall fényképével. A Magyar Szó „Harcos vajdaság" című vezércikke tulajdonképpen annak az előszónak fordítása, amelyet a Jovan Veszelinov nevű partizánvezér írt ahhoz a könyvhöz, amelyben a kommunista partizánok eldicsekednek 1941 nyarától kezdve elkövetett barbár gyilkosságaikkal.

A vajdasági felkelés három „kimagasló alakja" Jovan Veszelinov, Marko Perecsin és Pasco Romac már 1941 június 22-én elhatározták Becskereken, hogy a magyarok ellen azonnal megkezdik a fegyveres felkelést.

A partizán hősök ezután elpanaszolják, hogy Újvidék környékén nem voltak nagyobb erdőségek, majd így folytatják:

„Ezek a körülmények jelentős mértékben lehetővé tették az ellenségnek, hogy 1942 elején (az újvidéki megtorlás napjaiban) ideiglenesen leküzdje a fegyveres felkelést és úgyszólván minden osztagunkat felmorzsolja.

1941-ben és 42-ben Bánátban és Bácskában elvesztettük legjobb vezetőinket, úgyszólván az egész tartományi pártvezetőséget, a körleti és járási vezetőségek, valamint a falusi pártvezetőségek tagjait. Bácskában csak kevés párttagnak sikerült megmenekülnie az ellenségtől. Ez volt a legsúlyosabb csapás, amely mozgalmunkat érhette. Ezután nehéz volt újjászervezni számos pártszervezetet, melyet szétzúzták, nehéz volt új fegyveres egységeket létesíteni."

Ezekben a mondatokban tehát maguk a kommunisták ismerik be, hogy a Bácskát békésen visszaszerző magyar csapatokkal szemben ők voltak a támadók! Maguk tesznek vallomást arról, hogy fegyveresen támadták meg a magyar fegyveres erőket, a reguláris alakulatokat s ezzel önmagukat minden nemzetközi jogon és a genfi konvenció által szabályozott reguláris hadviselés szabályai alól kiközösítették.

„A magyar csapatok ellen — írja az Amerikai Magyar Hang 1954 szeptember 20-i számában egy Újvidéken élt szemtanu — 1941 áprilisában általános csetnik-lázadás tört ki. Templomok tornyából, háztetőkről lőttek a magyar honvédekre és csendőrökre, főként Újvidéken és Zomborban, de a Délvidék más helyein is. A lázadás leverése után az egész Vajdaságban fellángolt az általános partizántevékenység, amelyben részvettek a szerb mellényzseb-imperializmus megszállottjai éppúgy, mint a szerb kommunista párt partizánjai. Termények felgyujtása, robbantások, rablások, élelmiszerzsarolások épp olyan sűrűn ismétlődtek, mint amilyen gyakran lőttek le katonai őrszemeket vagy gyilkoltak meg orvul járőrszolgálatot teljesítő magyar katonákat és csendőröket. Több mint fél éven át folytatódott ez a szervezett pusztítás anyagban és emberéletben, a nemzetközi hadijog megcsúfolásával. Ez azután arra késztette a magyar katonai parancsnokságot, hogy megtorlást helyezzen kilátásba a partizánok és segítőik, nemkülönben a fegyverrejtegetők ellen. Ez a természetes és nemzetközi hadijogból is folyó rendelet, bár azonnali halálbüntetést helyezett kilátásba, nem vezetett eredményre. Csak szaporodtak a bűncselekmények, még többet gyilkoltak sokszor válogatott kegyetlenséggel.

Tulajdonképpen ezek voltak az előzményei az 1942 elején bekövetkezett újvidéki razziának... Ezekről a dolgokról természetesen orvul hallgatnak azok, akik az újvidéki katonai razziát propagandacélokra állandóan elővészik. Már pedig ezen előzmények idézték elő, hogy az újvidéki razzia túllépte a tervezett kereteket és a felső ellenállás ártalmatlanná tétele mellett ártatlan emberek életét is áldozatul követelte. Igy lett az újvidéki razzia kicsiben hasonlatos a háború ismert bombaszőnyegeihez, amikor a hadicélpontokkal együtt elpusztult a védtelen polgári lakosság is öregekkel, fiatalokkal, gyermekekkel. Megbízható becslések szerint nyolc-kilencszáz áldozata volt ennek a sajnálatos újvidéki háborús epizódnak, nem pedig ezrek, mint azt az ellenséges propaganda felelőtlenül és célzatosan ismételten hangoztatta."

Körülbelül ugyanannyi áldozata volt a Kybita nevű arab falu ellen intézett izraeli támadásnak, amely az arab asszonyokat, gyermekeket, férfiakat, a falu összes házaival együtt kiradírozta a föld színéről, mert annak arab „partizánjai" állítólag izraeli telepeseket támadtak meg.

Az újvidéki tisztogatás, mint egyetlen magyar „háborús bűn" felmerült Bárdossy László akkori felelős miniszterelnök budapesti tárgyalásán is.

— Miért nem tett Ön semmit az újvidéki események megakadályozására? — kérdezte Bárdossy Lászlót népbírája, Major Ákos, akkor már kommunista, korábban m. kir. hadbíró százados.

— Azért, — felelte emelt hangon Bárdossy — mert Ön, hadbíró százados úr, aki Újvidéken teljesített szolgálatot, elmulasztotta kötelességét és nekem nem tett jelentést!

A vádlott megölte a bírót. Major Ákosnak ezt sohasem bocsátották meg a kommunisták s igen homályos körülmények között kellett eltűnnie a színtérről.

A Bárdossy és az egész magyarság számlájára írt „háborús bűn" tehát egyáltalán nem volt bűn. Ha Bárdossy László Nürnbergben védelmezheti meg a magyar álláspontot, akkor ott bizonyára

felmentik, még a nürnbergi jog sötét és kiszámíthatatlan ítélkezése során is.

— Önöknek Jugoszláviával örök barátsági szerződésük volt — mondja az OSS magyar osztályának főnöke Bárdossy László m. kir. miniszterelnöknek — amelyen még meg sem száradt a tinta, amikor megrohanták ezt az országot...

Sem Horthy, sem Bárdossy nem követhettek el háborús bűnt Jugoszláviával szemben. Az a jugoszláv rezsim, amellyel — kényszerű pillanatban — Teleki Pál és gróf Csáky István külügyminiszter megkötötték az örök barátsági szerződést, a Szimovics-puccs következtében megbukott és száz százalékos elhatározással fordult mindaz ellen, amit az úgynevezett „örök barátsági szerződés" tartalmazott.

Ezek után, ha egyáltalán mondta Bárdossy, méltán idézhette Horthy Miklós akkori kormányzó szavait:

— A bőr égne le a pofámról (valószínűtlen, hogy Horthy ezeket a szavakat ilyen durván használta volna), ha nem élnék az alkalommal és nem szabadítanám fel Délmagyarországot.

Magyarországnak bele kellett avatkoznia a Jugoszlávia elleni háborúba, mert a jugoszlávok szegték meg a barátsági szerződést. S be kellett avatkoznia azért is, mert ha nem avatkozunk be, akkor a németek már 1941 áprilisában megszállják Magyarországot. 1941 tavaszán elhurcolják az összes zsidókat, ellenállókat, liberálisokat egyaránt.

Sokaknak tudomásunk van arról, hogy 1941 áprilisában gróf Teleki Pál öngyilkossága után, a leghatalmasabb zsidó iparmágnások, Horthy kormányzó „kártyapartnerei" — mint Himler Márton írja — könyörögve kérték a kormányzót, hogy Magyarország ne maradjon ki a Jugoszlávia elleni akcióból, mert különben a németek megszállják Magyarországot és elhurcolják az összes zsidókat, beleértve a leggazdagabbakat is. Chorin Ferenc, Bíró Pál, Fellner és mások, akik ma Amerikában élnek, ezt nagyon jól tudnák tanusítani, ha akarnák.

A legszebb tanuságtételt azonban maga Bárdossy László dta, midőn a halál közelségében, a száz százalékban zsidó hallgatóság előtt ezt mondotta a népbíróságon:

— Ha mi 1941-ben az együttműködést a németekkel megtagadjuk, aligha maradt volna valaki, hogy itt a főtárgyalási teremben az ügyész vádbeszédjének tapsoljon. (Hungária 1955 június 1.)

Később, 1947-ben ugyanezt írta Ravasz László a magyar protestánsok nagynevű püspöke. Ha Magyarország 1941-ben németellenes frontra lép, elhurcolják az összes zsidókat, baloldaliakat, szociáldemokratákat és gyakorlatilag már senki sem volna, aki a magyarságot üldözze.

Ez volt, vagy ez lett volna tehát az egyetlen „háborús bűn", amely Magyarországot vagy Magyarország valamelyik vezetőjét terhelhette volna. Azonban Horthy Miklóst, az újvidéki parancs kiadóját felmentette a nürnbergi biróság! Hol van itt tehát „bűn"? Ha Horthy nem volt hibás, miért végezték ki Feketehalmy-Czeidnert és miért végezték ki vitéz Szombathelyi Ferencet, akinek az egész újvidéki ügyhöz csak annyi köze volt, hogy Hughes-távírón közvetítette a kormányzó egyenes parancsát?

Montgomery, Nagybritannia marsallja mondotta a nürnbergi perek után:

— A következő háborút nem szabad elvesztenünk, mert akkor minden legyőzött katonát felakasztanak.

És még Himler Márton könyve szerint is ezeket mondotta a halálosan beteg Feketehalmy-Czeidner:

— Minden katonatiszt hibás, ha a háborút elvesztik, de nem bűnös s én nem éreztem magam soha bűnösnek. Nem tartott annak a legfelsőbb hadúr sem, aki a nagy propaganda és tárgyalás után is lehetővé tette, hogy elhagyjam egyidőre az országot.

Az újvidéki vérvádra azonban véglegesen pontot tesznek azok az amerikai lapok, amelyek lelkesen magasztalták Mac Arthurt, midőn Koreában gerinctöréssel, falvak felgyujtásával és agyonlövéssel kiirtotta a kommunista partizánokat. S ami Délkoreában igazság, az igazság Magyarországon és Újvidéken is!

Az OSS magyar osztályának vezetője egy kérdésben igyekszik összehasonlítani a magyar barbarizmust a román „humanizmussal". De egy magyarországi származású zsidó mit is írt minderről?

„Jassiban a román csapatok 14.000 zsidót öltek meg. 1941 július 6-án a 60.000 zsidó lakosú Cernautiba vonulnak be. Másnap már 1200 zsidót lőnek agyon s felgyujtják a nagytemplomot, Bukovina felett az uralmat Calotescu Cornel tábornok veszi át. Cernauti és Dorohoiu gettóiban 10—15.000 férőhelyre 50.000 embert zsúfol össze. A 37/1941. sz. paranccsal a bukovinai teljes zsidó lakosság deportálását rendeli el. A román csendőrség végzi ezt a műveletet. A 150.000 zsidóból csak 25.000 maradt életben Odesszában a bevonuló román csapatok hatnapi vérfürdője után. Október 22-én felrobbant az a ház, ahol az odesszai román katonai parancsnokság helyezkedett el. Antonescu parancsa szerint minden tiszt után 200, legényért 100 polgár végzendő ki.

A robbanás 16 tisztet, 8 altisztet, 1 tisztviselőt és 35 legénységi állományú katonát ölt meg. 8500 embert tehát ki kellett végezni. Több mint 35.000 zsidót fogdostatott össze Trestiroian Gazun tábornok, majd Maciei Miklós hadtest-tábornok s részben akasztással vagy agyonlövéssel, majd pedig gépfegyverezéssel, végül benzinnel való felgyujtással végezteti ki őket az Odessza melletti Dalniki kolhoz területén. A legsúlyosabb tömeggyilkosság Golta megyében történt, ahol 70.000 zsidót mészároltak le Isopescu Modest ezredes, megyefőnök parancsára."

(Lévai Jenő: Fekete könyv a magyar zsidóság szenvedéseiről)

A nagymértékben felfújt újvidéki tisztogatási akciót — a nürnbergi bíróság sem tartotta háborús bűnnek, mert bár Jugoszlávia ugyan kikérte Horthy Miklós kormányzót, őt a nürnbergi törvényszék nem szolgáltatta ki és még hosszú évekig élt a nyugatnémetországi Weilheimban, majd a portugáliai Estorilban.

Erre a nürnbergi bíróságnak nagyon is alapos indoka volt. Hiszen az angol hadsereg szolgálati szabályzata 1944 áprilisáig az angol haditörvények 443. paragrafusával kapcsolatban a következő magyarázatot tartalmazta:

„Jelentős megállapítani, hogy a fegyveres erők tagjai, akik a háborúviselés elismert szabályait kormányuk vagy elöljáróik parancsára sértették meg, nem háborús bűnösök s emiatt az ellenség által meg nem büntethetők."

Az angol katonai törvények szerint Szombathelyi Ferencet, Feketehalmy-Czeidner altábornagyot és az összes újvidéki katonai elöljárókat fel kellett volna menteni — még ha történetesen háborús bűnt követtek volna is el, mert a legfelsőbb hadúr, Horthy Miklós egyenes parancsára cselekedtek.

Mert ismételjük: kétféle jog, kétféle erkölcs nincs, akár angolra, akár kínaira, akár magyarra vonatkozik.

A partizánháborúnak olyan beállítása, mint az az OSS magyar osztálya vezetőjének könyvében szerepel — közvetett úton — a legtipikusabb bolseviki intézmény megvédelmezése. A partizánháborút a bolsevikiek találták fel s ha egy amerikai hivatalos szerv ezt akarja megvédeni, akkor arra megvan bizonyosan minden oka. Hiszen közel négy évtized óta folyik az ördögi manőver és propaganda: a bolsevista gyilkosságot eltitkolni vagy szelid humanizmusnak, a gyilkosok megbüntetőjét pedig „ellenforradalmárnak", „fehér terroristának" feltüntetni. Ezenfelül van egy másik cél: elleplezni az igazi háborús bűntetteket.

Mert nemcsak Újvidéken, hanem az egész Délvidéken valóban történt egy rettenetes és részleteiben is borzalmas háborús bűn, amelyet azonban már a magyarság ellen követtek el s talán éppen ezért hallgat arról, 13 év után is az OSS magyar osztályának vezetője.

A délvidéki magyarság legyilkolása akkor következett be, midőn 1944 októberében a magyar honvédség és a német Wehrmacht kénytelenek voltak Bácskát kiüríteni. A délvidéki magyarok nem voltak partizánok. Nyugodtan vagy legalább is megadással várták sorsukat. Nem emeltek fegyvert a visszatérő szerb csapatokra, sőt még Tito partizánjaira sem. Ami tehát történt, az nem valami partizán cselekmény megtorlása volt, hanem genocide. Közönséges népgyilkosság. Háborús bűntett mégpedig a javából, mert a betörő szerb csapatok és partizánok több mint 30.000 magyart mészároltak le. A háború még folyt s a jugoszláv kommunisták nemcsak a katonákat, a harcoló alakulatok tagjait ölték meg, hanem a védtelenné vált magyar polgári lakosságot, a papokat, nőket, gyermekeket.

S a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének valóban hiteles jegyzőkönyvek állanak rendelkezésére, még ha azok csak igen kis mértékben tudják is feltárni a népgyilkosság minden részletét. — Harmincezer magyart mészároltak le, mialatt a világ csupán csak Auschwitzról beszélt.

Ezeket a jegyzőkönyveket csak kivonatosan idézzük, azzal a megjegyzéssel, hogy azok eredeti aláírásokkal és a tanuk aláírásával mindenkor rendelkezésre állanak:

M. J. Ausztriába menekült magyar vendéglős vallja: 1944 októberében vonultak be a partizánok Zsablyára. Attól kezdve minden nap ötven magyart vittek be a községházára, ahol a legkegyetlenebbül megkínozták őket. Nemiszervüket hátrakötötték és teljesen szétverték. A temetőbe a vallomásttevő is kényszerült sírokat ásni. Egy-egy ilyen sír 8 méter hosszú, 4 méter széles és két méter mély volt. Mindegyik sírba kb. 14 szekér hullát kellett kivinniök. Egy-egy sírban kb. 150 magyar lehetett. A hullák között 13—14 éves fiatal diákok is voltak. A kivégzés géppisztollyal történt és az áldozatokat, még ha azok nők is voltak, meztelenre vetkőztették le. Zsablyán négy tömegsír van, amiről a vallomásttevő tud, de valószínűleg sokkal több.

N. I. Jugoszláviából menekült magyar eskü alatt vallja: Péterrévére 1944 október 8-án vonultak be Tito partizánjai. Ötszáz magyart összezsúfoltak a csendőrlaktanya pincéjébe, onnan aztán eltűntek úgy, hogy a mai napig senki sem tud róluk. A falu határában még a partizánok bevonulása előtt lövészárkokat és sáncokat

ástak. A partizánok az összeszedett magyarokat tarkón lőtték és a lövészárkokba temették el. Egyrészüket viszont a Dunába lökték.

S. P. jugoszláviai magyar menekült ugyancsak eskü alatt mondja el, hogy 1944 októberében, mikor Szent Tamás a jugoszlávok kezére került 3000 magyart válogatás nélkül kivégeztek, lemészároltak. Az áldozatokat a községházára vitték, onnan pedig a szerb temetőbe, ahol meg kellett ásni saját sírjukat. A tömegkivégzések 4—5 napig folytak s éjjelenként két-három csoportban kb. 600—750 embert végeztek ki. A tömegsírok hossza 15—25 méter, szélességük 7 méter. Ezenkívül vannak kisebb sírok is, melyekben 4—15 holttest van. Egy 50 éves magyar asszony nem halt meg a lövések következtében. Még annyi ereje volt, hogy elkússzon húsz méter távolságba. Másnap reggel az éhes kutyák marcangolták szét. Volt olyan csetnik, aki 30—40 magyar családot is kivégeztetett csupán azért, mert magyarok voltak.

M. H. magyarkanizsai születésű menekült vallja, hogy 1944 októberében Magyarkanizsán és a szomszédos Velebit községben is összefogdosták a magyarokat. Padlóra kötözték vagy szegezték őket és szeges cipővel ugráltak le rájuk. Az összeszedett többszáz magyar közül csak egy-kettő menekült meg, a többieket kivégezték. Magyarkanizsán több közös sír van, mindegyikben 45—45 magyart temettek el. Egyik közös sír a Zenta felé vezető út mellett a Tisza-töltés közelében van. A kishegyesi római katolikus plébánost Magyarkanizsára vitték, a legkegyetlenebbül megkínozták, térdkalácsát kivágták, testét teljesen összevagdalták, míg pribékjei kezén végül is meghalt. A Magyarkanizsától 12 kilométerre fekvő Adorján községben szintén magyarellenes pogrom folyt és a partizánok tömegkivégzéseket hajtottak végre. Itt a magyarokat népgyűlésre hívták össze, majd a megjelenteket fegyveres partizánok a Tisza-partra terelték s valamennyiüket a Tiszába lökték. Csak két könnyebben sebesült magyarnak sikerült megmenekülnie. Vallomástevőnek tudomása van róla, hogy tömeges kivégzések folytak Szabadkán s az áldozatokat óriási tömegsírokban az úgynevezett zentai temetőben földelték el.

Özv. Z. A.-né korábban csurogi lakos vallomása szerint Csurogon 1500 magyart fogtak össze és végeztek ki 1944 októberében a partizánok. A kivégzett szülők gyermekeit lágerbe hurcolták, ahol aztán azok éhenhaltak. Egy magyar asszonyt csupán azért végeztek ki, mert a házához beszállásolt német katonáknak ebédet főzött. A szerb lakosságot dobszó útján hívták össze, hogy tanuja legyen a magyarok tömeges kivégzésének. A tömegsírok a dögtemetőben

Az ügynök és a hóhér. Így tárgyalt a szélső sztalinista Péter (Auspitz) Gábor Himler Mártonnal a magyar politikusok kiadásáról a budapesti ÁVO központban. Szabályszerű üzleti tárgyalást folytattak. És Himler Márton állta a szavát. Mindenkit kiadott, akit a vörös pribék kívánt.

vannak, ahol hat nagy sír lehet, összesen 1500 magyar áldozattal. A katolikus templomokat lerombolták, a kereszteket kitépték a temetőből s eltüzelték.

M. L. vallomása szerint Péterrévén 1944 októberében 4—500 magyart elhurcoltak. Ezek egyrészét a Tiszaparton végezték ki, másik részét ismeretlen helyre hurcolták és ott végeztek velük. Takács Ferencet, a község esperes-plébánosát, aki országgyűlési képviselő is volt, borzalmas kínzások után a falu főterén végezték ki és a lakosságot kényszerítették rá, hogy végignézze a lelkész kivégzését.

Újvidéken rengeteg magyart hajtottak a vágóhídra és ott a mészárosok taglójával százakat taglóztak le.

Állapítsuk meg teljes tárgyilagossággal, hogy ezek a háborús bűnösök, közéjük értve természetesen Tito marsallt és Mojse Pijadet, nem kerültek semmiféle nürnbergi bíróság elé. Ellenkezőleg! Később sok-sok milliónyi dollár amerikai fegyversegélyt kaptak. Talán azért, hogy legyen mivel végrehajtaniok a következő népgyilkosságot.

A negyedik nürnbergi vádpont így hangzott: „az emberiesség ellen elkövetett bűnök".

Magyar viszonylatban ez alatt a háború alatt elszenvedett zsidó sorsot kellene érteni. Ez a kérdéskomplexum azonban olyan terjedelmes, hogy megérdemel egy külön fejezetet.

KI TUDHATOTT RÓLUK?

Az emberiség ellen elkövetett bűnök?

S itt felmerül az úgynevezett magyarországi zsidókérdés problémája, amelyet hidegen, 13 év után immár tárgyilagos légkörben is tisztázni lehet, mert hiszen az OSS magyar főnöke által oly gondosan került nürnbergi tárgyaláson is sok minden tisztázódott.

— Maga tagadni akarja, hogy tudomással bírt a zsidóknak gázkemencében való kiirtásáról, — kérdezi Szálasi Ferenc Nemzetvezetőtől az OSS-főnök — amit Magyarországon már mindenki tudott, mikor maga a hatalmat átvette?

Nem tagadom, hogy tudtam róla, mert ma sem tudok róla. — feleli a Nemzetvezető.

S a kérdést most már nem egy kommunista-gyanus OSS ügynök folytatja, hanem a nürnbergi törvényszék, a világ nyilvánossága előtt maga Jackson amerikai főbíró, aki Hermann Göring Reichsmarschallhoz intézi a következő kérdést:

— Ön rendeletet intézett 1941 július 31-én a Sicherheitspolizei főnökéhez Heydrich SS Obergruppenführerhez, amelyben kiegészíti egyik korábbi rendeletét a zsidók kivándoroltatásával kapcsolatban.

Göring: Felolvashatom úgy, ahogy itt írva áll? (Olvassa.) „Az Ön részére 1939 január 24-én kiadott megbízásom úgy szólt, hogy ön köteles a zsidókérdést, kivándorlás, vagy evakuálás formájában kedvező megoldáshoz segíteni. Ennek kiegészítéseként megbízom Önt, hogy erre nézve szervezési, anyagi és szakszerűségi vonatkozásban minden előkészületet tegyen meg" ... és most jön a döntő szó, — veti közbe Göring — für ein Gesamtlösung (egységes, vagy általános rendezés) és nem egy végmegoldás, (Endlösung) mindenütt a német befolyás alatt álló európai területeken."

A keleti és nyugati propaganda az „Endlösung" szót mindig is igyekezett úgy feltüntetni, hogy a végmegoldás a zsidók megsemmisítését jelenti. Most a nürnbergi bíróság előtt, egy valóban hiteles dokumentum alapján bizonyosult be, hogy erre senki sem gondolt.

Sir David, az angol bíró ugyanezen a napon azt kérdezi Hermann Göring birodalmi marsalltól a KZ-ekkel és az állítólagos megsemmisitő táborokkal kapcsolatban:

— A törvényszékkel szemben tudja-e tovább is feltételezni Ön, hogy mint miniszter, az Ön hatalmi helyzetében ne tudott volna ezekről az eseményekről?

Göring: Az a véleményem, hogy még maga a Führer megközelítőleg sem tudott ilyen méretekről.

Sir David: A Führernek mégis minden esetben tudnia kellett arról, ami a koncentrációs táborokban a zsidókkal történt.

Göring: Már előbb utaltam rá, nem tudott részleteket az itt felsorolt kegyetlenségekről, ahogy őt ismertem, semmi esetre sem hiszem, hogy bármit is tudott volna!

Ha a német birodalom első embere és második vezető férfia semmit sem tudtak az állítólagos borzalmakról, akkor hogyan tudhatott volna azokról Horthy Miklós, Szálasi Ferenc? Hogyan mondhatta volna Imrédy Béla azt a szájába adott himleri hazugságot, hogy „augusztusban már mindenki tudott ezekről, ha éppen tudni akart?"

Amidőn a nürnbergi tárgyaló teremben bemutatták a később „Todesmühle" címen nyilvánosan is forgatott filmet, Göringen kívül

a Német Birodalom legfontosabb vezetői, még a bizalmas intervjukat csináló törvényszéki psychológusnak is azt mondták, hogy soha ilyen borzalmakról nem hallottak.

Mondhatták ezt azért is, mert menteni akarták magukat. De mondhatták azért is, mert nem sejtették, hogy a Todesmühlét hollywoodi filmriporterek állították össze és abba belevágták azoknak a hullahegyeknek felvételeit, amelyekre például — német haditudósítók — a háromszázezer drezdai halottat elszállító vonatokat fényképezték le. Ezeket később úgy mutatták be, mint a KZ-ekben meggyilkolt zsidókat.

Julius Streicher a KZ-filmet látva azt mondta: Talán az utolsó napokban történhetett ilyesmi. Az tudniillik, hogy százak és ezrek haltak meg az éhségek, járványok következtében. Dönitz admirális azt kérdezte: Hogyan lehet azt állítani, hogy ezekről a dolgokról én is tudtam volna? Von Papen talán elhitte, hogy a film a valóságot mutatja, de azt mondta: „Nem akarom látni a német nép szégyenét". Tehát száz százalékos valószínűség szerint ő sem tudott a KZ-ek eseményeiről. Baldur von Schirach, aki a film után milliószoros gyilkosnak bélyegezte saját vezérét és patrónusát Hitler Adolfot, szintén kijelentette, hogy mit sem tudott ezekről a dolgokról. Ugyanezt mondták a többiek is. Heydrichet meggyilkolták, Heinrich Himmler, — aki valóban tudhatott valamit — elfogatása pillanatában öngyilkos lett.

Ha tehát voltak szörnyűségek és ha azokról a Német Birodalom legmagasabb vezetői nem tudtak, hogy tehető fel akár Szálasiról, Horthyról, Bárdossyról vagy Imrédyről, hogy ezekről tudhatott volna? Miféle őrült elme tételezheti fel azt, hogy ha Heinrich Himmler saját vezérével, Adolf Hitlerrel és Hermann Göringgel sem közölte a KZ-ek körülményeit, pontosan valamelyik „megbízhatatlan" magyar vezetővel közli — mondjuk az auschwitzi vagy buchenwaldi helyzetet.

A fent említett Göring-féle dokumentum a nürnbergi törvényszék előtt is igazolta, hogy a németek kivándoroltatás vagy kitelepítés útján akarták megoldani az úgynevezett európai zsidókérdést. A nürnbergi kihallgatások pedig igazolták, hogy a Német Birodalom legmagasabb vezetőinek fogalmuk sem volt vagy lehetett a koncentrációs táborok helyzetéről.

Azonban akár akarták a hitleristák megsemmisíteni az európai zsidóságot, akár nem, olyan félbolondok nem voltak, hogy ezt bármely szövetséges állam vezetőivel közöljék.

Mit mondtak a német hivatalos vezetők erről a kérdésről Horthy Miklósnak, Szálasi Ferencnek, Imrédy Bélának, vagy bárki másnak?

A formula egyszerű volt különösen 1944 elején, midőn Magyarország határai felé közeledett a szovjet támadás: Németország nem tűrheti azt a magyarországi „kémközpontot" amely sokszázezer zsidó tevékenységével úgyszólván öt földrészre kiterjed és a legkomolyabban veszélyezteti úgy a Német Birodalom, mint Magyarország biztonságát. Ezért a zsidókat össze kell telepíteni, vagy ki kell szállítani a Német Birodalomba, ahol azok ugyanolyan élelmiszerjegyet, ugyanolyan élelmezést és fizetést fognak kapni, mint a többi külföldi, vagy akár maguk a német munkások.

A nürnbergi perben kétszer is felmerült a magyarországi zsidóság problémája, egyrészt Göring, másrészt Ribbentrop kihallgatása során. A „dokumentumok" alapjában véve nem lehetnek hitelesek, mert azok dr. Paul Schmidttől, Hitler egykori tolmácsától származnak, akinek legfőbb gondja volt, hogy saját személyét mentse. Tegyük fel azonban, hogy mégis hitelesek voltak.

Sir David: (Göringhez) Kérem Önt, tekintse meg ezt a dokumentumot a Führer és Horthy magyar kormányzó között 1943 április 17-én lefolyt beszélgetésről. (A dátum már eleve téves, mert a nevezetes beszélgetés Horthy és Hitler között 1944 március 18-án folyt le Ribbentrop jelenlétében. A szerző.)

Sir David: „Hitler mondja a következőket: A zsidóknak nincs semmi organizatorikus értékük. Azokkal a meggondolásokkal szemben, amelyeket ő, (a Führer) ismételten hallott Németországban is, a maga rendje szerint tovább folyik minden zsidók nélkül is. Ahol a zsidókat magukra hagyják, mint például Lengyelországban, ott a legnagyobb nyomor és züllöttség uralkodik közöttük. Lengyelországban mi ezeket az állapotokat teljes alapossággal megszüntettük.

Elnök: Mielőtt félretennénk ezt a dokumentumot, nem tartalmaz-e az még egy fontos mondatot?

Sir David: Igaza van Elnök Úr. Horthy Miklósnak arra a kérdésére, hogy mi legyen tehát a zsidókkal, akiktől csaknem minden életlehetőséget elvettek, agyonütni pedig még sem lehet őket, a birodalmi külügyminiszter azt felelte: a zsidókat vagy meg kell semmisíteni, vagy pedig koncentrációs táborba vinni.

Mikor pedig Edgar Faure, későbbi francia miniszterelnök, a nürnbergi francia vádló később ugyanezt a kérdést felteszi Ribbentropnak is, a birodalmi külügyminiszter azt feleli:

— Így semmi esetre sem mondtam!

Faure: Helyes ez a jelentés, vagy nem?

Ribbentrop: Lehetséges, hogy hozzászóltam a beszélgetéshez és valamit mondtam, azt tehát, hogy a zsidókat természetesen sem megsemmisíteni, sem agyonütni nem lehet, azonban tegyen Ön valamit

(t. i. Horthy) amivel a Führer is megelégedhetik és telepítse egybe a zsidókat („konzentrieren Sie die Juden").

Lordrichter Lawrence elnök: Vádlott! A törvényszék óhajtja tudni; mondta-e Ön Horthy kormányzónak, hogy a zsidókat koncentrációs táborba kell vinni?!

Ribbentrop: Valószínűnek tartom, hogy ez így volt. Azonban szeretném kijelenteni Elnök Úr, hogy ha valaki ezt a dokumentumot olvassa, úgy tűnik fel, mintha én a zsidók megsemmisítését egyáltalán lehetségesnek, vagy kívánatosnak tartottam volna. Ez teljes tévedés! Mindaz, ami itt mondatik, sokkal inkább úgy értendő, hogy Magyarország is tegyen valamit a zsidó-kérdésben, hogy más hatóságok ott se avatkozhassanak be a dolgokba."

Ebben az egy kérdésben abszolút világos, hogy úgy Hitler, mint Ribbentrop Horthy Miklóstól nem a magyarországi zsidók kiirtását, hanem azok koncentrálását, zárt ellenőrzését követelték, tekintettel a hadiérdekekre. Az is bizonyos, hogy Horthy Miklós kormányzó még a gettózási követelésnek is ellenállt, mindaddig amíg Hitler ki nem jelentette, hogy csapatai megszállják Magyarországot és ezeket a csapatokat már útba is indította.

Mindezek után azonban jön a legtisztább bolsevista propaganda az OSS „magyar" vezetőjének részéről. Állítólag, — mert ebben a kommunista írásműben, — minden csak állítólagosan fogadtathatik el, azt kérdezi a volt magyar miniszterelnöktől, Imrédy Bélától az OSS — ügynök:

— Tudott a zsidóknak gázkemencében való elégetéséről a kormányzó?

— Feltétlenül tudott augusztusban már mindenki, aki tudni akarta! — hangzott volna Imrédy Béla válasza.

És a történet ismét Nürnbergben folytatódik. Lengyelország hitleri főkormányzójától Franktól, azt kérdezi dr. Seidl védő:

— Mikor hallott először a maideneki koncentrációs táborról?

— 1944-ben (!) hallottam először. Arra a kérdésre, hogy az elszállított zsidókkal mi fog történni, (magas helyekről) azt a választ kaptam, hogy Keleten összegyüjtik őket és dolgozni fognak. A hírek azonban, amelyek szerint a zsidókat megölik, nem akartak elnémulni. Ezért azt az óhajomat nyilvánítottam, hogy Lublin mellett meg akarom látogatni azt az SS-műhelyt, hogy munkájukba betekintést nyerjek, mire Heinrich Himmler kijelentette: sürgősen arra kér, hogy ne menjek a táborba.

Lengyelország teljhatalmú főkormányzóját, aki ott élt a táborok közvetlen közelségében és aki — legalább formailag — felelős is volt ezekért a táborokért, saját főkormányzósága területén egyáltalán nem engedték meg se mozdulni. Nem mehetett Lublinba, nem engedték Maidanekba, Auschwitzba. Miféle félrefitult elme képzelheti el, hogy oda beengedtek volna egyetlen „filoszemita" magyart is?

Frank, lengyelországi főkormányzó azonban folytatta a nürnbergi törvényszék előtt tett vallomását:

— „1944 február 7-én végre sikerült Hitler Adolfnál kihallgatást kapnom. Bormann jelenlétében a következőket kérdeztem:

— „Mein Führer! A zsidók megsemmisítéséről szóló jelentések továbbra sem hallgatnak el. Ezt beszélik mindenütt Lengyelországban. Azonban senki sem tud a dolgok nyomára jönni. Egy alkalommal meglepetésszerűen Auschwitzba akartam menni, hogy a tábort lássam. Utalással arra, hogy a táborban járványok uralkodnak, még az én autómat is elirányították. Mein Führer! Hogy állunk ezzel a dologgal?

A Führer azt felelte: Elképzelheti, hogy kivégzések vannak, de ezek a felkelők (partizánok) ellen folynak. Semmi egyebet nem tudok. Egyébként beszéljen Ön Heinrich Himmlerrel.

— Azt feleltem: Jó! Krakkóban Himmler beszédet tartott előttünk, akiket hivatalosan hívott egybe. Kijelentette, hogy a zsidók rendszeres kiirtásáról szóló hirek valótlanok. Azért hozták a zsidókat Keletre, hogy dolgozzanak.

— Minderre azt felelte a Vezér: Akkor Önnek ezt el is kell hinnie."

Hogyan, miként képzelheti tehát a másik Himler, az OSS magyar osztálya, hogyha a teljhatalmú lengyelországi főkormányzó autóját feltartóztatták, ha Hitler maga is elutasított egy aggodalmaskodó főnácit, akkor pont Imrédy Bélát, Horthyt, Bárdossyt, Szálasit vagy akár Baky Lászlót engedték volna Maidanekba, avagy Auswitzba?

A nürnbergi tárgyaláson azonban megszólalt még más valaki is. Martin Himler OSS vezető legközelebbi kollegája L. N. Smirnov, a szovjet egyik fővádlója, aki persze a katyni tömeggyilkosság borzalmait akarta lefedni a kelet-lengyelországi német főkormányzóság alatt történt szörnyűségek felnagyításával. És Smirnov kérdéseivel szemben is egyértelműen bebizonyosult, hogy a lengyelországi táborokban, zsidó gettókban uralkodó állapotokról nem tudhatott maga a főkormányzó sem.

Ki tudhatott akkor? Ernst Kaltenbrunner a Gestapo halálraítélt és kivégzett főnöke elé különféle affidavitokat terjesztettek az amerikai bírók, vádlók. Azt is tudjuk, hogy ezek az affidavitok 90 százalékban hamisítványok, vagy en-bőrüket mentő régi nácik mosakodásai voltak. Volt olyan affidavit is, amelyből az derült ki,

Kaltenbrunnernek tudnia kellett az auswitzi állapotokról és a zsidók elgázosításáról.

A saját ügyében eskü alatt kihallgatott Kaltenbrunner ezeket mondotta: — Hamisnak és valótlannak tartom, hogy valaha is egyetlen gázkamrát láttam volna Auswitzban, vagy bárhol és bármikor.

Kaltenbrunner, aki tisztában volt azzal, hogy nyakát szorítja a Nürnbergben előkészített amerikai kötél, talán nem mondott igazat. De akkor a vádlottként előállított Horthy Miklóst, — aki egyedüli felelőse lehetett volna a magyarországi zsidók deportálásáért — miért bocsátotta szabadon, s kezelte végül is tanúként a nürnbergi bíróság?

A felelet rendkívül világos és egyszerű: Azért mert Nürnbergben bizonyítást nyert, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós kényszerhelyzetben, az országot fenyegető német megszállás rémének hatása alatt járult hozzá a zsidók munkáraszállításához, de semmiesetre sem: — kiirtásához. Horthy Miklós épp úgy nem tudhatott a Németországba szállított magyarországi zsidók sorsáról, mint bárki más. És ha ő nem tudott, mégkevésbbé tudhattak miniszterei, államtitkárai s legkevésbbé tudhatott az egyszerű, névtelen magyar.

A magyarországi zsidó deportáció a „nagy-politikától" eltekintve is egy rendkívüli és világtörténelmien izgalmas — detektívregény.

Azt kérdezi az OSS Kunder Antaltól az életfogytiglani fegyház után, az októberi szabadságharc jóvoltából immár szabad földön élő magyar minisztertől és a magyar közélet egyik legtisztább, legszimpatikusabb alakjától:

Bűnösnek érzi magát tömeggyilkosságra való úszításban, tömegrablásban, Magyarország kifosztásában és fehérrabszolgakereskedelemben.

— Nem tudok sem tömeggyilkosságról, sem rablásról, sem az ország kifosztásáról és fogalmam sincs, hogy miféle fehérrabszolgakereskedelemmel vádolnak.

Én csak azt követeltem, hogy a zsidókérdést oldjuk meg véglegesen.

— Hát Auschwitz végleges volt? Ezzel maga meg volt elégedve?

— Kérem, én nem tudtam Auschwitzról semmit.

— Tehát, mit gondol, hova szállították a zsidókat?

— Németországba!

Az egyetemes magyar és európai tragédia magyar főszereplői részéről tudhatott-e akár csak egyetlen egy is arról, hogy mi történhetik — ha egyáltalán történt — a németországi munkaszolgálatra kiszállított zsidókkal.

A nürnbergi tárgyaló teremben azt kérdezi dr. Otto Stahmer, Göring védője, Karl Bodenschatz tábornoktól, aki a vezérifőhadiszállás beosztottja volt, részt vett minden helyzetmegbeszélésen, szóval mindenről tudnia kellett:

Dr. Stahmer: A vezéri főhadiszálláson, a vezéri megbeszélések során, vagy esetleg más alkalommal történt-e említés a koncentrációs táborokról?

Bodenschatz: A főhadiszálláson, a Führer szájából soha, egyetlen szót nem hallottam a koncentrációs táborokról. A mi szük körünkben soha nem beszélt erről.

Dr. Stahmer: Beszéltek ott a zsidók megsemmisítéséről?

Bodenschatz: Nem! Legalább is az én jelenlétemben soha.

Dr. Stahmer: Tudta-e Ön, hány koncentrációs tábor létezik?

Bodenschatz: Azt, hogy koncentrációs táborok léteznek, mindenki tudhatta. Azonban ezek a nevek: Mathausen és Buchenwald számomra csak a második világháború befejezése után váltak ismertté, midőn ezekről az ujságokban olvastam. Egyedül Dachauról hallottam, miután véletlenül én is Bajorországban születtem! (Dachau azonban nem volt megsemmisítő tábor, mint ez sokszorosan be is bizonyult. A szerk.)

Dr. Stahmer: Semmit sem hallott Ön a lezajlott aljasságokról?

Bodenschatz: Körülbelül 1945 márciusában (!) egy ebédközben mondotta nekem a birodalmi marsall (Göring), hogy igen sok zsidónak kellett elpusztulnia s ezért nekünk súlyosan kell majd helyt állanunk. Ez volt az első alkalom, midőn valamit is hallottam a zsidók ellen elkövetett bűnökről.

Ha Bodenschatz tábornok, a vezéri főhadiszállás állandó beosztottja, maga is csak 1945 márciusában hallott a zsidók ellen elkövetett kegyetlenségekről, ki képzelheti, hogy ezekről az állítólagos szörnyűségekről akár Horthy Miklós, akár Szálasi Ferenc vagy bármelyik miniszter tudhatott volna?

A nürnbergi perben kihallgatták azonban Erhard Milch-et, a német birodalmi légihaderő első generálisát, aki méghozzá — zsidó származású volt. (Göring: „Hogy ki a zsidó azt én határozom meg!")

Dr. Kaufmann, védő: A koncentrációs táborokban hallatlan borzalmak történtek. Tudott Ön ezekről?

Milch: Mindez számomra teljesen ismeretlen volt.

Dr Kaufmann: Milyen magyarázatot tud adni Ön nekünk, arra vonatkozólag, hogy a valóságos helyzetről Önnek nem voltak jobb értesülései?!

Milch: Azért, mert azok az emberek, akiknek mindezekről tudomásuk volt mindezekről nem beszéltek, de nem is volt szabad beszélniök!

Dr. Kaufmann: Igaz-e az, hogy minden kísérlet, amely a koncentrációs táborok valóságos helyzetét akarta felfedni, gyakorlatilag lehetetlen volt. Igaz-e, hogy aki erre vállalkozott volna az életét, testét, lelkét tette volna kockára?

Milch: Mitsem tudtunk arról, hogy mi történik ezekben a táborokban. Mindez, — láthatólag — a beavatott emberek egyik igen kicsiny körére volt korlátozva. A legnagyobb életveszéllyel járt volna, ha valaki ebbe a kicsiny körbe be akart volna tekinteni.

Dr. Kauffmann: Szabad kérdeznem, mit tudott Ön az auswitzi megsemmisítő táborról?

Milch: Semmit! Ezt a helységnevet, fogságomba jutásom után először a sajtóból olvastam.

Dr. Kaufmann: Helyes-e, ha feltételezem, hogy Németországban egy abszolut totális államban (Führerstaat) a legfelsőbb parancsal szemben minden ellentmondás életveszéllyel járt?

Milch: Mindez sok száz esetben bebizonyosult.

„Maga a véderő vezérkarának főnöke — írja a Münchener Illustrierte című baloldali lap 1958 augusztus 23-iki száma — Alfred Jodl is hasonló helyzetképet adott, midőn védője dr. Franz Exner professzor megkérdezte:

Dr. Exner: Mit tudott Ön a zsidók megsemmisítéséről?

Jodl: Felelősségem teljes tudatában kijelenthetem itt, hogy soha egy szót, a legkisebb utalást, soha egy kisdarab papírt nem láttam a zsidók megsemmisítéséről. Mindezekről a dolgokról — olyan igaz, mint hogy itt ülök — először a második világháború befejezése után hallottam.

Dr. Exner: Mit tudott Ön a koncentrációs táborokról?

Jodl: Buchenwald nevét először 1945 tavaszán hallottam.

A magyar ujságírókat kivégezték, felakasztották az OSS jóvoltából, amíg a Harmadik Birodalom legkiemelkedőbb ujságírója, Hans Fritsch a következőket vallhatta a nürnbergi bíróság előtt.

„Én, aki mindenkor, mint ujságíró dolgoztam, szilárd meggyőződéssel mondhatom, a zsidók ellen elkövetett „tömeggyilkosságokról" a német nép semmit sem tudott."

De az Isten szerelmére! Hogyan tudhatott volna erről a magyar nép, a román nép, a horvát nép, a szlovák nép? Hogyan tudhatott volna a szörnyűségekről — ha voltak egyáltalán! — a magyar vezetőréteg? Hiszen mindezekről a német elit sem tudhatott semmit.

A legkisebb német munkás, paraszt sem sejtette, hogy mi történhetik Auschwitzban avagy, hogy Auschwitz létezik.

S mindezek után, a magyarországi zsidóság rémregényeként azt kérdezi az amerikai OSS magyar osztályának vezetője vitéz Kolosváry Borcsa Mihálytól, az Országos Magyar Sajtókamara enökétől:

. . . „Voltak magának és általában elvtársainak (?) terveik arra nézve, hogy miképpen maradjon a hatszázezer magyar zsidó életben?"

„A legtöbben természetesen arra gondoltak, hogy menjenek el Magyarországról."

— Arra is gondoltak, hogy hova menjenek?

— Az az ő gondjuk lett volna. Mi nem vállalhattunk felelősséget sorsukért, ha elmennek az országból! — felelte volna erre állítólag vitéz Kolosváry Borcsa Mihály, akinek különben, mint ujságírónak és sajtófőnöknek, a legkisebb köze sem lehetett a zsidók deportálásához.

De vajjon voltak-e tervei legalább a nyugati hatalmaknak arra nézve, hogy a magyarországi zsidók ne essenek az „emberiség ellen elkövetett bűnök" áldozatául?

S erre a kérdésre ismét csak nem egy magyar náci, hanem Joel Brandt, korábbi nevén Brandt József felel, aki jelenleg Nyugat-Németországban él és aki lélekzetelállítóan izgalmas történetben írta meg a magyarország zsidó deportáció egyik fejezetét.

1944 április 25-én Adolf Eichmann Hitler zsidóügyi komiszárja, mint a budapesti zsidóság hivatalos képviselőjét magához rendelte Joel Brandtot, aknek a svábhegyi Hotel Majesticben ezeket mondta:

— Ön tudja, hogy én ki vagyok. A birodalomban, Lengyelországban, Csehszlovákiában én vezettem bizonyos akciókat. Most Magyarország kerül sorra. Azért hivattam Önt, hogy egy üzletet ajánljak. Megállapítottam, hogy önök anyagilag még mindig teljesítő képesek. Kész vagyok tehát önöknek eladni egy millió zsidót. Valamennyit nem fogom kiárusítani. Annyi pénzt és árút úgy sem tudnának összeszedni. De egy millió még fog menni. Vérért árút és árúért vért! Ezt az egy milliót összeszedhetik önök bármely országból ahol zsidók vannak. Ön hozhatja őket Magyarországból, Lengyelországból, az Ostmarkból, Theresienstadtból, Auschwitzból, vagy ahonnan akarja. Kiket akar megmenteni? Férfiakat, nőket, aggokat, gyerekeket? Üljön le, kérem és beszéljen."

Brand tudta, hogy ebben az esetben az SS nem gúnyolódik, nem űz tréfát. Eichmann folytatta:

— Menjen külföldre, lépjen kapcsolatba saját embereivel, a szövetségesekkel és hozzon vissza egy konkrét ajánlatot. Mondja meg hova akar menni s én gondoskodom az úti igazolványokról.

— Herr Obersturmbannführer! — felelte Brand József. — nekem Istambulba kell mennem. — Azonban Önnek meg kell mondania, mit kíván Ön?

— Amit kapni szeretnék; — teherautók! — hangzott a válasz. — Akar ön kapni egy millió zsidót? Rendkívül kuláns ajánlatot teszek. Száz zsidóért Ön egy teherautót szállít nekem. Ez egyáltalán nem sok. Összevissza tízezer teherautóról van szó. A teherautóknak vadonatújaknak kell lenniök és pótkocsival együtt szállítandók.

S ekkor következett egy példátlanul álló kalandos vállalkozás. Brand József elindult, hogy népének tagjait megmentse. Vállalkozásáról a magyar hatóságok semmit sem tudtak. Midőn azonban Brand József a „Joint Distribution Committee on Jewish Affairs" segítségével kijutott Törökországba, Palesztinába és Egyiptomba, az angolok egyszerűen őrizetbe vették. Brand József csak hosszú-hosszú kálvária után jutott el odáig, hogy végül is a Közel-Kelet számára kinevezett angol állam-miniszterrel, Lord Moyne-al egy millió emberélet megmentéséről tanácskozhassék:

Lord Moyne: El tudja képzelni ön, hogy mi a háború kellős közepén tízezer teherautót szállítsunk a németeknek?

Brand: Sir! A németek elfogadnak másfajta árút is, talán élelmiszert, esetleg pénzt.

Lord Moyne: Szabadon bocsájtja-e ez az Eichmann az embereket anélkül, hogy garanciát kapna a mi árúszállításunkra?

Brand: Minden bizonnyal fog előleget adni!

Lord Moyne: Milyen nagy lesz ez az előleg?

Brand: Százezer ember.

Lord Moyne: S összesen mennyi lehet majd?

Brand: Egy millió ember.

„És most írja a baloldali Münchener Illustrierte (1958 augusztus 23-iki szám. „Wieder Aufgerollt: Der Nürnberger Prozess) a következő megfoghatatlan és megértés nélküli feleletet adta Lord Moyne.

— Mit csináljak én ezzel az egymillió zsidóval. Hova vigyem őket? Ki fogadja el ezeket az embereket?"

A brit titkos szolgálat a tárgyalás után egyik londoni lapban leleplezte az egész tárgyalást s ezzel lehetetlenné tette, hogy akár Heinrich Himmler, akár Adolf Eichmann egy millió zsidó megmentéséről egyáltalán tovább tárgyalhassanak.

A magyar nemzetnek és a magyar mártíroknak semmi és senki nem adhatott volna felemelőbb igazolást, mint a fenti történet. Mert Magyarországot és annak vezetőit az ország megszállásával kényszerítették arra, hogy a zsidóságot a németek deportálhassák. „Miképpen maradjon a hatszázezer magyar zsidó életben"? — kérdezi Himler Márton. Ezt az ismeretlen számú emberéletet soha sem ajánlották fel a magyaroknak. Ime azonban Adolf Eichmann felajánlotta valamennyit a nyugati zsidóságnak, az Egyesült Államoknak, Nagy Britanniának. Adolf Eichmann — íme — megadta a nagy lehetőséget, amely egyetlen magyar államfőnek, vagy miniszternek sem adatott meg, t. i. hogy megmentsen hatszázezer, vagy egymillió életet. S íme Őfelsége az angol király háborús kormánya nevében lord Moyne államminiszter hidegvérrel felelte:

„— Mit csináljak én ezzel az egy millió zsidóval?"

Egy bizonyos. A magyarországi zsidóság sorsáért felelőssé lehet tenni a Harmadik Birodalmat, a fentiek után akár magát Nagy-Britanniát is, de semmiesetre sem Magyarországot, vagy bármely magyar minisztert. Ugyanannyi erővel, mint Bárdossy, Imrédy ott ülhetett volna a vádlottak padján lord Moyne is.

Magyarország és az úgy nevezett „háborús bűnösök" nem bűnösök, hanem áldozatok voltak az „emberiesség ellen elkövetett bűnök" paragrafusa szerint is.

Hiszen Adolf Eichmann és társai, akik a zsidó-deportáció tekintetében korlátlan hatalommal uralkodtak Magyarország fölött, Brand József tárgyalásai során különös módon próbáltak jó étvágyat csinálni ehhez az adás-vételhez. A Sicherheitsdienst a magyarországi deportációról filmet készített, jól megfűszerezve azt az állítólagos „csendőrbrutalitásokkal". A magyarországi rém-jelenetek után kedélyes filmstráfok következtek az osztrák határállomásokról, ahol szőke Wehrmachtshelferin-ek kakaóval és frissítő italokkal várták a magyarországi zsidókat.

Ezt a hamisított filmet aztán kicsempészték Svájcba, leforgatták egyes zsidó szervezetek képviselői előtt, ezzel a ki nem mondott, de nagyon is világos tendenciával:

— Ha nem veszitek meg tőlünk, humanus németektől az egymillió zsidót, akkor majd a „barbár magyarok" elpusztítják őket.

A „vevők" azonban a brit kormány jóvoltából már nem jelentkezhettek. Sőt! Azokat, akik Auschwitzból ilyen szokatlan eszközzel akarták megmenteni a deportáltakat, utólag maga Izrael állam bírósága ítélte el.

A new yorki „Time" című folyóirat 1955 július 11-i számában, az „Israel" rovatban „On Trial" címmel cikk jelent meg. E szerint

a Joel Brand-féle tárgyalásokban részt vett Rudolf Kastner is, aki Moshe Sharett, Izrael akkori (1955) miniszterelnökének utasítására tárgyalt Adolf Eichmannal. Malchiel Greenwald a második világháború után Palesztinába került épp úgy, mint Kastner Rudolf, aki a Mapai pártban lett politikus és Dov Joseph miniszter beosztottja.

Malchiel Greenwald a nyilvánosság előtt megvádolta Kastner Rudolfot, hogy a magyarországi zsidók ő miatta jutottak az auschwitzi táborba, mert csak saját rokonait mentette meg. A vádból elsőszámú politikai botrány lett.

„A per előrehaladásával — írta a Time — Kastner és nem Greenwald lett a vádlott. Mint egy csendes vízbe dobott súlyos kődarab, a per anyaga úgy kavarta fel a zsidó egység felszínét, a kétely egyre nagyobb gyűrűivel. Az elmult héten, még a nemzet születése előtti események feletti viharban Msha Sharett kormánya lemondott, hogy újjáalakuljon a keserűség és bizalmatlanság új légkörében.

„A védelem" (Greenwald) ügyvédjének véleménye szerint a magyarországi zsidóknak fel kellett volna lázadniok, ahelyett, hogy a munkatábor mithoszának vessék alá magukat. A gettókat hiányosan őrizték és bármely kitörési kísérlet a román határ felé sikeres lehetett volna.

— Náci-ügynök! — kiáltotta Kastner felé a Greenwald ügyvédje.

„Két héttel ezelőtt a bíró, — folytatja a Time tudósítása, — mert hamisan vádolta Kastnert, hogy a náci profitban osztozott, egy izraeli fontra, (52 centre) ítélte."

De a bíróság Kastnert még bűnösebbnek találta. Amikor elfogadta a náci ajánlatot Kastner eladta magát az ördögnek."

Íme, Izrael állam hivatalos bírósága előtt az is bűnné vált, ha valaki, mint Rudolf Kastner meg akarta menteni saját rokonait, barátait. A magyar Hámánok mellé odakerült a vádlottak padjára a zsidó Kastner Rudolf is, mert saját népének fiait akarta menteni. S ez mutatja legjobban, hogy mennyi sötét ó-szövetségi gyűlölet és babona lebeg a himleri könyv körül. Az emberiség ellen elkövetett bűnökben bűnössé vált Kastner Rudolf is, mert embereket akart menteni épp úgy mint a magyar kormányférfiak, az egyházak püspökei, sőt maguk az elátkozott magyar „antiszemiták".

De nemcsak bűnössé vált Kastner Rudolf, hanem titokzatos körülmények között ki is végezték. Nyugatnémet lapok tel-avivi jelentések alapján adták hírül, hogy nyílt utcán merényletet követtek el ellene és titokzatos személyek lelőtték. Miért? Azért, hogy bosszút álljanak a jótettért? Vagy, hogy elnémítsák Kastner Rudolfot, aki még sok érdekes dologról tudhatott.

Azonban Tel-Avivban halálos merénylet áldozata lett a magyarországi zsidó deportációnak egy másik főszereplője: Adolf Eichmann is. Hogyan került Hitler Adolf Judenkommissarja Adolf Eichmann pontosan Izraelbe, miután a nürnbergi bíróság számára nagyon is átlátszó affidavitot adott, mely szerint neki 4—5 millió zsidót kellett volna (!) kiirtania. E nyilatkozat után Adolf Eichmann nem az akasztófára került, hanem titokzatos személyek, titokzatos körülmények között Izraelbe vitték ahol a legnagyobb nyugalomban és békében élt, egy ideig. Szálasit, Imrédyt és társaikat a budapesti népbíróság ítélte halálra a zsidó deportáció miatt, amelyhez semmi közük nem volt. Eközben a svábhegyi Hotel Majestic rettegett és kegyetlen Judenkommisszárja Izraelben éldegélt. Csak 1957-ben adta hírül a Tel-Avivból rendszerint jólértesült müncheni Süddeutsche Zeitung, hogy Adolf Eichmannt Izraelben állítólag meggyilkolták.

Mindezek után azonban tényként kell elfogadni, hogy magyar vezető vagy egyszerű magyar ember nem tudott, de nem is tudhatott a Magyarországból elszállított zsidók sorsáról. Amit mindenki tudott az a deportáció ténye volt. A magyarországi zsidókat munkára szállítják a Német Birodalomba. A németek ezt mondták a kormányzónak, a minisztereknek s ezt mondták legközvetlenebb barátaiknak, akiket a legkritikusabb pillanatokban, — az ország megszállása után — azért hívtak német földre, hogy tájékozódjanak a magyar nép közhangulatáról.

S ekkor olyan csoda történt, mint amilyenre sem Martin Himler, sem kollégája Heeinrich Himmler nem számíthatott: a magyarországi zsidók deportációja ellen éppen a „magyar nácik", a magyar „antiszemiták" tiltakoztak saját szabadságuk kockáztatásával.

Az eseményről itt van az eskü alatti nyilatkozat, amelyet ugyancsak eskü alatti vallomással tud megerősíteni az eppenheimi látogatás több, még életben maradt és szabad földön élő résztvevője:

Eskü alatti nyilatkozat

Eskü alatti nyilatkozat

A magyar csoportnak Eppenheimben, német hivatalos tényezőkkel történt 1944 évi június 17 és 27 közötti találkozásról eskü alatt a következőket vallom:

„1944 június 10-ike körül felkeresett a Nagykereskedők Országos Egyesületének Sas-utcai irodahelyiségeiben egy SS kapitány. Az SS kapitány, akit előzőleg nem ismertem, mint Hauptsturmführer Dr. Heinz Ballensiefen mutatkozott be. A beszélgetés folyamán tudtam meg, hogy a Reichssicherheitshauptamtnak a Magyar Zsidókutató Intézethez delegált összekötő tisztje.

Miután politikai pártnak nem voltam tagja és véleményem szerint nem töltöttem be olyan fontos közéleti pozíciót, mely egy ilyen kihatásaiban esetleg nagyjelentőségű meghívást indokolt volna, megkérdeztem D. Ballensiefentől, hogy

1. kinek vendégei lesznek a magyar meghívottak,
2. kiket hívtak meg magyar részről,
3. mi a meghívás célja.

Dr. Ballensiefen elmondta, hogy a német birodalmi kormány vendégei leszünk. Egy összehajtott papírról 30 nevet olvasott fel, végül a meghívás céljaként annak a helyzetnek magyar-német részről való megtárgyalását jelölte meg, amely egyrészt a német megszállás, másrészt a német megszállás nyomán bevezetett drasztikusabb zsidóellenes intézkedések folytán állott be.

Németországba meghívást kapott többek között Jaross Andor miniszter, Baky László és Endre László államtitkárok, Kolosváry-Borcsa Mihály, Kulcsár István kormánybiztos, Oláh György, Rajniss Ferenc, Gosztonyi Jenő és Andreka Ödön képviselők, Hubay Kálmán, Marschalkó Lajos szerkesztők, Levatich László és Bosnyák Zoltán a Magyar Zsidókutató Intézet vezetői. A meghívottak a magyar jobboldal keresztmetszetét képezték.

A magyar csoport 1944 június 16-án indult el Budapestről. A pályaudvaron a meghívottak közül azonban csak 12 jelent meg, ami nagy csalódást okozott Dr. Ballensiefennek. Kedvetlenségét nyíltan mutogatta. Beszállás előtt megkérdeztem Dr. Ballensiefentől, hogy tulajdonképpen hova is megyünk és hol lesz a találkozás. Dr. Ballensiefen azzal a megjegyzéssel tért ki érdeklődésem elől, hogy semmit

sem árulhat el, mert nem akarja a magyar csoport tagjainak életét veszélyeztetni.

Június 17-én érkeztünk Wiesbadenbe, ahol Dr. Ballensiefen végre elárulta, hogy a ‚Weltdienst' című világszervezetnek Eppenheim községtől mintegy 5 kilométernyire fekvő, a Taunus sűrű tölgyeseiben megbúvó vendégházába megyünk, ahol a német urakkal találkozni fogunk.

A vendégház korábban mintegy 80 személyt befogadó modern szálloda volt.

A vendégházban Oberstarbeitsführer Hans Richter fogadott bennünket, aki a házi gazda tisztséget töltötte be tartózkodásunk alatt. Ő mutatott be bennünket a német uraknak. A találkozáson német részről a német külügyi hivatal, a német birodalmi belügyminisztérium, a német birodalmi igazságügyi minisztérium, a Wehrmacht és a német vezérkar, a német nemzeti szocialista párt, az Amt Rosenberg, az Amt für Rassenforschung stb. hivatalos képviselői vettek részt. A Gau Hessen egy fiatal lovagkeresztes repülő őrnagy által volt képviselve. A német urak állandóan leváltották egymást, aszerint, hogy milyen téma került tárgyalásra. Végeredményben a 10 napos németországi tartózkodásunk alatt kb. 40 német úrral találkoztunk. A tárgyalásokat hivatalosan Hauptamtsleiter Kaufmann, a német nemzeti szocialista párt képviselője vezette.

Az első estét vacsora után programm szerint bemelegedéssel és a német urakkal való összebarátkozással töltöttük el. Erre az alkalomra eljött Frankfurtból Hessen tartomány vezetője, Gauleiter Spengler is, aki melegen üdvözölte a magyar csoportot. Elismerő szavakkal emlékezett meg a magyar csapatoknak hősies harcairól a keleti fronton és annak a reményének adott kifejezést, hogy Magyarország hamarosan fel fogja számolni azt a hatalmas kémközpontot, amely a magyarországi zsidóság útján behálózza egész Európát és mérhetetlen károkat okoz a központi hatalmak hadvezetőségének. Gauleiter Spengler beszéde folyamán azonban nem tért ki arra, hogy tulajdonképpen miért hívták meg a magyar csoportot Németországba.

Gauleiter Spengler távozása után a magyar és német urak kb. még 2 óráig együttmaradtak. A szót a németek részéről egy idősebb úr vezette, akit Pohl egyetemi tanárként mutattak be nekünk. Feltűnt az, hogy a német urak rendkívül nagy tisztelettel kezelték Pohl professzort, figyelmesen hallgatták fejtegetéseit és igen fegyelmezetten, mondhatni katonai stílusban válaszoltak kérdéseire. Hubay Kálmán azt kérdezte meg, hogy ismerem-e Pohl professzort és kíváncsi volt, hogy milyen minőségben vesz részt ezen az összejöve-

Bárdossy László miniszterelnök holtan fekszik a véres homokzsák előtt

telen. Én beszédbe elegyedtem Pohl professzorral, megkérdeztem tőle, hol egyetmi tanár, mit tanít, milyen minőségben van itt és ehez hasonlókat. Pohl úr elmondta, hogy a dublini egyetemen tanít, jelenleg a berlini ir követség kulturattachéja, nagyon érdeklődik a zsidókérdés iránt stb. Pohl professzor sietve áttért más tárgyra, amit Hubayval együtt nagyon gyanusnak találtunk. Valami derengett bennem, hogy a Reichssicherheitshauptamtnak van egy Pohl nevű osztályvezetője, de erre nézve az est folyamán semmi féle támpontot nem tudtam kapni.

Németországi tartózkodásunk második napjának délelőttjén, a programm szerint Hauptamtsleiter Kaufmannak előadását kellett végighallgatnunk. Az előadás 10 órára volt kitűzve és a tanácskozó szobában megtartva. Az üléseket úgy csoportosították, hogy a magyar és a német résztvevők külön-külön egy csoportban egymással szemben ültek, a két csoport között egy kb. 5 méternyi ür tátongott. Az előadást a házigazda, Oberstarbeitsführer Richter vezette be. Hauptamtsleiter Kaufmann előadásában ismertette a német birodalmi kormány zsidóellenes törvényeit és intézkedéseit, kitérve azok hátterére és szükségére. Majd áttért a zsidóságnak németországi szerepére és igen élénk színben részletes áttekintést adott annak destruktiv működéséről. Nagyobb érdeklődést váltott ki Hauptamtsleiter Kaufmann, amikor a keleti zsidóknak németországi beszivárgásáról kezdett beszélni és ennek folyamán megemlítette azt, hogy eddig nem sikerült megfejteni azt a rejtélyt, hogyan és miként keletkezett a keleti zsidóság.

Itt félbeszakítottam Hauptamtsleiter Kaufmannt és csodálkozásomnak adtam kifejezést, hogy a német urak ezt nem tudják. Utaltam Katzenellenbogen ‚Die Juden in Deutschland' című standardművére, amely a német nemzeti szocialista párt és a német birodalmi kormány engedélyével 1936-ban a berlini ‚Jüdischer Verlagban' jelent meg.

Felszólalásom kínos csend követte és miután Hauptamtsleiter Kaufmann előadásának folytatásáról lemondott és a jelen levő urak közül senki sem kívánt a tárgyhoz hozzászólni, Oberstarbeitsführer Richter idő előtt oszlatta fel az összejövetelt. Ez 11 óra körül volt. Miután az ebéd egy órára volt kitűzve, unatkozva ténferegtünk. A német urak teljesen elszeparálódtak és izgatottan beszélték meg az incidenst.

Délután négy órára újabb előadás volt programmra tűzve. Ez alkalommal Pohl ‚professzor' szólalt fel. Csevegési formában beszélt a palesztinai útjáról és ott szerzett tapasztalatairól. Majd a zsidó-

ság eredetére tért ki s ezzel kapcsolatban nagyjában a következőket mondta:

— Az összes semita származású népekről ki lehet mutatni az eredetet, követni lehet azt az utat, amelyet a történet folyamán megtettek s szinte szemünk előtt játszódik le az a folyamat, hogy mikép váltak államalkotó népekké. Csak a zsidókról nincsenek hasonló történeti bizonyítékok. Feltünedezésük teljesen rejtélyes körülmények között ment végbe s ezért elfogadható az a tudományilag alátámasztható nézet, hogy a zsidóság a semita bűnözőkből és asszociális elemeiből keletkezett. A semita népek között ugyanis az volt a szokás, hogy a kriminális és asszociális elemet ki vetették a törzsi keretből és a pusztába kergették. Ott csoportba verődve sivatagi sakálként éltek, amíg Ábrahám, aki valószínűleg szintén egy ilyen száműzött, kivetett bűnöző volt, meg nem szervezte őket. A zsidóság történetének egész lefolyása alatt mindvégig megtartotta eredeti kriminális és asszociális jellemvonásait, mert mindenütt destruáló és romboló tényezőként működtek és a gazdanépek átkaivá váltak. Pszychológiailag azért érthető, hogy a zsidóság telítve volt kisebbségi érzetekkel, ezeknek kompenzálására találták ki a zsidó vezetők ‚Isten választott népe' fikcióját. Pohl ‚professzor' azután reprodukálhatatlan szavakkal olyan gyűlöletes képet festett a zsidókról, hogy a magyar csoport tagjai megdöbbenve első ízben kezdték sejteni, hogy mi is rejlik a meghívás mögött.

Pohl ‚professzor' a magyar csoporttól állásfoglalást várt. Egyrészt a délelőtti felszólalásom miatt, másrészt mert én beszéltem a magyarok között legjobban németül, akaratlanul a magyar csoport szóvivője lettem s így jórészt Hubay Kálmán ösztönzésére válaszolnom kellett Pohl ‚profsszornak'.

Felálltam és a következőket mondtam: Ha Pohl ‚professzor' megfosztja a zsidókat mindazoktól a jelzőktől, amelyek egy népet jellemezhetnek, ha megtagadja tőlük azokat az attributumokat, amelyek az emberre illenek, akkor ebből logikusan az következik, hogy ki kell irtani őket. Mi nagyon is megértjük, hogy mire célzott Pohl ‚professzor'. De miért nem őszinték hozzánk, miért nem mondják meg végre, hogy azért hoztak ki bennünket Németországba, hogy a zsidóság kiirtásához magyar részről hozzájáruljunk. Itt vagyunk már két napja és még mindig nem tudjuk, mi a németországi tartózkodásunk célja és mindenek előtt miről kell véleményt nyilvánítanunk.

Pohl ‚professzornak' ez sehogyan sem tetszett, meglehetősen ingerülten egy hosszabb nyilatkozatba kezdett, amelynek folyamán többek között a következőket mondta:

— Teljes abszurditás az, hogy amikor a német birodalom és szövetségesei ebben a világzsidóság által kiváltott világháborúban élet-halál harcot vívnak, Németország szomszédságában, Magyarországon hatszázezer olyan ember éljen, aki ebben a háborúban nem vesz részt. A zsidók nem katonáskodnak, a munkaszolgálatban csak csekély mértékben vesznek részt, a magyar lakosságnál jobban élnek, destruálnak, leszabotálják a magyar háborús erőfeszítéseket és veszedelmes kémközpontot tartanak fent, amelynek szálai Moszkváig, Londonig és New Yorkig terjednek. Hitler Adolf azért abban állapodott meg Horthy Miklós kormányzóval, hogy a magyarországi zsidóknak 18 éves kortól 60 éves korig Németországban munkaszolgálatot kell teljesíteniök. Ennek gyakorlati keresztülvitele érdekében máris megkezdték a magyar vidéki városok gettóinak kiürítését és lakóinak Németországba való szállítását.

Pohl ‚professzor' akkor igen higgadt hangon áttekintést adott azokról az intézkedésekről, amelyeket a német birodalmi kormány foganatosított a magyarországi zsidó lakosságnak Németországba tervezett áttelepítésével kapcsolatban. Kiemelte azt, hogy az áttelepítés humánus és emberséges szempontok szerint fog történni. A német birodalom területére érkező magyar zsidókat a német hadiiparban fogják foglalkoztatni, ugyanolyan feltételek mellett, mint a német vagy külföldi munkásokat. Ugyanazt az élelmezést és órabért fogják kapni. A magyar kormány zár alá veszi a zsidó javakat, amelyeket a háború végén hiánytalanul vissza fognak szolgáltatni az eredeti tulajdonosoknak, amikor egyúttal a zsidó kérdés is végleges megoldást fog nyerni. Hosszabban beszélt az alapítandó zsidó állam kilátásairól, ismertette ezzel összefüggésben a cionista elképzeléseket és végül pedig rámutatott arra, hogyha ezek a tervek közül egy sem volna világpolitikai realitások miatt megvalósítható, akkor a lengyel és az orosz területből kellene egy darab földet kihasítani a zsidó otthon céljaira.

Pohl ‚professzor' azután elárulta azt, hogy mi volt a magyar csoport meghívásának célja. Szerinte a meghívott csoport politikai világnézetében keresztmetszetét adja a magyar jobboldali társadalom érzéseinek és felfogásának. A német birodalmi kormány tudni szeretné, hogy a magyar nép miképp fog reagálni a tervezett zsidóellenes intézkedésekre. Tőlünk határozott és pozitiv állásfoglalást vár. Itt az idő, amidőn a magyar nép helyrehozhatja a multban elkövetett hibáját. A magyar nép indolenciája és közömbössége folytán zsidósodott el annyira Magyarország, úgy hogy az élet-halál-

harcban álló tengelyhatalmak legnagyobb problémája — fejezte be Pohl ‚professzor' igen szenvedélyes hangon fejtegetéseit.

Pohl ‚professzor' felszólítása igen kényes helyzetbe hozta a magyar csoportot. Egyik részről ekkor hallottunk először arról, hogy az 1944 március 18-i megbeszélésen Horthy kormányzó hozzájárult a magyarországi zsidóságnak németországi munkaszolgálatához. Állásfoglalásunkban tekintettel kellett lennünk Horthy Miklós államfői presztizsére. Másrészt ekkor szereztünk hiteles értesülést az eddig kósza hírként kezelt vidéki zsidódeportációkról. Végül realizálnunk kellett azt, hogy itt német részről a magyar ügyekbe való oly fokú beavatkozásról van szó, amely súlyosan sérti a magyar állam szuverénitását és mélységesen veszélyezteti Magyarország függetlenségét. Mindnyájunkra pedig mázsás súlyként nehezedett az a felismerés, hogy a joviális egyetemi tanár álarca mögé bujt Pohl ‚professzor' azonos a Reichssicherheitsamt Pohl nevű osztályvezetőjével és SS generálisával, aki Németországban az élet-halál ura, akitől függ, hogy sértetlenül hazatérhetünk-e vagy pedig valamelyik német koncentrációs táborban fejezzük be németországi utunkat.

Hubay Kálmán röviden informálta a magyar csoport németül nem beszélő tagjait Pohl ‚professzor' közléseinek lényeges pontjairól, majd rövid tanácskozás után egyöntetűen visszautasítottuk a németeknek tervezett beleavatkozását a magyar belügyekbe. A magyar álláspont tolmácsolására pedig engem kértek fel.

A német urak várakozással tekintettek ránk és kétségkívül igen élénk helyeslést vártak a magyar csoport tagjai részéről. Ahelyett azzal kezdtem felszólalásomat, hogy erélyesen visszautasítom Pohl ‚professzor' azon szemrehányását, hogy Magyarország a magyar nép indolenciája következtében zsidósodott el ennyire. Igazuk van a németeknek abban, hogy mi jobban ismerjük a magyar népet, mint ők. A magyar nép lelkületére éppen fordítva hatnának a tervezett zsidóellenes intézkedések. Mártírokat látnának a zsidókban és ez sokkal inkább megrontaná a közhangulatot és ásná alá a harci szellemet, mint a zsidók suttogó propagandája és szubverziv működése. A zsidókérdés emellett elsősorban magyar kérdés, ennek emberséges és becsületes megoldása nemcsak becsületkérdése Magyarországnak, hanem elsőszámú nemzeti érdeke is. Azért a magyar csoport az egész magyar nemzet nevében a leghatározottabban ellenzi azt, hogy magyar állampolgárok egy baráti, de mégis csak idegen hatalom fennhatósága alá kerüljenek, akár hosszabb, akár rövidebb időre. A német birodalomnak egyébként is semmi haszna nem lenne ebből a munkaszolgálatból, mert a magyar zsidóság zömében használhatatlan fizikai munkára, amellett nem is lesz hajlandó kényszer alatt

becsületes munkát végezni. A német birodalom csak fokozná belső nehézségeit zsidó munkaszolgálatosoknak nagyszámú felhasználása folytán.

A meghökkenést, melyet e felszólalásom kiváltott, fokozta még Gosztonyi képviselő hozzászólása. Rámutatott arra, hogy az u. n. magyar ‚ellenállóknak' a Sicherheitsdienst részéről 1944 március 19-én történt letartóztatása súlyosan sértette a magyar állam szuverénitását. A legjobboldalibb körök is mélyen elítélték azt, hogy ezeket nem a magyar kormánynak adták át megfelelő eljárás megindítása céljából, hanem Németországba hozták őket. Csak 40 személyről volt szó és ennek a negyven személynek elhurcolása is erősen megrontotta a közhangulatot és súlyosan visszahatott a magyar nép németbarát érzelmeire. El lehet tehát képzelni, mi lenne a reakció, ha hatszázezer vagy akár kevesebb magyar állampolgárt engednének át idegen joghatóság alá.

A német urak megrőkönyödése tetőfokát érte el akkor, amikor Hubay Kálmán azt kérdezte, hogy hol vannak az elhurcolt magyarok. Mindenki Pohl ‚professzorra' nézett és tőle várták az engedélyt, hogy a kérdésre válaszolhassanak. Pohl ‚professzor' intett a fejével, erre a német birodalmi belügyminisztérium képviselője azt mondta, hogy a magyar ‚ellenállók' a dachaui koncentrációs táborban vannak, ott az u. n. Prominenten-Blockban helyezték el őket, élelmezésük megfelelő.

Hubay Kálmán erre azzal a kéréssel állt elő, hogy ő meg akarja látogatni Dachauban Keresztes-Fischer Ferenc volt belügyminisztert, aki bár neki személyesen ellensége és politikai ellenfele, de éppen ezért meg akar győződni arról, hogy elhelyezése és ellátása megfelelő-e. Hubay Kálmán nem kapott választ. Oberstarbeitsführer Richter sietve feloszlatta a kínos hangulatban lefolyt összejöveteelt. A német urak ezúttal is elszeparálódtak a magyaroktól.

Este a programm szerint a ‚Djibuk' című jiddis nyelvű filmet akarták a magyar csoportnak bemutatni, amelyet a német csapatok Varsóban zsákmányoltak. A vacsora vége felé Oberstarbeitsführer Richter azonban meglepetésszerűen bejelentette, hogy a film előadása elmarad, mert állítólag a film nem érkezett volna meg. Helyette egy baráti tere-ferére fogunk összeülni.

A baráti ‚tere-fere' a szálloda szalonjában folyt le. Pohl ‚professzor' egy díványon foglalt helyet, köréje csoportosultak a német urak. Pohl ‚professzorral' szemben Hubay Kálmánnak és nekem kellett helyet foglalni egy karosszékben.

A beszélgetés csak nagyon nehezen indult meg, Pohl ‚professzor' engem szemelt ki áldozatul, mert egyoldalúan hozzám adresszálta

csípős megjegyzéseit. Hubay Kálmán idegesen feszengett a karosszékben, mintha érezte volna, hogy a kifejlődő párbeszéd további fejlődésétől fog függeni a magyar csoport további sorsa. Többször figyelmeztetett engem, hogy vigyázzak.

Én mosolyogva, de épp oly élesen paríroztam Pohl ‚professzor' megjegyzéseit. A szópárbaj Pohl ‚professzor' és köztem mind hevesebbé vált és a szemrehányások Pohl ‚professzor' részéről mind súlyosabbak. Az éles szócsata végén Pohl ‚professzor' mosolyogva azzal nyujtott kezet nekem. hogy ‚ich gib mich geschlagen'. A találkozások ezentúl a legmelegebb barátság jegyében folytak le.

Németországi tartózkodásunk harmadik napján programm szerint Eltvilleben a Müller féle pezsgőgyárat tekintettük meg. Az ebéd vége felé megjelent Pohl ‚professzor', aki egy fekete Mercedes-Benz kocsin érkezett melyet egy SS altiszt vezetett. Pohl ‚professzor' csak egy pohár pezsgőt fogadott el, ezt az egészségemre ürítette azzal a megjegyzéssel, hogy nem akart úgy elmenni, hogy búcsút ne vegyen attól a magyartól, aki legyőzte. Azután elmondta nekünk, hogy sokat gondolkozott azon, amit a magyarok mondtak, belátja, hogy sok bennünk a realitás, amit nem lehet minden további nélkül figyelmen kívül hagyni. Örült annak, hogy megismerkedhetett a magyar csoporttal, amely negativ állásfoglalásai ellenére pozitiv módon járult hozzá a helyzet tisztázásához. Azután igen szívélyesen elbúcsúzott tőlünk.

Visszatérésünk után a WELTDIENST szerkesztője hívott az irodába azzal, hogy olvassam át az eddigi tárgyalásokról felvett jegyzőkönyveket. Az iroda mellett volt a telefon és a Hell-távíró szoba. Abban akkor 5 német úr tartózkodott, akik igen fanyar hangon jelentették berlini feletteseiknek az eddigi megbeszélések eredményeit. Mindegyik azt ajánlotta, hogy a német birodalmi kormány korrigálja a magyarországi zsidóellenes intézkedéseit és keressen olyan utat, amelyen inkább találkozhatik Magyarország kívánságaival.

Németországi tartózkodásunk negyedik napján engedélyt kaptam, hogy Bad Schwalbachba utazhassak a WELTDIENST központjának meglátogatására. Utazásomat egyébként a WELTDIENST főszerkesztője szorgalmazta, aki velem kívánta megbeszélni a német sajtó részére kiadandó kommünikék szövegét.

Bad Schwalbachba való érkezésem után a WELTDIENST főszerkesztője mindenek előtt elolvastatta velem azokat a jegyzőkönyveket, amelyeket korábbi hasonló találkozásokról felvettek. Kisült az, hogy a magyar csoport előtt svájci, svéd, orosz, lengyel, dán és

francia csoportok kaptak hasonló meghívást Németeországba. A magyar együttes előtt a franciákkal volt a németeknek találkozásuk. A francia csoportban a Vichy-i kormány több magasrangú tisztviselője is volt képviselve. Egyik csoport sem kifogásolta a német részről tervezett zsidóellenes intézkedéseket, a franciák egyenesen keveselték azokat, ők a zsidóság teljes kiirtását követelték. Mindegyik nemzeti csoportban többen is igen szenvedélyes hangú előadást tartottak a zsidó kérdésről és úgy szólván összebeszélés szerűen kiemelték előadásaikban, hogy a zsidóság az élvezett egyenjogúságot, személyi és anyagi biztonságot szubverziv magatartással hálálta meg. A WELTDIENST főszerkesztője ezenkívül bemutatta nekem azon sajtóközlemények kivágatait, amelyek a korábbi csoportok németországi szereplésével foglalkoztak. A pártlapok szenzációs tálalásban hozták az elhangzott előadásokat. Ilyen sajtószenzációkkal a magyar csoport eddig nem szolgált, ellenkezőleg mindaz, ami eddig a magyar csoport részéről elhangzott, igazán nem kívánkozott a nyilvánosság elé. Több eshetőség latolgatása után a WELTDIENST főszerkesztője végül úgy határozott, hogy a német-magyar találkozásról egyelőre nem ad ki kommünikét a német sajtó számára. Később sem jelent meg semmi a német-magyar találkozásról a német sajtóban, mindössze a Weltdienst könyomatosa említette meg a találkozás száraz tényét egy félhasábos közleményben.

Az ötödik nap este bemutatták nekünk a ‚Djibuk' cimű jiddis nyelvű filmet, amely egy zsidó fiatalembernek tragikus szerelmét tárgyalta. Az előadás végén Oberstarbeitsführer Richter Hubay Kálmánt és engem arra kért fel, hogy ne feküdjünk le, mert a német urak egy bizalmas megbeszélést akarnak tartani velünk. Megkért bennünket arra is, hogy erről ne tegyünk említést a magyar csoport többi tagjainak.

Éjjel 12 órakor, amikor már mindenki lepihent, jöttünk össze a szálloda szalonjában. Német részről jelen volt Oberstarbeitsführer Richter, Hauptamtsleiter Kaufmann, a birodalmi belügyminisztérium és a birodalmi igazságügyi minisztérium, a Reichssicherheitshauptamt képviselője és Dr. Heinz Ballensiefen. A megbeszélés szóvívője a német birodalmi belügyminisztérium képviselője volt. A szóvivő azzal nyitotta meg az ülést, hogy azért hívott meg bennünket erre a bizalmas megbeszélésre, hogy kifejtse előttünk azokat az okokat, amelyek a birodalmi kormányt a már ismertetett zsidóellenes intézkedések foganatosítására kényszerítik. Amit mond, az mindvégig bizalmas természetű és adjuk szavunkat, hogy erről nem fogunk beszélni. A német urak jelentették feletteseiknek a magyar álláspontot és a birodalmi kormány komoly mérlegelés tárgyává tette azt.

Nem áll a birodalmi kormány érdekében, hogy a magyarok és németek közötti viszonyt elmérgesítse és a német ellenes hangulatnak további tápot adjon. Azért eltekint a magyarországi zsidóknak további deportálásától. Ne gondoljuk azt, hogy a német birodalmi kormány kizárólag nyers és brutális zsidóellenességből tökélte el magát a zsidókérdés végleges rendezésére. A birodalmi kormány valóban fel kívánja használni a parlagon heverő zsidó munkaerőt. Ezenfelül prevenciós okokból is kívánja az európai zsidóságot Németországban koncentrálni. Az emigrált zsidók vezetik az ellenséges repülőgépeket a légitámadások alkalmával. A német városok védtelen lakosságának bombázása, foszforral való leöntése és eleven megégetése, mint általában a polgári lakossággal szemben alkalmazott légiterror a világzsidóság műve. A birodalmi kormány azért elhatározta, hogy a veszélyeztetett pontokra zsidókat fog koncentrálni, hadd bombázzák őket agyon fajtestvéreik. Továbbá tuszként kívánják felhasználni a Németországba koncentrált zsidókat a háborúnak elvesztése esetére. Ha Németországnak pusztulnia kell akkor vele együtt fog pusztulni az európai zsidóság is.

A fővonásokban ezeket mondta a szóvívő 2 órás fejtegetései során. A fejtegetést többször félbeszakítottuk feltett kérdéseinkkel. Ezekre a birodalmi belügyminisztérium kiküldöttje mindenkor készségesen válaszolt. Tőlünk nem kívántak állásfoglalást, csupán véleményünkre voltak kíváncsiak. A következő két órában barátságos eszmecsere fejlődött ki közöttünk és a német urak között. Jobbára Hubay Kálmán vitte a szót. Ő rámutatott a tervezett preventiv intézkedéseknek várható kedvezőtlen világvisszhangjára. A zsidó világsajtó még vadabbúl fog uszítani Németország ellen, még jobban fogja felkorbácsolni a szenvedélyeket és ezzel még inkább fogják erősíteni az ellenséges ellenállási szellemet. A tervezett intézkedések mindenképpen negativ eredményűek lesznek és visszahatásuk egyenesen katasztrofális lehet. A zsidóknak a veszélyes gócpontokon való koncentrálása nem fogja visszariasztani az ellenséges államokat és magát a zsidóságot sem, azoknak bombázásától. Ellenkezőleg még intenzívebbül fogják folytatni a bombázásokat, a légitámadásokat, hiszen a világzsidóságnak eminens érdeke az, hogy a zsidó áldozatok számát szaporítsa, a zsidók szenvedéseit fokozza, mert ezeket az áldozatokat, ezeket a szenvedéseket jogcímül használhatja predomináló szerepének biztosítására.

A világzsidóságnak alkalma lett volna németországi fajtestvéreit átmenteni, de semmit sem tett érdekükben, mert nem akarta kiadni a kezéből a jogcímet, hogy Németország és a nemzeti szocialista rendszer ellen uszíthasson. A niebelungeni hősköltménybe illő elhatározás az, hogyha Németországnak pusztulnia kell, akkor pusztuljon vele együtt az európai zsidóság is. De gondoltak-e arra, hogy egy vesztett háború és a nemzeti szocialista rendszer összeroppanása után a német nép változatlanul megmarad, mert, hiszen nem lehet egy 80 milliós népet csak úgy egyszerűen kiirtani. Ekkor a német népnek kell a niebelungeni gesztus véres árát megfizetni. Azonkívül ki tudja előre, hogy mily körülmények között fog bekövetkezni a vég, lesz-e egyáltalában idő és alkalom a Németországba koncentrált zsidók kiirtására. Ebben az esetben megint csak a német nép lesz a szenvedő alany, mert az elhurcolt zsidók a német népen fogják megbosszulni az elszenvedett sérelmeket. S ez a bosszú kegyetlen lesz. Ő, bár hiszi és vallja, hogy a németek megnyerik a háborút, de politikai józanságuk megköveteli, hogy minden eshetőséggel számoljanak. A háború megnyerése szempontjából jobb az erőket a cél elérésére koncentrálni, mint szétfecsérelni kétes értékű zsidóellenes intézkedések keresztülerőszakolására. Egyszerűbb volna ezért a zsidó kérdés rendezését a háború végére hagyni.

A német urak rendkivül komolyan hallgatták végig Hubay Kálmán fejtegetéseit és készségesen elismerték azt, hogy azok sok olyan szempontot tartalmaznak, amelyekre eddig nem gondoltak. Megígérték, hogy feletteseiket a legrészletesebben informálni fogják és nincs kétségük, hogy azok komoly mérlegelés tárgyává fogják tenni a kifejtett szempontokat. Azután örömüknek adtak kifejezést, hogy velünk megtarthatták ezt a hasznos és a németek szemszögéből értékes megbeszélést. Majd egész váratlanul Hubay Kálmánnak és nekem igen magas poziciót ajánlottak fel arra az esetre, ha Németországban kívánunk maradni. Mindketten melegen megköszöntük az ajánlatot, de nem fogadtuk el.

Hajnali 4 órakor váltunk el igen meghitt barátságban. Amikor távozóban voltunk, a Reichssicherheitshauptamt képviselője Hubay után kiáltva azt mondta:

— Herr Hubay, die Juden werden Ihnen für Ihre Stellungsnahme nicht dankbar sein. Sie werden Sie aufhängen, wenn sie den Krieg gewinnen sollten.

— Wahrscheinlich — válaszolt Hubay Kálmán mosolyogva és vállát vonogatva.

Németországi tartózkodásunk további napjait békés és barátságos légkörben töltöttük el. Napjainkat különböző nagyon érdekes előadások tarkították.

Június 27-én léptük át a magyar határt. Azzal az érzéssel tértünk haza, hogy nagy veszélyek között bátran védtük meg Magyar-

ország érdekeit. Érthető volt azért megkönnyebbült felsóhajtásom a magyar határ átlépése után:

— Azt hittem, hogy ez a látogatás mindnyájunk számára Dachauban végződik.

A németországi látogatás ezzel még nem zárult le, ennek a háború befejezése után még egy epilógusa volt.

A német birodalom összeomlása Münchenben ért utol, családommal a hazánkat legázoló bolsevista csapatok elől menekültem. Nem sokkal Münchennek amerikai megszállása után a munkahivatal munkára kötelezett. Ez alkalommal kellett elsőízben kiállítanom a 99 pontot illetve kérdést tartalmazó ‚Fragebogent' (kérdőívet). Ebben az a kérdés is volt feltéve, hogy a kérdőivet kitöltő személy a WELTDIENST-nek volt-e vezetője, tisztviselője, támogatója, előfizetője stb.

Ha jól emlékszem 1945 őszén az amerikai katonai kormányzat által kreált bajor kormány törvénybe iktatta azt az amerikaiak által kidolgozott rendelkezést, amely ‚Entnazifizierungsgesetz' név alatt ment át a köztudatba. Ez a törvény illetve rendelkezés egyrésze a ‚Spruchkammer'-rendszer felállítására, bevezetésére és működésére vonatkozó irányelveket tartalmazta, másrészt a bűnös szervezetek és bűnösségi fokozatok fogalmát tisztázta. A törvényben egyenként voltak felsorolva a bűnös szervezetek, mint pl. a német vezérkar, a német nemzeti szocialista párt és annak különböző alorganizációja, az SS, Gestapo, Sicherheitsdienst, stb. Ezek közül — úgy hiszem — ötödik helyen volt megnevezve a Weltdienst. A WELTDIENST vezetői és osztályfőnökei a törvény szerint elsőfokú háborús bűnösökként voltak elbírálandók és befokozandók. Az amerikai katonai kormányzat által kiadott, Münchenben megjelenő ‚Die Neue Zeitung' (ez volt a német nemzeti szocialista rendszernek uralomra jutásáig a bajor kommunista párt Münchenben megjelenő hivatalos orgánumának címe), amelyet a Völkischer Beobachter nyomdájában nyomtak, egyik cikkében behatóan foglalkozott a nürnbergi tribunál elé kerülő bűnös náci szervezetek perének sorrendjével és ha jól emlékszem a közlemény a Weltdienst perének letárgyalását második helyen említette.

Az első nürnbergi per tárgyalása idején felkeresett engem lakásomon egy a német nyelvet súlyos amerikai akcentussal beszélő investigator. Nevét sajnos nem értettem, katonai rangját sem tudtam megállapitani, mert egy mindent elfedő katonai esőkabátot hordott. Többszöri megkérdezésemre sem volt hajlandó elárulni, melyik amerikai szervezetnek tagja. Mindvégig kihangsúlyozta, hogy a beszélgetés többé-kevésbé csak magán jellegű. Az investigator elsőnek is azt kérdezte tőlem, hogy van-e tudomásom vagy sejtem-e, hol van a Weltdienst bizalmas anyaga elrejtve. Németországban rejtették-e el vagy külföldre vitték megőrzés végett? Az investigator nagy sajnálkozására nem tudtam felvilágosítással szolgálni. Azután a nürnbergi perekről kezdett beszélni, ennek folyamán azt szerette volna megtudni, hogy mi lesz a Weltdienst perének kihatása a világ közvéleményére. Én megmondtam őszintén, hogy a per nem fog nagy örömöt okozni a zsidóságnak. A Weltdienstnek perbe fogott emberei védekezni fognak és minden bizonnyal produkálni fogják az Alliance Israelite Universelle-nek a németek által zsákmányolt bizalmas természetű iratait, amelyekből minden kétséget kizáró módon ki fog tünni az, hogy a második világháborút a világzsidóság robbantotta ki illetve szorgalmazta. A vádlottak kénytelenek megnevezni az amerikai, angol dél-afrikai, svéd, stb politikusokat, államférfiakat, katonákat, akik a Weltdienstet támogatták a felvilágosító munkájában. Ezek a leleplezések nemcsak a tekintetbe jövő államok részére lesznek kínosak, hanem súlyosan fogják kompromittálni a zsidóságot is. Az investigator figyelmesen végighallgatott és kiemelte, hogy ez az ő véleménye is, ezért örül annak, hogy ezt más szájából is hallja. Azután szívélyesen elbúcsúzott tőlem azzal, hogy majd hallat magáról. Németországi tartózkodásom alatt nem találkoztam vele többet.

1948-ban Frankfurtban találkoztam a Weltdienst egyik szerkesztőjével. Ez a következőket mondta: A Weltdienst az előnyomuló angol csapatok elől Thüringiába tért ki. Magával vitt mintegy 20 láda archivalis anyagot. A bizalmas természetű és pótolhatatlan anyagot már korábban egy semleges országban helyezték el. Neuhausen nevű községben érték utól a kitérő Weltdienstet az előnyomuló amerikaiak. Az anyagot otthagyva a Weltdienst alkalmazottai széjjelszéledtek. A szerkesztőség egy része Erfurtba kerül, ahol orosz fogságba estek. Amikor az oroszok megtudták, hogy a Weltdienst szerkesztőiről van szó, nagyon udvariasan kezelték és kitűnően látták el, de állandóan kikérdezték. A Weltdienst működésének minden mozzanata érdekelte az oroszokat. Hat heti kihallgatás után az oroszok azzal a meglepő ajánlattal álltak elő, hogy állítsuk fel újból a Weltdienstet és adjuk ki a 16 nyelven megjelenő kőnyomatosukat. A szovjet katonai kormányzat minden kívánt összeget rendelkezésünkre bocsát, mindent megtesz, hogy a korábbi alkalmazottakat felkutassa és garantálja, hogy a Weltdienst az eddigi elvek

szerint folytathassa működését. A szerkesztők azonban nem fogadták el ezt az ajánlatot, amire letartóztatták őket. Mintegy 8 hónapig voltak letartóztatásban, ezen idő alatt egyik helyről a másikra vitték és mindenütt a legaprólékosabban kihallgatták őket. Végül szabadon engedték őket és lehetővé tették számukra, hogy az angol-amerikai megszállott zónába távozhassanak.

Valamivel későbben a Weltdienst skandináv osztályának volt vezetőjével találkoztam, aki a következőket mondotta: ‚Amikor a Neuhausenba bevonuló amerikai hadseregrészleg megtudta, hogy a Weltdienst anyaga és alkalmazottjainak egy része van ott, békében hagyták és nem törődtek velük. Néhány nappal későbben azonban egy katonai csoport érkezett meg autókkal, ennek a csoportnak minden tagja zsidó volt. Ezek sietve rakták autókra a Weltdienst ládáit és elhajtottak. A Weltdienst tagjait azonban nem fogták le, nem is hallgatták ki, legnagyobb részük az első alkalommal Frankfurt a/M.-ba tért vissza.' Ugyancsak ő mesélte, hogy a Weltdienst volt vezetője rövid ideig letartóztatásban volt. Ezen idő alatt állítólag többször kihallgatták. Azonban hamarosan szabadon engedték és utána a francia zónába, illetve a Saar-vidékre távozott.

A WELTDIENST nem került a nürnbergi tribunál elé, alkalmazottjai és vezetői ellen sem indítottak meg eljárást s a ‚Spruchkammerok' is ‚unbelastet'-nek minősítették őket a nácítlanítási eljárás folyamán, ha nem voltak a német nemzeti szocialista párt tagjai. S az alkalmazottak legnagyobb részben nem voltak párttagok. Feltűnő volt, hogy több Weltdienst alkalmazott az amerikai katonai megszálló hatóságoknál kapott állást jelentős poszton, még feltűnőbb volt az, hogy az amerikai osztály amerikai állampolgárságú osztályvezetőjét, Malan volt délafrikai miniszterelnöknek angol állampolgárságú kiküldöttjét, valamint a többi nem német állampolgárságú alkalmazottat hazájukba való visszatérésük után nem fogták hazaárulás címén perbe, ellenük soha semmiféle eljárás nem indult meg, holott az egész háború alatt Németországban tartózkodtak és résztvettek a zsidóellenes felvilágosító munkában."

Lithgow N. S. W.

1958, július hó 8-án.

Lits Ernő

ÉS A MUNKASZOLGÁLATOSOK?

A magyarországi zsidókérdésnek volt még egy másik része, az úgynevezett munkaszolgálatosok problémája.

Az OSS-pribék nagyjában ugyanazt a kérdést teszi fel Bárdossy Lászlónak, Hellebronth Vilmosnak és másoknak. Hellebronth-tól ezt kérdezi:

— Mint magasrangú katonatiszt természetesen tudott arról a gyalázatos barbárságról, hogy egyenruhába öltöztetett egyéneket, akiket munkaszolgálatosoknak neveztek fegyvertelenül küldtek a harctérre.

— Törvény állapította meg, hogy a munkaszolgálatosok fegyvert nem kapnak.

— Miféle törvény?

— Erre nem tudok felelni.

Az egész story ördögien összekevert hazugsággyüjtemény néhány mondatban. Az amerikai OSS nívótlanságának olyan félelmetes bizonyítéka, amely sok mindent megmagyaráz ma az Egyesült Államok világpolitikai helyzetéről.

— Magas állásban helyeselte-e, — kérdezi Bárdossytól is Himler — hogy a munkaszolgálatra berendelt zsidó katonákat fegyverek nélkül küldték a harctérre.

A felelet lényegtelen. A honvédelmi munkaszolgálatot a szabadon, német befolyástól mentesen megválasztott — mint ma mondanák — demokratikus országgyűlés szavazta meg az 1939:II t.-c., tehát az úgynevezett honvédelmi törvény keretében. Ez kimondotta, hogy a zsidók a m. kir. honvédség keretében fegyveres szolgálatot nem teljesíthetnek, ezzel szemben honvédelmi munkára vannak kötelezve. Ebben semmiféle barbárság nem volt, legfeljebb, mint Amerikában mondanák, bizonyos méretű „diszkrimináció". Azonban ez a diszkrimináció fennállott magával a magyar néppel szemben is. Nevezetesen ugyanez a honvédelmi törvény munkaszolgálatra kötelezte azokat a magyarokat is, akik bármi okból nem voltak alkalmasak fegyveres szolgálatra. A légvédelemnél, a romeltakarításnál s egyéb közérdekű munkáknál szolgálatra volt kötelezve minden magyar állampolgár, tekintet nélkül arra, hogy magyar, német, rutén vagy éppen zsidó volt. A vonatcsapatok magyar legénységének nagyrésze, például a hajtók, híradó- és vonatcsapatok emberei fegyvertelenül mentek normális körülmények között is a frontra. Fegyvertelen munkaszolgálatot teljesítettek többek között a Todt-féle

munkaszolgálat német munkásai, a bulgár trudovákok s — ismételjük — maguk a magyarok is.

A magyarországi zsidókat azonban, ha fegyvertelenül is, de nem a frontra, nem a harctérre, hanem a frontvonal mögé küldötték. Rendszerint a harcoló arcvonaltól jelentős távolságban végeztek rakodási, útjavítási munkákat. A „barbárnak" nevezett honvédelmi törvény egyenesen megkímélte a magyarországi zsidó ifjúság életét. Míg a magyar bakának életével, vérével kellett helytállania hazájáért, addig Magyarország a maga zsidó állampolgáraitól a hazafias kötelességteljesítésnek a minimumát, a munkát követelte meg.

Igaz, hogy a voronyezsi frontáttörés után, midőn a Keleten harcoló szövetségesek frontja összeomlott és a szovjet csapatok igen rövid idő alatt hatalmas térnyereségre tettek szert, elfogtak nagyszámu munkaszolgálatos zsidót is, akik jóval a front mögött dolgoztak. Azonban abban a lapban, amely az OSS magyar osztálya vezetőjének könyvét reklámozza, ezeket olvassuk: „Így pusztították el Kruscsevék Szibériában a Hitler gázkamrájától megmenekült harmincezer zsidó MUSz-ost". Tehát a magyar honvédelmi törvény, a „gyalázatos barbárság" mégis jó volt arra, hogy a zsidó fiatalság Hitler gázkamráitól megmeneküljön. Mert meg is menekült!

A hála és a fizetség, amit a magyarság mindezért kapott, rettenetes volt. Mert ismét csak a zsidóság egyik legmeggyőződöttebb barátjának és védelmezőjének, Sulyok Dezsőnek könyvére hivatkozunk.

> „A honvédelmi törvény értelmében a zsidóknak tekintendő egyének nem katonai, hanem honvédelmi munkaszolgálatot teljesítettek. Mégis — mivel ezeket az alakulatokat csak ritkán vitték megsemmisítő táborba — a zsidóságnak aránylag nagy része, éppen a munkaszolgálatosok közül maradt meg. Sokan közülük szovjet fogságba kerültek és ott az arra jelentkezőket terrorista kiképzésben részerítették. Ezek lettek 1945 után Magyarországon a bolsevista terror legkegyetlenebb végrehajtói.
>
> (Dr. Sulyok Dezső: A magyar tragédia, 522 oldal.)

„Ahogy a szovjet hadsereg Magyarországra bevonult, mindenütt új politikai rendőrség alakult meg — írja Málnási Ödön történettudós Magyar Mártyrok című könyvében — amelynek tagjai kevés kivétellel a magyar királyi honvédség munkaszolgálatosai egyrészéből szervezett Munkaszolgálatosok Bajtársi Egyesületének tagjai voltak. Ezen politikai nyomozók egyöntetű torturális módszereiből már akkor lehetett következtetni, hogy csakis a Szovjettől, Berijáéktól kaphatták a gyors kiképzést."

Azonban, hogy ne essünk az „antiszemitizmus" vádjába, ideiktatjuk a Hatikva című buenos airesi magyarnyelvű cionista lap egy cikkét, amelyet Dénes Béla tel avivi magyarországi zsidó orvos írt válaszképpen egy másik cikkre. Dr. Dénes Béla az ÁVO-nak, a magyar GPU-nak, első rabfőorvosa lett, miután a cionista perben elítélték. Ebben az ujságcikkében sok egyéb érdekesség mellett szóról-szóra a következőket mondja:

> „Akármilyen kínos, de meg kell írni, hogy nemcsak Rákosi, Gerő, Farkas és a moszkovita tábor vezetőinek jelentős része volt zsidó, hanem jóformán száz százalékig zsidókból állt az ÁVH nyomozógárdája. És az 1945 utáni egyre erősebben éledő antiszemitizmusnak ez az oka."

Elmondja azután, hogy szabadulása után beszélt fegyházban ült románokkal, lengyelekkel.

> „Nos, kiderült, — folytatja — hogy Lengyelországban, Romániában, a Szovjetunióban ugyanazok a módszerek voltak érvényesek, mint a mi ÁVO-módszereink s nekik éppúgy a legtragikusabb élményeik közé tartozott, mint ahogy nekem is, hogy a nyomozás során mindig zsidókkal álltak szemben s álltam szemben én is."

Az 1956-os szabadságharc után tisztázódott, hogy az ÁVH-s börtönök borzalmai sokkal nagyobbak voltak, mint az „auschwitzi rémségek" és a kegyetlenségek sokkal irtózatosabbak, mint bárhol. Most már azonban dr. Dénes Béla igazán hiteles tanu mondja ezt. A sokat emlegetett SS — Göring szavaival élve — „szerény leányiskolának" számított az ÁVO vérivó terroristáival szemben. S úgy látszik, az OSS magyar osztálya 1958-ban is azért adta ki magyargyalázó könyvét, hogy az igazi gyilkosokról elterelje a figyelmet.

Ezeket az emberiesség ellen valóban elkövetett bűnöket, amelyeket Michener, Macartney professzor, hiteles tanuk, ténylelrások százai bizonyítanak, nem büntették meg Nürnbergben, sem a budapesti népbíróságon. Amott a bizonyítás nem történt meg, csupán az ítéletvégrehajtás. Emitt eddig csak bizonyítás folyt, de az ítéletvégrehajtás — egyelőre elmaradt.

Az emberiesség ellen elkövetett bűnök egyikében sem volt bűnös sem a magyar vezetőréteg, sem egyetlen magyar „háborús bűnös". A történelmi tények mutatják, hogy Horthy Miklós kormányzó népe szabadságát, Magyarország szuverenitását áldozta fel azért, hogy megmentse Magyarorszg zsidó polgárait és inkább a német megszállást vállalta, mint azt, hogy magunk hajtsuk végre a Hitler által kívánt intézkedéseket. A deportációt csak a Hitler által diktált

kényszer alatt hajtotta végre a már megszállott Magyarország. Auschwitzról nem tudott senki. De ha tudott volna is, mit lehetett tenni? Mivel tudták megvédeni a hollandok, franciák, belgák a maguk zsidó kisebbségét? Megszállott országok és azok vezetői rendszerint nem urak saját hazájukban.

A megszállás, a közelítő front, majd az összeomlás zűrzavarában itt-ott történtek kilengések, talán egyes alantas beosztottak kegyetlenkedtek is. Azonban Szálasi Ferenc rövid úton főbelövette azokat az aszódi javítóintézetből kiszabadult suhancokat, akik zsidókat öltek meg és raboltak ki. Eisenhower ötcsillagos generális viszont, állapítsuk meg, nem lövette főbe azokat, akik magyarokkal kegyetlenkedtek és magyarokat raboltak ki, amerikai egyenruhában!

A két módszer között ez volt a különbség s ez mutatja legjobban, hogy a magyar mártírok az „emberiesség ellen elkövetett" negyedik vádpont tekintetében is hófehéren állhatnak az Úristen és a történelem ítélőszéke elé.

AZOK ÁTKOZOTT GYILKOSOK VALAMENNYIEN

A repülőgépek, autókaravánok, vonatok megindultak hát — az OSS magyar osztálya jóvoltából — a bolseviki alvilág felé. Vitték az államfőt, a minisztereket, a katonákat. Vitték a kényszer, fenyegetés útján hazatelepített magyar névteleneket is, hogy aztán a komáromi szűrőtáboron keresztül ezrek jussanak bolseviki börtönbe, akasztófára.

A Himler-gang áldozatai között ott volt többek között Hóman Bálint, a szelid, nagyvonalú történelemtudós, akit a Himler-csoport tagjai félholtra éheztettek a salzburgi Landesgericht fogházában s akit végül is 800 zsidó „személyes meggyilkolása" hazug ürügyével tudtak eltüntetni az amerikaiak védőszárnya alól. A gyilkos vád semmiféle formában nem fordult elő Hóman Bálint budapesti népbírósági perének tárgyalásán.

Vitték az ujságírókat: vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt, Fiala Ferencet, Hubay Kálmánt, Rajniss Ferencet, Bágyoni Váró Andort, Pándy Lászlót, Rácz Erzsébetet.

Imrédy Béla miniszterelnök népbírósági tárgyalása. Népügyésze Sulyok Dezső jelenlegi emigránspolitikus volt.

— Halál! Életfogytiglani fegyház! — mondta a kommunista népbíróság, miközben Jackson bíró Nürnbergben fényesen mentette fel Hans Fritschet, a Német Birodalom nem is nagyon szeriőz rádiókommentátorát. Háborús bűnösség címén adták ki az OSS-ék Fedák Sárit, a nagy magyar primadonnát, aki soha semmiféle politikai szerepet be nem töltött, úgyszintén Kiss Ferencet, aki a magyar színjátszás legjobbjai közé tartozott s hét évi kommunista börtön után ma már a kommunista rendszer sem tartja háborús bűnösnek. Páger Antalt, Szeleczky Zitát, Muráti Lilit szintén halálra kerestette az OSS útján a budapesti konkurrencia.

Hazaszállították Málnási Ödön professzort, a magyar történelemtudomány egyik kiválóságát, akit a budapesti népbíróság is csupán hét bolsevistaellenes cikke miatt tudott nagynehezen hét évi börtönre ítélni. Édesapját csupán a Málnási-név miatt az egri börtönben verte halálra a GPU. Hazaadták az OSS pribékjei Gyertyánfi Kornél prágai főkonzult, akit a népbírák csupán „állásvállalás" címén ítéltek két és félévi fegyházra. Kiadták Temesváry Lászlót, a Nemzeti Bank utolsó törvényes igazgatóját s életfogytiglani fegyházra ítélték, miközben Hjalmar Schachtot a nürnbergi bíróság felmentette, noha Schacht politikai állást töltött be a Hitler-uralom alatt, míg Temesváry László olyan politikamentes intézményt vezetett, amelynek a világon semmi köze nem lehetett a nürnbegi jogban megfogalmazott négy ponthoz. Andreánszky Jenő államtitkárt letartóztatták, de súlyos betegsége miatt nem tudták haza szállítani. Így helyette ápolónői egyenruhában a feleségét vitték haza. Miért?

És itt következik a legklasszikusabb bizonyíték arra, hogy az OSS-be egy chicagóinál rosszabb nívójú gang épült be.

— Ismer Ön egy Andreánszky Gyula nevű ujságírót? — kérdezte Himler Márton az Andreánszky-család egyik nőtagjától.

— Igen. Rokonom! — hangzott a válasz.

Ez pedig elég volt egy magyar hölgy „háborús bűnössé" történt megbélyegzéséhez. Andreánszky Gyula amerikai magyar ujságíró volt ugyanis az, aki a sajtóban leleplezte az OSS magyar osztálya főnökének rosszillatú bányapanamáját.

Majdnem ilyen jellemző az OSS magyar gangjének gesztióira az úgynevezett irlbachi arany szörnyhistóriája. Itt arról volt szó, hogy a győriek menekültvonatához csatoltak volna egy vagónt, amelyben a pénzügyigazgatóság által lefoglalt és gondosan leltározott zsidó vagyont szállították volna külföldre. A legenda szerint ebben a vagónban három és fél mázsa aranyékszer lett volna. A

bajorországi Irlbachba menekült magyarok között mindenféle mende-monda járt arról, hogy ez az aranytömeg egy irlbachi malomban van elrejtve. Voltak, akik esküdtek rá, hogy az aranyat személyesen látták. Akadtak, akik azt követelték, hogy azt a nyomorgó menekültek segélyezésére használják fel. Csaknem száz százalékig bizonyos azonban, hogy Irlbachban soha sem volt arany, mert azt a vagónt, amelyben lett volna, az egyik osztrák állomáson az osztrák vasuti személyzet leakasztotta a menekültvonatról anélkül, hogy tudta volna, mi lehet abban.

A magyarok fecsegése és egy-két személy árulása következtében a legenda híre eljutott az OSS fülébe is. Erre azonnal nagyobb különítmény jelent meg. A Himler-nyomozók nem tudtak ugyan semmiféle parancsot felmutatni, de 12 irlbachi magyart letartóztattak, internáltak és csupán azokat engedték szabadon, akik érdekében egy megvesztegetett német kommunista közbelépett. Ezzel szemben a kolónia választott vezetőjét, dr. Szathmáry Zoltánt, aki mindössze két hétig volt Zemplén-vármegye főispánja, letartóztatták, annak ellenére, hogy még a népbírósági listákon sem szerepelt. Az OSS sötét emberei aztán kiadták a magyarországi kommunistáknak, akik rövid úton felkötötték. Neki volt valójában a legnagyobb bűne. Azért harcolt, hogyha valóban van Irlbachban magyar arany, azt adják át — de ne a CIC-nek vagy az OSS-nek, hanem — az amerikai kincsmegőrzőnek. Egy Horváth nevű győrmegyei segédjegyzőt, aki tudott az arany állítólagos rejtekhelyéről, arra kényszerítettek, hogy feleségével együtt egy hazaszállító szerelvénnyel térjen haza. Valakik sehogy sem akarták, hogy az amerikai kincsmegőrzőknek adják át az aranyat. Horváthról aztán az a hír érkezett Irlbachba, hogy odahaza, mint háborús bűnöst, rövid úton felakasztották.

Az OSS magyar osztálya táján jól tudták, hogy a tanut kell megölni és nem a tettest.

Az ügy kapcsán ki akartak szolgáltatni még egy ismert magyar orvost is, akit azonban a regensburgi Military Gouvernement parancsnoka — aki valóságos és nem naturalizált amerikai volt — ezzel nyugtatott meg:

— Most érkezett a rendelet Washingtonból. Többé nincs kiadatás. — Aztán az ötödik hadoszlop tagjaira is mondott valamit az amerikai: — Azok átkozott gyilkosok valamennyien.

(Kivonat a Magyar Végvár 1953 októberi számából.)

De nemcsak gyilkosokból állott ez az OSS-gang, hanem tolvajokból, rablókból, szadistákból is. Erre vonatkozólag érdemes elolvasni John Gheorge román tábornok, később berlini román követ,

majd „háborús bűnös“ „Automatic Arrest“ című könyvét, amely a a német Druffel-Verlag kiadásában jelent meg. John Gheorge tábornok részletesen leírja, hogy véletlenség folytán került 1945 májusában az ötzli Alpokba, nem messze Ötzl falucskától, ahol Bárdossy László is lakott. Együtt fogták el őket, együtt kerültek az OSS és a CIC fogságába. Tőle egy OSS hadnagy elvette utolsó aktatáskáját is, amelyben borotvakészlete és egyéb toilette-cikkei voltak. Bárdossy László, aki feleségével együtt került az innsbrucki Grauen Bärbe, az OSS, illetőleg a CIC egyik főhadiszállására, elpanaszolta neki, hogy csak egyetlen táskát hozhatott magával. Később Bárdossyt, feleségétől elválasztva, Gheorgeval nyitott teherautón, durva bánásmód mellett szállították Augsburgba, a Seventhy Army Interrogation Centerbe.

Elsőnek Bárdossyt vitték be kofferjével együtt a kihallgató terembe. Mikor visszajött, fülébe súgta Gheorgenak:

— A legjobb holmijaimat elrabolták.

Ezután Gheorge került sorra. Számára az első OSS parancsolat így hangzott:

— Ürítse ki a zsebeit.

Tízezer márkáját tőle is nyomban elvették. Míg személyi adatainak felvétele tartott, látta, hogy az OSS-legények mint osztozkodnak a halombá dobált, rabolt holmik fölött.

A berlini román követ utolsó kihallgatása ezzel a kérdéssel végződött Augsburgban:

— Van birtokában arany?

Az OSS-nek nemcsak magyar, hanem úgylátszik „román osztályát“ is csak az a kérdés érdekelte, hogy kitől mit lehet rabolni. John Gheorge tábornoknak nem volt aranya, így hát nem is lett háborús bűnös és később elbocsátották.

Az OSS magyar osztálya vezetőjének könyvében azonban van egy kép, ezzel az aláírással:

„Horthy Miklós v. magyar kormányzó George Grandville amerikai hadnagy őrizetében.“

Nos, John Gheorge, aki az augsburgi Bärenhölle táborban igen rövid ideig együtt volt Horthy Miklóssal is, érdekesen egészíti ki ennek a képnek a történetét. Leírja, hogy Hitlerék egy Weilheim melletti kastélyba internálták a kormányzót, azonban a bánásmód igen udvarias volt.

„Ebből a, ha nem is kényelmes, de elviselhető fogságból — írja Gheorge — nagyon nyersen ragadták ki Horthyt, mikor jeepeken megérkeztek a — „felszabadítók“.

Horthy Ilona, a volt kormányzó hősi halált halt fiának özvegye, leszaladt a lépcsőn, hogy tárt karokkal fogadja az amerikai tisztet. Az ő fiatalos lelkesedése — ha tetszik naivitása — általánosan ismert volt.

Mikor azt mondta az amerikainak, hogy az amerikai vöröskeresztnél szívesen dolgozna mint ápolónő, az „amerikai“ tiszt fogai közül ezt morogta:

— Köszönjük! Nekünk megvannak a saját k...-ink!

Íme Horthy Miklós és a harctéren elesett kormányzóhelyettes özvegye ezt kapta cserébe az amerikai OSS-től s közelebbről Grandville-Grosz úrtól, akinek népéből Horthy kormányzása alatt oly sokan köszönhettek életet, vagyont, biztonságot, sőt szabaságot is!

A KIBŐVÍTETT NÜRNBERGI TÖRVÉNYEK

Az amerikai OSS vezetőjének azért volt sürgős a magyar mártírok kiszolgáltatása, mert maga is tudta, hogy ezek a nürnbergi jog szerint semmiképpen nem volnának megbüntethetők. Túl a vasfüggönyön azonban egy másik „jog“ született. Úgy hívták ezt: népbírósági törvény. Ez a törvény a bolsevista genocidum, a biológiai osztályharc szüleménye volt: a jogtalanságnak, törvénytelenségnek, népirtásnak, rablásnak törvényalakba öltöztetett ördögi komplexuma, amely Justicia talárjába akarta takarni a nemzetek megsemmisítését.

Az OSS magyar osztályának főnöke a bolsevista népjog alapján csapta be Jackson amerikai főbírót és lopta ki a különféle zónákból a háborús bűnössé bélyegzett magyar mártírokat.

Az ideiglenes nemzeti kormány 81/1945 ME számú rendelete, amelyet az 1944. évi törvénytelen, összekapkodott, félbolsevista debreceni nemzetgyűlés felhatalmazása alapján adtak ki, már az első mondatában és első paragrafusában is — nonsens.

> „A jelen rendeletben körülírt bűncselekmények az esetben is büntethetők, — hangzik az első paragrafus — ha a cselekmény a rendelet életbeléptekor már befejeztetett s a cselekmény befejezésének időpontjában fentállott rendelkezések alapján ez büntethető nem volt.“

Nulla poene sine lege! — hangoztatta több mint kétezer éven át a római jog. Ugyanezen elv alapján készült a Függetlenségi Nyilatkozat és az amerikai alkotmány, de a világ egyetlen alkotmánya sem ismert soha ilyen népbírósági jogszolgáltatást.

Ez már tipikus bolsevista jog volt. A jehovai bosszúhadjárat és a sztalini genocidum.

Ennek az egyetlen paragrafusnak alapján bűnösnek lehetett bélyegezni egész nemzeteket és ki lehetett irtani egész társadalmi osztályokat, sőt társadalmakat is.

A népbírósági törvény szerint büntetni lehetett azt, aki a „fasiszta" kormányoknál állást, kinevezést, előléptetést fogadott el, aki valamelyik ujság munkatársaként „cikkeivel meghosszabbította a háborút" vagy aki nem tiltakozott, mikor a Gestapo egy zsidót elhurcolt. Megtörtént, hogy hat hónapi börtönre ítéltek egy asszonyt, mert „mosolygott" az egyik zsidó transzport elszállításánál.

Dohnányi Ernőt, a világhírű magyar zongoraművészt, aki jelenleg a Florida University tanára, azért nyilvánították háborús bűnösnek, mert véletlenül együtt volt lefényképezve Magyarország Nemzetvezetőjével, Szálasi Ferenccel.

Azokat a „háborús bűnös" listákat, amelyek alapján az OSS magyar osztályának vezetője a legjobb magyar fejeket kiszolgáltatta a bolsevista gyilkosoknak, budapesti kávéházakban, zug-espressókban facér szinészek, a soha nem látott „ellenállási mozgalom" hatodrendű ujságírói gyártották a magasabb szellemi nívó és — a konkurrencia ellen. Aki figyelmesen végigolvassa a „háborús bűnös" listákat, nyomban látja, hogy azok célja nem az esetleg ténylegesen elkövetett bűnök megbüntetése, hanem a konkurrencia kiirtása, a különb fők levágása és az egész szellemi Magyarország megsemmisítése volt.

A bolsevizmus — beleértve az OSS magyar osztályát is — ürügyekkel öl. A budapesti háborús bűnös listákon, amelyek alapján Martin Himler és gangje dolgozott ilyen ürügyek szerepeltek: „Dr. Boross József egyetemi tanár egyike volt a legismertebb jobboldali gondolkodású egyetemi professzoroknak. Dr. Burger Károly Boross professzorral együtt a magyar egyetemek egyik náci vezére volt. Dohnányi Ernő a Horthy-éra egyik legkedveltebb zenei szakértője volt."

Dr. Orsós Ferenc, a törvényszéki orvostan európaihírű professzora azért került a „háborús főbűnösök" listájára, mert mint a nemzetközi orvosszakértő bizottság tagja résztvett a katyni tömegsírok vizsgálatában s ugyanazt állapította meg, mint később az amerikai szenátus katyni bizottsága, hogy a katyini erdőben a lengyel tiszteket nem a németek, hanem az oroszok gyilkolták le.

A mindenütt nyilvánosságra hozott listákon szerepeltek ilyen vádak is: „Dr. Ember Sándor képviselő a Horthy Miklós repülőalap (vitorlázó repülők) elnöke volt. — Dr. Kibédi Varga Lajos már 1919-ben követelte a numerus clausust. — Katonka Mária a nyilas propagandaminiszter mellett tisztviselőnő volt." Háborús főbűnösként szerepelt például Bornemisza Gábor azért, mert a hivatalos kikérőjegyzék szerint a Virradat című uszító hétfői ujsághoz e zsidószármazású budapesti mozistól kért kölcsön 30.000 pengőt. Himler Mártonék ezt a háborús „főbűnöst" is letartóztatták, csupán egy amerikai — és nem hozzájuk tartozó — kapitány bocsátotta el azzal, hogy ilyen nevetséges vádak alapján nem lehet embereket a biztos halálba küldeni.

„Kurt Brunhoff — mondja ugyanez a kikérő lista — a budapesti német követség sajtóattaséja volt." Ugyanez a Brunhoff Kurt ma a demokratikus Nyugat-Németországban igen magas diplomáciai állásban dolgozik, azonban, ha Himlerék keze eléri, Budapesten bizonyosan fel is akasztják. „Liszt Nándor költeményeivel már 1930-ban a náci propaganda szolgálatába állt." „Csicsery-Rónai István képviselő Imrédy egyik leglelkesebb barátja volt." „Dr. Csilléry András volt miniszter, fogorvos, egyetemi tanár Wolff Károly egyik leghirhedtebb kereszténypárti (!) politikusa volt." Tegyük hozzá, hogy Wolff Károly már jóval a második világháború kitörése előtt meghalt. Dr. Dörei Ferenc 1944 végén Magyaróvárott a nyilas rádió kommentátora volt. Ugyanez a Dörei ma a Free Europe Rádiónál amerikai szolgálatban áll. Sámy Zoltán zeneszerző az Operaház nyilas igazgatójaként a háborús erőfeszítést szolgálta — még azután is, hogy 1944 telén Szombathelyen meghalt.

„Ifj. Sorg Antal építészmérnök a Sorg Építőipari RT. cége egész teljesítőképességét a hadiipar szolgálatába állította." „Dr. Szüle Károly ügyvéd a Ceglédi Hírlap demokráciaellenes cikkeinek szerzője volt." "Szeleczky Zita a háborús uszítás és a nyilas uralom érdekében tevékenykedett." Lényegében a hadi sebesülteknek tartott előadásokat, amit megtett minden jobbérzésű amerikai színésznő is.

Az úgynevezett háborús bűnös-listákról még számtalan ilyen gyilkos csodabogarat sorolhatnánk fel. Ennyi példa is elég azonban annak bizonyítására, hogy mindazok a bűnök, amelyeket a post facto jog alapján akartak büntetni, egyáltalán nem voltak bűnök, még a nürnbergi törvények szerint sem. Olyan ürügyekkel, hogy „cikkeivel meghosszabbította a háborút" fel lehetett volna akasztani

Walter Lippmannt és Mr. Sulzbergert is, ha történetesen Amerika veszti el a háborút. De hogy a két-háromezer példányban megjelenő Ceglédi Hírlap munkatársa miért lehetett háborús bűnös, azt nem sejtheti sem Jackson főbíró, sem az OSS.

Gyakorlatilag azonban Európában és szerte a világon háborús és népellenes bűnös volt mindenki, aki a hazáját szolgálta, aki a nemzete iránti hűséget, a katonai és állampolgári esküt nem szegte meg. Jó állampolgárok, hű hazafiak és becsületes amerikaiak — e himleri mérce alá állítva — a Julius és Ethel Rosenbergek, a Klaus Fuchsok, az atomkémek és persze — Himler Márton voltak.

Az OSS magyar osztálya mesterien próbálta összekavarni a nürnbergi jogot a népbírósági joggal, az amerikai demokratikus jogot a bolsevista jogtalansággal. Az OSS magyar osztályának vezetője amerikai hazája ellen avval követte el a legbecstelenebb árulást, mikor hazugságaival megtévesztette Jackson főbírót s ezzel Amerika legfőbb bíráját is hozzá akarta kompromittálni a bolseviki gyilkosjoghoz.

„Nem tudtuk a jegyzékben felsorolt gonosztevők mindegyikét megtalálni és elfogni, mert mástermészetű feladatot is bíztak ránk — írja Himler Márton — s mindössze 390-et adtunk át a Budapesten székelő Szövetséges Ellenőrző Bizottságnak, aki azokat az Office of Strategic Services magyar osztályától nyugta ellenében átvette, a kormánynak átadta."

Az amerikai OSS magyar osztályán keresztül az ausztriai, nyugatnémetországi menekült táborok fölé kiterjesztette sötét szárnyait a bolseviki halál. Nem a nürnbergi jog volt az irányadó, hanem csak az, hogy kit, miként lehet az amerikai hadilobogó alól hazalopni a bolseviki akasztófáknak. Hogyan lehet „amerikai" álarcban kiirtani a bolsevizmus potenciális ellenfeleit.

KRYPTOKOMMUNISTA A BÍRÓI SZÉKBEN

Az emberiesség ellen elkövetett bűnökben tehát egyetlen magyart sem lehetett bűnösnek találni. Az OSS és a pesti népbíróság olyan „háborús bűnöket" találtak ki, amelyek a nürnbergi jog szerint sem voltak büntethetők. Arról nem is beszélünk, hogy ezek a vádak is hamisak, hazugok voltak. Az OSS keze közé került magyarokra úgy áradtak ezek a barbár kommunista eredetű hazugságok, mint egy rettentő gátszakadás árvize, amely ellen nem volt védekezés.

„Bárdossy László Kassát bombáztatta, hogy háborúba sodorja az országot, — Szálasi Ferenc idegen hatalom szolgálatában állt, — Imrédy zsidószármazású volt, — Horthy kormányzó hazudott az apostoli nunciusnak, — Imrédy, illetőleg Sztójay kormánya négyezer árja, keresztény nőt szállított a német tábori bordélyházak részére, — a keresztény magyar kormány leánykereskedelmet folytatott, — Antal István cikkei hatása alatt zsidók százezreit gyilkolták meg Auschwitzban, — Antal István pénzt fogadott el a német kormánytól, — Szöllősy Jenő gyáva volt, — Kolosváry-Borcsa Mihály betiltotta Herczeg Ferenc könyveit, — Jaross Andor megszavazta a zsidók „kivégzését", — Hellebronth Vilmos kifosztotta a nemzetet, — Gömbös Ernőt a kommunisták szöktették külföldre, — Omelka Ferenc négyszeres kis tolvaj volt, — Hain Péter aranyakat rejtegetett, — Sztójay bírta rá a németeket, hogy Magyarországot megszállják, — Reményi-Schneller Lajos német kém volt, — Endre László Angliában találkozott Sir Mosleyvel és kétszer járt Párizsban, hogy ott antiszemita körökkel tárgyaljon, — stb. stb."

A vad hazugságoknak, tudatosan inszinuált aljasságoknak olyan hátborzongató gyüjteménye ez, ami mindennél jobban mutatja, hogy ha netalán az OSS magyar vezetője nem is viselt kommunista pártjelvényt, a bolsevizmus szellemének, nívótlanságának, kegyetlenségének, ostobaságának s aljas lelkűségének legalább olyan prototípusa volt, mint Péter Gábor kollegája, a budapesti GPU véreskezű hóhéra, aki szomorú világhírnévre emelkedett.

Azt kérdezi például Bárdossy Lászlótól, Magyarország egyik legtisztább lelkű férfiától és legjobb koponyájától az OSS-vigéc:

— Természetesen Kassát Ön bombáztatta?

— Tagadom, hogy Kassát én bombáztattam.

— De tudomása volt róla, hogy Kassát a vezérkar kérésére (?) német repülőgépek bombázták?

— Nem volt tudomásom, mert egészen mást jelentettek a szakértők — feleli Bárdossy László.

A magyar tragédia egyik legkiemelkedőbb eseménye a kassai bombázás, mert Magyarországot ezen keresztül minősítették „háborús bűnösnek". A formula akkor is rendkívül egyszerű volt: Magyarország felségterületét a „vezérkar kérésére" német repülőgépek bombázták, tehát Magyarország tulajdonképpen támadó volt a Szovjetunióval szemben. Az OSS magyar osztálya kivételével azonban soha, még a legőrültebb szovjet-agyban sem merült fel az a feltételezés, hogy Kassát Bárdossy bombáztatta volna, vagy titokban a honvédvezérkar kérte volna a németeket a bombázásra.

Ezt a mesét nem is az angolszász propaganda indította útnak, hanem az a kicsiny, nem magyarokból álló budapesti csoport, főként marxisták és kommunisták, kiknek érdekük volt, hogy Magyarország már a szovjet elleni háború első napjaiban, mint megbélyegzett háborús bűnös és támadó lépjen be. Ezért pontosan a Magyar Nemzet, ezeknek a hazafiatlan csoportocskáknak legsunyibb lapja, röpítette fel a hírt, hogy Kassát „orosz felségjelekkel ellátott repülőgépek" bombázták. A Szovjetuniót előre igazolni kellett, hogy az nem támad. Legfeljebb akkor látszik támadónak, ha valamely gépeket orosz felségjelekkel „látnak el".

Kassára 1941 június 26-án, négy nappal a német-szovjet háború kitörése után hulltak az orosz bombák.

1941 június 2-én, a döntő minisztertanács előtt, „kapta meg és olvasta el Bárdossy Krudy Ádám repülőezredesnek, a kassai repülőtér parancsnokának azt a jelentését, hogy mint szemtanu látta, amikor a bombákat német repülőgépek szórták le" — írja erről még Sulyok Dezső is Magyar Tragédia című könyvében. „Bárdossy utasította Krudyt, — írja viszont emlékirataiban Horthy Miklós — hogy ha nem akar kellemetlenséget, akkor hallgasson." Ullein-Reviczky Antal, Bárdossy László sajtófőnöke szerint viszont a kormányzó a támadás pillanatában is szentül hitte, hogy Kassát az oroszok bombázták s Bárdossy volt, aki kevésbbé hitte ezt.

A zürzavar, amely ebben a kérdésben elsősorban magyar körökben uralkodott, káros volt, mert végeredményében az egész országot keverte hamis látszatokba, arról nem is beszélve, hogy ezek a suttogások a hadbalépés első pillanatában igyekeztek megrontani a magyar-német szövetségi jóviszonyt.

Ma már megállapított tény, hogy a kassai bombázás ekként kialakult babonájáért — a kommunista suttogókon kívül — egyetlen ember felelős: Krudy Ádám repülőezredes, a kassai repülőtér parancsnoka. Krudy a kassai repülőtéren éppen a figyelőtoronyban tartózkodott, midőn a Bankó-hegy irányából hirtelen két szovjet repülőgép tűnt fel. A gépek a nap irányából repültek és Krudy nem láthatta azokat jól. Beosztottjai alulról kiabálni kezdtek: „Ezredes úr! Orosz gépek!" Krudy azonban dühösen rájuk ripakodott:

— Szamárság! Nem látjátok, hogy német repülők!

A következő pillanatban azonban a kassai főutcán békésen sétáló vasárnapi tömegre és polgári lakóházakra, valamint a postapalotára hullani kezdtek a szovjet bombák. Tűzbe, lángba, halálhörgésbe fúlt Kassa főutcája. Alulról ezrek és ezrek látták, hogy a gépeken orosz felségjelvény van és nemcsak a felségjel orosz, hanem a gépek formája, alakja is rendkívüli mértékben elüt a németekétől. A korzón tartózkodó katonák, többek között a repülőalakulat tagjai is látták ezt.

Emberi gyengeség, hogy Krudy Ádám ezredes nem merte beismerni tévedését, nem akarta ezredesi tekintélyét, szakértői csalhatatlanságát veszélyeztetni és megmaradt a tévedése mellett. A tévedés, ha nem ismerik be hamarosan hazugsággá változik.

A honvédvezérkar főnöke nyomban elrendelte a vizsgálatot és a légügyi szakértők által lefolytatott rendkívül alapos vizsgálat megállapította, hogy a ledobott bombák orosz eredetűek voltak. Rajtuk volt a leningrádi gyár cirillbetűs márkája.

Bármilyen remekül és villámgyorsan dolgozott is a német hadsereg, egyenesen elképzelhetetlen, hogy egy hirtelen megindult óriási háború első három napja alatt orosz bombákat szerezhettek volna, orosz felségjelvényű repülőgépeket festhettek volna át s még arról is intézkedhettek volna, hogy ezeket a gépeket Kassára irányítsák és a várost velük bombáztassák. Ilyen ostoba kalandra a német vezérkar nem vállalkozhatott még akkor sem, ha Hitler Magyarországot háborúba akarja kényszeríteni. Elvégre, ha Krudy ezredesnek helyén van a feje és szíve, a kitűnő magyar vadászrepülők ezt a nyomorúságos két gépet le is lőhették volna és akkor — amennyiben megállapítják német mivoltukat — olyan világbotrány keletkezik, amely esetleg épp az állítólagos célt keresztezi és Németország ellen sodorja háborúba Magyarországot.

Egyébként is az egyik fel nem robbant szovjet bombát külön kis emlékoszlopra beépítették a kassai főposta előtt. Egyetlen szempillantásra száz- és százezrek állapíthatták meg, hogy orosz bomba volt.

Ugyanezen a napon — 1941 június 26-án — azonban nemcsak Kassát bombázták a szovjeték, hanem szovjet Raták támadást intéz-

tek a máramarossziget—debreceni gyorsvonat ellen. Rahó környékén több vonatot és vasuti vonalat gépfegyvertűzzel, bombákkal támadtak meg s a vasuti személyzet — amelynek tagjai között számos katonaviselt ember is volt — egyértelműen vallotta, hogy a támadók orosz gépek voltak, orosz felségjelekkel.

C. A. Macartney angol egyetemi tanár, aki két hatalmas kötetben rendkívül alapos munkával dolgozta fel az 1929 és 1945 közötti Magyarország történetét, egyáltalán nem fogadja el azt a feltevést, hogy Kassát a németek bombázták volna. A német anyag felülvizsgálása semmiféle támpontot nem nyujtott erre nézve. A népbíróság sem fogadta el azt a feltételezést, hogy Kassát a németek bombázták volna, mégkevésbbé azt az OSS-i agyrémet, hogy épp Bárdossy László vagy a vezérkar bombáztatta volna Kassát.

A titkot már régen megfejtette a magyar katonai felderítés, amelyre hivatkozik Macartney professzor is. Macartney szerint Kassát azok az Iglóról felszállt cseh és esetleg szlovák repülők bombázták, akik Szlovákiának a hadbalépése hírére bombáikat Kassára dobva Oroszországba repültek. A Pesti Hírlap 1942 július 26-i számában megjelent egy haditudósító közlése. A cikkírónak dnyepropetrovszki szállásadója elmondotta, hogy korábban egy Ondrej Andele nevű cseh származású szovjet repülőtiszt volt nála elszállásolva s az maga állította, hogy résztvett Kassa bombázásában. Az angol történelemtudós is megállapítja, hogy ez a legvalószínűbb lehetőség.

Ha a cui prodest ősi elvét tekintjük, akkor ez nemcsak lehetőség, hanem az egyedüli bizonyosság. Oroszországnak talán nem volt érdeke, hogy Magyarországban már 1941 júniusában még egy ellenséget szerezzen magának. Németországnak — miután az Antikomintern egyezményt és a háromhatalmi paktumot már úgyis aláírta Teleki Pál — nem volt szüksége rá, hogy a kassai bombázás olcsó és veszélyes trükkjéhez folyamodjék, de érdekük volt a fanatikus csehszlovákoknak, hogy Oroszország ellen háborúba rántsák Magyarországot, de legalább is Kassán álljanak bosszút a bécsi döntésért.

A glasenbachi bírói székben azonban egy veszedelmes bolsevistalélek ült s így fejezte be Bárdossy kihallgatását:

— Minthogy Ön sokkal több és súlyosabb bűnt követett el a saját nemzete ellen, azt fogom feletteseimnek ajánlani, hogy küldjék haza a többi magyar háborús bűnössel együtt.

Bárdossyt el kellett tenni láb alól, ki kellett vonni a nürnbergi jogszolgáltatás alól is, mert a budapesti népidemokraták tudták, hogy egész uralmukra végzetes csapás volna, ha Magyarország legfelelősebbnek beállított miniszterelnökét a nürnbergi bíróság felmenti.

— Ellenségeimet a sírban szeretem látni! — mondotta Rákosi Mátyás.

És az amerikai OSS magyar osztályának vezetője engedelmeskedett. A nyugati kommunisták is jól tudták, mit jelenthetett volna, ha Nyugatról Magyarország legtisztábbfejű miniszterelnöke vezetheti az emigrációs felszabadító harcot.

AMIKOR BŰN A „ZSIDÓ SZÁRMAZÁS"

A mártírgyalázásnak és a legsötétebb bolseviki alantasságnak jellemző kérdése az, amit ezután az OSS feltesz Imrédy Bélának:

— ... Nem szégyenli azt a másfélkiló irathalmazt, a származási bizonyítványokat cipelni, amellyel azt akarja bizonyítani, hogy a nagyanyja férjén kívül másokkal is feküdt egy ágyba, hogy az Ön apja zabigyereke volt az anyjának?

— A tényeket akkor is tartozik tudomásul venni az ember, ha az esetleg lealázó számára — felelte volna erre vitéz Imrédy Béla.

De nem felelte, mert akkor már régen keze között volt az a nyilatkozat, amelyet a legilletékesebb felkért személyek adtak ki s amely 1944 június 15-én megjelent több magyar lapban, így az Egyedül Vagyunkban is. Imrédy Béla származására vonatkozólag annak idején a 8 Órai Ujság és a Magyar Nemzet, a feloszlatott szeszkartell pénzén indítottak nagy hajszát s egyik német anyakönyvi hivatal súlyos megvesztegetésével produkáltak egy hamis keresztlevelet, amely miatt Imrédy Béla lemondott. Ezt az ügyet azonban barátai véglegesen tisztázták. Íme a nyilatkozat:

„A közelmultban úgy Budapesten, mint az ország különböző helyein ismeretlenek által, ismeretlen helyen kiadott gyalázkodó röpiratok jelentek meg vitéz Imrédy Béla közgazdasági miniszter származásáról. Ez a politikai vádaskodás súlyosan sérti a nemzeti érdekeket és éppen ezért vitéz Imrédy Béla felkérésére alulirottak feladatuk komolyságának teljes tudatában és a rendelkezésükre bocsátott összes származási iratok alapos megvizsgálása után a következőket jelentik ki a magyar közvélemény nyilvánossága előtt:

1. Vitéz Imrédy Béla 1939 februárjában miniszterelnöki állásáról való lemondása napján, anélkül, hogy dédszüleinek származására vonatkozó összes iratokat beszerezte és megvizsgálhatta volna, egyedül politikai ellenfelei által produkált állítólagos bizonyítékok alapján közölte a nyilvánossággal, hogy ezek az adatok arra mutatnak, hogy nyolc dédszülője közül az egyik, egy dédapa, 1814-ben — tehát 125 évvel ezelőtt — hétesztendős korában keresztelkedett ki. Vitéz Imrédy Béla csak ezen kijelentése után indította meg az eljárást a dédszülei származására vonatkozó összes iratok hivatalos beszerzésére. A hivatalos helyről megküldött és vitéz Imrédy Béla által rendelkezésünkre bocsátott összes iratok alapján megállapítjuk, hogy a volt miniszterelnök 1949 februárjában tett származási bejelentése téves és félrevezető adatokon alapult. Vitéz Imrédy Bélának erről a Szudétaföldön, 1807-ben született dédapjáról a leszármazás kutatására egyedül illetékes német hatóság, a birodalmi anyakönyvi hivatalok mellett felállított Reichssippenamt Nr. I. 1. (X) 1. 3. (42) számú bizonyítványa leszögezi, hogy sem az illető dédszülőről, sem annak bármely őséről nem állapítható meg, hogy zsidó vagy zsidóvérű lett volna.

2. Vitéz Imrédy Béla négy nagyszülőjének eredeti keresztlevelei, házasságkötési iratai és a többi hét dédszülő leszármazásának iratai minden kétséget kizárólag igazolják a dédszülők tiszta keresztény származását.

3. Külön említjük meg, hogy a névtelen rágalmazók által ismételten emlegetett Vajkay (Zenger) családnak, Imrédy anyai ősei egyik ágának leszármazási okiratait megvizsgáltuk és a hiteles okiratokból két és félszázadra visszamenően megállapítottuk, hogy az Regensburg mellől származó, tiszta keresztény őstermelő család.

A megvizsgált tények alapján kijelentjük, hogy minden olyan állítás, amely szerint vitéz Imrédy Béla ősei között zsidók voltak, a valóságnak nem felel meg, tehát közönséges rágalmazás.

Budapest, 1944 június 12. Bosnyák Zoltán dr. s. k., vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály dr. s. k., államtitkár, Oláh György s. k., országgyűlési képviselő, Rajniss Ferenc dr. s. k., országgyűlési képviselő, vitéz Zách Emil s. k., ny. vezérezredes."

Talán kissé különösnek tűnik fel, hogy annyi sok év után a régen hatályon kívül helyezett fajelmélettel kapcsolatban közlünk itt

egy dokumentumot. Azonban itt volt az a pont, ahol a nemzet testébe ékelődött idegen erő éket akart verni magyar és magyar közé, egymás ellen akarta uszítani az ország akkori államfőjét és miniszterelnökét, aki egyébként Horthy Miklós leghívebb emberei közé tartozott.

—Rassay a kezeiben lévő okmányt (a szeszkartelék által beszerzett hamis keresztlevelet) átadta Horthynak, aki gyűlölt engem és követelte, hogy azonnal mondjak le.

Így felelt volna vitéz Imrédy Béla az OSS magyar osztálya vezetőjének.

Azonban semmiesetre sem felelt így. Mert a mártír Imrédy Béla családjának birtokában megvannak vitéz Imrédy Béla feljegyzései, amelyek többek között arról a kormányzói kihallgatásról is szólnak, melynek során 1944 március 19-én a Hitlertől visszatért kormányzó fogadta Imrédyt.

— Azt hallottam, hogy úgy nyilatkoztál, én téged gyűlöllek, nem szeretlek. Hát ez nem igaz! (Magyarok Útja, 1955 karácsony.)

Imrédy nemcsak tudta tehát, hogy a kormányzó nem viseltetik vele szemben ellenérzéssel, hanem mint kiderül élesen ellenezte a német megszállást, amelynek tényén már ő sem változtathatott.

— Ha Horthy annyira gyűlölte, miért nevezte ki a Sztójay-kormányba — kérdezi oz OSS ügynöke.

— Abban az időben nem volt abban a helyzetben, hogy megtagadhassa Sztójay és a németek kívánságát — felete volna Imrédy.

Majd később ezt a kérdést vágja Imrédy felé a liftboyok szellemi nívója alatt álló OSS vezető:

— Szóval Ön a németek jóvoltából volt magyar miniszter?

S hogy ez mennyire nem így volt, az éppen Imrédy Béla ügyének népbírósági tárgyalásán bizonyosodott be. De még inkább kitűnik Imrédy Béla naplójából, mely a nevezetes 1944 március 19-i kormányzói kihallgatásról szól:

„A német követ (mondotta a kormányzó Imrédynek) ismételt megbeszélései során az én személyemet ajánlotta miniszterelnöki kinevezésre. A maga részéről képességeimet ismeri és megbízik hazafiságomban. Ezért akceptálna is engem, de nem találja szerencsésnek a megoldást, mert egyrészt kisebbségi kormány lennénk és alkotmányunk szerint, amelyre esküt tett, a parlament többségének bizalma szükséges a kormányzáshoz, másrészt pedig azért, mert — ekkor közel hajolt hozzám és meggyőződéssel mondotta — senki a világon le nem vehetné rólam,

hogy én hoztam be a németeket. Már pedig ettől engem ő meg akar óvni." (Magyarok Útja, 1955 karácsony.)

Imrédy Béla fentidézett naplójegyzetei egészen más megvilágításba helyezik a mártír miniszterelnök szerepét a márciusi eseményekkel kapcsolatban.

A népbírósági tárgyaláson mindenáron rá akarták sütni Imrédy Bélára, hogy:

1 Tudomása volt előre a német megszállásról, annak előkészítésében résztvett és azt helyeselte;

2. Imrédy Horthy kormányzó ellen fordult;

3. Mindenáron hatalomra akart jutni a német megszállók segítségével.

Sulyok Dezső politikai ügyész, Horváth Zoltán népügyész, Szél és Feleki népbírák számos kérdése és kijelentése az 1945 november 14—16-án tartott tárgyalási napokon mindezeket a látszatokat akarták erősíteni az akkori közvéleményben. Imrédy sajátmagának készült feljegyzései ezzel szemben bebizonyítják:

a) Imrédy nem tudott semmivel sem többet a készülő német megszállásról mint minden jólinformált politikus Magyarországon. Csataytól éppen ő kért tájékoztatást.

b) A német megszállást az ország szuverénitása súlyos megsértésének tartotta, azt ki akarta köszörülni.

c) Horthy Miklós kormányzó személyében látta a szuverénitás zálogát. Nélküle nem vállalt volna szerepet a kibontakozásban, a különböző köztük támadt személyes ellentétek ellenére sem.

d) A maga személyét nem kívánta előtérbe tolni. Annak ellenére, hogy a közhangulat akkor az ő miniszterelnökségét várta. Már Vesenmayer követhez is azzal ment fel először (lásd napló 3. oldalán a 24. sortól), hogy sem egészségi állapota, sem katolikus beállítottsága nem teszi őt alkalmassá a kibontakozás miniszterelnöki székből való irányítására.

e) Maga Horthy kormányzó is kímélni akarta Imrédy személyét attól a vádtól, hogy a német megszállás előkészítésében részes. Ismerte roppant erkölcsi érzékenységét az ilyen kérdésekben.

f) Mikor a kormányzó látta, hogy Imrédy a besúgásokkal ellentétben a saját személyét nem kívánja előtérbe tolni ezekben az időkben, igyekezett a régi bizalom alapjára visszatérni.

De Imrédy kényes erkölcsi magatartását a német megszállókkal szemben két másik kimentett és birtokunkba került dokumentum

is mutatja. Az egyik a Weiss Manfred-műveknek a németek által történt elrablása után Sztójay miniszterelnökhöz intézett levele, melyben azonnali intézkedést kér és előre bejelenti, hogy lemondásra készül a pár nappal előtte vállalt gazdasági miniszteri tárcáról. A másik Winckelmann tábornok magyarországi SS-főparancsnok levele Jaross Andorhoz, melyben tiltakozik a Keleti Front Bajtársi Szövetség terve ellen. A népbíróság persze az ilyen döntő bizonyítékok nyilvánosságra hozatalát mellőzte.

Ismeretes, hogy a német megszállást irányító SS-parancsnokságnak volt egy fiókszerve, az úgynevezett Becker-Stab. Ez a szervezet foganatosította a megszállás közgazdasági intézkedéseit. A Becker-Stab a magyar kormány és a magyar hatóságok háta mögött kötött megállapodást pár nappal azután, hogy Imrédy Béla néhány hívével a közvélemény nyomására mégis belépett a Sztójay-kormányba, a Weiss Manfréd-vagyon örököseinek és hozzátartozóinak, összesen 42 személynek szabadonbocsátása és külföldre engedése ellenében egyszerűen elrabolta a magyar nehézipar e leghatalmasabb gyárvállalatát. Szerződést tett a Weiss, Chorin, Kornfeld stb, családok internált tagjai elé, mely szerint négy Bécsben maradt túsz kivételével szabadon eltávozhatnak külföldre, ha vállalataikról az SS javára lemondanak.

Az 1944 májusban aláírt megállapodás Imrédyben a legnagyobb felháborodást váltotta ki. Annál is inkább, mert ő harcolta ki 1933-ban pénzügyminisztersége idején, hogy félmilliónál nagyobb alaptőkéjű vállalat külföldi kézre való juttatásához minisztertanácsi engedély kell.

Imrédy a június 7-én tartott minisztertanácson a legerélyesebben tiltakozott a német eljárás ellen. A következő napon, június 8-án Sztójay Döme miniszterelnökhöz intézett levelében újra megismételte fenyegetését. A levél elmondja:

> „A tárgyalások eredményeképpen német befolyás és irányítás alá került hadiiparunk mondhatni legjelentősebb vállalata... Személyemre nézve az esetet súlyosbítja két körülmény. Az egyik az, hogy a kormányba való belépésem és a Weiss Manfréd-ügy fejleményei időbelileg egybe esnek. A másik, hogy a június 2-án létrejött egyezmény a magyar gazdasági életnek, jelesen hadiiparunknak az európai gazdasági és ipari rendbe való beillesztéséről az én személyemet állítja az egyezmény előtérbe. Itt is tehát időbeli koincidencia forog fenn, ami a legsajnálatosabb feltevésekre adhat alkalmat..."

Jaross Andor a felvidéki területek békés visszacsatolásának egyik vezérszemélyisége, jutalmul golyót kapott – Tildy – Nagy Ferenc – Rákosi – Magyarországától.

Egy hónapra rá, pontosan augustus 8-án Imrédynek és két társának, Jaross Andornak és Kunder Antalnak a kormányból való kiválásáról jelent meg hivatalos jelentés. Lemondásukat a jelentés nem indokolta.

Imrédy Béla hívta életre a háború végén a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetséget. Az orosz frontról hazajött fiatalokból toborzott szervezet célja a helytállás propagálása volt.

E szervezetről később azt állították, a németek fiókalakulata és a német hadvezetőség kívánságára jött létre. Ezzel szemben az a levél, melyet a magyarországi legfelsőbb SS-rendőrség vezetője, Winckelmann tábornok intézett Jaross Andor akkori belügyminiszterhez, a következőket mondja:

„Éppen most olvasom az ujságokban, hogy ez az alakulás megtörtént, abba tízezrek beléptek és vezetését Imrédy őexcellenciája vállalta — írta az SS-főnök május 22-én. — Azonkívül hallom, hogy az alakulatot fel fogják fegyverezni ... Már most figyelmeztetem, hogy minden olyan hírrel, mely azt állítja, hogy mi ebbe a szervezkedésbe beleegyeztünk, élesen szembe fogunk szállni ..."

NYUGATI SEGÍTSÉG MAGYARORSZÁG BOLSEVIZÁLÁSÁHOZ

A nemzet meggyalázásának egyik ismét csak jellegzetesen kommunista módszere, mely a felelős magyar kormányok tagjait úgy kívánja feltüntetni, mint az ország kirablóit. Budapesten elsősorban a kommunisták mondták ezt, akiknek a hatalomátvételhez hiányoztak azok az anyagi javak, gépi berendezések, amelyeket az egymást követő kormányok szállíttattak Nyugatra, hogy ne kerüljenek a bolsevisták kezébe. Az OSS azonban megpótolja ezt azzal az inszinuációval, hogy úgy a zsidó vagyonok állami tulajdonba vétele, mint a magyar anyagi vagyon nyugatra mentése miniszterek, magánszemélyek vagy éppen társadalmi osztályok egyéni vagyonosodására szolgált.

Azt kérdezi például Kunder Antaltól az OSS ügynöke:

— Elismeri, hogy kifosztották a magyar nemzetet, mikor a gyárak felszereléseit, raktárak áruhalmazát, a magyar méneseket és gulyákat kihozták az országból?

— Ellenkezőleg! Meggátoltuk, hogy az ellenség kezébe kerüljön.

— Amint látja, nem gátolták meg, mert így a Nyugati Szövetségesek kezébe került.

— Mi a nyugati szövetségeseket nem tekintettük ellenségnek, csak a kommunista Oroszországot! — hangzik erre Kunder Antal kereskedelmi miniszter válasza.

Teljes igazság, hogy az utolsó törvényes magyar kormány rengeteg értéket szállított Nyugatra, hogy azt megmentse a szovjet hordák rablásai elől és győzelem esetén visszaadja azokat a nemzetnek.

Az amerikai OSS-be beépült rablóhorda óriási fantáziát látott ezekben az értékekben. Rendkívül egyszerű módszer lett volna, minden lehetőt szarkaként ellopni s aztán a kiszolgáltatott magyar miniszterekre fogni, hogy azok sikkasztották el a kincseket.

Hogy mindehhez nem juthattak hozzá, azt egy nemes amerikai: Patton generális akadályozta meg.

A Nyugatra mentett értékek között legjelentősebb komplexum volt a Magyar Nemzeti Bank vagyona. A Magyar Nemzeti Bank 32 millió dollár értékű aranyat, 10 millió dollárnyi nemes valutát és félmilliárdnyi magyar tartalék-bankjegyet mentett ki Ausztria területére, midőn a bolsevisták már elérték az ország nyugati határát. A német összeomlás utolsó óráiban, midőn az orosz csapatok már csak 9 kilométerre voltak Spital am Phyrntől, a Nemzeti Bank vezetői futár útján kérték az amerikaiak segítségét. George Patton amerikai generális azonnal intézkedett. A hirtelen útbaindított amerikai csapategységek előretörése megmentette a Magyar Nemzeti Bank értékeit a szovjet katonák fosztogatásától. Néhány nap mulva Patton generális maga sietett a Spital am Phyrn-i kolostorba, melynek pincebejáratánál még mindig kakastollas magyar csendőr állt. Amint kíséretével be akart lépni a pincébe, a magyar csendőr szuronyt szegzett a győztes hadvezér mellének. A kötelességteljesítésnek, katonai hűségnek ez a bátor aktusa mélyen megindította Patton generálist, aki az US Army akkori katonái között kiemelkedőleg az utolsó napnyugati lovag volt. Parancsára a Nemzeti Bank összes értékeit a frankfurti amerikai főhadiszállásra szállították. Lionel C. Perera őrnagy kísérte az aranyat. Frankfurt am Mainben a Reserve Board egyik tisztviselője a Magyar Nemzeti Bank könyvei alapján megállapította, hogy az összes értékek hiánytalanul megvannak.

Így mondotta el ezt Torzsay-Biber Gyula, a Magyar Nemzeti Bank igazgatója a Kanadai Magyar Helikonban tartott előadása során, amelyet 1954 január 9-i számában részletesen közölt a Hungária.

Az OSS rablóinak keze már nem ért el a frankfurti főhadiszállásra. Az ötödik hadoszlop szájából kiesett a legzsírosabb zsákmány.

„A nemes amerikai gondolkozás és katonalovagiasság szimbolikus alakját, — mondta előadásában Torzsay-Biber Gyula — Patton generálist másfelé szólította a kötelesség. Helyette magyarul beszélő Himler-ügynökök jöttek, akik megkezdték a letartóztatásokat. Elfogták többek között Temesváry Lászlót, az ismert közgazdasági írót.

A Nemzeti Bank tisztviselőinek tekintélyes része nem táplált illúziókat a nyeregbe ültetett új magyar rezsimmel szemben. Ezek világosan látták a célt: emigrációban maradva kell tovább szolgálni a magyar ügyet s ennek a nagyon keménynek ígérkező emigrációs munka támogatására biztosítani kell a Nemzeti Bank 40 millió dollárnyi értékét. Ezért a részvénytársaságot azonnal újjá kell alakítani és a Nemzeti Bank magánjellegére hivatkozva meg kell akadályozni az arany visszaszállítását.

Az első kísérlet a Bank of England felé nem sikerült. Volt ellenséges állam alattvalói — hangzott többek között az elutasító válasz indokolása. Ekkor éjt napallá tevő munkával, hatalmas jelentés készült és ment Washingtonba, kérve a Nemzeti Bank magánvagyoni jellegének elismerését. A beadvány sikerrel járt. A State Departement elfogadta az érvelést és a Nemzeti Bankot hivatalosan magánjellegű intézménynek nyilvánította. A State Departement jogügyi osztályának hivatalos véleményére támaszkodva lázas sietséggel készült el a további teendők terve. Első cél volt: megmenteni a Nemzeti Bank vagyonát a kommunista rablás további lehetőségétől is.

Ekkor azonban Torzsay-Biber Gyulát a budapesti ügynökök letartóztatták.

— Ön ellopja a tábor részére kiutalt tejet! — hagzott a vád.

— Kérem, nekem a tej elosztásában semmi részem sincs, annál több más gondom akad.

Az ürügy megvolt. Jött a salzburgi „háborús főbűnösöknek" kijáró repülőgép és az Andrássy-út 60. A népbíróság azonban nem tudta bizonyítani a háborús bűnösség vádját. Csak egy, a svájci Vöröskereszthez intézett levelet fogtak el, amelyben az orosz hadsereg ismert magatartásáról volt szó. Így az ítélet mindössze hathónapi börtönre szólt. A NOT — helytadva a fellebbezésnek — bűn-

cselekmény hiányában felmentette Torzsayt a vád alól. A felmentés után azonban jött a titkos értesítés: rajta vagyok az ÁVH listáján. Jön a deportálás, a hangtalan agyonverés. Csak egyetlen választás maradt: menekülés Nyugatra.

Mi lett a Nemzeti Bank aranyával? Ez volt az első gondolata Torzsay-Biber Gyulának. Az egyévi kényszerű tétlenség folytán támadt végzetes időveszteséget már nem lehetett behozni.

Nagy Ferenc volt miniszterelnök 1946 nyarán ugyanis Rákosi Mátyás társaságában megjelent Washingtonban Truman elnöknél, hogy kieszközölje a Nemzeti Bank értékeinek visszaszállítását. Pedig ott volt a State Departement szakértőinek már előzőleg kibocsátott hivatalos álláspontja: a Nemzeti Bank magánintézmény. De ez még az az éra volt, amelyben Harry Dexter White, a leleplezett kommunista, volt a pénzügyi államtitkár. És Nagy Ferenc terve sikerült...

Vajjon a magyar államé lett-e valóban a Nemzeti Bank visszaszállított kincse? Azóta egyetlen érdekes értesülésem van az arany sorsára vonatkozólag, amelynek hitelességét egyelőre nem lehet megállapítani. Eszerint Vas Zoltán ajánlatára Napoleon-aranyakat vertek a Nemzeti Bank aranyrúdjaiból. Ezekből azután bőven jutott a vörös fővezérek megvesztegetésére Budapesttől egészen a Kremlig. Egy dolog bizonyos: a látszólagos bukás ellenére Rákosi, Vas Zoltán és társaik ma is felszínen vannak. S vajjon miért?

Aurea non olet — az aranynak nincs szaga — mondta a római császár. És ezt a mondást ismerik, nemcsak a Kremlben, Budapesten, hanem a Herdomban is" (Hungária, 1954 január 8.)

A Magyar Nemzeti Bank kincseinek hiánytalan átadásáról 1954-ben nyilatkozott dr. Cottely István, aki a Nemzeti Bank egyik igazgatója volt s jelenleg Argentínában a Banco Centralonak osztályvezetője. Lényegében ő is megerősítette Torzsay-Biber Gyula előadásának állításait, egyben tisztázta a németek szerepét is.

— Tudomásom szerint — mondotta — német részről még kísérlet sem történt arra vonatkozólag, hogy az aranytartalék illetéktelen kezekbe kerüljön. Sőt ellenkezőleg, még néhány héttel az összeomlás előtt dr. Leopold Scheffer, a Magyar Nemzeti Bankhoz küldött „Reichsbankszakértő" négyszemközti találkozót hozott létre köztem és Boden német gazdasági megbízott között. Ez utóbbi bizalmasan tudtomra adta, hogy a háborút elveszettnek kell tekinteni és arra kért, minden erőmmel hassak oda, hogy az értékek a győztes csapatoknak annak rendje és módja szerint átadassanak, nehogy a német hatóságokat elvesztésük miatt vád érhesse.

A németek is éppoly korrektül viselkedtek tehát, mint a frankfurti Reserve Board amerikai tisztviselői, akik megállapították, hogy a nemzet legnagyobb anyagi kincsei megvannak.

— A Magyar Nemzeti Bank tisztviselői, mikor utolsó fillérig átadták a nemzetközi értékeket a győztes csapatoknak, megtették kötelességüket — fejezte be a hiteles szemtanu.

Az OSS fejvadászainak volt azonban még egy másik nagy gondjuk, az úgynevezett második aranyvonat, amely a zsidóktól állami tulajdonba vett értékeket tartalmazta. Ezek a Sztójay-kormány alatt kerültek állami kézbe.

Ugyancsak a börtönből szabadult Temesváry László, a Nemzeti Bank elnöke közléséből tudjuk, hogy ezeket az értékeket kezdetben Turvölgyi Albert államtitkár kezelte, aki jelenleg Kanadában él. Mikor Budapestet el kellett hagyni, ezeket az értékeket is kiszállították az ostromlott fővárosból. Ekkor már a második aranyvonat Toldy Árpád csendőrezredes parancsnoksága alatt állott. A 33 vagónból álló szerelvény hetekig Zircen állomásozott, majd Brennbergbányára indult. Itt megindult a leltározás és rendezés. A munkát öt-hat ember végezte, köztük ékszer és egyéb szakértők is.

Mikor Brennbergbánya is veszélybe került, akkor néhány szakértő és vámtiszt traktorokra és traktorokkal vontatott kocsikra rakatta az anyagot. Ezzel mentek át az osztrák-magyar határon immár ellenséges tűzben. A második „aranyvonat" tehát nem vonat, hanem kisebb traktorkülönítményként ment át a határon. Végül is elért Wöergl városkához, ahol egy alagútba tolták be. A csendőrkíséret vele volt és ez a szerelvény is sértetlenül jutott az amerikaiak kezére.

Az aranyvonaton részvények egyáltalán nem voltak. Így tehát egyik legszemérmetlenebb hazugsága az amerikai OSS magyar osztályának, hogy ezekből a részvényekből Reményi-Schneller Lajos bármit is „ellopott" volna.

A magyar miniszterek, államhivatalnokok, a pénzügyigazgatóságok szakemberei pontosan leltározva őrizték a nemzet vagyonát és azt hiánytalanul adták át az amerikaiaknak.

A nagy zsákmány újra csak kiesett az „OSS magyar osztálya" szájából. Más úton kellett azt visszaszerezni.

1946 július végén különös bizottság jelent meg Washingtonban. Vezetője volt Nagy Ferenc akkori miniszterelnök, tagjai Rákosi Mátyás, Riesz István igazságügyminiszter, Gyöngyösi János, a vidéki zugkönyvkereskedőből lett külügyminiszter. Ez a küldöttség legfőként azért érkezett, hogy Mr. Trumantól hazakérje a külföldre mentett magyar értékeket. Ekkor még Morgenthau jr. kedvence, Harry

Dexter White volt az USA-kormány h. pénzügyi államtitkára. Whiteot később mint az egyik legveszedelmesebb szovjet-ügynököt leplezték le az USA-ban. White volt az, aki nemcsak a németországi megszállási bankjegyek, hanem az amerikai dollárok kliséit és papiranyagát is kiszolgáltatta a Szovjetuniónak. Természetes, hogy Harry Dexter White, Amerika egyik legnagyobb árulója, sietett Rákosinak szívességet tenni. Ő járta ki Trumannál, hogy a Nyugaton levő magyar értékeket visszaszolgáltassák a már egészen vörös budapesti kormánynak és ezzel segítsenek megszilárdítani a Középeurópa felé kiterjesztett bolsevista hatalmat.

A magyar anyagi javak, aranykincsek, devizák időelőtti visszaadása nélkül egész bizonyosan másként alakult volna a középeurópai és főként a magyarországi helyzet. A kommunistáknak nem lett volna módjuk abban a látszatban tetszelegniök, hogy a bolsevizálás nyugati segítséggel, nyugati helyesléssel és megértéssel, sőt támogatással történik,

Amíg a Szovjetunió még mind a mai napig nem adta vissza Spanyolországnak a spanyol Nemzeti Bank polgárháború idején elrabolt kincseit, a budapesti félkommunista kormány, illetőleg a Szovjetunió teljes egészében visszakapta a magyar nemzet javait.

Nyugatnémetország amerikai megszállási zónáiban — a fejvadászokkal szoros együttműködésben — megjelentek a budapesti kormány ügynökei, élükön Nyárádi-Scheidel Miklós későbbi pénzügyminiszterrel.

Velük együtt teherautószámra érkezett a kecskeméti barackpálinka, a magyar cigaretta, a középosztálytól elrabolt műértékek tömege és az európai feketepiac virágzása korában megindult egy nagyarányú vesztegetési hadjárat. Rákosi Mátyáséknak végzetesen fontos volt, hogy minél több magyar aranyat, devizát, gépet tudjanak bevetni a „szocialista állam" megteremtése érdekében.

1948 májusában a Katona Jenő által szerkesztett Hírlapban — korábban Pesti Hírlap — megjelent Nyárádi Miklós, akkor még pénzügyminiszter nyilatkozata, melyben a következőket mondotta:

„...Két esztendő alatt sikerült mintegy 300 millió dollárt, tehát több mint 3 milliárd forint értékű magyar értékeket a különböző nyugati zónákból hazaszállítanunk. Ezekben benne foglaltatnak az ország arany és ezüstkészletén, folyami és tengerjáró hajóin kívül a Szépművészeti Múzeum teljes képanyaga, valamint nagyértékű gyári berendezések, nyersanyagok, tenyészlovak, gépkocsik serege és igen nagy mennyiségű kórházi felszerelés."

Amit az OSS szerint a nemzeti kormányok „elraboltak" — íme — hiánytalanul visszakapta a magyarság s ezt csak azért kaphatta vissza, mert kivégzett vezetői, életfogytiglani börtönre ítélt szakemberei példaadó hűséggel őrködtek a nemzeti vagyon felett.

Nyárádi Miklós, a jelenleg Amerikában élő volt pénzügyminiszter a fenti interjúban elmondhatta azt is, hogy „1948 elején franciaországi tárgyalásai során 1700 kiló aranyat és drágaságot sikerült — a fentieken kívül — a kommunista rendszer kezére hazaszolgáltatni".

Abban az időben, a háború utáni zűrzavarban, az eszmék kavargásában, a kialakulatlan politikai frontok között talán sokan nem láthatták tisztán, hogy mit jelentett nyugati részről — egyfelől a háborús bűnösöknek nevezett ezrek és ezrek kiszolgáltatása a szovjet hóhérok részére s ugyanekkor mit jelentett az anyagi javak visszaadása olyan nemzet részére, mely megszállás alatt, félig már bolsevista rabigában volt. Egyfelől a nemzeti elit lemészárlása, a nemzet lefejezése, másfelől az ugrásrakész kommunista hatalom megsegítése az anyagi javakkal, együttesen Magyarország és Középeurópa bolsevizálását segítette elő. Otthon az ingatag, sokszor áruló és jellemtelen polgári pártok őrlődtek a növekvő szovjet és kommunista terror között, másfelől az emigráció kétszázezres tömege a Nyugat által végleg elhagyottnak érezte magát. Az anyagi javak hazaszállítása azt jelentette, hogy Nyugat véglegesnek ismerte el az otthon még ki nem alakult helyzetet. A kommunista párt számára pedig a lehető legtöbbet és a legnagyobbat jelentette a Harry Dexter White kommunista segítségével kivívott nyugati gesztus.

A bolsevizálódással szemben a nyugati politikának két óriási aduja volt. Ha nem is ismeri el, csupán nem szolgáltatja ki az antibolsevista vezetőréteget, ha nem is tartja meg magának, csupán kincsmegőrzőbe helyezi az aranymilliókat, mindig hatásosan fenyegethette volna a hatalomra törő bolseviki minoritást. Ha nem tartjátok be a demokrácia játékszabályait, egyfelől ad grecas calendas visszatartom az anyagi értékeket, másfelől mindenkor előránthatom a süllyesztőből azokat a politikusokat, akiktől odaát legjobban a kommunisták féltek.

Így azonban más történt. Pontosan kimutatható, hogy az utolsó kiszolgáltatott fő legördülése, az utolsó gramm arany hazaérkezése után megindult a most már magasfrekvenciára kapcsolt kommunista terrorgépezet. Most már azokra került a sor, akik maguk is bűnrészesei voltak a nagy testvérgyilkosságnak. És most már jöhetett az államosítás, a külföldi vagyonok kisajátítása, az úgynevezett német vállalatok átszolgáltatása a Szovjetunió kezére.

A következményekre csak az 1956-os magyar szabadságharc ébresztette rá a világot. A nemzetet 1945—47-ben lefejezték a keleti és nyugati sírásók s a forradalomnak már nem volt vezetőrétege, nem volt egyetlen valamirevaló katonája, aki hadvezéri síkon tudta volna összefogni a szabadságharcosokat.

1948-ban Magyarország fölött megszilárdult a bolseviki hatalom s a szilárdítgatók: Nagy Ferenc, Varga Béla, Pfeiffer Zoltán, Sulyok Dezső és a többiek sietve menekültek külföldre a saját művük elől.

Nagy Ferencnek egyik utolsó miniszterelnöki ténykedése volt, hogy a Magyar Köztársasági Érdemrend II. osztályú keresztjét adományozta Himler Mártonnak, az OSS magyar osztálya főnökének. Az ezeréves magyar történelemben először fordult elő, hogy egy külföldi hóhér, fejvadász és rablóbandavezér állami kitüntetést kapott rémtetteiért.

II.

VÁDLÓ BITÓFÁK

1945 szomorú húsvét hetének első napjaiban véget nem érő karavánok kígyóztak az osztrák határ felé. Ezrek és tízezrek menekültek a nyomukban lévő Vörös Hadsereg elől, hogy a nyugati hatalmak védelme alá helyezzék magukat. Ökrös szekerek, fagázzal hajtott rozoga autók, lovaskocsik, kerékpárosok és hátukon utolsó kincseiket mentő gyalogosok baktattak a csípős tavaszi szélben. Külön csoportokba vonultak a magyar főváros menekültjei. Látszott rajtuk, hogy a kényszerítő percek hatása alatt vették kezükbe a vándorbotot, mert tudták és érezték, hogy a menekülés még mindig biztosabb annál az életnél, ami otthon vár reájuk. Volt aki talicskán tolta maga előtt megmentett motyóját és még járni sem tudó gyermekét. Azután felvidéki és dunántúli magyarok — parasztok — oszlopa következett. Sokan csak egyetlen tehenüket vitték magukkal — bizonyára a legderekabbat, amelyik az istállóban volt. Tehén és paraszt soha sem tartozott annyira össze, mint az 1945-ös menekülés idején. Imitt-amott egy katonai személy vagy teherautó zavarta meg a menetet, amelyet megállítani nem lehetett, mert úgy folyt nyugat felé mint a víz, hogy belefusson az Atlanti Charta félelemnélküli életet hirdető ismeretlen óceánjába. Valamikor neves politikusok, volt államtitkárok, képviselők ballagtak a menet szélén a bizonytalan jövő felé. Ennek a hosszú gyászmenetnek minden egyes tagja, asszonya, férfia, gyermeke egyaránt cipelte a maga egyéni tragédiáját, amely végeredményben mind egy-egy picinyke téglája volt a magyar sors sötét jövő felé komorló épületének. Hova lettek, mi lett belőlük, kit hová sodort ennek a nagy népvándorlásnak a vihara, — vajjon ki tudná megmondani? Senki sem tartotta őket számon, sem akkor, sem később. Az ő tragédiájukról nem írtak könyveket. Ők csak magyarok voltak. A becslések szerint 1945 húsvét hetében mintegy félmillió ember hagyta el az országot. Ma szétszórva élnek, szerte mindenütt a világon. Nagynéha még levelek érkeznek az otthonmaradottakhoz Ausztráliából, Kanadából, Venezuelából, Európa még szabad tájairól — mindenhonnan ebből a nagyon szűkre kerekedett világból. Sokan még azt írják, talán egyszer majd hazamegyünk, sokan még reménykednek, hogy talán majd megfordul és más irányt vesz a történelem kereke, de a gyerekek és az új hazában születtek már elvesznek a magyarság számára, mint ahogy mindig elve-

szett a magyar emigráció második nemzedéke. Az ő számukra már csak távoli fogalom, valami megfoghatatlan vattaszerű dolog a régi haza, tovatűnő köd, ahová már nem vágynak vissza és ami talán már nem is az ő hazájuk. De az apák menekültek a vörös csillag elől, hogy elérjék a mindenki számára biztonságot és szabadságot jelentő csillagos lobogót. Sokan csalódtak...

Orosz repülők néha végiggéppuskázták a menekülő szegénység czen végellláthatatlan karavánjait, de javarészük mégis átlépett a szűkebb értelembe vett Nyugat kapuján s azon túl szétfolytak, mint a földre kiöntött víz. Pár hónappal később egy vékony erecske még visszaszivárgott az országba. Nem önként, hanem engedve az erőszaknak és mélyen csalódva abban a hitben, amellyel Washington szabadságszerető országát megajándékozta. És ez a vékony erecske — alig századrésze az 1945 húsvét hetében kiömlö áradatnak — táplálta azokat a bitófákat, amelyeket a bosszú állított azoknak, akik az egész világot megelözve kongatták meg az Európa-ellenes bolsevizmusra figyelmeztető harangot.

És mikor ennek a kis erecskének első tagja amerikai géppisztolyos katonák kíséretében ismét átlépte a magyar határt — akkor kezdődött az árulás nemcsak Magyarország, hanem egész Európa biztonsága ellen...

AZ UTOLSÓ ÓRÁK

Az oroszok alig pár kilométerre álltak Kőszeg előtt, amikor lezajlott az utolsó magyar királyi kormány minisztertanácsa. Az ülés előtt Wesenmayer német meghatalmazott követ informálta a tanácsot a helyzetről és közölte, hogy a birodalmi kormány a salzburgi Österreichisches Hof-ot bocsájtotta a kormány rendelkezésére. Ezután megkezdődött a menekülés és április másodikán az utolsó magyar királyi kormány elhagyta Magyarországot. A menekültek áradata először Bécsben állapodott meg, majd onnan továbbhúzódott Salzburgig, mert ekkor már ismeretessé vált, hogy az orosz csapatok Ennsnél találkoznak az előrenyomuló nyugati katonasággal. A kormány tagjai azonban nem a szállodában laktak, hanem a városban, részben Kitzbühelben kaptak szállást. Ezekről a napokról Markóné Katonka Mária — a propagandaügyi minisztérium beosztottja a többek között a következőket írta naplójába:

„Szombathelyről hosszú bolyongás után 1945 áprilisában érkezett hivatalunk Salzburgba. Az Österreichisches Hof nevű szállodát jelölték ki a németek a magyar kormány ideiglenes székhelyéül. A kormány tagjai azonban nem a szállodában laktak, hane ma város közelében levő falvakban. De a tanácskozások a szállodában folytak. Kezdetben csaknem naponta. Kassay miniszter állandóan tájékoztatott bennünket a tanácskozások anyagáról és eredményéről. Mikor megérkezett az amerikai haderő, eleinte minden nyugodtan folyt tovább. Ebben az időben tartotta a kormány az utolsó Koronatanácsot, amelyet minisztertanács követett. Sok más kérdés között szerepelt a Szent Korona megmentése és biztonságba helyezése is. A koronatanács után Kassay közölte velem, hogy az előző napon a magyar kormány felkérte Wesenmayert, hogy tudakolja meg saját kormányától, hogy milyen álláspontra helyezkedjék a magyar kormány az amerikai megszállókkal szemben. Másnap az utolsó Koronatanács végén az Österreichisches Hof Salzach felőli oldalánál a vízparton tátongó bombatölcsérek és romok között vártuk a híreket. A tanács után megérkezett Kassay miniszter. Arca ónszínű volt s fojtott han-

gon mindössze ennyit mondott: ‚a magyar királyi kormány megszűnt.' Társaimra néztem, majd újra Kassay arcára. Színtelenre vált arcok s üres léleknélküli szemek néztek reám vissza. Éreztem, hogy magam is így nézek ki. Mindannyian tudtuk, hogy itt nagyobb dolog történt mint az, hogy megszűnt egy kormány. Éreztük, hogy nemcsak egy kormány szűnt meg, nemcsak egy rendszer tűnt le a történelem színpadáról, hanem egy nemzet is elbukott. Hiába volt a tengernyi véráldozat. Később Kassay közölte velünk, Wesenmayer előterjesztését, amely abból állt, hogy a németek álláspontja szerint az a leghelyesebb megoldás, ha a kormány tagjai és a hadsereg vezetői azonnal jelentkeznek az amerikai katonai parancsnokságon. Más megoldás nincs, de nem is lehet, mert a háborút elvesztettük, a harc megszűnt, tehát többé nem vagyunk ellenfelek, hanem legyőzöttek. Wesenmayer befejezésül még azt mondotta, hogy maximum hatheti internálás következik, amíg a dolgok rendeződnek. Végül Wesenmayer a birodalmi kormány és a német nép köszönetét tolmácsolta azért a hősi harcért és azért az utolsó pillanatig tartó szövetségi hűségért, amellyel ezt a háborút a magyarság végigküzdötte. A megállapodásnak megfelelően majdnem mindenki jelentkezett az amerikai parancsnokságon, ahol regisztrálták őket. Ez így történt és nem úgy, ahogy Himler Márton a new yorki Népszavában nyilatkozott a magyar háborús bűnösök összeszedéséről. De nyilatkozatában Himler még a következőket is mondotta: ‚Mint a patkányok, úgy pislogtak a magyar háborús bűnösök, amikor előszedtük őket jól előkészített búvóhelyeikről.' Himler Márton hazudott, mert ezeket az embereket nem kellett előszednie, hiszen ők maguk jelentkeztek a megszállóknál épen úgy, mint a menekült horvát, román, szlovák és ukrán nacionalisták is..."

A magyar királyi kormány Magyarországból való távozása alkalmával a magyar államiság legfőbb jelvényét, a Szent Koronát is magával vitte Nyugatra. A hatalmas vasládát csendőri őrizet mellett először Kőszegre, majd Semmeringre, onnan pedig Atterseebe vitték. Közvetlenül a megszállás előtt Szőllősy Jenő a Szent Koronát Mattseeben átadta Szálasi Ferencnek. A Korona végül is a CIC kezébe került és jelenleg vagy a Vatikánban vagy másutt őrzik. Jellemző, hogy az átadásnál jelenlevő és főleg magyarországi zsidó származású CIC ügynökök, mikor megkapták a magyar nemzet legszentebb ereklyéjét, azt a fejükre tették és így szórakoztatták egymást. A legnagyobb sikere captain Rosenbaumnak volt, aki végigjátszotta — a maga elképzelése szerint — a királyi koronázás paródiáját. Még nem profanizálták így ezt a nagy magyar ereklyét, amely addig csak fölkent királyok homlokát illette. De a Szent Koronának ez a

megcsúfolása csak bevezető volt ahhoz a véres színjátékhoz, amely az ugyancsak amerikai OSS és CIC Amerikába emigrált és a magyarországi kommunista kormány által megvesztegetett tagjai űztek a magyarság Nyugatra menekült szellemi és politikai vezetőivel.

A KÉTARCÚ AMERIKA

Az amerikai hadsereg első oszlopai május első hetében — nem sokkal a fegyverszünet aláírása után — jelentek meg az osztrák hegyek között. A sorkatonasággal, a harcoló alakulatokkal nem volt semmi baj és semmi kellemetlenség. Megszállták a legyőzött országot és valóban úgy viselkedtek, ahogy egy nagy világbirodalom katonáinak kell viselkedniök. Fegyelmezettek voltak és rendet tartottak. A községekben dolgozó — immár felszabadult — hadifoglyok elleni panaszokat kivizsgálták és megszüntették a főként szerb, lengyel és orosz hadifoglyok részéről történt visszaéléseket. Ebben az Amerikában senki sem csalódott, mert emberségesek és férfiak voltak. Harcosok, akik tudták, hogy győztek, de tudták azt is, hogy ezzel a győzelemmel nem szabad visszaélniök. De ez az állapot mindössze egy hónapig tartott, mert akkor megjelent a porondon az a bizonyos másik Amerika, amelynek tagjai sohasem harcoltak, hanem csak messziről követték a küzdő alakulatokat.

Az Amerikai Egyesült Államoknak ezt a másik arcát a CIC és az OSS jelentette...

A német országutakon rangjelzésnélküli, rongyos ruhájú katonákkal zsúfolt teherautók vágtattak ismeretlen internálótáborok felé. Az utasokat géppisztolyos — főként néger — katonák őrizték. Egyelőre csak a katonákat fogdosták össze, de azokat is rendszertelenül, mert a megszállás első napjaiban senkit sem igazoltattak s így sokan civilruhába öltözve megmenekültek az internálás, illetve a hadifogság elől. A tiroli és a bajor parasztok szívesen adtak elhasznált civil ruhát, különösen ha a megajándékozott kötelezte magát, hogy segít a mezőgazdasági munkában. Nagy volt az emberhiány, hiszen a férfiak még mindig katonák voltak, a munkára kiutalt volt hadifoglyok pedig ott hagyták munkahelyüket, jelentkez-

tek az amerikai hatóságoknál, akik azonnal útbaindították őket hazafelé.

Minden város és falu főterén fehér oszlopot állítottak fel a megszállók s az oszlopra felkúszott a demokráciát és szabadságot jelentő csillagos lobogó, amelytől annyi mindent vártak a kétségbeesett napok után. Azután néhány hét mulva — 1945 ragyogó májusának végén — egyszerre valami furcsa nyugtalanság suhant végig a nagy hegyek között. Úgy indult ez is, ha ugyan egyáltalán a bajok indulni szoktak. Senki sem tudott biztosat, csak az imitt-amott előforduló, alig feltűnő jelenségek indították útjára ezt az újabb félelemhullámot. Megkezdődött a civil lakosság ellenőrzése és az emberek letartóztatása. Az ötágú fehér csillaggal díszített hatalmas amerikai teherautókon már nem katonákat, hanem polgáriruhás embereket szállítottak ugyancsak ismeretlen vidékek felé. Salzburgban, Kitzbühelben, Münchenben, sőt minden faluban megjelent az USA titkos rendőrsége a CIC és ugyanúgy dolgozott, ahogyan minden titkosrendőrség dolgozni szokott: terrorral, megvesztegetéssel, besúgással és embereltűntetéssel. A németül is jólbeszélő és főleg emigráns német-osztrák és magyar zsidókból álló CIC-ügynökök megjelentek a városházán, beidézték a régi rendszer alatt szolgáló polgármestert, jegyzőket, gépírókisasszonyokat, pénzbeszedőket, a gyanúsakat és azután előállott a teherautó és elvitte őket. Olyan mindegy volt, hogy valaki harcos náci vagy csak muszájból lett párttag volt. Így is, úgy is át kellett esnie büntetésén, amelyet a győztesek a legyőzöttek számára kiszabtak. Rövid pár hét alatt emberekkel teltek meg a sokszor százezres létszámot felmutató augsburgi, fürstenfeldbrucki, stb. internálótáborok, ahol a foglyok hónapokon át éltek a szabad ég alatt, földbevájt gödrökben, a legkíméletlenebb bánásmódban részesülve és kb. 800 kalória értékű napi élelmiszerellátmánnyal. Megkezdődött a kollektiv büntetés, amely a győztesek jóvoltából végigsöpört egész Európán és amely annyi tíz- és tízezer ártatlan ember halálát okozta.

Nehezebb volt a helyzet az OSS számára a különböző európai országokból német területre menekült és ott szétszórtan élő emberek esetében. Igaz, hogy a menekültek legnagyobb része már csak az élelmiszerjegyek megszerzése végett is bejelentette magát a községházán — de mégis idegenek voltak, akik könnyen eltünhettek a nagy hegyek között. A CIC tehát nagyon ügyesen kidolgozott tervvel fogott munkához. A terv kiagyalója Himler Márton, az Office of Strategic Services magyar osztályának a vezetője volt. Az ő kezében futottak össze a magyar szálak. Neki és Budapestről származó, amerikai egyenruhába bujtatott kopóinak kellett összehúznia a menekült

Beregffy Károly

Granville-Grosz György

Rajniss Ferenc

Szöllősy Jenő

Kemény Gábor

A kopó és áldozatai

magyarokra kivetett hálót. Óriási apparátussal fogtak munkához, szinte ágyúkkal lövöldöztek a verebekre, hiszen a menekült magyarok nem hoztak magukkal hamis papírokat, mert nem is gondoltak arra, hogy bolsevista-ellenes beállítottságuk főbenjáró bűnt jelenthet az amerikai State Department vezetői szemében. Május végén és június elején amerikai jeepek járták végig a bajor és az osztrák falvakat, városokat. Megtudakolták hol laknak magyarok és összeírták a neveket. Nem volt nehéz feladat. Mikor kihírdették, hogy mindenkinek jelentkeznie kell, akkor mindenki jelentkezett. A Brixen melletti nagy mezőn hosszú sorokban álltak a jelentkezéseket felvevő amerikai bizottságok előtt a vörös vihar nyugatra sodort magyarjai. A forró napsütésben órákig vártak, hogy sorrakerüljenek és még gondolni sem mertek arra, hogy tulajdonképpen saját halálos ítéletükért jelentkeztek. Ott állott ebben a hosszú sorban Imrédy Béla, Jaross Andor, Kunder Antal, Hellebronth Vilmos és mindazon többiek, akikről Himler Márton azt írta hírhedt könyvében, hogy úgy kellett őket előráncigálniok, mint a patkányokat. Senkinek nem jutott eszébe, hogy hamis papírokat mutasson fel. Mindenkinek felírták nevét és lakását s az elfogatásához szükséges adatokat mindenki sajátmaga bocsátotta az OSS rendelkezésére. Pár nappal ezután ugyancsak amerikai egyenruhás, de magyarul jól beszélő ügynökök jelentek meg az előbb említett módon bejelentett lakásokon. Egyelőre még udvariasak voltak és azt mondották, hogy lakóhelyét ne hagyja el senki, mert statisztikát készítenek a kimenekült magyarokról, mert csak ily módon biztosíthatják számukra az amerikai jóléti intézmények részéről felajánlott szociális segítséget. No lám, — mondották igen sokan — ilyen az igazi demokrácia. Még el sem mult a háború zivatarja, máris összeírnak bennünket, hogy mennyi adományt juttassanak nekünk...

HŐSÖK ÉS ÁRULÓK

Himler Márton főkopója és bizalmasa Bochkor Károly nevű, erdélyi származású félzsidó, volt papnövendék volt, aki fáradhatatlanul járta a városokat, községeket és gyüjtötte a neveket. Útjára — nagyobb nyomaték kedvéért — két amerikai egyenruhás és szintén magyarul is beszélő CIC tiszt is elkísérte. Gyanúsan kedvesek és még gyanúsabban udvariasak voltak. A gyerekeknek régen nem látott csokoládét és narancsot osztogattak és ez a Bochkor nevű főkopó főleg a gyerekeken keresztül végezte bérmunkáját. Áruló és besúgó volt egyaránt. Mikor elvégezte aljas feladatát és megtörténtek a hazaszállítások, akkor annak a bizonyos másik Amerikának a képviselői még arra sem méltatták ezt az emberhajcsárt, hogy kezet fogjanak vele. Nem sokkal az élelmiszerjuttatások alapján történt összeírások után újabb jeepek jelentek meg a magyarok lakásai előtt és az akkorra már megváltozott Bochkor vezetésével tömegével szállították az embereket a salzburgi Landesgericht fogházába. De ez sem volt nehéz feladat, mert senkisem szökött meg és senki sem bujkált. Aki el akart bújni, akinek félnie kellett az igazságszolgáltatástól, azt úgy sem tudták elfogni, mert annak kellő időben sikerült egérutat nyernie. Csak azokat fogták el, akik bíztak az amerikai demokráciában és akik hittek az amerikai katonák által hangoztatott állításnak, hogy az amerikai zászlót senki előtt nem hajtják meg és Amerika senkit sem ad ki, aki tőle védelmet kér és védelmet remél. Ez a szép állítás azonban rövidesen megcáfolta önmagát.

A CIC és az OSS munkáját sajnos igen megkönnyítette a menekült magyarság egy részének pánikszerű viselkedése. Sokan úgy gondolták, hogyha pontosan felelnek az embervadász Bochkor információs kérdéseire, akkor őket ezért tárt karokkal fogadja majd Amerika. Az egész jutalom pedig mindössze pár szelet csokoládé vagy pár darab Chesterfield cigaretta volt. Sokan félelemből, — hogy mentsék bőrüket — árulták el magyar honfitársaikat, sőt néhányan ügyésszé léptek elő és hosszú éjszakákon át körmölték az amerikaiak számára átadandó listákat és mindazt az akkor már bűn számba menő cselekedeteket, amelyeket a listára vett nevek személyeiről tudtak. De ez a feljelentési pánikhangulat a tömegembernek ez az erkölcsi lesüllyedése velejárója volt a háború elvesztésének. Nemcsak magyar, hanem német, osztrák szlovák, horvát vonatkozásban is ugyanez volt a helyzet. És sajnos nemcsak a tömegember nemcsak a látókör nélküli névteleneknek volt a velejárója ez a lelki epidémia, hanem olyanok is lezuhantak az árulás szintjeire, akiknek ismerniök kellett cselekedetük horderejét. Ha az élelmiszerjegyre utalt névtelen menekültet elítéljük a besúgásért, följelentésért, amit pár kilónyi élelmiszerért tett, akkor mennyire el kell ítélnünk azokat, akik tisztára valami megmagyarázhatatlan belső fontoskodástól vezérelve adtak át listákat a győzteseknek. Ilyen volt többek között Endre László bizalmasa és titkára, Takács Albert, Pestvármegye volt főjegyzője és Vajta Ferenc a hajdani jobboldali publicista

és a Szálasi kormány volt bécsi főkonzulja. Takács Albert — aki olyan jelentéktelen volt, hogy még hazaszállítástól sem kellett tartania — Bochkorral történt kétórás beszélgetése után maga készitette el az Endre László elleni vádiratot, majd felesége segítségével találkozót beszélt meg Endrével, de ezen nem Takács, hanem Bochkor jelent meg, tizenhat amerikai géppisztolyos katona társaságában. Endre László elfogatása után Takács Albertet pár kiló élelmiszerrel kifizetve szabadon engedték. Vajta Ferenc nagyobb stílű volt és diplomatikusabban készítette elő maga számára — a vélt jövőt. De az ő jutalma elmaradt, mert nem engedték be az Egyesült Államok területére s jelenleg valamelyik középamerikai államban elmélkedik azon, hogy érdemes volt-e elvégezni azt a becstelen munkát, amit soha többet nem tud lemosni magáról. Az összeomlás után francia nyelven írt memorandumot szerkesztett, melyben azt állította, hogy ő a háború alatt a szövetséges hatalmak megbizottja volt, azok számára gyüjtötte az adatokat, amelyeket most a győztesek rendelkezésére bocsájt. A memorandumban kihangsúlyozta németellenes beállítottságát és mindössze annyit kért, hogy helyezzék vissza bécsi főkonzuli állásába, ahol nyilván mint jó kommunista működött volna tovább. De előadása oly naiv volt, hogy 1945 június 6-án őt is letartóztatták és az egyik Augsburg melletti internálótáborba szállították. Mikor Himler Márton kihallgatta, akkor felajánlotta neki szolgálatait, amit Himler látszólag visszautasított, de Vajta Ferenc pár nap mulva, magyar internált társai csúnya becsapása után, eltünt a lágerből. Himler engedélyével átment a francia zónába és ott pár francia altiszt közreműködésével valóságos rablóhadjáratot folytatott az ott élő magyarok ellen. Végigrabolta a menekülteket és azzal fenyegetődzött, hogyha nem adják elő megmaradt értékeiket, akkor hazaszállíttatja őket. De az ilyen Takács és Vajta féle cselekedetek elszigetelt jelenségek voltak. Kevesen voltak árulók s ha viselkedésük foltot is ejtett nemcsak a magyar, de az általános emberi becsületen, — ezeket a dolgokat erőteljesen ellensulyozták azok a nagyszerű példák, amelyek elfelejtetik az akkori magyar emigráció becsületén esett csúnya foltokat.

Szügyi Zoltán altábornagy csapattestével Ungvártól egészen Ausztriáig hátrált s az utolsó pillanatig hősiesen harcolt katonáival a fölényben lévő vörös hadsereg ellen. Átverekedte magát az oroszokon, mert célja az volt, hadosztályát kimentse az oroszok kezei közül és a nyugati csapatok előtt tegye le a fegyvert. Népbírósági tárgyalásán azt a vádat emelték ellene, hogy még a fegyverszünet után is együtt tartotta katonáit és átvitte őket az angolokhoz. Az angolok a legnagyobb tisztelettel bántak vele, de később a potsdami szerződés pontjainak megfelelően őt is kiadták az oroszoknak. Az ügy érdekességéhez tartozik, hogy a háború befejezése után ez volt az egyetlen hadosztály, amely nem oszlott fel. A Szügyit fogvatartó angol katonai parancsnok annyira értékelte a magyar katona munkáját, hogy előre közölte Szügyivel a Londonból megérkezett kiadatási parancsot és felszólította Szügyit, hogy — szökjön meg a biztos kiadatás elől. A szökéshez teljes katonai támogatást ajánlott fel, de Szügyi ezt csak abban az esetben volt hajlandó elfogadni, ha a támogatást mindazok számára megadják, akik hadosztályából rajta voltak a kiadatási listán. Harmincegynéhány tiszttársáról volt szó. Az angol parancsnok természetesen nem teljesíthette Szügyi kérését, ellenben megismételte felszólítását, amit Szügyi ismét visszautasított s így 1945 őszén harminc tiszttársával és hatvan polgári politikussal — többek között Tasnádi Nagy Andrással — együtt Őfelsége az angol király katonái Szentgotthárdon valamennyiüket átadták a vörös hadsereg megbizottjainak. A szerelvényt egy amerikai CIC megbízott is elkísérte, aki az átadás előtt Szügyihez fordulva a következőket mondotta: „Aztán nem kell megijedni az akasztófa alatt." De Szügyi Zoltánt nem akasztották fel, „mindössze" életfogytiglan tartó kényszermunkára ítélték.

MÉG A JEGYGYŰRŰKET IS...

Az amerikai Gestapo június közepén már teljes erővel működött. Himler Márton hatszáznyolcvan magyar háborús főbűnös nevét tartalmazó listát kapott és a hivatalos kimutatás szerint ebből négyszáznyolcvanhárom került a hálóba, ami azt bizonyítja, hogy a menekültek bíztak az USA-ban, bíztak az Atlanti Charta szép szavaiban és egyáltalán nem iparkodtak kibújni a felelősség alól. Németországnak mindössze huszonnégy háborús főbűnöse volt, de a kommunistákkal együttműködő Tildy-kormány hatszáznyolcvan főnyi magyar főbűnös kiadatását követelte. Háborús főbűnösként kérték és adták ki Himler Mártonék többek között a majd hetvenesztendős világhírű magyar színésznőt Fedák Sárit, akinek mindössze annyi bűne volt, hogy a bombatámadások és az oroszok elől Nyugatra menekült. De a kiadottak között szerepelt még Kiss Ferenc,

Páger Antal, Szeleczky Zita és sokan olyan mások, akiknek semmi közük sem volt a politikához, de október 15-e után is játszottak. Hogy például Kiss Ferenc milyen jelentős háborús bűnös volt azt abból is láthatjuk, hogy az 1950-es évek közepén már ismét jelentős szerepeket játszott a magyar állami színházakban. De mit érdekelte ez a tény akkor az Európában ügyködő amerikai Gestapo embereit. Ha Budapesten a sarki zsidó fűszeres feljelentett valakit, aki Nyugatra menekült, azt a Kommunista Párton keresztül egyszerűen háborús bűnösnek minősítették. Neve rákerült a listára és a CIC hazaszállította. A nürnbergi per előestéjét éltük s a gyűlölet és a meggondolatlan bosszú lett urrá a győzteseken. Elég volt egy valamikor tett ártatlan megjegyzés, elég volt a kiadatáshoz, hogy a háború kitörésekor és a német hadsereg nagy győzelmeinek idején valaki németbarát megjegyzést tegyen. Ezeket a megjegyzéseket feljegyezték, regisztrálták és mikor eljött a bibliai szemet-szemért, fogat-fogért ideje, akkor megkezdődött a megtorlás nem is egy az egyhez, hanem egy a százhoz arányban.

A morgenthaui doktrinákban gyökeredző CIC és OSS a legszorosabb kapcsolatot tartotta a volt német szövetséges államokban uralomra jutott koalíciós kormányok kommunista rendőrségeivel és mindenkit lefogott és kiszállított, akit kikértek. Amerika elvileg a klasszikus sajtószabadság alapján állt, de hogy mennyire értékelte az amerikai hatalom európai képviselője, a CIC ezt a sajtószabadságot, azt csak akkor látjuk igazán, ha tudjuk, hogy az amerikai hatóságok minden írót és ujságírót kiszolgáltattak azért, amit alig egy évtized multán az amerikai sajtó is fölfedezett — az egész világot fenyegető bolsevista veszélyt. Péter Gábor alias Auspitz Benő — ebben az időben gyakori vendége volt Himler Mártonnak. Ez az ember, aki évtizedeken át a legszélsőségesebb sztalini vonalat képviselte és akit cselekedetei miatt 1953-ban még a kommunista magyar kormány is kénytelen volt letartóztatni és életfogytiglani fegyházra ítélni, óriási összegekkel és megvesztegetésekkel intézte el Himler Mártonnal az amerikai zónába menekült magyarok ügyét. Úgy árulták és vették a kimenekült magyar politikusokat, mint kupecek a vágóhídra szánt állatot. Péter Gábor, a magyar Dzserdzsinszky személyesen is megjelent 1945 augusztusában a salzburgi Landesgericht fogházában és ott Himler Márton társaságában kihallgatásokat eszközölt és olyan dolgokkal fenyegette meg a kihallgatottakat, hogy senki előtt sem volt titok az a sors, ami beteljesedik akkor, ha a csillagos lobogó kiadja őket a magyar GPU-nak. A végleges kiadatás előtt Himler Márton Budapesten is felkereste Péter

Gábort s a politikai rendőrség akkori székházában, az Andrássy-út 60 alatt beszélték meg az egész pokoli tervet és annak anyagi részleteit.

A CIC és az OSS rövidesen rettegett utóda lett Bajorországban és Ausztriában ama bizonyos másik Himmler Gestapójának. A magyaroklakta házakban szinte naponta tartottak házkutatásokat, amelyeket inkább közönséges rablásnak nevezhetnénk. Elvették az asszonyok ékszereit, a jegygyűrűket, a töltőtollakat, fényképezőgépeket és általában minden olyan tárgyat, ami értéket jelentett. Tudták, hogy a szerencsétlen menekültek legértékesebb holmijaikat vitték magukkal Nyugatra, hogy azok segítségével itt vagy ott — bárhol a világon új életet kezdjenek. Ezeken a házkutatásokon már nem a politika, nem is egy meglódult világnézet bosszúja, hanem a fellelhető érték volt az egyedüli szempont. Feldulták az ideiglenes otthonokat, barbár kézzel turkáltak a mentett motyó között és ha nem találtak semmit, akkor túszt szedtek — akár rajta volt a háborús bűnösök listáján, akár nem. Azután néhány nap mulva elmentek a szerencsétlen asszonyhoz vagy hozzátartozóhoz és közölték, hogyha átadja a magával hozott ékszert, aranyat vagy egyéb értéktárgyat, akkor hazaengedik az illetőt. Sok esetben eredménnyel járt ez a fogás s ezért uzus lett belőle. Olyan rablóhadjárat volt, amely méltán vetekedett az Európa keleti felén végighömpölygő vörös hadsereg módszereivel. A letartóztatottakat először a salzburgi Landesgericht épületébe vitték, ahol kihallgatásuk előtt újabb motozásnak vetették őket alá. Ez a motozás pontosan azt jelentette, hogy utolsó vagyontárgyuktól is megfosztották az illetőt. A börtön amerikai parancsnoka egy Black nevű zsidó származású CIC őrnagy volt. Az őrnagy úr a jegygyűrűkre és a karkötőórákra specializálta magát. De nem vetette meg a pénzt sem, amit a foglyoknál talált. A fogház osztrák személyzete megdöbbenve nézte az amerikai uniformisba bújt tolvajoknak ezt a hadjáratát, amit olymódon próbáltak ellensúlyozni, hogy a lehetőséghez képest segítettek a foglyoknak. A CIC ügynökök háta mögött leveleket közvetítettek, élelmiszert hoztak, sőt több esetben elősegítették a foglyok szökését is. A túlzsúfolt börtönben senkisem törődött a foglyok egészségügyi állapotával, ami a gyenge élelmezés miatt igen siralmas volt. Reggel háromdeci cukortalan feketekávé, délben tíz deka kenyér és három deci szárított zöldségből leves. Ebből állott a napi ellátás annak ellenére, hogy az amerikai katonai parancsnokságok ennek körülbelül az ötszörösét utalták ki a CIC-nek. Imrédy Béla pár hét mulva úgy nézett ki, mint valami középkori szerzetes, csak hatalmas okos szemei csillogtak. Súlya nem volt több 45 kilónál. A panaszokra Black őrnagy úr mindössze annyit mondott, sajnos nem áll több élelmiszer rendel-

kezésére, de ezzel szemben még azt sem engedte meg, hogy a hozzátartozók csomagokat küldjenek a fogházba. Nem az élelmiszerhiány, hanem a meggondolt tervszerűség volt az, ami ezeket az állapotokat előidézte. A kihallgatások olyan mederben folytak, mintha azok nem is az európai kultúra kis fellegvárában, Salzburgban, hanem a távoli tajgákon történtek volna. Az egyszemélyes cellákban 10—12 embert préseltek össze. Mosakodásról, tisztálkodásról szó sem lehetett. Mikor megtörténtek a kihallgatások s amikor már mindenükből kifosztották a foglyokat, akkor teherautókon a különböző szögesdrót kerítéssel körülvett, hevenyében felállított táborokba szállították őket. a leghirhedtebb CIC tábornok egyike az Augsburg melletti fürstenfeldbrucki tábor volt. Az óriási kiterjedésű repülőteret kettős drótkerítéssel vették körül s azon belül nem volt semmi más — csak a puszta föld. Ez a hely arról nevezetes, hogy a forró nyári nappalokat, nedves, egészségtelen, hideg éjszakák követik. A 35 fokos nappali meleget 5—6 fokos éjszakai lehülés váltja fel. Ebben a táborban gyötrődtek azok, akik a CIC bosszúhadjárata következtében ide kerültek. Az emberek éheztek és fáztak és rövidesen vérhasjárvány ütötte fel a fejét. Aki meghalt, azt bekaparták a földbe. Mikor elszaporodott a tetű, akkor megjelentek a gezarolos osztagok. Az ellátás éppen olyan silány volt, mint a salzburgi börtönben. De ott legalább fedél volt és éjjel szalmazsák. Fürstenfeldbruckban ellenben feketére pörkölte őket a déli napsugár és éjjel dermedtre fagytak a csontok. És ebben a táborban látogatta meg a magyarokat Himler Márton. Vele volt a Rákóczi-úti származású Grosz György is, természetesen amerikai főhadnagyi uniformisban. De akkor már nem Grosznak, hanem Granville-nek hívták. Granville főhadnagy úr nyakában három összelopkodott fényképezőgéppel járta a tábort, nevetséges pózokba állította a foglyokat és derűs arccal fényképezte őket. Nem kellett nagyon iparkodnia, mert valóban mindenki úgy nézett ki, mint az agyonhajszolt országúti vándor. Elvették a borotvákat, összegyüjtöttek és felgyújtották a váltófehérneműk nagy részét, a ruhákat és minden olyan dolgot, amely kissé megkönnyítette volna a táboréletet. Azután Granville-Grosz főhadnagy úr fényképei megjelentek a budapesti és a new yorki lapokban azzal az aláírással, hogy ime így néznek ki a magyar háborús főbűnösök. A táborban gumibotokkal és keményfa husángokkal felszerelt katonák jártak s mindenkin ijedt remegés futott végig, mikor kihallgatásra vitték. A módszerek közismertek voltak — illetve közismertek lettek — úgyszólván az egész világon. A kihallgatásokat rendszerint Granville-Grosz főhadnagy úr vezette, de rendszerint jelen volt a Horthy-féle magyar királyi rendőrség politikai osztályának vezetője, Sombor Schweinitzer József is, továbbá dr. Czobor István, Hivessy Mátyás, Szélessy Jenő, Gellért Andor, Dús László, dr. Bánkúty Endre, Stern Dezső, sőt a valamikor katolikus írónak indult — Aradi Zsolt is felcsapott CIC ügynöknek. Ezek a volt magyar rendőrtisztek és detektívek olyan minősíthetetlen módon viselkedtek a kihallgatások során, hogy a kihallgatottaknak el kellett pirulniok, mert ezek az emberek szintén magyaroknak vallották magukat...

Augusztus elején a fürstenfeldbrucki táborból Garmisch-Partenkirchenbe szállították a magyar csoportot. Bottal és géppisztollyal a tábor kijárata elé terelték őket, ahol nyolcas sorokban német katonák vártak továbbszállításukra. A magyarok mögött levő német oszlop jobbszélsője egy féllábú, mankóra támaszkodó, alig húszéves gyerekember volt. Katonai zubbonyát állig begombolta, de az álla alatt kissé kilátszott az odarejtett lovagkereszt széle. Nyilván valami rendkívüli hősiességet vihetett véghez, hogy közkatona létére ilyen magas kitüntetést kapott. Már több óra hosszat ácsorogtunk, amikor feltünt egy németül igen jól beszélő CIC hadnagy, aki zsebredugott kézzel, hatalmas szivarral a szájában mustrálta a sorokat. Mikor a fiú elé ért, feltünt neki annak féllába és ahogy végignézte őt, észrevette a zubbony alá rejtett lovagkeresztet. Elmosolyodott, odalépett a fiú elé, kigombolta a zubbonyát, két újjával a kereszt alá nyúlt és addig csavarta, amíg a zsinór elszakadt. Pár pillanatig nézegette a kitüntetést, majd maga elé dobta, ráköpött és a lábával beletaposta a sárba. Azután mégegyet köpött és továbbment. A féllábú nem szólt semmit, csak lenézett a sárbataposott kitüntetésre s két nagy könnycsepp buggyant ki a szeméből. Sírt. Mikor a CIC hadnagy továbbment, az egyik magyar lehajolt, kikaparta a sárból a keresztet és vissza akarta adni tulajdonosának. Ebben a pillanatban a CIC-ügynök visszanézett, észrevette a dolgot, odament és két hatalmas pofont adva az illetőnek, kitépte kezéből a kitüntetést és nagy ívben kihajította a rétre. Valószínüleg hősnek érezte magát, talán olyan hősnek, mint az a húszéves fiatal német gyerek, aki féllábát otthagyta a háborúban, ahol bizonyára nem tehetetlen, féllábú katonák ellen harcolt.

Apróság, egészen jelentéktelen epizód, amilyen százával és ezrével történt abban az időben, amikor Himler Mártonék segítségével megkezdték Európa szerencsétlen keleti felének a kiárusítását.

KÉT VÉLEMÉNY

(Himler Márton az írástudatlan kalandor írja: „Így néztek ki a magyar nemzet sírásói" című könyvében. 31. old.)

„Szálasi Ferenc korlátolt és őrült volt. Kihallgatásánál szégyenkeznie kellett egy magyar származású embernek, hogy akármilyen kevés és akármilyen söpredék is akadt Magyarországon, amelynek tagjai ezt az őrültet követték. Szálasi formális kihallgatásához nem akartam hozzáfogni mielőtt egy jó nagy ládányi iratait át nem olvastam. De mikor az augsburgi kihallgatási központban az ‚előkelő' magyar foglyokat megnéztem, Granville György US hadnagy a ‚nemzetvezetőt' elém vezette.

Ha nem láttam volna, hogy az őrület ott imbolygott a szemében, akkor is csakhamar meggyőződtem volna róla, hogy nem épeszű emberrel van dolgom a hozzá intézett pár kérdésre adott feleletből..."

(C. A. Macartney az oxfordi és az edinburghi egyetem professzora írja az edinburghi egyetem kiadásában megjelent „October fifteenth" című munkája I. kötetének 160. oldalán.)

„Azok között, akik hűek maradtak Szálasi Ferenchez olyan odaadást és szeretetet váltott ki, amilyennel egyetlen más korabeli magyar sem rendelkezett és még halála után is követik hitét, szájról-szájra, kézről-kézre adva megnyilatkozásait és még ma is úgy beszélnek róla, mint az első keresztények a Messiásról. Azt tartják, hogy az 1944 évi Szovjet elleni ellenállással fél Európát megmentette a bolsevizmustól. Ha tanulmányozzuk könyvét és egyéb írásait, olyan karaktert ismerünk meg, aki eredeti, különc és kiváló, de semmiesetre sem brutális, vagy áruló és főként cseppet sem ostoba. Ha az lett volna, akkor nem örvendezett volna olyan nagy szeretetnek és megbecsülésnek, a követői között. Sőt, ha barbár lelkű vagy áruló lett volna, akkor sokkal előbb hatalomra juthatott volna. Pontosan ez volt az oka, hogy a németek nem támogatták és még a hívei közül is sokan hátatfordítottak neki. Hajlíthatatlan volt, s jottányit sem engedett becsületéből és igazságából. Az egyetlen felelőssége azért a sok bűnért, amit az ő neve rovására írtak abban volt, hogy nem látta meg, vagy nem akarta meglátni a veszélyeket, amiket az

általa előhívott elemek támasztottak. Kemény akaratú, meg nem alkuvó természet volt, aki szinte monoton ridegséggel elvetette magától mindazt, ami csak a látszatát keltette a jellemtelenségnek vagy megalkuvásnak. Kétségtelen, hogy lobogó hazaszeretete és azon kívánsága, hogy jobb jövőt teremtsen Magyarország népének ösztönözték cselekedeteit. Nem volt kegyetlen, sem erkölcstelen, egyéni életére még népbírósági tárgyalásán sem mondhattak semmit. ... Egy pont politikai elképzeléseiből: A zsidókérdés. Ebben sokkal mérsékeltebb volt, mint általában hiszik. Persze nem tartotta a zsidókat testvérnemzetnek egy elképzelt hungarista államban. Ellenszenves volt előtte nemzetközi jellegük és gyakran szót emelt ellenük, mint destruktív, judeobolsevista, vagy marxista kezdeményezők ellen. Végső megoldása a zsidókérdésre a tömeges emigráltatás volt. De seholsem található az a gyűlölet, amit megtalálunk Hitlernél, Streichernél vagy Endrénél. Még abba is beleegyezett volna, hogy a zsidóság magával vihesse vagyonát. Nem akarta a zsidókat megkínozni, csak megszabadulni akart tőlük. Programmjába még azt is lefektette, hogy Magyarországon nem más külföldi mintára nyer megoldást a zsidókérdés, mert Magyarország nem engedheti meg magának az ilyen drága mulatságot. Minden más állítás ellenére, ellene volt az 1944 évi deportálásoknak..."

A fentebb közölt első idézetet a Nyugatra menekült magyar politikai foglyok kiszolgáltatója a magyarországi zsidó származású Himler Márton írta. A könyvet szerzője — annak előszava szerint — történelmi munkának szánta. Történelmi munkát csak az írhat, aki foglalkozott a történelemmel. Himler Mártonnak erre a komoly munkára azonban sohasem volt ideje, mert Európában töltött napjait a Péter Gáborral történő üzleti megállapodások, a politikai foglyok kirablása, majd a mindenüktől megfosztott menekülteknek akasztófára való juttatása töltötte be.

A másik szerző C. A. Macartney több mint egy évtizedet töltött Magyarországon és hosszú éveken át bizalmas tanácsadója volt magyar ügyekben az angol kormánynak. Nemcsak minden magyar pártot, de minden magyar politikust is személyesen ismert és az edinburghi egyetem által kiadott kétkötetes, több mint ezer oldalas munkájában, minden egyéni vagy politikai érdek nélkül írta meg Magyarország 25 esztendejének történetét. Macartney azon száraz angol politikai írók közé tartozik, akik minden leírt mondatukat az angol korrektség és pártatlanság szűrőjén keresztül bocsájtják nyilvánosság elé. Talán ez a végtelen pártatlanság az oka annak, hogy erről a Magyarországgal foglalkozó könyvről a magyar emigrációs sajtó baloldali része egyáltalán nem vett tudomást. Az oxfordi egye-

tem történelemtanára sokkal nagyobb tekintély, semhogy könyvét megtámadhassák. Tehát agyonhallgatták. S ez az agyonhallgatás teszi a könyvet értékessé azok számára, akik minden jobb és baloldali politikai vonatkozástól mentesen akarják megismerni az utolsó magyarországi huszonöt esztendő történetét. Hogy a sokat szenvedett Magyarország utolsó épochának nagy angol történetírója menynyire értékelte a magyarság bolsevistaellenes hősi küzdelmét, azt legjobban bizonyítja, hogy a szerző könyvét Szálasi Ferenc tábornoka, Hindy Iván emlékének ajánlotta, aki majd két hónapon keresztül magyar katonához méltóan védte a magyar fővárost a vörös hadsereg rohama ellen s akit ezért Tildy Zoltán és Nagy Ferenc népbírósága pár óráig tartó tárgyalás után két órán belül felakasztatott a Markó-utcai fogház udvarán.

A kétkötetes munka első oldalán az alábbi ajánlás olvasható:

To the honoured memory of

IVAN HINDY GENERAL

† August, 26th, 1946

Az angol szerző ezzel az ajánlással akarta lemosni az újkori magyar történelem egyik legnagyobb szégyenét, amelyet az akkori Magyarország pribék-kormánya 1946 augusztus 26-án elkövetett Hindy Iván kivégzésével.

VASFÜGGÖNY AMERIKA FÖLÖTT

1951 decemberében a dallasi Wilkinson egyetemi könyvkiadó vállalat kiadta John Beaty amerikai egyetemi tanár könyvét „The Iron Curtain over America" — Vasfüggöny Amerika fölött — címmel. A szerző amerikai egyetemi tanár, aki hosszú éveken át szolgált az amerikai külügyminisztérium és a katonai Intelligence Service of the War Departement Special Staffe kötelékében. A második világháború alatt őrnagyi rangban vezetője volt a felderítő osztálynak s mint ilyennek módjában állott betekintést nyernie az amerikai politikai élet elég szövevényes hálójába. A szerző könyvében felsorolja azokat a veszélyeket, amelyeket a kommunista világnézet és nem utolsó sorban az Egyesült Államokban is jelenlevő ötödik hadosztály tagjai jelentenek az USA-ra. Ismerteti azokat az intézményeket és személyeket, amelyek és akik kihasználva az amerikai demokrácia szólás- és sajtószabadságát, láthatatlan vasfüggönnyel veszik körül az Egyesült Államokat. Határozottan rámutat a veszélyre, amelyet ezek az amerikai koexisztencialisták jelentenek. Beaty professzor mint amerikai polgár semmiféle előítélettel nem rendelkezik a zsidóság iránt és könyvében csupán felsorolja azokat a neveket, melyek viselői — mint például a Rosenberg házaspár — mint amerikai állampolgárok akár meggyőződésből, akár megvesztegetés által, elősegítették a Szovjet befolyását az amerikai életben. Tulságosan bonyolultak és komplikáltak ezek a kérdések ahhoz, hogy részletesen foglalkozzunk velük, de Beaty könyvéből az olvasó arra a megállapításra juthat, hogy az amerikai politikai és társadalmi élet minden vetületében ott hatnak és működnek azok az erők, amelyek demokratikus jelszavak hangoztatása mellett az Egyesült Államok kommunizálását óhajtják elősegíteni. A Beaty által ismertetett gócok hívták életre annakidején a rövid életű Amerika-ellenes bizottságot, amely sok olyan dologra rámutatott, amelyet az utca embere évtizedeken keresztül talán észre sem vett.

A második világháború alatt létrejött Szovjet-Amerikai szövetség természetesen az amerikai kommunisták, illetve a kommunistákkal szimpatizáló tábor megerősödését vonta maga után. Ez érthető is volt, hiszen Delano Roossevelt az amerikai köztársaság háborús elnöke a legjobb személyi barátságot tartotta fenn nemcsak Sztalinnal, hanem az egész Kreml-lel. Ez a roosevelti örökség éreztette hatását a második világháború befejezésekor, amennyiben a potsdami találkozó során a szövetséges hatalmak — főleg amerikai nyomásra — minden szovjetorosz kívánságot teljesítettek. Ezen kívánságok egyike volt a Nyugatra menekült volt német szövetséges államok vezető politikusainak kiszolgáltatása. Ennek a munkának a magyar részlegét — Himler Mártonnak kellett elvégezni. Azóta több mint egy évtized telt el s az emigráns magyar közvélemény az emigráns sajtón keresztül mind élesebb hangon tette szóvá Himler Márton és ügynökeinek akkori tevékeneységét. Tényekkel és dokumentumokkal foglalkoztak az amerikai csillagos lobogó alatt működő Himler-gang ügyeivel és sokan voltak, akik amerikai hatóságoknál feljelentést tettek Himlerék ellen. Nyilván ezek a támadások késztették Himler Mártont arra, hogy tizenhárom évvel később mosakodó könyvet adjon ki akkori működéséről. A könyv magyar nyelven jelent meg Amerikában s az önigazoláson kívül nyilván azt a

célt is szolgálja, hogy félrevezesse azokat a százezreket, akik az első és a második szovjet felszabadítás után hagyták el az országot. A könyv — bár történelempolitikai könyvnek íródott — olyan politikai éretlenséggel és tudatlansággal foglalkozik a magyar politikával, hogy szerzőjének nemcsak írnia nem, de árva szót sem szabadna szólni ezekről a dolgokról. A szerző az egész magyar kérdést a magyarországi zsidókérdés szemüvegével nézi és annak fókuszába állítja be a nagy európai problémákat anélkül, hogy a leghalványabb fogalma is volna az európai politika bonyolultságáról. A könyv előszavát egy dr. Pál Ernő nevű valaki írta s megállapítása már eleve igazolja Beaty amerikai professzornak ítéleteit az amerikai-szovjet koxisztencializmusra vonatkozóan. Ez a Pál Ernő többek között tényként állapítja meg, hogy a Bárdossy-kormány „orosz márkával meghamisított repülőgépeekkel elkezdte Kassát bombáztatni." Kommunista részről eddig azt állították, hogy Kassát a német légierő bombázta, hogy Magyarországot hadüzenetre kényszerítse a Szovjetunió ellen. Himler Mártonék, azonban túltettek a kommunistákon s már egyenesen a magyar kormányt vádolják Kassa bombázásával. Később a következőket olvashatjuk: „A magyar kormány nem fogadta el a visszavonulás felkínált lehetőségét (?) akkor sem, amikor a románok a háborúból kiléptek és mikor hasonló magyar elhatározásért a nyugati szövetségesek Erdély egy részének a lehetőségét kínálták (?). A kierőszakolt háború következménye, hogy ma a magyar nemzet a győztes oroszok rabságában sinylődik: az Auschwitzban elégetett félmillió magyar emléke évszázadokon át sötét árnyat fog vetni a magyar nemzetre. Himler könyvének leghasznosabb része annak megvilágítása — írja ez a dr. Pál — hogy a szörnyű bűnt nem a nemzet akaratából követték el, akik rávetemedtek a modern történelem legnagyobb gonosztettére. Hogy az emberi mivoltukból kivetkőzött gonosztevőket maga a magyar nemzet vonta felelősségre. Himler Márton felbecsülhetetlen szolgálatot tett a magyar nemzetnek, mikor Jackson US Supreme Court bírót a nürnbergi nemzetközi bíróság főügyészét és Donovan generálist rábirta, hogy fogadják el Key generális indítványát s a háború magyar bűnöseit Nürnberg helyett küldjék Magyarországra."

A zagyva és sokszor érthetetlen mondatok ellenére is — ahány szó annyi valótlanság — hazugság — kivéve az utolsó mondatot. Dr. Pál Ernő és Himler Márton úgy állítják be a dolgokat, mintha Magyarország — ha annak idején becstelenül hátbatámadta volna volt szövetségesét — megkapta volna Erdélyt s ma a virágzó szabadság és a szabad demokrácia hazája lenne. S hogy Himler Márton — aki könyvében szeret magyarságára hivatkozni — mennyire távol áll nemcsak a magyar érdekektől, de az egész magyarságtól az kitűnik abból, hogy a németországi zsidó táborokat egyenesen az utolsó magyar kormányok számlájára írja. Merthogy mi köze volt Magyarországnak Dachauhoz, Auschwitzhoz és a többi táborokhoz, azt nyilván csak a pálernők, himlermártonok és klárzoltánok tudják. De elferdíti az igazságot a Himler propaganda akkor is midőn azt állítja, hogy az általa kiszolgáltatott magyar politikusokat a magyar nemzet vonta felelősségre. Ha Himler Márton — zsidó létére is — végignézett egy 1945—46 évi népbírósági tárgyalást, akkor talán még ő sem mondotta volna azt, hogy az ítéleteket hozó bírák és a kötelet követelő közönség bármiféle kapcsolatban is állott volna a magyar néppel. A rövid bevezető után maga Himler Márton veszi át a szót és próbálja fehérre mosni magát. Régi jó öreg fogáshoz folyamodott, mikor azt mondja: „Aki engem támad, az Amerikát támadja, s ezért nem engedhetem meg, hogy Amerikát vagy annak bármely hivatalos szervét hazug vádakkal illessék". Védekezik a vezetése alatt álló CIC csoport rablásai és lopásai ellen, majd azt állítja, hogy a vezetése alatt álló szervezet egyetlen magyart sem adott orosz kézre, mert köztudomású, hogy a háború utáni első választás szabad választás volt s annak eredményeként alakult meg a független szabad magyar koalíciós kormány. Ez is valótlan. Mikor az elfogott magyar politikusokat, művészeket és egyéb intellektuelleket, sőt egész sereg politikától távolálló egyént kiadtak Magyarországnak, akkor még csak nem is volt választás, nem is volt koalíciós kormány, tehát mindenkit akit akkor hazaszállítottak az oroszonak adtak át. Mikor az első repülőgépek megérkeztek Mátyásföldre akkor a leszálló gépet szovjet katonák fogadták és az első kihallgatásokat is a Budapesten működő orosz politikai rendőrség tagjai eszközölték. A koalíciós kormány csak jóval azután alakult meg — szóval a Himler-féle kiadatások javarészének lebonyolítása után.

De később is ferdít és hamisít Himler Márton, még hozzá elképesztő felelőtlenséggel. „Mikor az USA hadseregének főparancsnoksága eleget tett a magyar kormány kérésének, letartóztatta és kiadta azokat a gonosztevőket, akik a nemzet sírját megásták, akik százezreket küldtek máglyahalálra, akik a magyar javakat, gyárak felszereléseit, a raktárak árúit, a méneseket és gulyákat elrabolták az országból, akik négyezer árja magyar nőt szállítottak a német hadsereg tábori bordélyházaiba, akik százezreket tettek földönfutóvá, az akkor hatalmat kezében tartó koalíciós kormány kérésére ítélkezhettek és ítélkeztek." Így ír Himler Márton. Ezzel szemben az igazság az, hogy a magyar ipar a háború után a Németországba ki-

vitt és onnan ismét hazaszállított javak segítségével tudott csak megindulni, mert ezekből a kivitt javakból semmi sem veszett el, ellentétben az otthonhagyottakkal, melyek jelentős részét leszerelték és elvitték Himler Márton és Péter Gábor barátai — a szovjetorosz felszabadítók. Hogy azután a négyezer magyar nő dajkameséjét honnan veszi Himler Márton, ez az ő dolga. Ilyen ügy nem volt s ez olyan hazugság, amely messze túllépi még a legfelelőtlenebb politikai propaganda határát is.

Hasonló a helyzet a magyarországi zsidóság veszteségei körül is. A könyv előszavában az előbb említett Pál Ernővel egyetemben Himler félmillió Auschwitzban elgázosított magyarországi zsidóról beszél. Később megfeledkezve erről a számról — könyve egy másik fejezetében a hivatalos jegyzőkönyvek között már csak húszezer magyarországi zsidó kiszállításával vádolja a Sztójay és Szálasi kormányt. A tévedés tehát az ötszázezres számból négyszáznyolcvanezer ember. A valóság azonban ennél jóval kevesebb.

AZ ÉREM MÁSIK OLDALA

Az elmult évtized során különböző hivatalos, félhivatalos és egyéb magánkomiték úgy összezavarták a zsidó áldozatok számát, hogy igen nehéz ebben a kérdésben tisztán látni. A Magyarországon megjelent kiadványok az európai zsidóság veszteségét ötmillióra teszik és a népbírósági tárgyalások során a legtöbb vádlottat ennek az ötmillió zsidónak a meggyilkolásával vádolták és akasztották fel. A magyarországi zsidóság veszteségeit húszezertől egy millióig terjedő hullámzásban ismertetik a zsidókérdés kutatói. De akármennyi is volt ez a szám, keresztény felfogásból kiindulva valljuk, hogy — minden aritmetikai játék nélkül — még egyetlen ember pusztulása is felelősségrevonást követel legyen az áldozat akár zsidó, akár keresztény. Erkölcsi szempontból nem látunk különbséget húszezer és ötmillió között, mert ezek csak számok, de akik átszenvedték a keserves időket és akik elpusztultak, azok individuumok — egyének voltak. Senkinek sem célja, hogy Carlyle hőseihez hasonlóan olyan magaslatra jussunk, hogy nagyobb célok érdekében mit sem törődjünk akár milliók pusztulásával sem. A keresztény morál és európai

kultúra ezt nem engedheti meg azoknak, akik kultúrembereknek nevezik magukat. De a józan objektív történelemszemlélet viszont tiltakozik az ellen, hogy egy rettenetes és kegyetlen háború utolsó fékevesztett periódusában lejátszódott eseményeket a normális állapotok és a béke szemüvegén át nézzük. A vérgőzös finálėban nemcsak a zsidóság szenvedett, hanem magyarok, németek, franciák egyaránt — egész Európa és a Távolkelet legtöbb népe is. Csak az olvasó józan eszével nem számoló elvakult bíró teheti azt, hogy a történelem folyamatos sorozatából kiragad egy láncszemet és úgy állítja be a dolgot, mintha az a láncszem függetlenül a lánctól, önállóan működött volna. Ezen az alapon minden háborúban résztvett katonát halálra lehetne ítélni, mert vétett az ötödik parancsolat ellen — ölt.

Ahogyan a legkisebb dolognak, úgy a legnagyobb világeseménynek is két oldala van és történelemhamisítást követ el az, aki tollat véve a kezébe visszaél a papír türelmével és csak az egyik oldalt nézi és csakis azt iparkodik megvilágítani. A második világháború második felében a szenvedélyek szinte végzetes útra tértek és nemcsak a katonák, de a háborút vezető politikusok is elvesztették a mértéket. A küzdő felek tudták, hogy amelyik elveszti a háborút az elpusztul, tehát: az embertelenség utolsó eszközéhez nyúltak. 1943 után már úgyszólván nem volt hadifogoly se az innenső, sem a túlsó oldalon. Akit elfogtak, az biztos lehetett abban, hogy elpusztul. Az európai humanizmus mindkét oldalon ködbefulladt. Az angol amerikai légierők már nemcsak katonai célpontokat, de teljesen védtelen német, osztrák, magyar, sőt szövetséges francia és olasz városokat is olyan bombazáporral árasztották el, hogy a szőnyegbombázás területén belül senki nem maradt életben. Totális háború volt a maga minden könyörtelenségével és embertelenségével. Ha megbélyegezzük a hitleri Németország kegyetlenségeit a háborút szabotáló zsidósággal szemben, ha az emberi jog alapján állva elítéljük az embertelen deportálásokat, a gázkamrákat, a tömegsírokat, akkor éppen így meg kell bélyegeznünk — még pedig hasonló mértékkel — Köln, Hamburg, Rostock, Bécs, Budapest, Szófia stb. városok bombázásait is, hiszen pl. Drezdában huszonnégy óra leforgása alatt negyedmillió ember pusztult el. Nem akarunk külön fejezetben megemlékezni a Hiroshimára ledobott atombombáról, amely egymaga több áldozatot követelt, mint amennyiről Himler Mártonék beszélnek a magyarországi zsidósággal kapcsolatban. A humanizmust, az emberszeretetet és az emberi élet megbecsülését nem lehet kategóriákra, nemzetekre és fajtákra osztani. Isten és a nemesebb emberi törvények előtt minden ember élete szent és sérthetetlen. De ezt a

Jány Gusztáv vezérezredest megbilincselve kísérik a vesztőhelyre. Háttérben egyik régi katonája – sír.

***A kivégzésekre várakozó vérszomjas csőcselék élén, a kép jobboldalán Sólyom László** és Pálfy-Österreicher „ellenállók" láthatók kedélyes csevegés közepett. Három és fél évvel később Bogár mindkettőjüket ugyancsak felakasztotta.*

törvényt mind a két oldalon megszegték, hiszen a cél mindenütt ugyanez volt: elpusztítani nemcsak az ellenséges haderőt, az ellenséges katonát, hanem annak feleségét, apját, anyját, még az utolsó csecsemőt is. 1944 július 2-án a budapesti Kerepesi-temetőben ledobott bombák még ezen túlmenően az ott nyugvó halottak békéjét is megzavarták.

A lényeg ugyanaz volt, — csak a módszerek voltak mások.

De ha Himler Mártonék és a vele egy gyékényen áruló társaság egész nemzeteket von felelősségre a végkifejlődésben levő totális háború során elpusztult zsidóságért, akkor éppen úgy felelősségre kellene vonnia mindazon államokat is, amelyek az előbb említett embertelenségeket elkövették — sokkal kollektívebben és eredményesebben, mint ahogyan azt a világ ítélőszéke elé cibált vesztes államok vezetői a zsidósággal szemben tették. Mert ha egy város fölött az angol-amerikai bombázó kötelékek kioldották a tonnás bombákat és utána foszforrudak millióival árasztották el a szétvert várost, akkor ott hiábavaló volt minden menlevél és protekció — ott el kellett pusztulni! De ezekről a dolgokról természetesen fölösleges beszélni, hiszen a gyermek és asszony százezreket nem német katonák és magyar csendőrök kísérték, hanem elegáns repülőtisztek nyomták meg a dögvészt és pusztulást hozó bombák kioldó billentyűjét. És Himler Márton még azért is elítéli a magyar népet, hogy ilyen bombázás után — ami maga volt a földreszabadult pokol — néhanapján az összeverődött tömeg minden hadijog ellenére is, tehetetlen dühében népítéletet gyakorolt a kezei közé került pilótákon. Szerinte ez is háborús bűnnek számít és Klár Zoltánnal együtt ezért is vádlottak padjára ültetik a magyar népet. Ők valószínüleg szintén így cselekedtek volna, ha kezeik közé került volna az a repülő, akinek bombája pár perccel előbb vérbe és lángba borította az otthonát, megölte gyermeküket és feleségüket. Ha a szóbanforgó könyv és minden egyéb hasonló szellemű könyv szerzője őszintén kívánnák a megbékülést, akkor ilyenirányú munkák helyett inkább vonalat kellene húzniok a második világháború alatt történt események alá azzal a megjegyzéssel, hogy felejtsük el a multat, próbáljuk előlről kezdeni az életet, mert különben elpusztulunk. Ha a gyűlölet gyűlöletet szül, akkor a szeretet gyakorlásának a másik oldalról megnyilvánuló megértés és szeretet is lehet az eredménye. De akik erre még távolról sem hajlandók, azok ne panaszkodjanak arról, ami velük történt, mert a tulsó oldalon állók sem hajlandók elfelejtkezni azokról a fájdalmakról és embertelenségekről, amelyeket a másik parton állók okoztak. Himler Márton könyve, mint a háború utáni gyűlölet-politika csúcsteljesítménye a legjobban íródott meg

abból a szempontból, hogy soha nem látott virágzásba borítsa a gyűlölet fekete fáját. Majdnem másfél évtizeddel a legembertelenebb háború után olyan mondatokat ír könyvében és úgy emlékezik meg az elmult huszonöt esztendő magyar politikai élet vezetőiről, mint országúti csirkefogókról. Bizonyára ismeri azt a megállapítást, hogy minden népnek olyan kormánya van, amilyet megérdemel, tehát sunyi lesipuskás módjára nemcsak a vezetők, hanem az egész magyarság hátába döfi kését. A fejezetünk elején idézett Macartney tizenkét évig élt Magyarországon és angol alapossággal nézett körül a magyar globuszon. Mennyire másképp, milyen objektiv és becsületes történelemszemlélettől vezetve írta meg a modern Magyarország nagy problémáit és sorskérdéseit, mint a kezdeti magyar szovjet uralom hirhedt embervadásza Himler Márton.

MI TÖRTÉNT A CIC KÖZPONT PADLÁSÁN

Himler könyvének 22. oldalán az alábbiakat írja:

„Miután sohasem méltattam őket arra, hogy handabandájukra feleljek, ezen a helyen az amerikai egyenruha becsületéért megkívánom jegyezni, hogy letartóztatási joga csak amerikai sorkatonának volt s azok senkit sem bántalmaztak és senkitől semmit el nem vehettek, mert kihallgatásuk alkalmával a foglyoknak módjukban állt volna ilyen visszaélésekről beszélni. Nem lehetetlen, hogy a magyar tájékoztatók (informerek) — azaz megfizetett bérencek és besúgók — akik nálunk semmiféle alkalmazásban nem voltak,(!!!) akik tőlünk soha semmi címen semmi jutalmat nem kaptak, tevékenységüket esetleg itt-ott kisebb zsarolásra használták. Talán itt-ott elfogadtak valamit, hogy az általuk megtalált gonosztevőt futni engedjék. De ilyen esetről tudomással nem birok. Mikor egy elbújt háborús bűnöst megtaláltak, amerikai katona ment érte elfogatási paranccsal s nála vagy lakásán talált iratokat, s ha nem volt családdal, az értékeiket a foglyokkal együtt beszállították a salzburgi Landesgericht fogházába. Az esetleges értékeket, pénzt, ékszert stb. nyugta ellenében a fogház igazgatójánál letétbe helyezték s az iratokat hozzám behozták. Szabály volt, hogy soha senki nem látott

bennünket egyedül, nehogy valamelyikünk a foglyot bántalmazhassa. A börtön parancsnokánál őrzött értékeket csak akkor vették át, mikor azok tulajdonosait a repülőtérre vitték hazaszállítás céljából s azokat a foglyok irataival együtt Magyarországon átadták a foglyokkal."

Himler Márton nyilván azért írt — nemcsak egy cikket, hanem egy egész könyvet — hogy az őt támadó „handa-bandára" feleljen. A feleletbe természetesen beveszi az amerikai egyenruha becsületét is. Megállapításaival azonban újabb foltot ejt az amerikai egyenruha becsületén, amennyiben majd másfél évtized multán is — jól meggondolva és mindent megfontolva — valótlant állít, hiszen a dolgok homlokegyenest ellenkeznek azzal, amit Himler mond. Mert a valóság a következő:

1. Amerikai katona senkit nem tartóztathatott le a megszállás első napjaiban, mert az amerikai katona feladata a harc volt és nem a politikusok összeszedése — a front mögötti részeken. Letartóztatási joga elsősorban az amerikai hadsereg mellett működő amerikai Gestaponak — a CIC-nek volt.

2. A CIC tagjai, különösen Granville hadnagy és Herczeg Béla csoportja olyan eltulajdonításokat és bántalmazásokat vittek végbe, amelyek egyáltalán nem különböztek sem a Gestapo, sem az orosz NKDV módszereitől. Ami pedig a Himler Márton által említett bántalmazási tilalmat illeti arra vonatkozóan számtalan tanú és szenvedő vallja annak ellenkezőjét.

1945 augusztusában a magyar foglyokat a fürstenfeldbrucki táborban gyüjtötték össze. Nyilván Himler Márton utasítására egy csendes augusztusi délután engem — e sorok íróját is — elvittek a fürstenfeldbrucki CIC irodába. Ott egy szobába vezettek, hol három bécsi dialektussal beszélő fiatal hadnagy fogadott. Lakonikus rövidséggel a nálam lévő pénz után érdeklődtek. Húszezer márkát kerestek. Tagadó válaszomra közölték, hogy mint háborús főbűnöst halálra ítéltek. Tiltakozásomra egy aktacsomóból elővették a budapesti politikai rendőrség volt vezetőjének Sombor Schweinitzer József és helyettesének Szélessy Jenőnek aláírásával ellátott jegyzőkönyvet. Hogy mi volt ebben a jegyzőkönyvben azt nem tudom, de tudom azt, hogy pár nappal előtte Schweinitzer, Hivessy és Grosz-Granville főhadnagy Augsburgban kihallgattak, ahol Schweinitzer kommunista ellenes könyveimet tette vád tárgyává. Mikor kérdéseire azt válaszoltam, hogy az abba foglalt adatok nagy részét az ő vezetése alatt

álló politikai osztálytól kaptam, akkor a magyar rendőrség bolsevista ellenes vezetője pillanatra zavarbajött, majd azt mondotta, hogy ez régen volt, de azóta már ők is tisztán látnak. A magyarországi és a német kommunistaellenes propaganda sajnos annakidején őket is megtévesztette. Ma már más a helyzet, — folytatta Schweinitzer, aki jelenleg Amerikában él, — ma már tudjuk, hogy a bolsevizmus polgáriasodott és nem jelent veszélyt, sőt éppen Sztalin az, akiben összpontosul a németek alól felszabadult Európa békevágya. Schweinitzer ezen megnyilatkozását nemcsak Szélessy, de a CIC szolgálatában álló Grosz-Granville is aláhúzta azzal a megjegyzéssel, valamennyiünket kiadnak Magyarországnak és ott fogunk felelni azokért a cselekedetekért, amelyeket elkövettünk. Sajnos ebben az egyben igaza volt Grosznak.

A fürstenfeldbrucki három CIC hadnagy a jegyzőkönyv meglobogtatása után felkísért a villa épület padlásterének deszkákkal elkülönített helyiségébe. Amint beléptem, ösztönösen éreztem, hogy hova kerültem. A fojtott levegőjű, deszkafalú szobában erős emberi kipárolgás szaga terjengett. A szürke falakat imitt-amott vérfoltok pettyezték. Odaállítottak a falhoz, bevezetőül egy tucat pofont kaptam s azután lerángatták rólam a ruhát. Felhasogatták a kabát bélését — pénzt kerestek benne. Mikor nem találtak semmit, családom holléte iránt érdeklődtek. Majd újabb pofonok következtek és végezetül zsarolási kísérletek. Tollat és papirost hoztak és arra akartak rávenni, hogy írjak családomnak, hogy fizessenek e sorok átadóinak ötvenezer márkát. Azt is hozzátették, hogy ebben az esetben hajlandók szabadon engedni. Tagadó válaszomra régi rozsdás német csendőrkardokat hoztak és azzal addig vertek, amíg összeestem. Akkor leöntöttek egy vödör vízzel s az egyik gangszter hosszú kötéllel tért vissza. A legidősebb kihallgató közölte velem, hogy a halálos ítéletet most azonnal végrehajtják. Tekintve, hogy ennél a kihallgatásnál egy igazi amerikai katona is jelen volt, angolul tiltakoztam az eljárás ellen. Feleletül ismét hatalmas pofonokat adtak, majd anyaszült meztelenül odaállítottak a szoba fölött átfutó kötőgerenda alá, nyakamra tették a kötelet és felhúztak. Ujjaimmal a kötél alá nyúltam, nehogy gégém megsérüljön, mert éreztem, hogy az egész dolog a felettes hatóságok tudta nélkül történő zsarolás. Érzésem nem is csalt, mert mielőtt eszméletlen lettem volna, a földre ejtettek. Mikor feltápászkodtam újabb pofonokkal árasztottak el és azután megismétlődött az előbbi művelet. A harmadik felhúzás után közölték velem, hogy megkegyelmeznek és Dachauba visznek, ahol el fogok rothadni, ha másnap reggelig nem adom elő a birtokomban lévő húszezer márkát.

Nem volt elzárt jelenség a fenti eset. Hasonló módon jártak el a többi letartóztatottal is, akármennyire is állítja Himler Márton, hogy a CIC fogságában nem történtek bántalmazások. A salzburgi börtönben lefogyott, alig ötvenkilós Szakváry Emilt a garmischpartenkircheni táborban úgy megverték, hogy utána kórházba kellett szállítani, mert a verés következtében tüdővérzést kapott. Kolosváry Borcsa Mihályt egy alig tizenhatesztendős kolozsvári származású fiatal zsidó nádpálcával — természetesen géppisztolyos CIC őrök jelenlétében — úgy összeverte, hogy napokig nem tudott járni. Itt lopták el családi pecsétgyűrűjét, jegygyűrűjét nemcsak tőle, de mindenkitől, akik jelen voltunk a garmischi mustrán. De Garmisch-Partenkirchenben történtek egyéb dolgok is...

VÍZ HELYETT POFON...

1945 július végén szállítottak bennünket magyar letartóztatottakat a fürstenfeldbrucki táborból a híres téli sporthelyre, Garmisch-Partenkirchenbe. Nem amerikai katonák, hanem a CIC ügynökei és az Office of Strategic Service őrei és emberei voltak felvigyázóink. Mikor megérkeztünk a táborba, síri csend uralkodott. Nyomasztó, embertelen csend. Géppisztolyokkal és fahusángokkal felszerelt CIC testőrség sorai között kellett felsorakoznunk és várni elhelyezésünkre. Hogy hová kerültünk, mindjárt az első pillanatban láttuk. Az egyik német fogoly vizet kért egy CIC közegtől, tekintve, hogy a forró nyári napsütésben hajnal óta úton voltunk és közben sem vizet, sem semmiféle élelmiszert nem kaptunk. Víz helyett az illető két olyan pofont kapott, hogy nyilván elfelejtette szomjúságát. Ezután fölvették adatainkat, sorbaállítottak bennünket, majd újabb motozás és újabb lopások következtek. A bugyrunkban levő maradék fehérneműt kupacba dobálták és felgyűjtötték. Utána újabb pofonok és ütlegek kíséretében a garmischi pionir kaszárnya padlásterében helyeztek el bennünket. A padlástérben pokoli meleg volt s millió poloska, tekintve, hogy a hábor utolsó hónapjaiban orosz és lengyel hadifoglyok lakták. Másnap reggel öt órakor sorakozót rendeltek, amely eltartott délig. Aki összeesett azt felrugdalták. Az ellátás nem érte el a napi nyolcszáz kalóriát s a menü még a für-

stenfeldbruckinál is gyengébb volt.. Reggel háromdeci szárazfű tea, délben 12 órakor öt deci leves 15 deka kenyérrel. Az embereknek rövidesen megdagadt a lábuk és vérhas ütött ki a táborban, ahol magyar, szlovák és német „háborús főbűnösök" voltak elhelyezve. Pár nap mulva a drótkerítéssel elválasztott mozgási terület fáin már nem volt kéreg s a kerítés szélén húzódó mogyoró bokrok őszi képet mutattak, mert a fakéregből lisztet csináltunk, a mogyoróbokor leveleiből pedig főzeléket. De ez még csak az internálótábor hidegháborújához tartozott. Az igazi meleg háború csak ezután következett.

A magyarok számára elkülönített camp mögött helyezték el a szlovák letartóztatottakat. Ott volt Tiso, volt szlovák államelnök is, továbbá minisztertársai, akik mindjárt másnap figyelmeztettek bennünket, hogy nagyon vigyázzunk, mert még nem tudjuk hová kerültünk. Elmondották, hogy Tisot — aki katolikus pap volt - miután letépték keresztjét és összemocskolták papi ruháját, többízben megverték, majd a tiszti étkezde mosókonyhájában kellett dolgoznia.

A megérkezésünk utáni harmadik napon három boliviai őrmester a táborban levő kilenc magyart magával vitte a főbejárat melletti carcerbe, ahol nagyobb bizottság várt bennünket. Miután kellőképpen megcsodáltak és megszemléltek, egyes zárkákat utaltak ki számunkra. Napi élelmezésünk kancsó víz és szelet kenyér volt. Aki az éhezés különböző fázisait tanulmányozni akarta, az nem mehetett volna megfelelőbb helyre, mint Himler Márton fogságába. Két nap mulva három tagból álló, feketeszemüveges CIC bizottság járta végig a zárkákat. Őrünk egy elég jóindulatú, magas szőke tagbaszakadt texasi őrmester, egymásután nyitotta ki a zárkákat a bizottság előtt. Pár percig tartó kérdezősködés után a síri csöndben nem hallatszott más, mint rugások tompa dobbanása és az ütlegek zuhataga. És ez így ment nap-nap után. Pontosan huszonnégy napig. Mikor végre kiengedtek bennünket, egyszerűen nem bírtunk lábra állni. De a CIC ezúttal könyörületesnek mutatkozott, mert fogoly német katonákat rendelt elő, akik hátukon cipeltek vissza bennünket a forró levegőjű padlástér otthonunkba. Úgy éreztük, hogy végre hazatértünk. Örültünk, hogy megúsztuk ezt a megkülönböztetett eljárást, mert... huszonnégynapi sötét zárka fogságunk alatt minden éjszaka gyorsított eljárást tartott a CIC a carcer folyosóján. Az első éjjel még nem tudtuk miről van szó, csak a szivünk dobogott, mert tudtuk, hogy ajtónk előtt valami kegyetlenül furcsa dolog történik. Valakit vallattak a folyosón. Német katona volt, aki eleinte tiszta németséggel, értelmes, rövid, katonás válaszokat adott. Minden kérdés és minden felelet után pofont kapott.

— Hány zsidót öltél meg?

A válasz tagadó volt. Az idegeink kötéltáncot jártak. Tízszer, húszszor, százszor hallottuk ugyanazt a kérdést és ugyanazt a feleletet. Egy óra mulva a pofonokat rúgás és valami széles, lapos tárgytól származó ütés csattanó hangja követte. A válaszok mind érthetetlenebbek lettek s azután egyszerre valami velőtrázó sikoly futott végig a folyosón, bekúszott a cellákba, ahol dermedten hallgattuk ezt az éjszakai grand guignol színjátékot. Azután újabb ütlegzuhatag következett és a meztelen testen csattogott a félelmetes szerszám. Mikor huszonegy nap mulva átvettük pokrócunkat az irodában, akkor az egyik sarokban tenyérni széles, vércsomós bikacseket pillantottunk meg. Ezzel verték az áldozatokat, akiket minden bírói kihallgatás nélkül intézett el a CIC. És ez minden este így volt, egészen hajnalig. Éjszakánként a szívünk önzően dobogott, mert a sajnálaton kívül ott ágaskodott bennünk a rémület, hogy esetleg mi is hasonló sorsra jutunk. Néha rövidebb ideig tartottak a vallatások, mert az áldozat nem volt hajlandó tovább vallani és inkább — meghalt. Olykor tisztán lehetett hallani a csont reccsenését és a haldokló fetrengését a carcer folyosójának betonpadlóján.

Az elkülönített osztály rendjéhez tartozott, hogy reggel öt órakor egyenként engedték ki a foglyokat a folyosó végén lévő toilettehez. Az egyik reggelen érzésem szerint hamarabb nyílt ki az ajtó s a küszöbön ismét ott állott a texasi őrmester: Go quick... Az előírás szerint futólépésben mentem a toilette felé, felrántottam az ajtót s mikor beléptem, a vér szinte meghült ereimben. A mosdó előtt nem ember, hanem egy teljesen szétvert húscafat mosogatta sebeit. Teljesen meztelen volt. Az ütlegektől heréje óriásira dagadt. Mikor megpillantott felém nézett s valami végtelen riadalommal pillantott rám megmaradt jobbszemével, mert a balszeme kifolyt s a szemidegek egészen a szájáig rátapadtak arcára. Mikor beszélt, láttam az éjszakai munka eredményét — egyetlen foga sem volt. Mindössze annyit mondott — Kamerad, hast du eine Cigarette? — De mielőtt még felelhettem volna, máris mögöttem termett a texasi őrmester, megragadott és visszaparancsolt a zárkába. Úgy látszik kelleténél előbb nyitotta ki ajtómat, illetve azt gondolta, hogy a szerencsétlen német katona már visszament cellájába. Mielőtt rámzárta az ajtót, ujját szája elé téve közölte velem, hogy arról amit láttam egyetlen szót sem, mert könnyen én is úgy járhatok, mint az az ember, akit a mosdóban láttam.

De Himler Márton azt írta könyvében, hogy a CIC senkit sem bántalmazott...

A carcernak női lakói is voltak. A tulajdonképpeni éjszakai vallatások előtt, nem sokkal alkonyat után, minden este kinyilt a tőlem harmadik zárka ajtaja. Egy ideig halk beszélgetés hallatszott, azután csattanások. Nyilván pofonok. És ez így tartott órák hosszáig. Nőt vallattak. Az illető francia lehetett, mert párisi argóban adott válaszokat az angolul feltett kérdésekre. Minden különösebb sikoltozás nélkül tűrte az ütlegeket és a kérdések ezreit. Síró hangon bár, de minden kérdésre értelmesen válaszolt. Körülbelül két hét mulva ez a furcsa kérdés-felelet játék egyszerre hirtelen abbaszakadt. Az áldozat nem válaszolt többé. Kihallgatás közben szívszélhüdést kapott és meghalt. Hogy ki volt sohasem tudtuk meg — talán Himler Márton bizalmas iratai között erről az ügyről is megvannak az igazi följegyzések.

A garmisch-partenkircheni táborba való megérkezésünk után azonnal közölték velünk, hogy minden amerikai katonának, legyen az tiszt, vagy közlegény — vigyázzállásban kell köszönnünk, akármilyen távolságról pillantjuk is meg őket, drótkerítésen innen, vagy drótkerítésen túl. A parancs következménye az volt, hogy senkisem ment a drótkerítéshez, hogy lehetőleg elkerülje a köszönéssorozatokat, hiszen az úton állandóan jöttek-mentek a CIC emberei. Egy szép augusztusi reggelen messziről láttuk, hogy rangjelzés nélküli, rongyos zubbonyban egy német katona áll a főúttal párhuzamosan haladó drótkerítés előtt. Ugyanebben a pillanatban a tiszti kantin felől három fekete szemüveges tiszt közelgett táborunk felé. Mikor elhaladtak a katona mellett az nem köszönt, csak égfelé vetett arccal állt tovább. A három CIC ügynök szinte sóbálvánnyá meredt ekkora fegyelmezetlenség láttára és az egyikük ráordított a katonára. De az csak nyugodtan bámulta tovább a felkelő napot. Erre a három amerikai futólépésben a tábor bejáratához rohant, félretaszították az őrt, odasiettek a fegyelmezetlen katonához és negyedóra hosszat addig ütötték verték, amíg ájultan összesett. Az incidensre azonnal elősietett a tábor-részleg német fogoly parancsnoka és katonás vigyázzállásban jelentkezett a három lihegő amerikai előtt. Miután őt is leszidták, odament a még mindig földönfekvő katonához, felemelte őt és nevében bocsánatot kért, közölve, hogy az illető véletlenül került a reggeli séta után a rács elé, mert háborús sebesülése következtében elvesztette hallását és látását. Teljesen süket és vak volt...

A FEKETE SZEMÜVEGES HŐSÖK

De a garmisch-partenkircheni nácítlanító tábor állapotai nem voltak egyedülállóak a maguk nemében. Hasonló elbánásban részesültek a letartóztatottak a többi táborokban is. Talán a freisingi tábor vezetett, ahol a CIC központját állították fel. Garmisch-Partenkirchen után valamennyiünket odavittek, mert ott gyüjtötték össze a kiadatásra váró magyar foglyokat. Ez a tábor még félelmetesebb volt, mint az előbbiek. A parancsnoksági épület folyosóit fenyőfa deszkával burkolták és minden ajtó előtt géppisztollyal és fehérre festett, karvastagságú fahusánggal felfegyverzett rohamsisakos katona állt. A belső szobák ugyancsak hevenyészett fadeszkázattal voltak ellátva. Eleinte nem értettük mi a célja ennek a burkolatnak, de aztán hamarosan rájöttünk: hangtompító szerepet töltöttek be. Ezekben a helyiségekben tartották a kihallgatásokat — s ebben igaza van Himler Mártonnak — mert a kihallgatások során valóban nem egy, hanem több nyomozó is jelen volt. Ez annyit jelentett, hogy egy kérdezett, a többi pedig rúgott, ütött és pofozott. Itt már nem is csináltak titkot belőle. A minden harmadik napon megtartott délutáni sétán csak kevés olyan foglyot lehetett látni, akinek arca ne viselte volna az ütlegek nyomát. Sokan járni sem bírtak s mint hajszolt kutyák ültek le a kétméteres fapalánkkal körülvett sétaudvar egyik szögletébe. Az irányítók itten is feketeszemüveget viselő, németül, magyarul és szlovákul egyaránt jólbeszélő, tiszti egyenruhát viselő CIC ügynökök voltak. Ezek az emberek jól tudták, hogy amit művelnek az erősen hasonlít a Gestapo és az NKDV módszereihez és az nem hoz dicsőséget sem az amerikai uniformisra, sem az Egyesült Államok demokráciájára. Lehet, hogy egyszer talán ismét fordul a világ és akkor nekik is felelniök kell az elkövetett bűnökért. Lehet, hogy valaki fényképet készített a szörnyűséges dolgokról s akkor még Himler Márton önigazoló könyvével sem lehet eltörölni az elkövetett gyalázatosságokat. Középkorban a hóhérok véres álarcban jártak. — A XX. század CIC hóhérai — fekete szemüveget viseltek.

LÁNYOK ÉS ÖREGASSZONYOK, MINT HÁBORÚS FŐBŰNÖSÖK

A freisingi táborból Gollingba kerültünk arra a valamikor békésebb napokat látott, gyönyörű vidékre. Az embertelen körülmények között végrehajtott szállítás közben az agyonzsúfolt teherautókon már nem is reménykedtünk sorsunk jobbrafordulásán. Mivel nem reménykedtünk, így nem is csalódtunk, mert Golling valóban csak folytatása volt az előbbieknek. Nyolcszáz kalória és embertelen bánásmód. Nők és férfiak vegyesen várták a napok múlását a háromszoros drótkerítéssel körülvett táborban. A fák itten is hasonló képet mutattak, mint a garmischi utászlaktanya kertjében. Kéregtelenek voltak. Az egyik barakot az összegyüjtött magyarok számára utalták ki. Itt volt Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter és vezérkari főnök leányával, az ugyancsak „háborús főbűnös" huszonegynéhány esztendős Rácz Erzsébettel. Itt ült magába roskadva a magyar jogászélet egyik kitűnősége, Antal István volt igazságügyminiszter, aki már ekkor feladott minden reményt. Sokan kinevették, de az elmult idők az ő pesszimizmusát igazolták. Itt volt Kunder Antal, a legeredményesebb magyar kereskedelemügyi miniszterek egyike és még sokan mások, akik rajta voltak nem a nürnbergi, hanem Péter Gábor listáján. Itt sétált sebesült lábával félig bénán a világsikert aratott és a Monarchia összeomlását oly nagyszerűen megírt háromkötetes könyv írója Bruno Brehm is. Esténként valami töretlen optimizmussal telített előadásban ismertette a jövőt és már ekkor megmondotta, hogyha Németországon beteljesedik a bosszú, akkor elveszett Európa, mert Németország az egyedüli bástya nemcsak a bolsevizmus, de a Nyugat felé előretörő szláv terjeszkedés ellen is. Itt gyüjtötték össze a jugoszláv és a szlovák kormány tagjait is. A gollingi táborban adott találkozót egymásnak a könnyelműen felszámolt európai antibolsevizmus politikai társasága.

Az egyik éjszaka két német katonának sikerült megszöknie és ezért másnap hajnalban létszámellenőrzést tartottak. A létszámellenőrzés azonban nemcsak az oroszoknak, de még a CIC-nek sem könnyű feladat. Reggel hat órakor zuhogó esőben mindenkit kizavartak a géppisztolyos katonák által körülvett rétre, ahol százas oszlopokban állították fel a foglyokat, nőket, férfiakat vegyesen. A rendezgetés eltartott délig. De ekkor már a hideg eső helyett az Alpok éles és kínzó napsugara verte a testünket. Nemhogy leülni, de még moccannunk sem volt szabad. Azután megkezdődött a népszámlálás. Egyszer . . . kétszer . . . háromszor . . . huszonötször . . . Sehogysem stimmeltek az adatok. Mire végre sikerült a pontos létszámot megállapítaniok, addigra ismét zuhogott az eső. Éjjel tizenegy óra volt. Sokan elájultak és sokan inkább ott aludtak volna a lucskos mezőn, mert jártányi erejük sem volt. Aki a maga erejéből nem tudott hazamenni, azt az erősebbek vitték haza a hátukon. Így vittük haza a Himler Márton gangje által letartóztatott és a kommunista Magyarországnak ugyancsak kiadott Rácz Erzsébetet is. De mi is volt ennek a fiatal leánynak a bűne? Ő nem volt sem miniszter, sem semmiféle hivatalos potentát. Húsz éves korában pár cikket írt a jobboldali hetilapokba. Igaz, hogy Jackson bíró meghatározása szerint az ujságírók és írók nem számítanak háborús bűnösnek, mert az ujságíró csak regisztrálja az eseményeket, de végeredményben semmi befolyása sincs azok előidézésére. Ez tökéletesen így is van. De Rácz Erzsébetet és többi Nyugatra menekült ujságíró társát mégis kiadták Himler Mártonék, mert a budapesti kommunista rendőrség vezetőjének pénze és akarata többet jelentett minden jacksoni doktrinánál. Így adták ki Fedák Sárit is, nemcsak a magyar, de az egész európai és amerikai színpadok egykor híres művésznőjét, akiről Ady Endre azt írta: „Ez a leány a nagy mindennek remekbe foglalt kicsi mása . . ." A világbékét veszélyeztető Fedák Sári ekkor majdnem hetvenesztendős volt.

SUBA ALATT . . .

Mint már említettük Himler adatai szerint az akkor még nem koaliciós magyar kormány 483 magyar háborús főbűnös kiadatását kérte tőle. De a Himler Márton által megadott szám csak a hivatalosan kiadott névsort közli. A nemhivatalos kiadatások ennél jóval nagyobbak. Ugyanis Péter Gáborék és az akkori nem éppen koaliciós magyar kormány — no meg a Musz — ugyanis olyan embereket is kikért, akiket Himler Márton fel sem mert terjeszteni a nürnbergi kiadatási hatóságokhoz. Ezeket a személyeket suba alatt intézték el Péter Gáborék Himler Mártonnal, Herczeg Bélával és Granville-Grosz Györggyel egyetemben. Így adták ki többek között Vayand Tibort, aki esztendőkön át a budapesti államrendőrség kommunistaellenes osztályát vezette mint Sombor Schweinitzer József

beosztottja. A minden izében korrekt és becsületes Vayand Tiborra mindent rá lehetett mondani csak azt nem, hogy politizált, vagy politikai szerepet töltött be. Ő a kommunista elhárító osztály vezetője volt s hivatalos minőségben csakis ezzel foglalkozott. De volt egy megbocsájthatatlan bűne, s ezt a bűnt nem lehetett Nürnbergbe a kiadatás okául felhozni. Ez az volt, hogy annakidején Vayand Tibor dolgozta ki a Moszkvából álnéven Budapestre visszatért Rákosi Mátyás és Weinberger-Vas Zoltán elfogatásának a tervét. Emiatt kellett Vayand Tibor Péter Gáboréknak, no meg azért is, mert mint a kommunistaellenes osztály vezetője, minden magyarországi kommunistát ismert és minden ügyről tudott. Péter Gáborék ha hivatalosan nem is, de — de facto — megis megkapták Vayandot. Elvégre nem hiába tárgyalt annyiszor a demokratikus Amerika Európába küldött megbizottja Himler Márton a magyarországi ÁVO sztalinista vezetőjével Péter Gáborral. Mindketten ugyanabból a gyökérből táplálkoztak, így természetesen egymás kezére játszották a dolgokat, hiszen olyan lehetőségük volt, ami ritkán adódik a történelemben. Vayand Tibor árva pillanatig sem volt letartóztatásban, hanem egy bajorországi menekült táborban élt teljesen szabadon. Egy este amerikai személygépkocsi állt meg a tábor előtt és a kocsiból Sombor-Schweinitzer József munkatársa Hivessy Mátyás — Vayand Tibor egykori kollégája, volt kommunistaellenes nyomozó — szállt ki. Hivessy — mint régi jóbarát — azzal állított be Vayandhoz, hogy amerikai segélyben fog részesülni. Becsalta őt az autóba és magukkal vitték. Három nap mulva otthon volt Magyarországon. Kommunistaellenes működése miatt vádat emeltek ellene, halálra ítélték, de két évig halogatták az ítélet végrehajtását, illetve a kegyelem megadását. Péter Gábor — a Rajk ügy előkészítésének idején — többízben magához rendelte és arra akarta rávenni, hogy adjon írásbeli nyilatkozatot, hogy tudomása szerint Rajk László — akkor még aktiv belügyminiszter — a Horthy-rendőrség besúgója volt és a spanyol polgárháborúban is a magyar kormány megbízásából vett részt. Vayand nem lévén tisztában az akkori politikai módszerekkel csak azt tudta, hogy Rajk László még belügyminiszter. Részben Rajktól való félelmében, részben erkölcsi felfogásából kiindulva minden alkalommal megtagadta a nyilatkozat megtételét. De nem ismernénk a kommunista módszereket, ha csodálkoznánk azon, hogy Vayand Tibor nem maradt életben. Mert Rajk László kivégzése előtt pár héttel Vayand Tibort — megfelelően a kommunista judicaturához — váratlanul felakasztották a Gyüjtőfogház udvarán. Igaz, hogy Vayand kivégzése után pár héttel maga Rajk László a magyar bíróság előtt beismerte, hogy ő mindig a Horthy-

rendőrség spiclije volt és sohasem volt kommunista. Már pedig, ha a vádlott beismeri bűnösségét, akkor semmi szükség nincs olyan koronatanúra, aki tudja, hogy Rajk fiatal kora óta mindig elvhű kommunista volt és semmi köze sem volt azokhoz a vádakhoz, amelyek miatt kivégezték. Tehát Vayand Tibornak el kellett tünnie, mint ahogyan el is tünt a népidemokrácia nagy embersülyesztőjében.

Himler Márton a „hiteles jegyzőkönyvek" alapján összeállított könyvében elfelejtette közölni a Vayand-féle jegyzőkönyvek hiteles adatait...

CSEREBOGÁR, SÁRGA CSEREBOGÁR

Himler könyvének érdemi részéről azért kell írnunk, mert az újkori magyar történelem tragikus sorsfordulójának főszereplőivel foglalkozik. Még az elvakult baloldali irodalomban is párját ritkítja ez a könyv, amelynek külön érdekességet ad az, hogy szerzője a második világháború utáni időkben teljhatalmú ura volt a bolsevizmus elől Nyugatra menekült magyarságnak. Azt fogta el, akit akart és sorsok, életek függtek tőle. Erről a teljhatalomról Himler a következőket írja: „Mikor Jackson bíró és Donovan generális rám bízták az egyáltalán nem gusztusos szerepet, hogy a hadsereg különböző egyedei által már elfogott gonosztevőkön kívül adjam ki az elfogatási parancsot azok ellen, akiket a magyar hatóságok kikértek s rajtuk kívül mindazok ellen, akiket a szövetséges hatalmak által a háború alatt megszabott „háborús bűnökben" vétkesnek találok, hogy őket a Nürnbergben tartott tárgyalásokra előkészítsem, csatlakoztam — s örülök, hogy csatlakoztam — Key generális kéréséhez és Donovan generális álláspontjához, hogy Nürnberg helyett ítélkezzenek a magyar hatóságok felettük. Mindig örömömre fog szolgálni, hogy Key és Donovan generálisok, valamint az én szerény érveim Jackson bírót és Eisenhowert a foglyok hazaküldésére rábírták..."

Himler tehát saját írása szerint nemcsak az Office of Strategic Services magyar osztályának volt a vezetője, hanem a magyarokat illetőleg teljes diktátori joggal is rendelkezett. Himler könyvét már kellő történelmi távlatból írta meg, — majd másfél évtizeddel az

események lezajlása után — szóval olyan időtávolságból, amikor még a gyilkosok is belátják bűneiket, hiszen az idő sok mindent eltakar és sok mindent beláttat a régi dolgok elkövetőivel. De Himler Márton írásából éppen ennek az ellenkezője vetül az olvasó elé. Ebből a könyvből látjuk, hogy micsoda gyűlölet, milyen embertelenség és a szemet-szemért, fogat-fogért elvnek milyen feneketlen mélysége volt az, amelyet a roosevelti politika rászabadított erre a vérző Európára, németre, magyarra egyaránt. A könyv olvasásakor megértjük, hogy miért adták ki a kommunista Oroszországnak Vlaszov tábornok antikommunista hadosztályait, melyeknek tagjait, mint a barmokat mészárolták le kiadatásuk után. Tisztán állanak előttünk az okok, hogy miért kellett kiadni a hóhéroknak a szerb Mihajlovics tábornokot, a szlovák Tisot és az antibolsevista Magyarország vezetőit, úgyszólván válogatás nélkül. A Markó-utcai és Gyüjtőfogházbeli akasztófákat Himler Márton a Sztalin-barát roosevelti Amerika nevében táplálta, amelynek vezetői akkor még nem sejtették, hogy alig egy évtized mulva az amerikai securiten is beteljesednek a kivégzett magyar államférfiak Cassandra-jóslatai. Ennek a Magyarországról kivándorolt embernek a kezében futottak össze az amerikai magyar kapcsolatok is, amint azt az egyik amerikai magyarnyelvű lapban megjelent visszaemlékezéseiben megírja. A hetvenedik év küszöbén járva jóságos és bölcs akar lenni. Farizeus szemforgatással a következőket írja: „Magyar-Amerikában sokszor szelet vetettem és vihart arattam. Bántottam embereket és engem is bántottak, de rosszhiszeműen soha nem mártottam a tollam tintába... Én voltam az, aki a Szálasiék által kiparancsolt (!!!) tizennyolcezer lovat hazaküldtem, hogy hozzáfoghassanak a szántáshoz és legyen kenyér 1946-ban az országban. Nekem jutott az alkalom, hogy az első szál összeköttetést megteremthessem a Nyugat és Magyarország közt. Az én közbenjárásomra fogadták el az első magyar konzult, akit én választhattam ki s akin keresztül végre szóba álltak Magyarországgal. Az a feladat is nekem jutott, hogy elfogathassam és hazaküldhessem azokat a gonosztevőket, akik Magyarország sírját megásták és úgy érzem ezzel tettem a legnagyobb szolgálatot annak a magyar nemzetnek, amely félmillió gyilkosság ódiumát nem vállalhatja. És soha nem fájt, soha nem bántott, hogy a megmenekült gonosztevők és elvbarátaik azóta sárral igyekeznek dobálni. Szeretem az embertársaimat s testvéremnek tartok mindenkit, akár fehér, akár fekete, akár sárga az arcszíne. A szív egyformán vörös színű minden élő ember mellében. Az élet estéjén sokat az ember már nem várhat, én a cserebogaraktól ma már hiába kérdezném, amit a népdal kérdez, hogy sokáig élek-e, sőt még azt

sem, hogy rózsámé leszek-e: ebben a korban az ember már csak adhat az életnek s ezután sem adhatok egyebet, mint amit eddig igyekeztem adni, jóakaratot és szeretet minden embertestvéremnek."

Mint méhes előtt ülő, fehérszakállas nagyapó, úgy tekint vissza életére — legalább is ebben a szemforgató írásában — Himler Márton. Mintha nem is ő lett volna az, akinek a gangje még a szélső diktutúrák módszereit is túlszárnyalva kezelte a kezei közé jutott magyar menekülteket. Mintha nem is ez a sárga cserebogár dalára emlékező ember írta volna azt a másik könyvet, amely egyidőben jelent meg a fentebb idézett hamishangú ömlengéssel. Már csak az hiányzik, hogy a kommunista magyar népköztársaság Bogár nevű hóhérja is ilyen sorokat írjon nyugalomba vonulása után, miután saját bevallása szerint egymaga több mint ötezer ember akasztott fel, mely áldozatok javarészét a fenti jámbor sorok írója, Himler Márton szállította az akasztófák alá.

Himler könyvének személyi vonatkozásai annyira távolállnak az igazságtól, hogy azok teljes cáfolata felesleges dolog lenne. A könyv címe azt állítja, hogy a könyv a magyar háborús bűnösök amerikaiak előtt tett vallomásának hiteles szövegét tartalmazza. De ez az olcsó parasztfogás már a negyvennyolcadik oldalon megcáfolja önmagát, mert például — ugyancsak a Himler-könyv szerint — Bárdossy László kihallgatása során a következőket mondotta:

„ Mielőtt kérdéseikre felelnék, tudni akarom, hogy milyen vád alatt és egyáltalán milyen jogon tartóztattak le. Fogvatartásom beleütközik a nemzetközi törvények minden sarkalatos pontjába, kérem tiltakozásom jegyzőkönyvbe venni." Bárdossy László ezen szavaira Himler Márton lakonikus rövidséggel a következőket válaszolta: „Nem jegyzőkönyvezünk..." — De a könyv mégis mint hiteles jegyzőkönyvek gyüjteménye jelent meg. Az is érdekes, hogy ezek az állítólagos jegyzőkönyvek kritikákat is tartalmaznak. Eddig nemigen volt szokásos, hogy a jegyzőkönyvekbe szellemesnek vélt kritikákat is beírjanak. De úgy a jegyzőkönyvek, mint a kritikák valószínűleg pótlólag készültek. Egy helyen azt írja az OSS ezredes úr: „Magyar katonatisztek és katonák olyan elképzelhetetlen lezüllésével találkoztam, amit csak rémregényekben lehetne tárgyalni."

A könyv egész hangja, felfogása olyan útszéli és alpári, amelyre még a háború utáni meglódult irodalomban is csak kevés példát találunk. Mindenki gyilkos, gyáva és hazug.. Közben felületes és a a szerző egyáltalán nincsen tisztában a háború előtti és alatti magyar politikai viszonyokkal — a személyek szerepéről nem is beszélve. Kunder Antalt könyvében hungaristának állítja be annak ellenére, hogy sohasem volt hungarista, nem is volt tagja a Szálasi-

kormánynak, sőt miniszter korában a kormánypárt leghungaristaellenesebb csoportjához tartozott. Össze-vissza kavarja a tényeket, amelyek azt sejtetik, hogy a magyarországi viszonyokról való elképzelését a New Yorkba emigrált Göndör Ferencnek (Kun Béla volt sajtófőnöke) és hasonló politikai kútforrásokból merítette. A Szálasi-fejezet végén azt írja, hogy Szálasi Atterseeben tartotta utolsó koronatanácsát. Ezzel szemben a valóság az, hogy Szálasi Ferenc sohasem járt Atterseeben és ott semmiféle koronatanácsot nem tartott. De az ilyenszerű népmeséket a végletekig lehetne sorolni. Antal István, a „mindenkivel csak jót tettem"-et valló Himler szerint a „legaljasabb és legbecstelenebb magyar politikai prostituált volt a harmincas években". Honnan is tudhatta volna ez az Amerikába szakadt spekuláns, hogy milyen nehéz utat kellett megjárnia a jászberényi asztalosmester fiának, Antal Istvánnak, míg alacsony származása ellenére is majd harminc esztendőn keresztül a magyar politika élvonalában harcolt. Mennyi tudás, tanulás, műveltség és intelligencia kellett, hogy legyőzze a félfeudális Magyarországon uralkodó előítéleteket és miniszteri székében is büszkén vallja, hogy apja csak egyszerű munkásember volt. És ekkor jön egy ilyen zűrzavaros időkben feltűnt fejvadász és olyan szavakkal emlékezik meg az Antal Istvánokról, a Bárdossy Lászlókról, amely szavakat és kitételeket a göndörferencek és klárzoltánok vittek be Amerikába a budapesti Conti-utca környékéről.

Egy másik fejezetben — ugyancsak hiteles jegyzőkönyvek alapján — azt írja, hogy „Bodonyi csendőrkapitány a deportált zsidók százait gyötörte halálra csendőreivel". Az igazán lényegtelen dolog, hogy Bodonyi sohasem volt csendőrkapitány, sőt ezen túlmenőleg semmi köze sem volt a deportálásokhoz, sem a csendőrséghez. A Himler-gang természetesen Bodonyit is kiadta, hiszen magyar tiszt volt s már ez magában bűnt jelentett Himlerék szemében. A budapesti népbíróság — amely gyakran még egy pofonért is akasztófára juttatta a vádlottat — Bodonyit mindössze négy évre ítélte, de már két év mulva szabadlábra helyezték. Egyedüli és összes bűne az volt, hogy jelentéktelen állást vállalt a Szálasi-kormány alatt. Ha igazak lettek volna Himler állításai, akkor Bodonyi feltétlenül akasztófán fejezte volna be életét.

Jaross Andorról, a felvidéki magyarság egyik, még Benes által is elismert és nagyrabecsült politikusáról, akit Himler Márton jóvoltából a Markó-utcai fogház udvarán agyonlőttek, arcpirító felelőtlenséggel azt írja: „Ez az ember két hazát árult el. Árulója volt Csehszlovákiának, amelynek képviselője volt és árulója volt Magyarországnak is. Az első árulás Júdás-díja miniszteri bársonyszék

Szálasi Ferenc kivégzése előtt megcsókolja a keresztet.

volt Magyarországon. A második árulást már Magyarország ellen követte el, amikor harminckétezer márkát vett fel Vesenmayer budapesti német követtől." Himler Márton, aki könyve egyik fejezetében jó magyarnak meri vallani magát, még abban is főbenjáró bűnösnek találta Jaross Andort, hogy csehszlovákiai képviselősége idején — mint kisebbségi magyar képviselő — a cseh kormánykörök tudtával, kapcsolatot tartott a mindenkori magyar kormánnyal. De Himler Márton, ez a magyar politikai életbe beszabadult Fouchészerű tünemény, hogyan is tudhatná, hogy Jaross Andor Benes csehszlovák köztársasági elnök felkérésére hányszor járt közbe a magyar kormánynál bizonyos kényes kérdések elintézése végett. Könyvében majdnem minden szereplőnél megtaláljuk a bűvős német márkát. A német márka ilyszerű álmodói a maguk erkölcsi felfogását téveszteték össze azon magyar politikusokéval, akiknek erkölcsi magaslata szinte elképzelhetetlen előttük. Úgy gondolták, hogy a magyar politikusok és közemberek, csak úgy felszaladgáltak a német követségre egy kis zsebpénzért és hol itt, hol ott árultak kis darab hazát. Úgy gondolták a német „Wie der Schelm ist, so denkt er" alapon, hogy a magyar politikában is a Himler-gang erkölcsei uralkodtak, amely megengedte — bár könyvében erélyesen védekezik ellene — azokat a lopásokat és rablásokat, amelyeket a szerencsétlen magyar menekültekkel szemben elövettek. Hain Péternek súlyos bűnéül rója fel, hogy tizenhat húszfrankos aranyat találtak nála. De nagyon ügyesen nem a tizenhat darabon (békeérték háromszáz pengő) van a hangsúly, — hanem az aranyon. Mert hogyan is lehetne egy magyar köztisztviselőnek arany a zsebében. Ez csak a Himler Mártonhoz hasonszőrű menekültek számára volt megengedve, akik nem tizenhat, de többezer arannyal vándoroltak országról-országra. De azt már nem írta meg, hogy Granville-Grosz CIC-hadnagy úr, Herczeg Béla és a többi alárendeltje családi ékszerektől az utolsó fényképezőgépig mindent elloptak a kihallgatásra elővezetett menekülttől. Arról a háromezer dollárról sem írt, amelyet Granville-Grosz hadnagy úr dorogi Farkas Ákostól vett el azzal, hogy a pénzt letétbe helyezi. Szakváry Emil első világháborús cigarettatárcája, jegygyűrűje és a nyakában lógó arany Mária-érem históriája is hiányzik a könyvből.

A Himler-gang elcsendesedése után több kirabolt magyar kártérítéssel fordult az amerikai kormányhoz, részletesen és pontosan megírva az ellopott tárgyak értékét és a rablás körülményeit. Ezekre a levelekre az Egyesült Államok elnökének megbízásából William G. Sitneck, a Departement of the Army jogügyi osztályának vezetője, válaszként közölte a panaszosokkal, hogy a magyar békeszerződés 32. pontja értelmében semmiféle háborúból eredő magyar követelésnek nincs helye az Egyesült Államokkal szemben. A salzburgi fogházparancsnok Black CIC őrnagy úr, továbbá Granville-Grosz és Herczog Béla urak tehát jogosan megtarthatják az ellopott értéktárgyakat. Pedig amikor azokat eltulajdonították már régen nem volt háború...

HIÁBA MINDEN

A Himler Mártonék által letartóztatott magyar foglyok helyzete sokáig bizonytalan volt. Bizonyos amerikai körök — a még mindig kiderítetlen körülmények között meghalt — Patton generálissal az élükön tiltakoztak a foglyoknak szovjetorosz kézre juttatása ellen. De tiltakozásuk eredménytelen volt, mert a roosevelti szellem még sokkal erősebb volt, semhogy valaki szembefordulhatott volna a Morgenthau-féle felfogással. 1945 szeptemberének végén azonban már minden remény szétfoszlott, a kiadatást nem lehetett megakadályozni. Ezekben a napokban írta Endre Lászlóné, született Crouy grófnő, naplójába a következőket:

„Szeptember első napjaiban ugyanabban az épületben, ahol Clark tábornoknak volt a hivatala, egy Carpenter nevű amerikai kapitányt ismertem meg, aki elmondotta, hogy senki semmi biztosat nem tud az amerikaiak szándékáról a magyar foglyok tekintetében, de más részről teljesen természetes, hogy minden nemzet a saját foglyai felett fog ítélkezni. Később megtudtam, hogy a Landesgericht épületében a denacifikálási osztályon a fiatal Alberty Lilly grófnő volt alkalmazásban, aki jó barátnőm volt és annakidején együtt jártunk iskolába. A 107-es számú szobában volt a hivatala a Landesgericht épületében, közel Chani őrnagyhoz. Lilly megmondta nekem világosan, hogy minden remény elveszett. Nemcsak a magyarok és a volt magyar kormányok tagjai és az antibolsevisták, de a többi nemzetek hasonlói is mind ki lesznek szolgáltatva a kommunisták által megszállt országoknak. Nem lehet kétséges, hogy mi lesz ott a sorsuk. Mondtam Lilllynek, hogy mit mondott nekem erről a kérdésről Rohrbacher salzburgi hercegérsek, aki Clark tábornok ígéretét közölte velem: hogy nem adják ki a magyarokat. Erre Lilly ezt mondta: Hiába minden. Én láttam a kiadatási rendeletet s azt nem kisebb személy írta alá, mint Dwight Eisenhower..."

HIMLER — DILLINGER — EGYRE MEGY

Himler Márton könyve előszavában azt írja, hogy nem engedheti meg, hogy valaki Amerikát, vagy annak bármely hivatalos szervét hamis vádakkal illesse. Ez körülbelül annyit jelent, mintha a csikágói gangster Dillinger azzal felelne a vádlóknak, hogy ő amerikai állampolgár s ő tiltakozik az ellen, hogy a gangstereket — legalábbis az amerikai gangstereket — egyáltalán váddal illessék. A gangster is — Himler Márton is — az amerikai becsület, az amerikai nép palástja mögé akar bújni. De Himler Mártont éppen úgy nem lehet azonosítani az amerikai néppel, mint ahogy a német Gestapo vezetőjét, a német Himmlert sem azonosíthatjuk a német néppel. Csak a minden erkölcsi érzéket nélkülöző emberek menekülnek a felelősségrevonás elől valamilyen nemzet vagy Egyház palástja mögé. Himler Mártont, Granvillet és a többieket soha senki sem azonosította az Egyesült Államokkal, még kevésbbé azzal az amerikai néppel, mely alig kétszázesztendős rövid története során a nagyságnak és a felemelkedettségnek annyi példáját mutatta. De ahogyan a gangster vezér Dillinger sem kerülhette el végzetét csupán azért, mert amerikai állampolgár volt, éppen úgy Himler Márton sem vonhatja ki magát az általa elkövetett bűnök felelőssége alól csupán azért, mert felvette az amerikai állampolgárságot és a háború végén előállott káoszban olyan tisztséggel ruházták fel, amely tisztségre egyáltalán nem volt alkalmas. Az ő és társainak akkori működése nem az amerikai nép, hanem a roosevelti politika hibáinak volt az eredménye. Hogy eljárása és működése azokban a tragikus években még Amerikában is milyen nagymérvű ellenszenvet váltott ki, azt bizonyítja az, hogy pár hónapi rövid, de alapos működése után egész szervezetét leváltották arról a posztról, ahová őket a bosszú és a gyűlölet politikája helyezte. Teljesen felesleges Himleréknek az a hamis pózuk, hogy ők annakidején az amerikai lobogót és az amerikai népet képviselték. Amerika népe a gyárak, az üzemek, a farmok és a nagy bányák dolgozói elképzelhetetlen magasságban állanak Himler Mártonék menekülteket kifosztó és kommunistákkal kooperáló bandája fölött.

Nincsen Európában nép és ember — de különösen Magyarországon nincs —, aki ne hajtana fejet az amerikai nép nagysága, az amerikai kultúra és civilizáció előtt. A magyar gyermekek már első éveikben szoros barátságot kötnek a Covered Waggon hős pionírjaival és egész életükön át őrzik Cooper Bőrharisnyájának és többi regényhőseinek emlékét. Mindenki tudja, hogy a Fordok, a Rockefellerek

hatalmas építő, teremtő és humánus működésének és alapítványainak áldásaiban nemcsak az Egyesült Államok, de az egész világ népe, — mondhatnók — az egész emberiség részesül.

A magyar fővárosban, Budapesten a Városliget legszebb helyén, már majd egy észázad óta áll a nagy amerikai szabadsághősnek, Washingtonnak az ércszobra és a magyar főváros népe az amerikai alkotmány évfordulóján minden esztendőben ennél a szobornál emlékezett meg az Óceán tulsó partján élő és dolgozó nagy amerikai népről. A magyar nép ismeri a gazdag Amerika segítőkezét, amely ajándékokkal telve nyúlt át a Óceánon, amikor a két világháború után a rombadöntött országokban nem jutott tej a gyermekek poharába és nem volt takaró a tél hidege ellen. Ezt az Amerikát, ezt a bizonyos másik Egyesült Államokat azonban nem a Dillingerek és nem a himlermártonok jelentik, kiknek működésére még sok idő multán is csak a legnagyobb megvetéssel tudnak visszaemlékezni azok, akik a sors intézkedései révén velük kapcsolatba kerültek. A két név között mindössze annyi a különbség, hogy amíg az egyik Chikago városában jól megszervezett gengszterbandájával gyilkolt és rabolt, addig a másik visszaélve a nekiajándékozott hatalommal, emberek ezreit juttatta nemcsak koldusbotra, hanem akasztófára is.

De ezeket az embereket soha senki nem tévesztheti össze a klaszszikus demokrácia nagy hazájával, az Amerikai Egyesült Államokkal és annak népével.

A SALZBURGI CAMP MARCUS ORR

A különböző ausztriai és németországi internálótáborok után végül is a Salzburg melletti Camp Morcus Orr-ban gyüjtötték össze a magyar „háborús főbűnösöket", de a táborban voltak szlovákok, horvátok, indiaiak, thaiföldiek, úgyhogy a tábor drótkerítés mögé zárt Bábel-torony képét mutatta. Szeptember végén még mindig nem volt biztos hír, hogy vajjon kiadják-e a magyar foglyokat a szovjetorosz megszállás alá került Magyarországnak vagy sem. A CIC a lágert teljesen elzárta a külvilágtól s így természetes, hogy egymást kergették a valótlan hírek, bár az egyes táborrészlegek német parancsnokai olykor elég pontos értesüléseket szereztek. Ők kö-

zölték először, hogy valószínűleg kiadják a magyarokat és ezért felajánlották segítségüket az esetleges szökéshez. De senki sem szökött meg. A letartóztatottak hozzátartozói előbb-utóbb felfedezték a tábort és kődarabra erősített leveleket dobtak át a szögesdrót kerítésen. Egy fiatal katolikus plébános valahogyan bejutott a táborba, felkereste Imrédy Bélát és közölte vele, hogy az amerikai hatóságok valószínűleg nem fogják kiadni a magyar foglyokat. Imrédy Béla értesülése futótűzként terjedt el a táborban, de a megnyugvás nem tartott sokáig, mert szeptember utolsó napjainak egyikén 5—6 tagú társaság kíséretében megjelent Granville és cinikusan közölte a magyar barakok lakóival, hogy készüljenek fel, mert rövidesen hazaszállítják őket s otthon — ennél a szónál jobb kezével hurkot rajzolt a nyaka köré — tudják, mi vár magukra. Ezúttal Granville-Grosz valóban nem hazudott, mert október 3-án Szálasi Ferencet, Imrédy Bélát, Bárdossy Lászlót, Endre Lászlót, Kunder Antalt és Rémenyi-Schneller Lajost géppisztolyos amerikai katonák a tábor parancsnokságán levő őrszobára kísérték. Ugyanaznap délután a német fogolyparancsnok bizalmasan közölte, hogy a miniszteri társaságot másnap reggel egy amerikai bombázógép Budapestre szállítja. Sajnos a hír előzetes volta ellenére is valónak bizonyult. Október 10-én, pontosan egy héttel az első csoport hazaszállítása után meglepetésszerűen ismét géppisztolyos amerikaiak keresték fel a magyar szállásokat és rövid úton összeszedték a második hazaszállítandó csoport tagjait. Ekkor a következőket kísérték az őrszobára: Rácz Jenő honvédelmi miniszter, Antal István, Szombathelyi Ferenc, a magyar vezérkar volt főnöke, Budinszky László, Csia Sándor, Gera József, gróf Pálffy Fidél, Basch Ferenc, Dorogi Farkas Ákos, volt budapesti polgármester, Kolosváry-Borcsa Mihály, Fiala Ferenc és még többen másokat, akikkel együtt a repülőszállítmány teljes létszáma huszonegy főt tett ki. Később ezt a repülőgépet a halál-repülőgépnek nevezték el, mert a huszonegy ember közül tizennyolcan vesztőhelyen fejezték be életüket. Az egész szállítási ceremónia előrevetette árnyékát a bekövetkezendő tragédiának, hiszen az elbánás olyan volt, ami csak az előre halálraítélteknek dukált. Mikor az áldozatokat bekísérték az őrszobára, mindenkinek a fal felé kellett fordulnia és mindenki mögött egy géppisztolyos CIC-megbízott állt. A géppisztoly csöve az illető oldalába fúródott. Pár órai várakozás után egyenként szólították be a kiválasztottakat a szomszéd szobába. Vigyázz állásban, felemelt karral kellett állniok koldus bugyraik előtt, melyepet öt-hat magyarul is jól beszélő, CIC-egyenruhába bujtatott pesti zsidó fiatalember vizsgált át. Elvettek mindent, ami a nagy katorgából még megmaradt, csak a szappant meg a fogkefét

hagyták meg. A többi repült a sarokba, ahol lassan métermagasra halmozódott a sok piszkos, szennyes fehérneműnek nevezett rongy. Ez a motozás az utolsó amerikai motozás volt, tehát a legszigorúbb az összesek között. Ha valakinek eddig sikerült töltőtollát, gyűrűjét, pénzét vagy karóráját eldugnia, az itt feltétlenül előkerült, mert minden korcot megnéztek a fürgekezű nyomozók. A pár darab előkerült értéktárgyat természetesen külön kezelték — azaz elvették. A bugyor átvizsgálása után jött a személyi motozás. Mikor ez is megtörtént, akkor teljesen meztelenül, két géppisztolyos őr kíséretében bevitték a megalázó tortúrán átesettet a tábor magánfogdájába, ahol felöltözhetett. Egyszemélyes cellába préselték össze mind a huszonegy embert. Még csak leülni sem lehetett. Az ajtó és ablak előtt kézireflektoros, géppisztolyos katonák vigyáztak. Mikor besötétedett, a rácsos ablakba egy hatalmas, erős reflektort állítottak, úgyhogy kellemetlen, vakító, éles fényt vágott a szemünkbe. Az éjszaka folyamán többízben kinyílt a duplán lelakatolt ajtó és a hazaszállítandókra meredő géppisztolyok védelme mögül jólismert arcú emberek felvételeket készítettek. A képek azután megjelentek a Life-ben s valóban kellemetlen látványt nyujtottak a nézőnek. De ha csupa angol lordról készültek volna ezek a felvételek, az előzmények után azok is pontosan úgy néztek volna ki, mint a szellemi és politikai élet ezen megalázó meghurcoláson átesett tagjai. Másnap hajnalban öt óra körül felvágódott a zárka ajtaja. Egy őrmester pár darab kenyeret dobott be a zárkába olymódon, ahogyan a fenevadakat szokják etetni az állatkertben és a következé névsorolvasás után egyenként kellett elhagyniok a zárkát az embereknek. Az ajtótól, egészen az udvaron álló hatalmas teherautóig 20—25 géppisztolyos katona állott. Ennyi géppisztolyos őrizte azokat, akiknek még egy bicska sem maradhatott a zsebükben. A kocsira való felszállás előtt Granville hadnagy újabb névsorolvasást rendezett, mindenkire kézibilincset raktak, a kocsi elején és hátulján elhelyezkedtek a géppisztolyosok és a szomorú autoconvoy megindult a repülőtér felé. A foglyokat szállító teherautók két oldalán, elején és végén újabb géppisztolyosokkal megrakott személyautók haladtak, a békésebb napokhoz szokott Salzburg lakossága rettegéssel teli szánakozással bámult a furcsa karaván után. A repülőtéren újabb személyi számbavétel történt Granville részéről, aki nagyon élvezte ezt az egész szégyenteljes ceremóniát. Mikor mindenkinek feljegyezték — ki tudja hányadszor — személyi adatait s legalább ötször összeszámolták a társaságot, akkor be kellett szállnunk a repülőgépbe, ahol a nemzetközi megállapodás ellenére Granville hadnagy személyesen kettesével bilincselte össze az embereket. Mind n két párral szemben csőre-

töltött géppisztollyal felszerelt katona ült. Amikor mindannyiokat elhelyezték és a huszonegy emberre hat géppisztoly csöve meredt, Granville-Grosz hadnagy úr arcán cinikus mosollyal nézett végig a társaságon:

— Azután senki se mukkanjon, mert a géppisztolyok nagyon érzékeny szerszámok — mondotta és helyet foglalt egy magával hozott hatalmas faládán, amelyben — mint később kiderült — a vörös hadsereg által kirabolt Magyarországon igen jól értékesíthető csempészárukat rejtegetett.

Már valahol Linz körül járhatott a gép, amikor Granville felállt a ládáról, kiköpte szájából a rágógumit és odament a megbilincselt dorogi Farkas Ákos volt budapesti polgármester mellé. Végigtapogatta annak kabáthajtókáját és zsebkésével felvágta azt. A kabát béléséből egy borítékot vett ki s azt meg se nézve, nyugodtan zsebrevágta. A borítékban volt a magyar miniszterelnökség háromezer dollárja, amelyet Szöllősy Jenő azzal adott át Farkas Ákosnak, hogy azt őrizze meg vagy otthon adja át a hivatalos közegeknek. A salzburgi lágerban ez a megbízás három tanu előtt történt. Hogy ki árulta el Granvillenak a kabát titkát, az kiderítetlen maradt. A háromezer dollár természetesen sohasem került vissza a magyar miniszterelnökség pénztárába.

ISMÉT OTTHON

A foglyokat vivő amerikai bombázógép rövid két óra alatt érkezett meg a mátyásföldi repülőtérre. A megbilincselt foglyokat Granville-Grosz hadnagy szellemes megjegyzésekkel fűszerezett beszédben egyesével adta át a Dzserdzsinszky-Berija-vonal magyarországi megbizottjának, Péter Gábornak. Az egyik gép érkezéséről a polgári vonalon álló Független Kisgazdapárt lapja, a Kis Ujság, az alábbi beszámolót írta:

„Sűrű köd ül a mátyásföldi repülőtér felett. Lassan felszakad a tejfehér sátor, kisüt a nap, amikor egymásután érkeznek a rendőrautók. Várjuk a repülőgépet, amely a háborús bűnösök második csoportját hozza. Itt vannak a MAFIR emberei, akik filmre veszik a Salzburgból érkező országvesztőket. Egyszere izgalom lesz úrra a

tömegen. Néhány másodperc és közelünkben megtorpan a J. 4 Douglas-bombázó. Ugyanaz, amely Szálasit és társait hozta. Cerniuk amerikai őrnagy siet a gép pilótájához és üdvözli Granville hadnagyot, a repülőgép parancsnokát. Az izgalom fokozódik. A filmfelvevőgép berregésébe belevegyül Péter Gábor hangja. Vezényszavára ijedt tekintettel lép ki Csia, a nyilas kormányzótanács egykori tagja. Már a földön áll, a detektívek sárgaréz bilincsei megcsillannak csuklóján. Szász Lajos a soronkövetkező. Lódenkabátja lebeg a szélben. Egy szempillantás és a hamuszürke arcú nyilas miniszter kezére bilincs kerül. Szorgalmasan dolgoznak a filmriporterek. Budinszky László áll a detektívek gyűrűjében... Szakváryval gyorsan végeznek a detektívek. Következik Pálffy Fidél. Ápolatlan. Zergetollas zöld kalapja gyűrött. Ruhája elnyűtt, inge maszatos. Péter Gábor harsány hangját halljuk:

— Baky László jöjjön ki. — Az izgalom fokozódik. Mi ez? Ketten ugranak le a repülőgépről. Most látjuk, hogy Hubay Kálmánnal láncolták egybe őket. Most mint a sziámi ikrek, nem tudnak szétválni. Baky állja a tömeg kereszttüzét. Ovációval fogadják a szakállas ördögöt, Kolosváry-Borcsa Mihályt. A magyar sajtó egykori királya száz esztendőt öregedett. Szégyenkezve tekint az ujságírók felé, akik közül többen miatta kerültek deportációba és csak a sors különös kegyelméből menekültek meg a német halállágerekből. Rácz Jenő, az egykor kérlelhetetlen nyilas honvédelmi miniszter sovány, magas alakja tűnik fel. Mosdatlan, barázdás arcával inkább undort, mint szánalmat keltett. Ezután még Basch Ferenc, Gera József, Hain Péter és Fiala Ferenc kerülnek elő a gépből... stb., stb."

A cikket a magát polgárinak nevező Független Kisgazda Párt lapjában a zsidó Mátrai Sándor írta, akinek leánya alig pár hónappal az orosz bevonulás után hatalmas lelkesedéssel férjhez ment egy „felszabadító" orosz századoshoz. Igaz, hogy mikor az orosz tisztet hazavezényelték — feleségét itthagyta. Ez a magát ujságírónak nevező ember volt az, aki ugyancsak a Kis Ujságban és a fiatalabb Tildy-fiú szerkesztésében megjelenő Demokrácia című hetilapban sorozatosan közölte Imrédy Béla, Kolosváry-Borcsa Mihály és Fiala Ferenc évekre visszamenő naplóját. Mondanunk sem kell, hogy a napló első és utolsó szavát a kisgazdapárti sajtókorifeus, Mátrai Sándor írta. De a sajtóbeszámolók a sok hazugság közepette elfelejtették megírni, hogy a repülőgépet leszállása után szovjetorosz katonák vették körül, ami azt bizonyítja, hogy Himler Mártonék — minden tagadásuk ellenére is — tulajdonképpen nem a magyar, hanem a kommunista orosz hatóságoknak szolgáltatták ki áldozataikat. De azt sem írta meg, hogy a magyarországi társadalom melyik részé-

ből rekrutálódott az a tömeg, amely a repülőtéren a háborús bűnösök megérkezését várta.

A rövid ideig tartó átadás mindössze annyiból állott, hogy felvették a foglyok személyazonosságát, Granville-Grosz hadnagy lecsatolta az amerikai bilincseket a kezekről, hogy helyet adjon Péter Gábor bilincseinek. Ezután lefüggönyzött öreg autobuszokon az Andrássy-út 60. alá szállították őket. A főrendező Himler Márton barátja a sztalinista Péter Gábor volt, aki az Andrássy-út 60. sz. ház kapubajárata alatt még külön üdvözölte az épület új vendégeit. Rövid szemle után mindenkit levezettek a börtönné átalakított pincébe, ahol a falakról még csugott a víz és mint később az egyik micisapkás, géppisztolyos őr mondotta, olyan egészségtelen volt a levegő, hogy még a tetvek és a poloskák is elpusztultak. Szálasi Ferencet közvetlenül a feljáró melletti ablaktalan, alig két négyzetméter nagyságú falnyílásba tették és ajtaja előtt állandó őrséget tartottak. Nyilván azért került oda a feljáró mellé, mert a hideg őszi időben minden éjjel egy szál ingben felvezették az udvarra és ott reggelig sétáltatták külön meghívott közönség előtt. A pincében a gyönge villanykörtével megvilágított folyosón a pesti külvárosok legaljából toborzott suhancok látták el az őrség szerepét. Mélyen az arcukba húzott sapkával, szovjet katonazubbonyban, bilgeri-csizmával a lábukon olyan látványt nyujtottak, aminőt addig csak az orosz forradalom napjaiban készült fényképeken láthattunk. Szálasi zárkájánál valamivel jobb hely jutott Bárdossynak, Imrédynek és a többieknek, mert az ő ablakuk előtt legalább udvarra nyíló légakna volt. Minden takaró és szalmazsák nélküli fapriccseken helyezték el őket, de aludni nem lehetett, mert az őrök megállapításával szemben ezrével nyüzsögtek a poloskák és a tetvek. A siralmas helyiségekhez hasonló volt az élelmezés is. Naponta egyszer adtak enni, darab kukoricakenyeret s egy rossz bádog konzervdobozban valami ismeretlen anyagból készült meleg löttyöt. Mosdásról vagy egyéb tisztálkodásról szó sem lehetett. Mindezekkel szemben viszont óriási vendégjárás volt. A nap minden szakában, sőt még éjjel is félelmet gerjesztő alakokból álló csoportok érkeztek. Minden zárkába bementek, gúnyos hangon kérdezték, hogy kinek van panasza. De senki sem panaszkodott, mert mindenki tudta, hogy úgyis hiábavaló volna. Azután sorra érkeztek a fényképészek, magyar és külföldi filmvállalatok operatőrjei, akik nem elégedtek meg a helyzetnek megfelelő felvételekkel, hanem külön pózokba állították a foglyokat, a gyengébb akaratúakat letérdepeltették és azután kellő szöveggel vitték a közönség elé a felvételeket. Ugyanúgy működtek, mint ahogyan Granville hadnagy a salzburgi lágerban. A szenzációkra éhes

sajtó persze jól fizette ezeket a felvételeket s minden fényképész túl akart tenni a másikon a „szenzávíós" felvételek dolgában. Ugyanakkor megkezdődtek a nyomozó kihallgatások is. Volt MUSz-osokból állott az új nyomozógárda és annak megfelelő volt a hang is. De a régen letartóztatottak irígyelték az újakat, mert azokat a kiadatási megállapodás értelmében nem bántalmazhatták. De mivel a börtönök falai is beszélnek, így hamarosan mindenki megtudta, hogy nemsokkal a felszabadulás után ebben a pincében gyüjtötték össze a Pesten maradt politikusokat, jobboldaliakat — mindenkit, egészen a legkisebb pártfunkcionáriusig. Egy-két beszédesebb és kíváncsi őr a tilalom ellenére is elmondotta, hogy „maguknak szerencséjük van, mert a kiadatási szerződés értelmében, magukat nem lehet móresra tanítani, mint azokat, akik maguk előtt voltak itt." Azután az éjszakai órák unalmában egy-két géppisztolyos fiatal suhanc részletesen is elmondotta, hogy melyik zárkában hány embert vertek agyon a rendőrségi vallatások során. Minden hajnalban külön teherautókon hordták a hullákat a temető szerepét betöltő Dunába. Egy közlékeny Ávos ifjú felismerte a színész Kiss Ferencet és közölte vele, hogy „na, magának szerencséje volt, művész úr, mert maga rám volt kiosztva." Kiss Ferenc csodálkozva nézett a fiúra, mert nem értette a dolgot. De az megmagyarázta. Nemsokkal az oroszok bejövetele után, a már előzőleg beszervezett és mindenre elszánt ifjú kommunistákat behívták a pártházba, ahol bizalmas névsort adtak át nekik és géppisztolyt akasztottak a nyakukba. Feladatuk abból állott, hogy el kellett menniök a megadott címre és géppisztolysorozattal végezniök kellett az illetővel. Száz és száz embert tettek el ilymódon láb alól az ostrom utáni zürzavarban. S Rákosi Mátyás, a magyar nemzet igazi tönkretevője ezt nevezte vértelen forradalomnak. Azután megtudták azt is, hogy az újonnan alakult Kommunista Párt gyömrői csoportja egy Moszkvából hazatért régi kommunista utasítására egyetlen éjszaka kiirtotta az egész község intelligenciáját. Akiket megöltek, azok nem voltak sem miniszterek, sem főispánok, sem magasrangú tisztviselők — csak az alsó középosztály egyszerű dolgozói voltak. Ezen az emlékezetes éjszakán likvidálták a gyömrői plébánost és két káplánját, a főjegyzőt és adójegyzőt, a postamestert, a telefonos kisasszonyt és mindenkit, aki a falusi intelligenciához tartozott. Igaz, hogy a bűnösök később bíróság elé kerültek, formailag el is ítélték őket, de pár hónap mulva valamennyiöket szabadlábra helyezték és a különböző állami intézményeknél — de különösen a rendőrségnél — nyertek elhelyezést. Ugyancsak kiderült az is, hogy a lágymányosi Csonka-gépgyár munkatermében körülbelül ötszáz öreg nyugdijast, volt hivatalnokot és katonatisztet te-

reltek össze — és valamennyiöket „likvidálták". Éjjel géppisztollyal, ahogyan azt a kommunista forradalmi törvények előírják. Ezekről a gazságokról azonban sem az akkori pesti sajtó, sem Himler Mártonék nem írtak s még azok sem említették, akik tudtak az ügyekről. Hasonló módon intézték el a magyar középosztály egy részét nemcsak Gyömrőn és Budapesten, hanem az egész országban. Egy cigányszármazású Dadi István nevű szentesi kubikusból lett kommunista rendőrtiszt ebben az időben lőtte agyon négy társával egyetemben a szentesi kórházban fekvő, nagybeteg kisgazdapárti rendőrkapitányt. Dadit „politikai buzgalmában elkövetett gyilkosságért" tízévi börtönre ítélték, de félév után kiengedték és Oroszországba vitték továbbképzésre, mint hithű kommunistát. Ez volt az az idő, amelyet nemcsak a kommunisták, hanem a velük kollaboráló polgári pártok vezetői is nagy F-el írott Felszabadulásnak neveztek.

A KIHALLGATÁSOK

A Himler Márton által kiadott politikusokat valóban nem bántalmazták — mert úgyis tudták a sorsukat. Egy amerikai bizottság egyízben valóban ellenőrizte a kihallgatások menetét és többektől megkérdezte, hogy bántalmazták-e őket. De a vidéken és a Budapest minden részén szétszórt nyomozó alosztályokhoz már nem jutott el ez az amerikai ellenőrző bizottság. Ez túlnagy feladat lett volna részükre, hiszen az egész ország egyetlen nyomozóintézetté változott a felszabadulás óta. A székesfehérvári származású, alig húszesztendős, fiatal Domino Ferencet is háborús főbűnösként adták ki az amerikaiak és bizonyára nem zavarta egyetlen CIC- vagy OSS-közeg álmát sem, hogy ezt a fiatal „háborús főbűnöst' hazahozatala után három nappal agyonverték a székesfehérvári megyeház vérfoltos pincéjében. A fiúnak egyetlen bűne az volt, hogy ő vezette a székesfehérvári Hungarista Mozgalom ifjúsági csoportját. Ugyancsak a megyeház pincéjében gyilkolták meg többek között a székesfehérvári közkórház igazgató-főorvosát, az európahírű és politikával sohasem foglalkozó dr. Berzsenyi Zoltánt — a költő Berzsenyi Dániel egyik leszármazottját — csupán azért, mert ő volt a vezetője a Fejérmegyei Magyar Orvosok Nemzeti Szövetségének. Miskolcon

Borbély Maczky Emil volt főispánt verték agyon több volt munkatársával egyetemben. Ilyen állapotok uralkodtak az egész országban mindenütt, ahol a Vörös Hadsereg szuronyainak hegyén érkezett meg a szabadság. Nem a magyar nép, nem a magyar népindulat követte el ezeket a gaztetteket, hanem az a kisebbségi csoport, amely esztendők óta készítette a listákat, jegyezte a neveket és a lenini doktrínáknak megfelelően likvidálták azokat, akiket akadálynak tartottak a kommunistak célok elérése érdekében.

Himler Márton azt írja könyvében, hogy a magyar háborús bűnösöket törvényesen megválasztott magyar kormánynak adták át. Már megírtuk, hogy mikor a kiadatások javarésze megtörtént, akkor még nem voltak választások. Mikor a Kisgazdapárt 57 százalékos többséggel győzött az 1945. évi novemberi választásokon, akkor már hat repülőszállítmány érkezett Budapestre, nem is szólva az autóconvoyjal érkező foglyokról. De ezen túlmenően, ha látszólag koalíciós kormány vezette is az országot, a végrehajtó szervek teljesen a Kommunista Párt kezében voltak, amit az OSS magyar osztálya vezetőjének is tudnia kellett, hiszen az Andrássy-út 60-ban maga Himler Márton is meglátogatta a magyar Dzserdzsinszkyt, akivel együtt beszélte meg a további áldozatok kiadatását, akiket az amerikai megszálló hatóságok tudta nélkül juttattak Himler Mártonék Péter Gábor kezére. A CIC és az OSS csak névlegesen intézte a kiadatásokat a magyar kormánnyal, valójában a magyarországi Kommunista Párt vezetői voltak az igazi tárgyaló felek.

A rendőrségi kihallgatások lezárása után a foglyokat a Markó-utcai fogházba szállították. A régi helyhez viszonyítva a Markó-utca valóságos szanatóriumnak tűnt fel, mert ott nem a pincébe, hanem az ügyészségi börtön celláiban helyezték el őket, eleinte egyesével, de ahogy növekedett a létszám, úgy szaporodtak a cellák lakói is. Decemberben egy négyszemélyes cellába már 15—20 embert préseltek össze, minden ágy vagy szalmazsák nélkül. Az ellátás itt sem volt jobb, csak a poloska volt több. Ezer és millió. Az eleinte szigorúan őrzött háborús főbűnösök összekeveredtek a régiekkel s ezek a régiek elmondották azokat az eseményeket, amelyek a felszabadulás után zajlottak le úgy az országban, mint a fővárosban egyaránt. Elmondották, hogy alig pár héttel Budapest eleste után a Muszosok nyomására nyilvános kivégzéseket rendeztek az Andrássy-úti Oktogonon. Major Ákos volt hadbíró százados vezette ezt a forradalmi színezetet nyujtó tárgyalást. Mert ha a nép nem is csinált forradalmat, a hatalomra jutott új koalíciós pártok mindenképpen forradalmat akartak játszani. A bírósági termek zöld posztóval letakart asztalait kivitték az Oktogon-térre és a lezárt kocsi-

úton tárgyalták le a pert. Ott hozták meg az ítéletet s a volt Muszosokból alakult ítéletvégrehajtó társaság az Andrássy-út ívlámpáira nem is kötéllel, hanem dróttal akasztotta fel a magyar honvédség volt őrmestereit, akik olykor talán túlszigorúan vagy túlkatonásan bántak az alájuk beosztott munkaszolgálatosokkal. Ezekben a hetekben Magyarország megszűnt Európa szerves része lenni és nemcsak a főváros keresztény, de a zsidóság józanabb része is megrettenve figyelte az események meglódulását.

A Király-utcában és a többi, főleg zsidók által lakott városnegyedekben összebilincselt embereket kísértek nyakukban táblával, hogy „Németbarát voltam" — „Nyilas voltam" és hasonló feliratokkal. De nem sokáig tartottak ezek a mesterégesen végrehajtott és a tömegindulatokat felkorbácsoló „forradalmi képek", mert a keresztény lakosság semmiféle tüntetést nem rendezett ellenük, sőt a legnagyobb megbotránkozással nézték az ilyen jeleneteket. S az igazság kedvéért meg kell írnunk azt is, hogy még a zsidó városnegyedekben sem aratott sikert ez a Magyarországon és Európában teljesen ismeretlen színjáték. A polgáriasodott pesti zsidóság vezetői jártak közbe a hatóságoknál az ilyen felvonulások megszüntetése végett.

A magyar városok, de különösen Budapest a rettegés óráit élte. A bibliai bosszú olyan tort ült, mint talán soha a világon. Ilyen légkörben folytatódtak a Markó-utcai épületben az ügyészi kihallgatások, amelyeknek semmi közük nem volt sem a törvényhez, sem a joghoz. Körúti zugügyvédek és semmi jogi tudással nem rendelkező alakok kaptak ügyészi megbízást és az általuk szerkesztett vádirat inkább rémregényhez, mint jogi munkához hasonlított. Az ügyészi kihallgatások után rövid úton megkezdték a bírósági tárgyalásokat. Először a volt magyar miniszterelnök és külügyminiszter Bárdossy László ügyét tárgyalták. A perek vitele szintén hozzátartozott a műforradalmi hangulat szításához. A tárgyalások során a főváros söpredékéből alakult közönség beleszólt az ügyvitelbe, azonnali kivégzést követelt, megfélemlítette a védőket és még a kevés jogi tudással és belátással rendelkező jóindulatú népbírákat is. Hullottak a halálos ítéletek és politikai síkon 1946 január 17-én Bárdossy László kivégzése nyitotta meg a sort.

A BÁRDOSSY-PER

A mult ködéből felénkragyognak a mártírok fényes arcai. Nem úgy, ahogy a bolsevista gyűlölet piktorai lefestik őket, hanem amint egy nemzet látta valamennyiüket. Szálasi Ferenc mellett ott világít Bárdossy László ősz hajának ezüst glóriája.

Bármilyen különösen hangzik is ma: 1939 előtt a legtöbb magyar nem ismerte a nevét. Soha sem ágált a politikai arénákban, nem tolongott a politikai pártokban. Törékeny, finom alakja sokkal inkább ismert volt a külügyminisztérium hűvös exkluzivitásában, Londonban vagy a világdiplomácia zöldpárnás ajtajai mögött, a turnu-severini tárgyalások zöld asztalánál. Szóval ott, ahol ésszel, tapintattal, műveltséggel kellett szolgálni a magyarság ügyét.

Akárhogy liheg is ma a gyűlölet, az a trianoni nemzedék, amelyet „gonosztevő típusnak" könyvel el az amerikai OSS magyar osztályának vezetője, a magyar történelem egyik legszínvonalasabb generációja volt. A Prohászka Ottokárok, gróf Teleki Pálok, Imrédy Bélák, Darányi Kálmánok, Gömbös Gyulák, Milotay Istvánok, Németh Lászlók, Bartókok nagy nemzedéke, amely megteremtette a virtuális Magyarországot. Diplomáciai vonalon csak a végső pillanatban érkezett be ennek élére Bárdossy László.

Tulajdonképpeni politikai hivatását nem is a t. Házban mondotta el, hanem abban a végrendeletszerű könyvében, amelyet már lemondása után írt „A magyar politika története Mohács után" cím alatt.

„Annak, aki az emberek kormányzására vállalkozik, az akaraterőn kívül tulajdonképpen négy tulajdonságra van szüksége: józanság, realitás, önzetlenség, emberszeretet" — mondja ő maga.

S a kimondott szó itt nem politikai bölcselkedés, hanem magának Bárdossy Lászlónak egész élete, teljes emberi magatartása. Ha ehez még az átlagon felüli szellemi képességnek, mély tudományos műveltségnek és nagy lelki kultúrának olyan tulajdonságai járulnak, amilyenekkel Bárdossy rendelkezett, akkor már itt is áll előttünk az ideális politikai vezér, a nehéz idők kívánta államférfi.

A szélesebb nyilvánosság akkor ismerkedik meg a nevével, mikor az erdélyi kérdés élre állítja a világpolitikai helyzetet. Ahogy — mint bukaresti követ — a turnu-severini tárgyalásokat vezeti a magyar kormány megbízásából, az a magyar fölény, a nemzeti igazság békés képviseletének olyan diplomáciai magasiskolája, melynek láttán román ellenfelei is tisztelettel és megbecsüléssel tekintenek reá. Midőn Csáky István külügyminiszter hirtelen meghal, szinte

nem is lehet más a külügyminiszter mint Bárdossy László. És amikor gróf Teleki Pál öngyilkos lesz, el sem képzelhető, hogy más legyen az utóda, mint ismét csak Bárdossy.

A világháborúbasodródás küszöbén, a magyar politikában ő most az egyetlen lehetséges miniszterelnök. A politika porondján tiszta, elhasználatlan valaki, akit nem kezdett ki a pártpolitika maró vitriolsava. Pártokon kívül, sőt felül állott mindenkor. Ő hivatott hát képviselni azt a nemzeti egységet, amely minden nép minden háborújának előfeltétele.

Azonban, amit átvesz, mégsem ilyen rózsás örökség. Teleki Pál aláírta a háromhatalmi egyezményt, amelyet Ribbentrop majd úgy fog magyarázni, ahogy neki tetszik. Csáky István megkötötte az „örökbarátsági szerződést" Jugoszláviával, amelyet a Simovics-puccsal nem a magyarság, hanem Jugoszlávia rúgott fel.

Amikor jön, az Országházban még áll Teleki ravatala, a Lánchídon már vonulnak Hitler páncélosai és a kormányzó asztalán készen a hadparancs: „Előre az ezeréves déli határokra!"

Bárdossy olyan belpolitikai helyzetben lép be a magyar történelembe, amikor tulajdonképpen adva van minden. Az egységes nemzeti közvélemény követeli a Délvidék visszacsatolását. Ebben a vonatkozásban belpolitikai ellenzék nincs is. Most egy feladat van: minél nagyobb fegyveres készenlét, minél teljesebb nemzeti egység.

A politika történelmében talán nincs rá példa, hogy államférfit két olyan végzetesen különböző alkalommal igazoljon a nemzet, mint Bárdossy Lászlót. Először amidőn jött s majd amidőn ott állt a népbíróság előtt, hogy a — nem önmagáért, de hazájáért elmondott védőbeszédével ismét az ország legnépszerűbb emberévé váljon.

— Elképzelhető-e, — kérdezi szinte önmagától a népbírák előtt — hogy az a nemzedék, amely e tények tudatában élt, elháríthatta volna a magyarlakta területek visszacsatolását, mert az német-olasz állásfoglalás eredménye volt. Ezt a kérdést komolyan felvetni sem lehet.

Midőn Bárdossy László 1941 április elején Magyarország miniszterelnöke lesz, nincs egyetlen magyar sem, aki ne helyeselné a reviziós politika békés vagy akár fegyveres megvalósítását. Csak egy ötszázezer főnyi nem magyar kisebbség gyűlölete suttogja még mindig, hogy nem szabad Hitlerrel együtt menetelnünk. Chorin Ferenc és a budapesti nagy iparbárók azonban ekkor könyörögnek a kormányzónál, hogy ne álljon ellent Hitler követeléseinek, mert ha a németek megszállják Magyarországot, akkor a magyarországi zsidóságot deportálják. Ugyanekkor azonban erről az oldalról már elhatározták a magyar háború szabotálását is.

Macartney professzor azt írja Bárdossyról, hogy a magyar politika legjobb embere volt Londonban, aki a legtöbb szimpátiát szerezte Magyarországnak. Most mégis úgy érkezik a magyar politikába, mint — németbarát. Pedig Bárdossy csak magyar realista és hű magyar. Amidőn a nyugati hatalmak a müncheni egyezményben mégcsak meg sem említik a felvidéki magyar igényeket, amidőn Anglia, Franciaország szeretett gyermekei, a kisantant hatalmak versenyt rohannak Hitler kegyeiért, akkor Bárdossy egyszeriben a magyar nép lelkiségének kifejezőjévé válik. A népek országútjára dobott Magyarországnak nincs más választása, mint azokkal haladni, akik le akarják rombolni a versaillesi rendszert. S ha pedig ezt így parancsolja a végzet, akkor tennünk kell ezt teljes lélekkel, egész erőnkkel és teljes akaratunkkal.

— Minden ország annyit ér, — mondja Bárdossy — amennyi erőt és egységet jelent. Ehez képest használják fel eszközként vagy várnak tőle aktív támogatást a do ut des alapján, a maguk politikai céljainak érdekében. A gyengék és elesettek nem számítanak. Javaikat elveszik vagy megosztoznak rajta. Más eshetőség nincs. A világ nem szamaritánus intézmény.

Amikor a határokon már a szovjet rém vörös karmai nyúlnak Magyarország felé, akkor írja talán e sorokat:

„Az élet nem engedi meg, hogy mikor rólunk és sorsunkról van szó, egyszerűen kiálljunk a játékból s megvárjuk mi lesz a küzdelem eredménye. Csak a balgák áltathatják magukat azzal a rövidlátó bölcseséggel, hogy nem kell egyebet tenni, mint mindig az erősebb mellé állani. Mintha előre tudni lehetne, ki lesz az erősebb s a fordulatok idején a gyáva átsettenkedés a másik táborba nem idézné fel előbb-utóbb kétszeresen azt a veszedelmet, amelyet el akarnak kerülni. Amelyik nemzet nem bízik önmagában és egységének erejében, abban nem bízik senki."

A budapesti Kerepesi-temetőben 1941 június 22-én avatják Gömbös Gyula síremlékét. Mikor felhangzik a Himnusz s a kormányzó képviseletében megérkezik Bárdossy László miniszterelnök, egy pillanatra félre szólítja a sajtófőnököt:

— A német véderő ma hajnalban megtámadta a Szovjetuniót!

Az örökség, amit Bárdossy kapott, íme ez: a világháború elérte a magyar határokat.

„A magyar nemzet szempontjából — állapítja meg a texasi cowboy-műveletlenség és tehenész-szellem mátraverebélyi vigéclélekkel kevert ‚amerikai ezredese' — Bárdossy mindenesetre a legnagyobb bűnösök közé tartozott, mert nemzetét hamis ürügyekkel sodorta háborúba, mert bombáztatta saját városukat, hogy mester-

Szálasi Ferenc, Vajna Gábor, Beregffy Károly és Gera József holttestei a bitófán. Hasonló képek készültek mindenütt, ahol a bolsevizmus jutott hatalomra, – és hasonló képek készülhetnek bárhol Európában és szerte a világon, ha Himler Mártonok segítségével a Péter Gáborok jutnak uralomra.

ségesen ‚incidenst' csináljon" — írja a cipőpertliügynöki nívó képviselője, Himler Márton — a legkiválóbb européerről, Bárdossy Lászlóról.

Mesterséges ürügyekkel sodorta háborúba Magyarországot? Ő bombáztatta Kassát? Elsikkasztotta Molotov táviratát, amelyben a kegyes szovjet külügyér büntetlenséget ígért Magyarországnak, amennyiben nem avatkozik be a szovjetellenes német háborúba

De lássuk csak: mit mond erről maga Bárdossy László a népbíróság előtt.

„Charanov budapesti szovjet követet nagyon meglepte, mikor Vörnle János külügyminiszterhelyettes csak azt közölte vele, hogy a diplomáciai viszonyt megszakítja. Beismerte, hogy hadüzenetre volt elkészülve.

Mikor a német követtel a diplomáciai viszony megszakítását közölték, a követ csak annyit jegyzett meg:

— Ez a legkevesebb, amit megtehetnek!

Az olasz követ kormánya utasítására közölte bizalmasan és barátilag, hogy a magyar hadüzenet elmaradása nemcsak Berlinben, de Rómában is kínos benyomást keltett.

A magyar kormány mégsem adta fel a reményt, hogy egyelőre ne kelljen túlmennie a diplomáciai kapcsolatok feladásán. Meg is maradhatott volna ideig-óráig ezen az álláspontján, ha a budapest—körösmezői vasútvonalat, majd ezt követőleg Kassa városát szovjet felségjelet viselő repülők nem bombázzák. Az első bombázás Rahó és Tiszaborkút között június 25-én, éppen azon a napon történt, mikor három nap késedelemmel megérkezett a moszkvai magyar követ még június 22-én feladott távirata: a szovjet külügyi népbiztos az ‚események gyors ütemére tekintettel' arra kér választ, Magyarország semleges kíván-e maradni vagy sem? Erre válaszolni, technikai nehézségektől eltekintve már csak azért sem lehetett, mert a szovjet követ Pesten erre három nappal azelőtt már megkapta a választ. Magyarország a diplomáciai viszony megszakításával már legfeljebb úgynevezett ‚nem hadviselő fél' lehetett. Semleges, ki mindkét hadviselő felet egyformán kezeli, már nem. A Szovjet erről június 22-én már a rádióból is értesülhetett. Nekünk tehát választ már nem kellett adnunk.

A szovjet népbiztos által a magyar követhez intézett kérdésnek nem is volt más célja, mint azonnali színvallásra bírni Magyarországot, hogy ezzel a szovjet kormány is szabad kezet kaphasson velünk, illetve a területünkön át felvonuló német seregekkel szemben. Ha

a magyar kormány mégis azt válaszolta volna, hogy a semlegességet fenn kívánja tartani, de aztán háborúba kényszerül, a megszegett nyilatkozat valóban felonia lett volna a Szovjetunióval szemben.

A távirat érkezése napján bekövetkezett bombázás beleillett az események rendjébe. A bombázás azt jelentette, Moszkvában elintézettnek vették Magyarország háborús csatlakozását és a szovjet légierő ennek megfelelően lépett fel. Ha a magyar kormány még mindig azt remélte, továbbra is időt nyerhet, ezt a reménykedést Kassa június 26-án bekövetkezett bombázása végleg meghiusította.

E bűnpör egyik tanuja, Tanai István külügyminiszteri titkár ügyészségi kihallgatásán az állította, hogy ő jóval később, 1944-ben Moszkvában írásos dokumentumot látott arról, hogy a bombázó gépek át voltak ugyan festve, de valóban szovjet felségjelvényeket viseltek. Ha az eddigi semmivel sem igazolt feltevés, hogy a kassai bombázást német kéz rendezte, igaznak bizonyulna — ez bizonyítaná legjobban Magyarország kényszerhelyzetét! Ha a németek ilyen súlyos kényszerítő eszközöktől nem riadtak volna vissza, akkor a cél érdekében még súlyosabb eszközökre is képesek lettek volna."

(Hungária, 1955 június 1)

A második világháború történelmének legtisztább magyar korszaka az a másfél év, amely alatt Bárdossy László áll a magyar kormány élén. Nincs kétség, nincs félreértés. Egyenes, tiszta jellem, aki majdnem szokatlan a politika piszkos áradatában, vezeti most a népét abba az irányba, amelyet Isten és a sors parancsolt.

Az OSS és a vele kapcsolatos népbíróság az ő számlájára írta az orosz, angol, amerikai hadüzenetet. Azonban a népbíróság előtt maga Bárdossy mondotta, hogy mindezeket azért nem terjesztette a parlament elé „idejekorán", mert a parlament minden pártja egyhangúlag szavazta volna meg azokat s így a nemzet lett volna felelős. Ő inkább magára veszi minden politikai párt „bűnét", hogy bűntelennek lássa a nemzetet.

Hiszen, akkor amidőn a magyar hegyidandár nagyszerűen küzd a bolsevista ellenség ellen, amikor egész Magyarország lélekzetfojtva lesi a szovjet hadszíntér eseményeit, Bárdossy Lászlónak és a „fasiszta" magyar kormánynak tapsolnak azok is, akik később aláírják Bárdossy halálos ítéletét.

Maga Sulyok Dezső, Imrédy Béla népügyésze, az úgynevezett ellenálló írja a szovjet hadüzenettel kapcsolatban:

„Az ülésen nagy számmal jelen volt a kormánypárt, a nácipártok, a kereszténypárt, a Felvidék, Kárpátalja és Erdély képviselői, a kisgazda, szociáldemokrata és Rassay-Párt. Személy szerint jelen voltak Tildy Zoltán, Nagy Ferenc, Varga Béla és Peyer Károly. A javaslat ellen senki nem szólalt fel, senki nem szavazott ellene..."

Már nem miniszterelnök, nem kormányfő, amidőn egész Európára ráborul a háborúvesztés sötét réme. A budai Vár utcáin sétálgatva keserves szavakkal mondja el egy barátjának:

— Az a tény, hogy a nyugatiak maguk mentek tárgyalni a bolsevista állam fejéhez és a háború két legfontosabb konferenciáját orosz érdekterületen, illetve Ázsiában Krimben és Teheránban rendezték meg, számomra szimbolikus erejű. Képzeld el, hová jutott volna Nyugat és a kereszténység, ha egy Habsburg-uralkodó, egy francia király vagy német-római császár török területre ment volna, hogy a szultánnal egyezkedjék. A középkor és újkor is ismert nagy királytalálkozókat. De azt, hogy keresztény államfő, keresztény nagyhatalom feje ázsiai pogány fejedelmet látogasson meg anélkül, hogy az előzőleg nála személyesen tisztelgett volna, soha a történelemben nem fordult elő. Végzetesen veszélyes iskolát kezdett el ezzel Roosevelt, akit én — magunk között maradjon — századunk egyik legkárosabb államférfiának tartok.

Itt idegesen simítja le a halántékára fekvő, ezüstös hajfürtjeit. Amit ezután mond, kihagyások nélkül írom ide egykori feljegyzéseimből:

— Tudod-e, mit jelent az, hogy Európa ma megalázkodik Ázsia előtt? Tudod-e, mit jelent az, hogy a súlypont lassan átcsúszik az Ural tulsó oldalára? És az amerikai fegyverekkel Európa szíve felé törő hordák nagyrésze már arcberendezésében, nyelvében is maga a tiszta Ázsia? Ha ezt a háborút mi elveszítjük, semmiféle angolszász diplomácia meg nem akadályozza, hogy az oroszok el ne nyeljék Kínát és a bolsevimus ne kapjon egy tisztára keleti arcot. Kevés érintkezésem volt Kelettel. Ismertem egy-két igen szimpatikus kínai diplomatát, akik nyúlánk, elefántcsontfaragású alakjukkal valóban egy régi kultúrának voltak képviselői. De azért, ha arra gondolok, hogy ötszázmillió kínai és maláj egy napon kitűzi a bolsevista vörös csillagot csak a hátam borzong... Sokszor elképzeltem már, mit jelentene az, ha egyszer ezek az ismeretlen keleti százmilliók, akiknek az írását sem érti a fehér ember, egyszer valakinek az ösztönzésére felkelnének az európai kultúra ellen és egyszerre kiélnék

minden elszorított kisebbrendűségi indulatukat. Tisztában vagyok vele, hogy Magyarország helyzete egy német győzelem esetén sem lesz rózsás. A mai német államberendezés nagyon sok veszélyt rejteget magában a szomszédos kisebb népekkel szemben. Én mégis — ha a veszélyek közt kell választani — európai maradok... Európai és keresztény, hiszen vannak napjaim, mikor a most kezdődő beszakadás résein át Ázsiáig látok. (dr. H. I.)

BÁRDOSSY KIVÉGZÉSE

Bárdossy Lászlóról nem kell legendát írni. A magyar martyrológiát ő írta a saját életével.

A népbíróság előtt a „gyáva" Bárdossy maga kérte, hogy az ítéletet mielőbb hajtsák végre rajtja. A nagy védőbeszéd magasságából úgy válaszolt az OSS-patkányoknak és a népbírósági tárgyalóteremben zajongó csőcseléknek, mint senki más. „Bárdossy László — írja az OSS magyar osztályának főnöke — egy vabankot játszó és a játszmát elvesztett államférfi benyomását tette az emberre."

S ez a vabankot játszó államférfi, akinél hősiesebben nem viselkedett senki, úgy van feltüntetve az OSS aktáiban, mint aki fél hazamenni. Az embergyalázó kommunista ügynök — aki amerikai egyenruhát és nem sarló-kalapácsos jelvényt viselt — úgy állítja be az eseményeket, mintha Bárdossy nem a nemzetközi jog alapján, hanem gyávaságból tiltakozott volna kiszolgáltatása ellen.

— A francia miniszterelnök állva hal meg! — kiáltja hóhérai szemébe Laval, miután a súlyos ciankáli-mérgezés után, széken ülve akarják agyonlőni.

De hogyan hal meg egy magyar miniszterelnök?

„A kivégzőosztag késve érkezett — írja ‚Ítél a történelem' című riportsorozatában Oláh György, aki Bárdossy Lászlóné által külföldre mentett jegyzőkönyvek és személyes feljegyzések alapján állította össze a Bárdossy-per drámai történetét — nem katonákból állott, mint előre mondották, hanem egy fegyelmezetlenül csörtető, zajos fogházőrcsoport vonult fel. A késedelem nem tűnt fel nekik, de a város már aznap megtudta az okát. A kormány katonaságot rendelt ki az egyik laktanyából a kivégzésre. A kirendelt katonai osztag parancsnoka, egy fiatal hadnagy, csak hajnalban tudta meg, hova szól a parancs. — Erre nem vállalkozom — jelentette ki.

Sokáig folyt a vita, hogy honnan szerezzenek hóhérokat. Végül is az önként jelentkező új fogházőrökre esett a választás.

A dermedten ébredő város tudta, ma végzik ki Bárdossyt. Ősz óta azonban sokat változott a világ. A vetkőztetések, a zárt kocsikon szaladgáló NKVD tevékenykedése dermettebbé tette a lelkeket. Csak a templomok teltek meg imádkozó emberekkel. Az ostrom után, romok között, az idegen megszállás alatt élő, sokat szenvedett városban ez is nagy színvallás volt.

A kivégzőosztaggal érkezett polgári hivatalnokok odaléptek Bárdossyhoz:

— Menjünk, kérem!

A Markó-utcai fogház udvarán lejátszódott kivégzésekről sokat írtak már. Tudunk emberi bestiákról, körúti divatdámákról, kik heteken át minden alkalommal kiharcolták maguknak a belépőt és a rongyokban fázó főváros telén remek prémbundákkal, ékszeresen tolakodtak az első sorba, hogy vért láthassanak s vérző holttesteket.

Bárdossy — folytatja a tudósítás — a szokottnál is büszkébben emelte fel a fejét, mikor a várakozók elvtársi utasításra gyalázkodni pfujjozni kezdtek: — Pfujj! Tömeggyilkos! Uszító! — ilyeneket kiáltoztak. (Vajjon nem Himler Márton kiáltotta ezt?)

Nem csodálkozhatnánk, — írja tovább a Magyarok Útja — ha egyszer majd odahaza egy megrendült néző feljegyzéseire akadhatnánk, aki e pillanatokról azt írta be saját naplójába: ‚Bárdossy sápadtsága világított és haja körül is szokatlanul világítani kezdett az ezüstfény.'

Az ítélet felolvasása után megkérdezték, kívánja-e, hogy a szemét bekössék. Intett, hogy nem. Nem köttette hátra kezét, nem is kulcsolta össze görcsösen. Ajakrándulás nélkül állott, a pátertől elbúcsúzva, a kivégző szakasz elé. Mikor azok a fegyvert felemelték, a nézőközönségből megszólalt egy hisztérikus hang:

— A papot is! A papot is!

Több rekedt hang csatlakozott hozzá, hogy a papot is agyon kell lőni. A Kis Ujság, a kisgazdapárt lapja azt írta: sápadt volt, de bátran halt meg. A szocialista és kommunista ujságok egyszerre kezdték okádni a gyalázat lángját a halottra. Az ország népe már ebből megtudhatta, hogy a sortűz pillanatában valami rendkívüli történt.

Bárdossyné egyik rokona, aki nem kapott belépőjegyet, a fogházkapu körül ólálkodott. Ő beszélte el először, micsoda őrjngő fel-

háborodással áradtak ki a hatósági emberek, ügyész, kommunista pártmegbizottak, a szavalókórus söpredéke. Rettentő lealázó sérelem ült az arcukon. Fel kellett volna akasztani! Nem így kellett volna végezni vele! — kiáltozták.

Mert Bárdossy, mikor ott állott a nézőközönséggel szemben, bekötetlen szemmel, fölemelt fővel várva a golyókat, a sortűz elcsattanása előtt fél pillanattal magasra emelte két kezét és csengő hangon, érthetően kiáltotta, hogy a zárt udvarfalak között is visszhangozzék és mindenki meghallhassa:

— Uram, szabadítsd meg az országot ezektől a banditáktól!

És Bárdossy haláláról fennmaradt még egy hiteles dokumentum. Vitéz Endre Lászlónak a családjához írott naplószerű levele, amelyben a szintén halálraítélt Endre László leírta Bárdossy László kivégzését.

„Bátran és férfiasan halt meg. Nem engedte, hogy vezessék a vesztőhelyre, és hogy bekössék a szemét. Mielőtt a sortűz eldördült azt mondta: ‚Mentse meg az Úristen Magyarországot ezektől a banditáktól.' A banditák ott álltak körötte s mikor Bárdossy elbukott, meg akarták rugdosni a holttestet. A fegyőrök beavatkozása mentette csak meg ettől. Behallattszott a cellánkba az elvonuló közönség diskurálása.' Zsilinszkyt nem engedték beszélni, háborogtak.

Batthyány Lajos után 97 év után a második magyar miniszterelnök is bevonult a nemzet vértanuinak sorába. A mai sétánál már hiányzott kedves, mosolygós arca. Idelent űr támadt utána, de mártírhalála épületkő az új Magyarország feltámadásához, felépítéséhez. Minél többen leszünk, annál biztosabb lesz az új épület. Egy perces néma felállással áldoztunk cellánkban emlékének."

Bárdossy tragédiája fölött azután megszólal végül a volt népügyész, dr. Sulyok Dezső is, aki Magyar tragédia című filoszemita beállítottságú könyvében ezeket írja a Bárdossy-perről:

„Az ügy vezetése abban a mederben ment, mintha Magyarország történelme 1919-től kezdve egyetlen kolosszális bűncselekményből állott volna, melynek tettese a magyar nép, áldozata pedig a zsidó nemzeti kisebbség volt. A kormány tapintatlansága folytán Bárdossy ügyében zsidó volt a tanács elnöke, az ügyész és a népbírák túlnyomó része. A tárgyalás szellemi színvonala azonban oly alacsony volt, hogy Bárdossy fölénye magasan kiemelkedett bírái és vádlói felett. Az ügy erkölcsi győztese határozottan ő maradt... A közönségben az a meggyőződés alakult ki, hogy 1919 tért vissza; most megint a zsidók ölik a nemzsidókat."

Bárdossy Lászlót ma már nem tudja meggyalázni emberi hatalom. Úgy él a nemzet szívében, mint Szálasi mellett a legtisztább magyar, legigazább ember, a legmagasabban kiemelkedő vértanuja a mártírok hazájának: Magyarországnak.

A HALÁL ELŐSZOBÁI

Bárdossy kivégzése mélyen megrendítette az egész országot s a szovjetorosz szuronyokra támaszkodó koalíciós kormány talán ekkor érezte először, hogy milyen óriási szakadék tátong az erőszakra felépült új rendszer és a magyar népmilliók között. A tiltakozást, a letartóztatottak iránti szimpátiának demonstrálását megtilthatták, de a szánalmat, a szemekben és szívekben ülő könnyet és bánatot azonban még Péter Gábor pribékjei sem tudták megtiltani. Tehát fokozódott a terror. Az ujságok újabb hazugságokkal léptek a közönség elé és újabb rendszabályokat hoztak a zsúfolt börtönökbe. Az ostor mindig a hálóba került embereken csattant s a magyar nép szimpátiamegnyilatkozásának hátrányait is azok érezték, akik a börtön falain belül voltak. Bárdossy László kivégzése után megkettőzték az őröket és megszigorították a börtönrendet. Elcsapták a kommunisták által odavezényelt Alföldi nevű börtönparancsnokot, aki kommunista és zsidó volta ellenére is emberségesen bánt a foglyokkal. A szigorítási munkára egy régi fogháztisztviselőt, Várnagy börtönfőhadnagyot jelölték ki, aki hogy állását mentse, mindenképpen iparkodott eleget tenni megbízói embertelen kívánságainak. Átcsoportosította a foglyokat és minden második zárka elé a Kommunista Párt által kiküldött felügyelőt helyezett el. Szigorú ellenőrzés alá vette a régi fegyőröket, akik erősen szimpatizáltak a régi nagy nevek viselőivel. Közvetlenül az ügyészségi átjáró melletti tizes zárkában helyezték el Imrédy Bélát, Hellebronth Vilmost és Fiala Ferencet. A kilencesbe Szakváry Emilt, Kolosváry-Borcsa Mihályt és Jaross Andort. Az elsőemeleti folyosó egyik sarokzárkájában várták a bosszú beteljesedését Hubay Kálmán, Reményi-Schneller Lajos, Szász Lajos és Szombathelyi Ferenc. A valamikor négysze-

mélyes közös zárkába zsúfolták össze Antal Istvánt, Rácz Jenőt, Ruszkay Jenőt, Tárczay Felicides Románt, Baky Lászlót, Endre Lászlót, Rajniss Ferencet és még kilenc társukat. Az egykor raktárhelyiségnek szolgáló és csak parányi ablakkal ellátott hatos cellában kellett utolsó napjaikat tölteniök — a puszta földön — Gaál Csabának, dr. Gera Józsefnek, Kassay Ferencnek, báró Kemény Gábornak, Endre Lászlónak, Omelka Ferencnek, Pálffy Fidél grófnak, Vajna Gábornak, majd később az oroszok által felmentett és Budapestre hazaszállított Hindy Ivánnak, Budapest védőjének is.

A Markó-utcai fogház előtt a foglyok hozzátartozói várták a ritka beszélőket vagy próbálták bejuttatni az utolsó garasaikból vásárolt élelmiszercsomagokat, amelyek javarészét, illetve legjobb részét, az ellenőrzés során az ujdonsült őrök kivétel nélkül ellopták. A Kommunista Párt mindenen rajta tartotta a szemét, mindent ellenőrzött és központi utasításra többízben előfordult, hogy a bejárat előtt sorbanálló asszonyok csoportját kommunista suhancok támadták meg. Kiverték a kezükből a csomagokat, összetaposták azok tartalmát és a legmocskosabb szavakkal illették a szerencsétleneket. Sajnos nemcsak a kommunista, hanem a szociáldemokrata és kisgazdapárti lapok is úgy írták meg ezeket a szégyenletes dolgokat, mintha azok a sorbanálló és hozzátartozóik szenvedését enyhíteni akaró asszonyok viselkedése miatt történt volna. Ennek az lett a következménye, hogy Ries István igazságügyminiszter „átmenetileg" betiltotta a beszélőket és az élelmiszercsomagok beküldését. Ezekben a súlyos napokban a még szolgálatban lévő régi fegyőrök segítettek a foglyokon. Többen voltak, akik felkeresték a hozzátartozókat és állásuk és szabadságuk kockáztatásával élelmiszert és üzenetet hoztak kívülről. Ők jól látták, hogy milyen irányba fordult a magyar igazságszolgáltatás kereke és nagyrészük mindent elkövetett, hogy könnyítsen a foglyok szenvedésein. De az örökké szimatoló és fontoskodó ujdonsült fegyőrök, egymásután jelentették fel a régieket, akiket lassan leváltottak.

A háborús főbűnösökkel zsúfolt cellasor tulsó oldalán volt a törvényszéki folyosó, amelynek betört ablakai mögött reggeltől estig ott ácsorgott az ebben az időben oly hírhedt dicsőséget szerzett és Klár Zoltán utasítására dolgozó társaság, amelynek tagjai zsebükből előhúzott kötelekkel integettek a szembenlévő zárkák lakóinak. Ez a gyülevész társaság már eleve tisztában volt a meghozandó ítéletekkel és tudta, hogy Bárdossy László kivégzése csak nyitánya volt a még ezután bekövetkező véres színjátéknak.

NA, JÖJJÖN IMRÉDY

A második nagy per — amelyet ugyancsak a Zeneakadémia nagytermében tartottak meg a budapesti gettó asszisztálása mellett — az Imrédy-per volt. A per folyamán felkereste őt ügyvédje és közölte vele, hogy a nemzet érdekében szükség volna új pénz bevezetésére, amely pótolná a mesterségesen tönkretett és elértéktelenedett pengőt. Az ügyvéd nem nevezte meg megbízóit, de a börtönigazgató jóváhagyásával papírt és írószerszámot adott Imrédynek, hogy munkáját elvégezhesse. A megbízás nyilván felsőbb utasításra történt, hiszen Imrédy pénzügyi kapacitása messze túlszárnyalta azokét, akik annakidején Magyarország pénzügyit intézték. Imrédy ehhez a munkához is a tőle megszokott alapossággal és lelkiismeretességgel fogott hozzá. Közben folyt a per és azután halálra ítélték. A halálos ítélet után ismét megjelent az ügyvéd és közölte Imrédyvel, hogy minél előbb fejezze be munkáját, mert attól függ élete. Imrédy tovább dolgozott s hogy koncentrálni tudja gondolatait, arra kérte zárkatársait, hogy amíg elaborátumát elvégzi, addig lehetőleg ne beszélgessenek. Egymás után teltek meg a papírlapok Imrédy Béla apró, jellegzetes gyöngybetűivel és két hét alatt majdnem száz írott oldalon oldotta meg a reábízott feladatot. Mikor elkészült — február 26-án — üzent ügyvédjének, aki szokatlan pontossággal jelent meg és átvette a munkát. Búcsúzóul még közölte Imrédy Bélával, hogy munkája döntő szerepet játszik majd a kegyelmezési aktusnál. Másnap — február 27-én — délután négy órakor kinyílt a zárkaajtó és a küszöbön ott állott Németh kommunista őrmester s mindössze ennyit mondott:

— Na, jöjjön Imrédy...

Imrédy eltávozott s negyedóra mulva visszatért. Az ügyészségen kihirdették előtte, hogy Tildy Zoltán köztársasági elnök elutasította kegyelmi kérvényét és ezért másnap reggel kivégzik. A legnagyobb lelkinyugalommal összecsomagolta kevés holmiját, elbúcsúzott két zárkatársától, Hellebronth Vilmostól és Fiala Ferenctől és mindkettőjüktől bocsánatot kért, hogy a többhónapos együttlét során néha idegesen viselkedett.

Imrédy Bélát másnap — 1946 február 28-án — a Markó-utcai fogház udvarán a kivégzéseknél szokásos tömeg mocskolódásai közepette agyonlőtték.

Pár év mulva a börtönbe került, de 1946-ban még nagy szerepet játszó kisgazdapárti politikusok még elmondották, hogy Imrédy Béla a börtönben is zseniálisan oldotta meg a reábízott feladatot.

Pénzügyi tervét ügyvédje egyenesen Rákosi Mátyáshoz vitte — mert ő volt a titokzatos megbízó — aki Vas-Weinberger Zoltánnal, a Kommunista Párt gazdasági szakértőjével és Gordon akkori pénzügyminiszterrel — aki később óriási összeggel Svájcba disszidált — gondosan áttanulmányozta, majd végrehajtás céljából kiadta a pénzügyi szakértőknek és 1946 augusztus elsején megjelent az új magyar pénzegység, a forint — mint Rákosi Mátyás alkotása.

IMRÉDY PERE ÉS KIVÉGZÉSE

Vitéz ómoraviczai Imrédy Béla egész bizonyosan nem volt az a személy, akiért a fordulópontra érkezett 1938-as Magyarországon sokan rajongtak volna, midőn a politikai porondra lépett. „A nyílt nácizmust, — állapítja meg az OSS törpe Haynauja — csak opportunisták (egy p-vel) bolondok és a csőcselék vallották. Imrédy szalonképessé tette ezt az országban."

A jobboldal egyrésze „liberális bankárnak" vélte, hiszen a Magyar Nemzeti Bank igazgatója volt és közismertek voltak angol kapcsolatai. A baloldal szintén a „kapitalistát" gyűlölte benne, holott törvényes fizetésén kívül soha nem rendelkezett semmiféle vagyonnal.

Macartney professzor azt írja róla:

„Imrédy Béla figyelemreméltó képességekkel rendelkezett. Égő szelleme, sovány alakja és arca, kiugró orrával Savonarolára emlékeztetett. Nagy szellemi és intellektuális képességek fűtötték. Finom, éles felfogó képesség, nagy olvasottság, alapos tudás, zeneszeretet, művészetek iránti fogékonyság és rendkívül mély, feltétlenül őszinte vallásosság jellemezte. Megvesztegethetetlen volt, közömbös gazdasági és testi élvezetek iránt."

A jeles angol professzor talán csak abban téved, hogy Imrédyt: „emésztő személyi ambició fűtötte" s talán helyesebb lett volna úgy fogalmaznia, „emésztő nemzeti ambició" hevítette.

Imrédy Béla maga is ahoz a trianoni nemzedékhez tartozott, amelyhez Teleki Pál, Gömbös Gyula, gróf Csáky István és olyan sok mások a mártírok közül. Imrédy Béla, a maga közgazdasági síkján tudta, hogy el fog érkezni az óra, amelyben meg kell harcolni a trianoni hatalmakkal. Később sokan szemére vetették neki, hogy ő

felelős a deflációért, amelynek következményeit megszenvedte a magyar társadalom. Azonban a pénzpolitikai elgondolása mögött korántsem a „bankár" állt, hanem a magyar szociálpolitikus és pénzügyi szakember. Ő tudta, hogy egyszer eljő a nap, amidőn a Magyar Nemzeti Bank kínosan gyűjtött, őrzött tartalékait be kell vetni a halaszthatatlanná vált nagy szociális programm megvalósítására vagy — elődje, a Darányi Kálmán által meghirdetett győri fegyverkezési programm — megvalósítására. S Imrédy Béla, éppen mint pénzügyi szakember, látta azokat az óriási eltolódásokat, amelyeket a liberal-kapitalizmus a magyar dolgozó nép kárára végrehajtott. Akármennyire is a hideg páncéltrezorok világában élt, ő tudta legjobban, hogy a gazdasági és nemzetgazdasági egyensúly ijesztő felbillenése egy népi kisebbség javára nem türhető és nem viselhető el, különösen azóta, hogy a keleti határokon Sztalin hirdeti a vörös progressziót és a nyugatiakon a német nemzeti szocializmus építi a maga sajátos világát.

Nem volt többé fenntartható az akkori Európában például egy olyan intézmény, amelyet Magyarországon szeszkartellnek neveztek. A szőlő és gyümölcs termelő Magyarország egész jövedelmét 17 család élvezte. Minden pohár borral, amit elfogyasztott a munkában fáradt magyar, minden szem krumplival amelyet beszállítottak a szabolcsi szeszfőzőkbe, minden üveggel, amelyet külföldre exportáltak, ennek a tizenhét nem magyar családnak adózott Magyarország népe. És mindez történik úgy, hogy hiába a fináne ébersége, évente — mert ez derült ki később — száz millió pengőt sikkasztottak ki adóeltitkolások révén a magyar államkasszából a Fellnerek és a többiek, akik a szeszmonopólium urai voltak. Imrédy Béla látta, hogy egyedül ebből a sok tíz és tízmilliókból évente legalább két nagyszerűen felszerelt magyar páncélos hadosztályt lehetne hadvonalba állítani. Ezért államosította a szeszkartelt s ezért lett ő a második világháború egyik első számú „háborús bűnöse."

Az a sötét és titokzatos hatalom, amely leigázta Magyarországot, érezte, hogy ez nem nácizmus, hanem ennél sokkal több: magyar szociálpolitika, amelyet boldogan valósítana meg Nyugat bármely országa. Az az uralkodó osztály pedig, amely a keleti származású iparbárók és a megvásárolt magyar arisztokrácia csodálatos szövevénye volt, érezte, hogy ez a pénzügyi zseni, a magyar Hjalmar Schacht, a maga savanarolai igénytelenségével ki fogja venni kezükből az acélkartellt, gabonakartellt és mindazt a sok-sok trösztöt és sok-sok kartellt, amelyet a felsőházi feudalisták és ipar-bárók szentszövetsége őrzött Magyarországon.

Ennek az Imrédynek buknia kell! — határozták el a terézvárosi kaszinókban, a Lipótváros expresszóiban és az arisztokrata urak szalonjaiban. Ez az ember ért hozzá, hogy nemzetét felszabadítsa az idegen pénzügyi jármok alól. Ennek az embernek pusztulnia kell! Imrédy Béla az, aki sok gyűlöletes és hazug nyílt szavazás után bátran és félelemnélkül bevezeti a titkos választások rendszerét.

Imrédy Béla 1938 november 2-án ott állt a Sándor-palota erkélyén, hogy őt ünnepelje Budapest népe, mint a Felvidék visszaszerzőjét. Ő vezette az ifjúság fáklyásmenetét a Kormányzó elé. Az ő nevétől volt hangos a csehszlovák rabságból szabadult magyar falvak minden utcája, midőn a magyar királyi honvédség frissen felszerelet századai bevonultak a bécsi döntés által visszacsatolt területekre.

A feudális urak és ipar bárók felsőházi Magyarországának ezt az Imrédy Bélát kellett megbuktatni, mert érezték, hogy mögötte a feltartóztathatatlanul szociális Magyarország menetel, amelyben már ott van a felvidéki magyarság, az alföldi kubikos, a budapesti gyári munkás, amely nem fogja többé tűrni — megnövekedett nemzeti öntudatában — a szeszkartellek, a Fellnerek uralmát.

„A miniszterelnök (Imrédy Béla) — írja Imrédy népügyésze Sulyok Dezső 1938 november 8-án jelentette be a Háznak a felvidéki területek visszacsatolását... Csak ezután történt meg a Kormányzó ünnepélyes bevonulása Kassára, november 11-én, amelyre hivatalos volt a törvényhozás is. Az utat, odavissza külön vonaton tettük meg. Az egész utazás annak az összeesküvésnek megbeszélésével telt el, amit a kormánypárt tagjai Imrédy megbuktatására szőttek. A reakcióban fogant és húsz éven keresztül abban élt magyar ellenforradalmi vezérkar — Sztranyavszky Sándorral, a reakciós nagyúr egyik utolsó példányával az élen — szembe fordult Imrédyvel, aki akkor szerintük valamiféle proletárjellegű náci uralmat akart megvalósítani."

A valóságban azonban nem ezt mondták Imrédyvel szemben a felsőházi gondolkozás, alsóházi képviselői. A demokráciára, amelyet ő közelített meg, először Sztranyavszky Sándor kiáltotta:

— Ez a benesi szellem.

Imrédyt ugyan leszavazta a Ház, de gróf Teleki Pál tanácsára a kormányzó ismét őt dezignálta miniszterelnökké. Kerülő úton kellett hát „likvidálni" a magyar szocialista, keresztény gondolat nagy államférfiát. Mint már említettük a feloszlatott szeszkartell pénzén jószimatú ujságírók, guruló német márkákkal ellátott lipótvárosi riporterek járták a hitleri Német Birodalmat. S a pénz, a dunai dollár, vagyis a magyar pengő jó volt a német Bürgermeistereknek,

a náci anyakönyvi hivataloknak is, amelyek végül kiállítottak valami születésibizonyítvány félét, hogy Imrédy Béla egyik dédszülője zsidó-származású volt.

„1939 februárban, — írja Horthy Miklós egykori kormányzó ‚Ein Leben für Ungarn' című emlékirataiban — Bethlen gróf közölte velem, hogy egyik budapesti ujság nyilvánosságra akarja hozni Imrédy zsidó származásának bizonyítékait. El akartam kerülni a botrányt és azért felkérettem Imrédyt a Várba. Mikor megmutattam neki a bizonyítékokat, amelyeket Keresztes Fischer belügyminiszter szerzett be Csehszlovákiából és megkérdeztem őt: ‚Hiteles-e az?' ez olyan súlyosan érintette őt, hogy rosszul lett. Azután kérte tőlem felmentését"

Más helyen már közöltük, hogy Imrédy előtt felmutatott iratok egyáltalán nem voltak hitelesek. Ezeket a szeszkartell pénzén rosszillatú — sőt itt-ott kommunistagyanús ujságírók — vásárolták korrupt náci polgármesterektől.

Ha majd a történelem egyszer valóban ítélni tud, valószínűleg megállapítja, hogy Imrédy Bélának volt egy nagy tévedése. Talán nem az ő tévedése vagy hibája volt, hanem sokkal inkább a kormányzó befolyása, amelynek hatása alatt elrendelte, hogy köztisztviselők nem lehetnek politikai pártok tagjai. Ezzel a sokat emlegetett 3400 ME számú rendelettel tulajdonképpen az egész magyar intelligenciát és szellemi réteget kizárta a Hungarista Mozgalomból. Ennek a rendeletnek következményei semmi esetre sem voltak örvendetesek. Egyfelől a szélsőjobboldal azt mondotta, hogy Imrédy mindezt azért csinálta, mert „zsidó származású". Másfelől a szellemi elit kirekesztése azt jelentette, hogy ennek helyére szabadon özönlöttek be a mozgalomba olyanok is, akiket vagy a kommunisták építettek be oda vagy pedig akiknek jelenléte a Hungarista Mozgalom magas erkölcsi színvonala következtében egyáltalán nem látszott kívánatosnak.

Vitéz Imrédy Béla, a Felvidék visszacsatolásának magyar miniszterelnöke, tehát megbukott. De Telekit, akit öngyilkossága miatt „ellenállónak" tartanak némelyek s akiről azt írja az amerikai OSS faji gyűlölettől égő ágense, hogy „gróf Teleky (y-al, noha a Teleki család soha nem használta az ‚-y'-t) Magyarország akkori egyetlen tiszta államférfia" volt, sokkal inkább látta Magyarország egyik legsúlyosabb problémáját, mint a bestiális antiszemitának minősített Imrédy Béla.

„Teleki Pál sokkal inkább antiszemita volt, mint Imrédy — mondja Sulyok Dezső és mindjárt idézi is Teleki beszédét, amelyben kijelenti, hogy fenntartja az — Imrédy kormány által beterjesztett

zsidójavaslatot, amelyet Imrédy alatt nem szavazott meg a parlament.

Egyetlen ország sincs Európában, még kevésbbé a világ többi részén — mondja gróf Teleki 1939 február 22-én — mely e tekintetben olyan nehéz helyzetben volna mint mi. Ezt a törvényjavaslat indoklása is megmondja. Az indoklásnak ezt a részét én írtam"

Imrédy Bélára ezekután csak az a szerep vár, hogy mint egy kisebbségi párt parlamenti vezére motorja legyen a nemzeti, antibolsevista szabadságharcnak. Sokakkal együtt ő is látja azt a katasztrófapolitikát, amelybe majd a kállay-kettős viszi belé az egész nemzetet.

1943-ban költségvetés tárgyalása során mondja el Imrédy nagy beszédét a Kállay-kormány politikájával szemben:

— Kérdem, hogyan tudjon azonosulni a katona a kitűzött célokkal, amelyekért véreznie kell, ha ugyanakkor odahaza talán magának is éppen a bevonulás előtti napokban azt hirdetik magukat felelősnek feltüntető politikusok, hogy alkotmányellenes úton, rövidlátóan, elhibázottan viszik ki a hadsereget, tehát őt is a háborúba. A destrukciónak ezt a csimborasszóját elképzelni sem tudhattam volna. Amikor egy nemzet háborúban áll — folytatja Kállay Miklós felé fordulva — akkor a külpolitikai célok követése, vagy nem követése tekintetében nincs helye sem a liberális elintézésnek, sem a könnyelmű elbagatelizálásnak, de még az aggályoskodó formalizmusnak sem. A GyOSz és a szociáldemokrata szakszervezetek az igazi urak és felelős minisztérium mellett ők az igazi felelősek azért, amiért fennakadás mutatkozik a szénellátásban, amiért nem tud teljes kapacitásra felfutni hadiiparunk és amiért nem tud minden termelőeszközt és minden munkaerőt száz százalékig kihasználni gazdasági életünk.

És aztán elkövetkezett 1944 március 19-ike. Pontosan az, amitől a magyar nemzeti jobboldal akarta megóvni az országot, mivel tudta, hogy Hitler nem fogja tűrni, mert nem is tűrheti a „destrukciónak ezt a csimborasszóját", amely a harcoló német és magyar hadseregek hátában uralkodik és amelyről fentebb Imrédy Béla beszélt.

— Ha Horthy annyira gyűlölte, miért nevezte ki miniszternek a Sztójay kormányba? — kérdezi az OSS gang-főnök vitéz Imrédy Bélától.

— Abban az időben nem volt abban a helyzetben — már mint a Kormányzó, hogy megtagadhassa a németek kívánságát.

Amikor március 19-én a németek bevonultak Magyarországra és Kállay Miklósné telefonon közölte Imrédyvel, hogy az ura veszélyben van, mert a németek el akarják hurcolni, Imrédy dühös szóváltásban kél legnagyobb politikai ellenfele védelmére. Magával Wesenmeyerrel közli, hogy ha ilyen metódusokat alkalmaznak, nem hajlandó velük szóba se állani.

Beszél azután Imrédy naplója az 1944 március 19-ike után történt kormányzói kihallgatásról is, amelyről már megemlékeztünk.

Mi hát az igazság? Az, hogy a németek — akiknek szükségük lett volna Imrédy Béla megbízható politikai tudására és felkészültségére — akarták ugyan, hogy ő legyen a miniszterelnök. Horthy Miklós pedig, aki — állítólag „gyűlölte" Imrédyt, — genteman-i gesztussal meg akarta kímélni őt attól a látszattól, hogy Imrédy hozta Magyarország nyakára a németeket, akiket lényegében a Kállay-politika szabadított el. Horthy Miklós kénytelen volt ráparancsolni a nagybeteg Sztójayra, hogy vállalja a miniszterelnökséget, mert különben kormányelnök nélkül marad Magyarország. És Sztójay sem vállalta szívesen.

Imrédy Béla gazdasági csúcsminiszter lett a háborús kormányban, de nem azért, hogy az országot kifossza, hanem azért, hogy a zsidóktól lefoglalt vagyonokat megmentse a német SS és Heinrich Himmler-szerű üzletelő nácik elől.

„A népügyészség vádolja Imrédy Bélát — hangzik a Sulyok Dezső által fogalmazott vádirat — hogy miniszterelnöksége idején, 1939 január 13-án csatlakozott az antikomintern paktumhoz."

Azóta ehhez a „háborús bűnhöz" legalább is látszólag, csatlakozott az egész nyugati világ. Mr. Truman, Mr. Eisenhower, az angolok jobb vagy baloldali kormánya, a franciák szocialista vagy degaulleista kormányzata, Adenauer Németországa és — az egész még szabad világ!

„Imrédy 1940-ben megalakította a Magyar Megujulás Pártját, amelynek iránya a szélsőjobboldali világnézet hirdetése volt!" — mondja a vádirat további része.

S ha ez egyáltalán igaz, akkor a népbírósági jog fogalmazása alapján főbe kell lőni Mr. Eisenhowert, Mac Arthur generálist, McCarthy szenátort, az összes amerikai és angliai bolsevistaellenes politikusokat, katonákat, ujságírókat, közéjük értve Walter Lippmant, Westbrock Peglert és magát Mr. Sulzbergert is, akikre ugyanígy mondhatja a Prawda, hogy — „jobboldaliak".

Különös és megrázó, hogy Imrédy Béla fölött saját népügyésze, dr. Sulyok Dezső mondja el a temetési beszédet ekként:

„Kivégzése éppen úgy törvénytelen volt, mint Bárdossy Lászlóé Szálasi-Szalosján Ferencé. Bárdossyt az 1848: III t. c. külön rendelkezései miatt nem lehetett volna csak parlamenti bíróság elé állítani. Szálasi egészen bizonyosan nem volt beszámítható — mente-

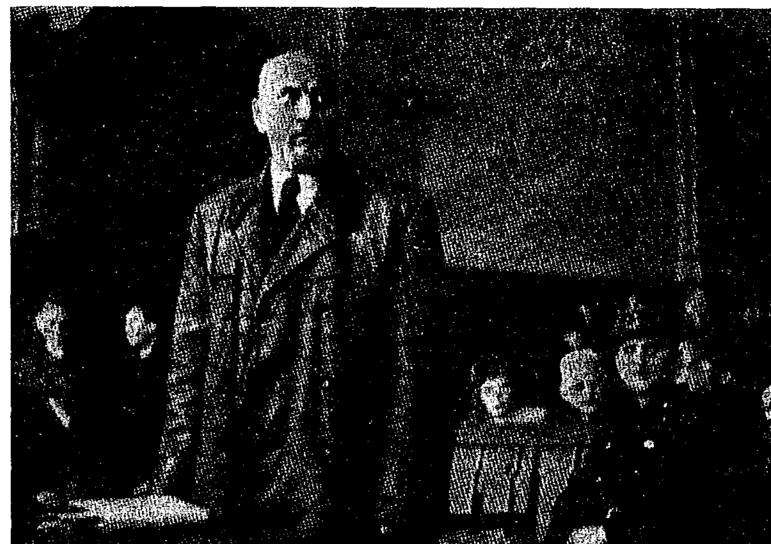
getődzik a lelkiismeretfurdalástól gyötört népügyész — Imrédy ellen pedig nem volt halálra szóló törvényes vád."

Imrédy Bélát azok juttatták a Himlerék hóhér-kezére, akik legtöbbet köszönhettek neki.

1945 május 29-én írja a mártír Imrédy Béla özvegye: Aschau községből az összes férfiaknak be kellett menni Kirchbergbe irataikat bemutatni. Ezután Kirchberg egyik utcáján megállt egy jeep Béla mellett és egy amerikai mellett a kocsiban ülő báró Weiss Alfonz, akit a Mauthner csoportból Bécsben túszként tartottak az SS-ek, kérte Bélát, hogy szálljon be. Elvitték ebédelni. Aztán Bochkor és egy amerikai CIC-ember kihozták, hogy táskáját összecsomagolja, mondván, hogy egy hétre elviszik kihallgatni. Oly jóhiszeműek voltunk még akkor, hogy ezt félig meddig hihetőnek tartottuk, bár én megkérdeztem az amerikait, hogy hol keressem, ha nem jön vissza. Azt mondta, hogy a CIC-nél. Aztán elmentek én soha többé nem láttam Bélát...

A SZÁLASI PER ELŐZMÉNYEI

A régi magyar politikai élet sűrűn hangoztatott kiszólása volt, hogy a magyar szónoknak született, individualista s talán a legpolitikusabb népe Európának. Ezt a kétségtelenül igaz megállapítást azonban csak addig hangoztatták a hatalom urai, amíg a nép behódolt a hatalom politikájának. De ha élni próbált állampolgári jogaival — amit egyébként évszázadokon át erősen akadályozott a nyílt választás — akkor azonnal megtörténtek az ellenintézkedések és a legkörmönfontabb huncutsággal terelték el a figyelmet a fontosabb politikai kérdésekről. A nyílt választást, — amely az egész világon Magyarországon tartott a legtovább — azonban már csak mesterséges injekciókkal lehetett életben tartani. De ezek az injekciók is hatástalannak bizonyultak és az Imrédy-kormány 1939-ben megvalósította az első általános titkos választásról szóló törvényt. A választások megtörténtek s azok legnagyobb eseménye a Hungarista Párt vezetése alatt egyesült szélsőjobboldali ellenzék óriási előretörése volt. Amíg a választásig mindössze három képviselője volt a mozgalomnak, a titkos választások után ez a szám egyszerre ötvennégyre

dr. Kolosváry Borcsa Mihály, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke, oly sok kivégzett, bebörtönzött hiralpíró élén a magyar ujságíró rend mártírja. Kiszolgáltatták s golyó általi halálra ítélték.

emelkedett. A megrőkönyödés és a meglepetés olyan óriási volt, ami újabb erélyes cselekedetre késztette a kormánypártot. Ha keressük ennek az eredménynek a hátterét, akkor látjuk, hogy a választások révén a széles magyar néprétegek új utakat kerestek. Érezték, hogy Európa óriási átalakuláson megy át és tudták, hogy a régi pártok nem képesek Magyarországon is végrehajtani azokat az új szociális követelményeket, amelyek nélkül nem lehet szó a megújhodó új Európához méltó új Magyarországról. Csalódtak a kormánypártban, a Kisgazda Pártban és nem utolsó sorban a Szociáldemokrata Pártban. Ezen pártok korruptsága és helybentopogása nem nyújtott garanciát a jövőre vonatkozólag. Mindenki érezte, hogy a nagy parlagon összegyült vadvizeket valahol le kell vezetni. A kommunizmust, illetve a marxizmust mint világnézetet és államformát a magyar nép elutasította magától, mint lelkiségétől teljesen idegen valamit. A vizek azonban tovább poshadtak és egy másik, a kommunizmussal ellentétes mozgalomnak kellett jönnie, hogy végrehajtsa az állóvizek lecsapolását. Ilyen történelmi váltó időben indult el Szálasi Ferenc Hungarista Mozgalma, amely a különböző Meskó Zoltán féle tehetségtelen önjelölt vezérek helyett 1938-ban Szálasi személyében kapta meg azt a vezetőt, aki minden régi politikai párttól, előítéiettől és gazdasági érdekcsoporttól függetlenül vezette tovább a nép által megindított mozgalmat. A munkásság és a parasztság után szívós kitartással próbált behatolni az ország szellemi vezető rétegét jelentő középosztályba, mert tudta, hogy a középosztály az ország agya és képzett szellemi réteg nélkül nem lehet átütő sikert elérni. A feladat nem volt könnyű, hiszen konzervativ középosztályunk szegénysége ellenére is távol tartotta magát minden forradalmi tevekenységtől. Féltette állását és még nem érkezett el annak felismeréséhez, hogy tanultságánál és műveltségénél fogva ő jelenti az ország gerincét. 1938-ban Szálasi Ferenc mozgalmának — ha még nem is nyíltan — olyan nagyszámú szimpatizánsa volt, ami megdöbbentette az uralkodó rétegeket. De az új szociális Magyarország utáni vágyakozás erősebb volt a hatalomnál, amely lassan elveszítette a talajt a lába alól és hibát, hibára halmozott. Mikor a Horthy-rendszer politikai vezetői eszmei síkon gyöngének bizonyultak, akkor rátértek az erőszak politikájára. Egymás után tiltották be a párt lapjait és a vidéken még a csendőrséget is felhasználták politikai céljaik érdekében. De ez mind csak olaj volt a tűzre. A mozgalom erősödött és 1938-ban az ügyészség vádat emelt Szálasi Ferenc ellen és az alsóbbfokú bíróságok után a Szálasi-ügy a legfelsőbb magyar bíróság a Kúria elé került, amelynek Töreky tanácsa háromévi börtönbüntetésre ítélte Szálasi Feerencet. Kétségtelen, hogy ebben

a politikai perben a Kúria felsőbb sugalmazást kapott és hogy annak engedelmeskedett, elkövette a rendszer legnagyobb baklövését. Szálasi Ferencből a rendszer mártírt csinált s a börtönbüntetése nemhogy csökkenetette volna, de egyenesen többszörösére növelte követői számát. Az 1848-as szabadságharc bukása óta nem hoztak még Magyarországon ilyen súlyos ítéletet azért, mert valakinek más volt a politikai véleménye, mint az uralkodó rendszernek. Szálasi Ferencet az ítélet kihirdetése után a szegedi Csillagbörtönbe szállították és amíg ott volt, addig ez a szürke komor épület volt a jobboldali magyar politika nagy szimbóluma. Helyettese Hubay Kálmán — a XX. század legjobb magyar szónokainak egyike — mint országgyűlési képviselő a mentelmi jog védelme alatt zseniálisan kihasználta a rendszer bíróságának ezt a helytelen ítéletét. Az akarva, nem akarva engedélyezett gyűlések mindegyikén tízezres tömegek jelentek meg és az 1939 évi pünkösdi választások óriási eredményét nem utolsó sorban a Töreky tanács ítéletének köszönhette a mozgalom. De hiába kapta meg Szálasi Ferenc nevével induló párt az összes szavazatok majd negyven százalékát — a mozgalom-ellenes hadjárat nemcsak folytatódott, hanem fokozódott is. Egymásután fosztották meg mandátumaiktól a párt képviselőit és a rendelkezésükre álló sajtó révén olyan hadjáratot indítottak a párt vezető tagjai ellen, amihez hasonlót csak a tiszaeszlári pör idején láttunk. A hadjárat főmozgatója Teleki Pál gróf volt, aki egyik beszédében azt állította, hogy a mozgalmat idegen pénzekkel tartják életben. Tartozunk az igazságnak, ha megírjuk, hogy az első magyar titkos választáson a Hungarista Mozgalom olyan szerényen indult, ahogyan egy másik párt sem. Igen sok kerületben csak azért nem tudott jelöltet állítani, mert még a jelöléshez szükséges összeget sem tudták letenni. Nem volt szüksége semmiféle pénzre vagy külföldi propagandára. Az eredmény azért következett be, mert ez a párt még nem szennyezte be magát a magyar parlamenti élet anyagi elkötelezettségeivel. Az ellentét a régi rendszer hívei és a Hungarista Mozgalom között mindjobban kimélyült. Az üldöztetések és megpróbáltatások elvadították a párt tagjait és valami különös, a magyar életben ritkán tapasztalt hősi martirológia kezdett kitermelődni. A nagykanizsai és a kistarcsai internálótáborok megteltek a mozgalom embereivel és mint a kereszténység első évszázadaiban az emberek szinte egymással versengtek azért, hogy a bíróság elé kerüljenek és börtönbüntetéssel tegyenek hitet a mozgalom iránti hűségükről. A bukó rendszer — amelynek napjai a második világháború nélkül is meg voltak számlálva — hibát-hibára halmozott. Egyedüli ellenségének Szálasi Ferencet és mozgalmát tekintette és annak megsemmi-

sítése végett szövetségre lépett úgy a Szociáldemokrata, mint a Kisgazda Párttal és nem utolsó sorban a magyarországi nagytőkével is. Az eredmény azonban negativ volt. Egy okos és bölcs rendszernek el kellett volna ismernie a Hungarista Mozgalom jelentőségét és ahelyett, hogy vogelfrei-t csináljon annak tagjaiból, lassan be kellett volna vezetnie a politikai életbe, hogy önmaguktól nyesődjenek le azok a vadhajtások, amelyek minden új párt törzsén jelentkeznek.

A mozgalom már magjaiban magában hordta az eredményt, de 1944 október 16-ig még sok minden történt Magyarországon.

Minden különösebb német követelés nélkül beléptünk a háborúba abban a hitben, hogy ezt a háborút Németország fogja megnyerni és akkor mint szövetségesek részesévé válunk a győzelem gyümölcsének. Horthy Miklós Európa első antibolsevista államfője mindezen kívül is kötelességének tartotta a bolsevizmus elleni háború megindítását. Azután alig két esztendő mulva, mikor komor fellegek kezdtek gyülekezni a távoli horizonton, akkor elindult útjára a Kállay-féle hintapolitika. A nagy tömegek előtt megtartott miniszterelnöki beszédek még hangoztatták a szövetségi hűséget, de a háttérben megkezdődött a háború szabotálása. A Don mellett még ott küzdött kétszázezer magyar katona, de idehaza a nagybirtokát és gyárait féltő vezetőréteg a németek háta mögött felvette a kapcsolatot az ellenséges kormányokkal és már ekkor elhatározták a háborúból való kiugrást. Kállay Miklós Amerikában megjelent könyvében politikusnak egyáltalán nem minősíthető módon megírt visszaemlékezéseiben pontosan elmondja, hogy miként tárgyalt a szövetséges Németország hátamögött azok ellenfeleivel. Nem tagadja ezeket a tárgyalásokat Horthy Miklós sem, aki „Ein Leben für Ungarn" — nem tudjuk ki által írt könyvében — is részletesen ír az akkori magyar politika ezen kétlaki szerepéről. És ennél a pontnál kerül ismét előtérbe a magyar szélsőjobboldal, illetve a Hungarista Mozgalom, amely tudatosan érezte, hogy ez a háború már nem a magyar uralkodó osztály, nagybirtokosok és nagytőkések háborúja, hanem az egész magyarságé. Érezte és tudta, hogyha elvész ez a háború, akkor annak vesztese nemcsak Németország, nem is Magyarország, hanem az egész egyetemes Európa lesz. Minél jobban előrementünk a háborúba, annál jobban kiéleződtek ennek a háborúnak igazi okai és jövőbeli következményei. Az uralkodó osztály számára az volt a fontos, hogy megmentse a régi kereteket, hogy megmaradjon a feudális kapitalista Magyarország, de a tömegek nem a vagyonukat, hanem az egész országot feltették. Amíg — valami csodálatos elvakultságtól verve — a felső osztályok egy része lassan

azt kezdte hírdetni, hogy az orosz bolsevizmus már elpolgáriasodott és a kapitalista államberendezkedés felé halad, addig a nincstelen nép, amelynek anyagi téren nem volt sok veszteni valója, valami csodálatosan helyes érzékkel látta ennek az állításnak a valótlanságát. A nép a bolsevizmustól félt és hogy mennyire indokolt volt ez a félelme, azt az 1945 után bekövetkezett események igazolták.

A sztalingrádi csatavesztés után mind hangosabbá váltak azok a méregkeverők, akik mind nyiltabban kezdték hírdetni, hogy Magyarország igazi ellenségei a Lajtán túl élnek és a német veszedelem ellen nemcsak az ördögökkel, de még a bolsevistákkal is szövetségre kell lépni. Hiába volt a magyar jobboldal minden tiltakozása, a Kállay-kormány nemcsak hogy elnézte, hanem egyenesen támogatta ezeket a társaságokat. Még javarészben tartott a háború, még milliós magyar és német seregek küzdöttek a frontokon, de idehaza ügyesen burkolt bomlasztó szellemű darabok mentek a színházakban, furcsa kétélű könyvek jelentek meg a könyvpiacokon és valóságos művészetté fejlődött a nemzet ellenállóképességének a meggyöngítése. És ennél a pontnál — a háború utolsó periodusában — mélyült ki a szakadék a nagybirtokait és nagyvállalatait féltő feudál-kapitalizmus és az új szociális Magyarországot kívánó tömegek között. Szálasi Ferenc és a Hungarista Mozgalom, amely mögött az ország dolgozó társadalmának hatalmas többsége állott, most már a legmerevebben visszautasított minden próbálkozást, amelynek célja a bolsevista Oroszországgal való megegyezés volt.

És ez a politikai vezérgondolat volt Szálasi Ferenc megbocsájthatatlan bűne.

MÉG A TEMETŐKET IS

A Bárdossy és az Imrédy per tulajdonképpen csak bevezetője volt az igazi nagy pernek, amelynek legfőbb vádlottja Szálasi Ferenc volt. És az ő személyénél álljunk meg egy pillanatra, mert még sohasem röpködtek vádak és rágalmak valaki körül és sohasem voltak még magyar politikusnak olyan lelkes követői, mint Szálasi Ferencnek. Vajjon mi volt a titka és lényege annak, hogy ez a volt vezér-

kari őrnagy, aki homo novus volt a magyar politikai életben, rövid pár esztendő alatt annyira új és mély barázdát vágott a magyar politikai élet ugarán? Azt hisszük a felelet igen egyszerű. A sok csalódás után a magyar népen is uralkodóvá lett a hominem quaero — azaz embert keresek — elve, mert megcsömörlött a régi róka-politikusoktól és olyan valakit keresett, aki tiszta, becsületes és őszinte. A nép ösztöne Szálasi Ferencet választotta erre a bizalomra. Vagyontalanul, minden fillér nélkül hagyta ott a politika kedvéért katonai pályáját, miután Gömbös Gyulával nem tudott közös nevezőre jutni. Lassan, szívósan bedolgozta magát a magyar politikai élet dzsungeljébe, lemérte az ott ható erők nagyságát, kitapintotta az ország beteg pontjait és ami a legfontosabb, felismerte annak helyes diagnózisát is. De erős egyénisége ellenére is elmondhatjuk Madách Imre szavait, hogy nem ő vezette a vizet, hanem őt vitte az áradat. Ez a víz, a magyar népnek ez a hömpölygő áradata zászlót kívánt — zászlót, amely tiszta és szeplőtelen.

Hogy Szálasi Ferenc mennyire becsületesen küzdött és milyen tisztán hagyta maga mögött politikai pályafutását, azt a népbírósági tárgyalásokon tanusított viselkedése bizonyítja, ahol semmit sem vont vissza igéiből és akkor is Lutherként állott bírái előtt, mikor a tárgyalóteremben álló vádlottak fölött már ott lebegett a hóhér kötele. A vádlottak közül egy páran összecsuklottak s Péterként tagadták meg tanítójukat és régebbi elveiket. De Szálasi a népbírósági tanács púpos és degenerált luciferjei előtt még a védekezést is fölöslegesnek tartotta s a mai korban ritkán látható gerincességgel és egyszerűséggel úgy beszélt, mintha nem is mindenre elszánt gyülekezet előtt, hanem szabad szónoki fórumon állana.

A tárgyalás során elmondott szavai visszfényei voltak régi énjének és teljesen fedték azokat. Ahogyan a multban nem, ekkor sem törődött a reá szórt és a szemébe mondott rágalmakkal. Pedig menynyit rágalmazták és mennyi hazugságot terjesztettek róla. Mikor politikai működése elején sem anyagi sem erkölcsi vonatkozásban nem tudták kikezdeni, akkor Sulyok Dezső — az Imrédy-per politikai ügyésze — már 1938-ban papírokat tett le a Ház asztalára és azokkal iparkodott bizonyítani, hogy Szálasi Ferencben egyetlen csepp magyar vér sincs és így nincs joga a magyar politikai életben való szereplésre. A Teleki-féle politikának mindenesetben ez volt az utolsó nagy ultima ratioja azokkal szemben, akik kellemetlenek voltak a magyar feudalizmusnak és akikkel nem tudtak másként elbánni. Mikor Imrédy Béla miniszterelnök lett és a tőle megszokott következetességgel hajtotta végre a monopol nagytőke elleni programmját, akkor Imrédyről is bizonyítani akarták, hogy az első magyar zsidó-

törvény megalkotója — maga is zsidó származású. A baloldali nagytőkével szoros kapcsolatban álló uralkodó osztályok hamar észrevették a Szálasi Ferenc személyében rejlő veszedelmet, pedig abban az időben még csak egy jelentéktelen kis pártocska — a Nemzet Akaratának Pártja — vezetője volt és szűkebb hívei főként munkásokból és parasztokból álltak. De észrevették ennek az embernek végtelen következetességét és egyedül a magyar népbe vetett hitét. Egész légiókat mozgósítottak családi, pénzügyi és magánügyei felderítése végett. De semmi kompromitálót nem találtak. Nekiestek tehát az ősök sírjainak, kiforgatták a régi temetőket, az erzsébetvárosi levéltárakat, hátha ott akad valami felhasználható adat. De ott sem találtak semmit. Tehát hamisítottak. A magyar parlamentben Sulyok Dezső felmutatta Szálasi Ferenc nagyapjának örmény nyelven írott keresztlevelét, mint nagy ütőkártyát. De később kiderült minden. Sulyok Dezső parlamenti „leleplezéséből" bírósági tárgyalás lett, mert Sulyok Dezső bíróság elé állította az Összetartás akkori szerkesztőjét, aki több cikkben okirat hamisítással vádolta Sulyokot. A per felmentéssel végződött, amennyiben sikerült bebizonyítani Sulyok Dezső állításaival szemben a következőket:

A Szálasi ellen egyesült kormány- és baloldali pártok megbízottja leutazott Erzsébetvárosba a Szálasi család származási helyére és az ottani örmény egyház anyakönyvei között megtalálta Szálasi Ferenc nagyapjának — a szintén Szálasi Ferencnek — magyar nyelven írott születési anyakönyvi kivonatát. Beható megfontolások után azzal a kívánsággal fordult a jóhiszemű plébánoshoz, hogy fordítsa le a keresztlevelet örmény nyelvre, amelyre örökségi tárgyalásból kifolyólag van szükség. A plébános ezt meg is tette, s az anyakönyvi kivonatot lefordította örményre és azt átadta a baloldallal szövetségre lépett magyar reakció kiküldöttjének. Az örmény nyelv szokásaihoz tartozik, hogy a nevek végére „jan" szócskát függesztenek. Így lett a néhai Szálasi Ferencből Szalosian Ferenc, aki 1848-ban, alig tizennyolcéves korában, jelentkezett az erdélyi Honvéd Toborzó Bizottmánynál, végigharcolta — és megsebesült — az egész szabadságharcot és a világosi fegyverletétel után egész ezredét besorozták az osztrák ármádiába és felhelyezték Bécsbe. Fiai azután valamennyien visszatértek Magyarországra és a család régi hagyományainak megfelelően katonák lettek. A tárgyaláson Sulyok Dezső elvesztette a pert, amelyről azonban sem a baloldali, sem a kormánypárti sajtó egyetlen sort sem írt. Ez volt az a magasabb és fejlettebb sajtótechnika, amelynek segítségével embereket lehetett megrágalmazni, családok becsületét sárbarántani anélkül, hogy ezért bármikor is felelniök kellett volna.

NÉMET KÉRDÉS — ZSIDÓ KÉRDÉS

A tragédia bekövetkezését érző, de annak jelentőségét egyáltalán föl nem mérő Horthy rendszer a Szálasi kérdéssel szemben mindvégig a legmerevebb álláspontra helyezkedett. Tekintve, hogy Szálasi Hungarista Mozgalma az akkori Magyarország szociális és közéleti struktúrájának teljes megváltoztatását követelte, így semmiféle megértésre nem tarthatott számot az uralkodó osztályok részéről. Csak a nagytőke és a nagybirtok megmaradjon — ezért a célért fel lehetett áldozni, ha kellett az egész országot. Ellenfelei nem voltak válogatósak az eszközökben, különösen azután nem, hogy az 1939-es évi szabad választáson a Szálasi nevével induló Hungarista Mozgalom az addigi három képviselővel szemben ötvenegy mandátummal került be a parlamentbe. Jöttek tehát a rágalmak. A legsúlyosabb vádat Teleki Pál emelte a mozgalom ellen, mikor azt állította, hogy a pártot — itt Németországra célzott — idegen hatalmak pénzelik. Ez a vád Teleki Páltól egészen a népbíróságig ívelt. Pedig Szálasi Ferenc nem volt jobban németbarát, mint amit a reális politikai érzék megkövetelt tőle és minden józan gondolkozású magyar politikustól a két Andrássy Gyulától egészen Imrédy Béláig vagy Bárdossy Lászlóig. Szálasi németbarátsága sohasem degradálódott a vazallusok függőségéig. Uralma rövid idején számtalan olyan német kérést és követelést utasított vissza, amelyek ellentétben állottak felfogásával. De köztudomású volt az is — illetve ez mind kiderült a háború utáni irodalomból — hogy a hitleri Németország egyáltalán nem nézte jószemmel a Hungarista Mozgalmat, mert annak kiteljesedésével a magyarság népi megerősödését vélte bekövetkezni. De ugyanezt mondhatjuk Szálasinak a zsidókérdésről vallott felfogásáról is, amelyre egyébként az angol Macartney professzor is rámutatott. Mikor a német SS magyarországi parancsnoka Winckelmann, a budapesti zsidóságnak Németországba való deportálását kívánta, akkor Szálasi ezt kereken megtagadta. Egy 1944 novemberében megtartott főszerkesztői értekezleten az egyik főszerkesztő által feltett kérdésre Szálasi Fernc szószerint a következőket mondotta:

„Nem vagyok antiszemita, csak ellenfeleim állították ezt rólam. Aszemita vagyok, amint ezt már többízben leszögeztem. A zsidó éppen olyan ember, mint mi vagyunk és brutális erőszakkal nem lehet a zsidókérdést megoldani. Az egyetlen helyes megoldást a cionizmus képviseli. Önálló zsidó államot kell alakítani a világon szétszórt zsidóság összes tagjának a bevonásával, mert a népek tulajdonságai különbözőek és vannak fajták, amelyek egymás mellett élve örök surlódást okoznak. Egyébként is ez a kérdés jelenleg nem aktuális, de a háború után mindenesetre meg kell oldanunk, mégpedig Európához méltó eszközökkel. Legutóbb illetékes német körök a Budapesten élő zsidók kiszállítását kívánták. Ezt határozottan megtagadtam azért, mert tudom milyen sors vár a mai körülmények között a deportáltakra. Tekintve azonban, hogy a magyarországi zsidóság ezt a háborút nem tekinti az ő háborújának — mi pedig a mienknek tekintjük — kénytelenek vagyunk addig őket biztonságos elkülönítésben tartani. Hallottam, hogy különböző helyeken sajnálatos atrocitások történtek. Én a magam részéről mindent elkövetek, hogy ezek a jövőben megszünjenek és ezért nyomatékosan figyelmeztetem a jelenlevő főszerkesztőket, hogy a zsidókérdéssel a jövőben ne foglalkozzanak."

De Szálasi Ferencnek ezeket a megállapításait, még kevésbé a budapesti zsidóság érdekében történő intézkedéseit nem tartották számon sem a népbíróság tagjai, sem azok a zsidók, akik egyenesen az ő intézkedései következtében nem kerültek deportálásra.

A SZÁLASI PER

1946 február 5-én délelőtt tíz órakor a népbíróság Jankó Péter tanácsa megkezdte Szálasi Ferenc, Szöllősy Jenő, báró Kemény Gábor, dr. Csia Sándor, Beregffy Károly és dr. Gera József ügyének főtárgyalását. A vádat Frank László népügyész és dr. Nagy Vince a Magyar Köztársasági Párt vezetője képviselték. A tárgyalást a Bárdossy és az Imrédy per tárgyalásához hasonlóan, szintén a Zeneakadémia nagytermében tartották meg. A két előző per folyamán is zsúfoltak voltak a padsorok, de az úgynevezett „nagy per" kezdetén nemcsak a széksorok közötti folyosókon, hanem az ablakmélyedésekben, sőt még az épület előcsarnokában is szinte egymást taposták a cirkuszt kívánó kíváncsiak. Fényszórók és megafonok tucatjait állították fel és olyan rendőri készültséggel vették körül a Liszt Ferenc szobrával díszített épületet, hogy a környék hadiállapot képét mutatta.

Jankó Péter tanácselnök, hogy kimutassa Rákosi Mátyásék iránti odaadását hat népbíró társával egyetemben mindjárt a tárgyalás elején olyan hangot ütött meg, ami vetekedik a Himler Márton állítólagos jegyzőkönyveiben használt hanggal. Az elnök először Szálasi Ferenc személyi adatait kérdezte. Szálasi elmondotta, hogy nős és 1897 január 6-án született Kassán. Magyar állampolgár, budapesti illetőségű, vallása római katolikus, hadiiskolát végzett, a vezérkarnál őrnagy volt, vagyona nincs, apja neve — éppen úgy mint nagyapjáé — Szálasi Ferenc.

— Mi a foglalkozása? kérdezte Jankó Péter.

Szálasi: Magyarország nemzetvezetője. (Gúnyos derültség.)

Elnök: (Erélyes hangon) Tehát önnek ez a mániája még mindig tart, de talán nem is mániája, ez rossz tréfa a nemzettel vagy arcátlanság. Majd rá fog jönni, hogy melyik.

Szálasi: Szabadna...

Elnök: Nem szabad semmit. Feleljen. Büntetve volt?

Szálasi: Kérem, védekezési jogom...

Elnök: Ez nem védekezés, ez arcátlanság.

Szálasi: Engem törvényesen választottak a nemzet vezetőjévé. Bejelentem a bírói elfogultságot.

Elnök: Megteheti. Volt büntetve?

Szálasi: Igen az 1921 évi 3. törvénycikk alapján háromévi fegyházra.

A személyi kérdések után Szálasi védője elfogultsági kifogást tett a bíróság ellen, amit a bíróság visszautasított. (A közönség az elnök bejelentését megtapsolta.)

Jankó tanácselnök: Március 19-ének dátuma Szálasi Ferenc önt hol érte?

Szálasi: Tanácselnök úrnak egy bejelentéssel tartozom.

Elnök: Arra feleljen, amit kérdeztem.

Szálasi: A védelem teljes megbénítását látom.

Elnök: Megértette, amit mondottam?

Szálasi: Megértettem. Kérek engedélyt arra, hogy bejelentsem az elfogultsági kifogást.

Elnök: Nem engedélyezhetem, mert kérelmét a Népbíróság hivatalból visszautasította.

Szálasi: Akkor viszont a tanácselnök úrtól azt kell kérdeznem, hogy mint mániákus, mit feleljek erre.

Elnök: Ezt önnek kell tudnia.

Szálasi: Nem. A tanácselnök úrnak kell tudnia, hogy mániákus vagyok-e vagy sem.

Elnök: Elmeorvosi megfigyelését kéri tehát? Ez látja épkézláb gondolat lenne.

Szálasi: Nagyon helyes! A tanácselnök úr nem szakembere ennek.

A fenti idézetet a Magyar Népköztársaság által kiadott hivatalos jegyzőkönyvek alapján készült könyvből vettük. A per anyagát egyébként az akkori koaliciós kormány megbízásából dr. Ortutay Gyula a későbbi vallásoktatást eltörlő kisgazdapárti miniszter rendezte sajtó alá. Természeteesen megjelenés előtt erősen átcenzúrázták a könyvet, de mégis sok minden benn maradt, hogy mindenki láthassa: hogyan és miként folytak le azok a politikai perek, amelyeket a Himler Márton által kiszolgáltatott úgynevezett magyar háborús főbűnösök ügyében tartottak. Úgy az elnök, mint a magyar társadalom gyanus rétegeiből toborzott népbírák olyan útszéli hangot ütöttek meg, ami már magában is szégyenteljes dolog volt a magát magyarnak nevező törvényhozásban. A perek folyamán minduntalan beleszóltak a közönség soraiból és az elnöknek nem volt bátorsága, hogy végetvessen a magyar tricoteusok működésének. Ha a vádlottat nyilvánvaló hazugsággal vádolták és ha a vádlott védekezett vagy helyesen akarta megvilágitani a szóbanforgó kérdést, akkor nemcsak az elnök, hanem a Klár Zoltánok által betanított közönség is meggátolta a védelem előadását. És mégis, minden politikai elfogultság és a bírói teremben uralkodó terror ellenére is a tárgyalás során gyakran úgy adódott a helyzet, hogy a vádlottból vádló lett s a bírói székben ülők és az akkori hatalom urai kerültek a magyar történelem vádlottak padjára.

Mikor a sokak által hitt német győzelemre terelődött a szó, akkor Szálasi tisztán, világosan megindokolta, hogy nemcsak Németország szövetségesei, hanem sokáig maga az angol miniszterelnök Churchill is hitte, hogy ezt a háborút Németország fogja megnyerni. Szálasi azon érvelésére, hogy Németország birtokában voltak a nyerési lehetőségek, Jankó Péter tanácselnök az alábbi épületes megjegyzést tette:

— Megvoltak biztosan... körülbelül azon a nívón állunk, mint amikor a vurstliba kimenő cselédleány papagájjal kihuzatja a planétát, hogy biztosan tudja az igazságot.

Szálasi: Ha a planétában van az igazság, akkor az meg is fog valósulni...

Arra a kérdésre, hogy miért akadályozta meg a háború befejezését és miért harcolt tovább a németek oldalán, Szálasi a következőket válaszolta:

— Nekem az 1944 október 15-ét megelőző időkben az volt a felfogásom Németországról, hogy szövetségközi viszonylatban a gyakorlati életben nem tehet másként, mint ahogyan minden szövetséges cselekedne a saját érdekeinek védelme szempontjából, különösen akkor, amikor a nagyhatalom élet-halál kérdéséről van szó.

Szálasinak erre a megállapítására az egyik népbíró a következőket mondotta:

— Ön hivatkozott a nemzet becsületére, hogyan tehette mégis, hogy a legkritikusabb évben a magyar népet hozzá igyekezett kötni ahhoz a nemzethez, amellyel szemben már az egész világ megvetéssel viseltetett?

És az az ember, akit az amerikai OSS 1945 őszén az akkori Magyarország gyülevész társaságának kiszolgáltatott nem mentegetődzött, mint Kállay Miklós Amerikában kiadott könyvében — melyben minden felelősséget a németekre hárít — hanem férfiasan — bár tudván, hogy a halál árnyékában áll — a következőket válaszolta:

„Arról nincs tudomásom, hogy az egész világ megvetéssel viseltetett a német nép iránt. Éppen ellenkezőleg. Ellenséges forrásokból tudom, hogy a német nép hatalmas harcát csodálattal figyelték az angolok és más ellenséges részről is, ami egyáltalán nem csodálatos. Két becsületesen harcoló ellenfél mindig megbecsüli egymást."

Arra a kérdésre, hogy miért tartott ki az utolsó pillanatig a német oldalon, Szálasi megállapította, hogy a magyar nemzet érdekeinek figyelembevétele miatt kellett így cselekednie, mert véleménye szerint csak Németország részvételével van rendszerezett európai közösség és csak ily módon tudja megépíteni Európa a maga új jövőjét. És végül: „Az én felfogásom szerint a jelenlegi események egyáltalán nem zárultak le. Még nem győzött egyik fél sem. A nagy világkérdés, a problémák, amelyek a háborúban felmerültek még egyáltalán nincsenek megoldva."

Szálasi fenti kijelentéseit gúnyos hahotával fogadta nemcsak Jankó Péter tanácselnök, hanem a terem közönsége is. Úgy gondolták, örökké tart a felszínre került siserahad uralma és azt hitték az 1945-ös állapotok állandóak maradnak. De az azóta eltelt idő bebizonyította Szálasi Ferenc megállapítását, mert a világ nagy kérdései nemhogy lecsendesedtek volna, de sokkal bonyolultabbak lettek és szinte megoldhatatlanul merednek a nagy világhatalmak politikusai elé. A szovjetorosz veszély sokkal jobban fenyegeti nemcsak Európa, de a még szabad világ biztonságát, mint 1945-ben, mikor a legyőzött antibolsevista államok antibolsevista vezetőit éppen az európai békére és biztonságra való tekintettel kísérték az akasztófák alá, még hozzá e szabad demokráciák segítségével.

A Szálasi tárgyalás legszomorúbb epizódjai közé tartoznak azok a tanukihallgatások, amelyek során az úgynevezett régi Magyarország vezető emberei tettek vallomást. Ezekből a vallomásokból láthatjuk milyen óriási szakadék választotta el egymástól a két Magyarországot. Lakatos Géza, Horthy Miklós utolsó miniszterelnöke tanuvallomása során nem tudta magát kivonni az akkori idők hatása alól és olyan gátlásnélküli vallomást tett, amely történelmi távlatból már kissé másképpen hangzik, mint abban az időben, amikor az összeomlás után még egyes vezérezredesek is összetévesztették a becstelenséget a becsülettel és a hűséget a hazaárulással. Lakatos vallomása során előadta, hogy úgy ő, mint a kormányzó, a magyar jobboldalt tartotta a nemzet igazi ellenségének. De ebben az időben dicsőség volt ilyeneket mondani, hogy jó pontot szerezzenek maguknak az orosz szuronyok árnyékában kinőtt új magyar hatalomnál. Lakatos Géza többek között a következőket vallotta:

„A hetedik hadtestet ismételten visszarendeltem a német parancs ellenére abból a zónából, ahova a németek orosz csapatokkal való harcba akarták belerángatni."

Ez a volt magyar vezérezredes és miniszterelnök a kommunista bíróság előtt azzal dicsekedett, hogy mindenképpen igyekezett szabotálni a háborút, amelyet tudvalevően nem Szálasi Ferenc, hanem a vallomást tevő vezérezredes legfőbb hadura, Horthy Miklós indított meg. A belpolitikával kapcsolatban elmondotta még, hogy személyesen intézkedett a sajtófőnökön keresztül, hogy a szélsőjobboldali lapokat beszüntessék és hogy a régi baloldali lapokat életrekeltsék. De sajnos — tette hozzá — erre már nem kerülhetett sor. Így vallott Szálasi Ferenc tárgyalásán Lakatos Géza vezérezredes, volt magyar miniszterelnök, aki a háború utolsó napjáig büszkén viselte nyakában a Hitler által adományozott lovagkeresztet... Ez a volt miniszterelnöki vallomás most már az idők távlatából sokmindent megmagyaráz. Ha akkor 1944 október 15-én a Szálasi kormány nem veszi át a hatalmat, amelynek célja időnyerés volt addig amig a nyugati angolszász csapatok közelebb érnek Magyarországhoz, akkor Magyarország sorsa hasonló lett volna Bulgáriához, ahol a szovjetorosz bevonulás után rövid pár hét alatt likvidálták az egész középosztályt és a földdel rendelkező parasztságot.

És most évtizednyi távolságban — forgatva a Szálasi per jegyzőkönyveit és Himler Márton rágalmazó könyvének lapjait — önkéntelenül is felvetődik a kérdés, hogy kik voltak árulók és kik voltak hősök? Nevezhetjük-e hősöknek azokat, akik addig, amíg a szerencse csillaga ragyogott a szövetségesek fegyverei fölött addig teleszájjal hangoztatták a magyar-német fegyverbarátságot és a bolsevista veszélyt, de amikor veszély fenyegette ezt a csillagot, akkor megtagadva nemcsak a magyar katonai erényt, hanem minden politikai és katonai erkölcsöt, hajlandók lettek volna hátbatámadni a tegnapi szövetségest, a belpolitikában pedig hóhérkézre juttatni a magyar nacionalizmus vezetőit.

A majd egy hónapig tartó per tárgyalása után Szálasi Ferenc az utolsó szó jogán elmondott beszéde végén az alábbiakat mondotta:

„1944 október 15-én választani kellett, hogy a magyar nemzet és vezetői Kelet vagy Nyugat felé menjenek-e. Az én döntésem és elhatározásom nem lehetett más a kifejtettek alapján, mint az, hogy ki kell tartani, mert a harc időnyerésért, drága időért folyik és aki megnyeri ezt az időt, az megnyerte a háborút. Ténykedésemnek más alapja nem volt. Nem is lenne értelme, hogy más alapot adjak döntéseimnek, mert a legteljesebb ellenkezésbe jutnék azzal az ideológiával, amelyhez konokul ragaszkodom. Hogy meggyőződéssel csak ennek tudok élni, az nem lehet bűn. Én a felelősségrevonás alól nem vonom ki magamat és nem menekülök előle. Amit rólam elmondottak az valótlanság és személyes becsületemet a legsúlyosabban érinti. Én köszönöm mindenkinek kivétel nélkül, aki engem ezen a súlyos úton követett. Köszönöm az özvegyeknek, az árváknak, a hősi halottaknak, a rokkantaknak, hogy ezért a hitért áldozatot hoztak..."

A népbíróság Jankó tanácsa 1946 március 1-én pénteken 10 órakor hirdette ki ítéletét Szálasi Ferenc és társai bűnperében. Az ítélet szerint a magyar köztársaság nevében a Népbíróság valamennyi vádlottat bűnösnek mondotta ki a háborús bűncselekményekben, ezért Szálasi Ferencet, Vajna Gábort, Csia Sándort, Beregffy Károlyt, Kemény Gábort, Gera Józsefet és Szölősy Jenőt jogerősen kötéláltali halálra ítélte.

NAGYPÉNTEK NÉLKÜL NINCS FELTÁMADÁS

A népbíróság a Szálasi-perben hozott ítéleteket nem terjesztette fel a felsőbb bírósághoz, a NOT-hoz. Ez felesleges is lett volna, hiszen az ítéleteket sem nem a népbíróságnál, sem nem a NOT-nál állapították meg, hanem a Kommunista Pártban, illetve azon továbbmenőleg a szovjetorosz megszállók politikai osztályán. A háborús főbűnösök nyilvános tárgyalása csak az alkotmányosság látszatát szolgálta.

Az ítélet kihirdetése után Szálasi Ferencet és társait a Zeneakadémiáról visszakísérték a Markó-utcába, ahol nem régi helyükön, hanem új zárkákban helyezték el őket, szigorított felügyelet alatt. Az iratokat formai jóváhagyás végett felterjesztették Tildy Zoltán köztársasági elnökhöz, aki azokat pár napon belül visszaküldötte azzal, hogy az ítélet végehajtásának semmi akadálya nincs. Ebben a perben elég hamar döntött a palástos hóhérnak nevezett Tildy Zoltán, mert voltak halálos ítéletek, amelyek aláírása, illetőleg jóváhagyása két-három esztendőt is igénybe vett s a halálraítéltek esztendőket töltöttek a siralomházban. Szálasi Ferenc és társai előtt 1946 március 11-én a déli órákban hirdették ki a bíróságon az elutasítási végzést és egyben közölték, hogy másnap kivégzik őket. A kegyelem elutasításának idejében megkettőzték az őröket, lezárták az összes zárkákat és mindenki érezte a halál lehelletét, amely hónapok óta ott lebegtette sötét szárnyait a Markó-utcai fogház fölött. Vajna Gábort a másodikemeleti folyosó kilences zárkájában helyezték el, amelyet rövid pár perc alatt kellett átadniok a régi lakóknak, Fiala Ferencnek és Hellebronth Vilmosnak. A tizes zárkában volt a siralomháza Szálasi Ferencnek, majd sorrakövetkezett Beregffy Károly és dr. Gera József. Szöllősy Jenőt, Kemény Gábort és Csia Sándort a harmadik emeleten helyezték el, ami átmenetileg azt a látszatot keltette, hogy a hét halálraítélt közül ők hárman esetleg kegyelmet kapnak. Szöllősy Jenőt két másik társával egyetemben nem március 12-én, hanem 19-én végezték ki. A hét zárka mindegyike előtt két kommunistapárti megbízott állott géppisztolyokkal felszerelve. A zárkaajtók nyitva voltak s a cellákban mindössze a szalmazsákot és az asztalt hagyták meg. Állandó ellenőrzés alatt voltak, nehogy Budapesten is megismétlődjék a nürnbergi Göring-eset. Nagyon vigyáztak arra, nehogy valaki megmeneküljön a hóhér kötelétől és csökkentse a másnapi véres látványosság értékét. Mert másnap reggel valóban ünnepnapja volt annak a másik Budapestnek, amely végre felszabadult s amely ki akarta

élvezni a bosszút, aminek a szovjetorosz szuronyok segítségével eljött az ünnepi órája.

Már korán reggel megtelt a Markó-utcai fogház. A folyosókon egymást taposták nők és férfiak egyaránt. Szálasiék kivégzésének nyitánya reggel 9 órakor Rajniss Ferenc kivégzése volt. Az egyik lap erről a következőképpen számolt be:

„Kedden reggel már a korai órákban nagyobb tömeg hullámzott a Markó-utcai fogház mindkét kapuja előtt. Százak és százak vártak, hogy tanui lehessenek Rajniss Ferenc, a hírhedt háborús uszító kivégzésének. Háromnegyed kilenckor két fogházőr bevezette az elítéltet, akit lelkész kisért. A bíró kihirdette előtte a jogerős halálos ítéletet és a kegyelmi kérvény elutasítását azzal, hogy kötél helyett golyóval hajtják végre az ítéletet. A fogházőrök a homokzsák előtt álló cölöphöz kötözték Rajniss Ferenc hátrabilincselt kezét. Az egyik fogházőr zsebkendőt vett elő és bekötötte az elítélt szemét. Sortűz dördült el és a volt nyilas miniszter, a Magyar Futár egykor habzó szájjal háborúra úszító főszerkesztője, homokzsákként omlott össze a cölöp mellett. A kivégző osztag parancsnoka jelentette, hogy az ítéletet végrehajtotta. Egy perccel később az orvosok megállapították a beállott halált."

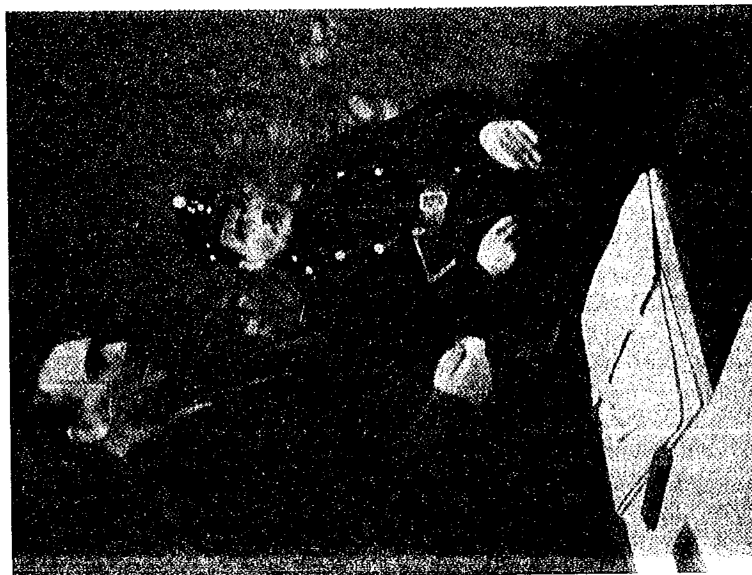
A beszámoló — mint általában az akkori magyar lapok beszámolója — szintén hiányos és sok mindent nem írt meg. Többek között nem írta meg azt sem, hogy Rajniss Ferencet nem ölte meg a sortűz, mert a kivégzésre jelentkező fogházőrök kezében remegett a fegyver és a golyók nem találtak nemes szerveket. Rajniss Ferenc éppen úgy, mint később Jaross Andor is, a sortűz után életbenmaradt és vizet kért. A tömeg — ez a megvadult, vérszomjas söpredék — közvetlen közelről szemlélte a szerencsétlen ember haláltusáját, leköpdösték és nem engedték meg Cipszer őrmesternek, hogy kegyelemlövéssel vessen véget Rajniss Ferenc szenvedéseinek. Végül is a kivégzésnél jelenlévő régi fogházőröknek sikerült a vérben kéjelgő tömeget hátraszorítani s ekkor Cipszer — mint a vágóhídra vitt állatot — hátulról tarkónlőtte a legnagyobb példányszámban megjelenő magyar hetilap, a Magyar Futár egykori főszerkesztőjét. Ez volt a bevezető. A tömeg nem oszlott szét, hiszen tudták, hogy délután két órakor kerül a sor Szálasi Ferenc, Vajna Gábor, dr. Gera József és Beregffy Károly kivégzésére. A jelenlevő asszonyok és leányok élelmiszercsomagot hoztak s mint cirkuszi előadások szünetében, letelepedtek az udvar kőkockáira és a jelenlevő orosz katonákkal együtt kedélyesen csevegtek és falatoztak. Várták a dráma következő felvonását.

Déli tizenkét óra felé már nemcsak az udvar, az udvarra néző folyosók és bírósági termek ablakai teltek meg nézőkkel, de még a háztetők is. A civilruhák szürke sokaságát imitt-amott nemcsak orosz, angol, de különösen amerikai egyenruhák tarkították. A Budapesten tartózkodó CIC tagjai voltak, akik eljöttek kiélvezni munkájuk gyümölcsét. Egy óra felé felvonult az ujságírók, filmoperatőrök és fényképészek egész serege.

Tiszta márciusi nap volt. A fogházudvar felett hideg tavaszi, böjtelőtti szelek fujdogáltak s csak nagynéha suhant át a fénylő napsugarak előtt egy-egy kósza felhő. Nyilván lepillantott a vérgőzös udvarra s aztán örült, hogy nem embernek született s főleg nem magyarnak és továbbvágtatott békésebb vidékek felé.

Pontosan egy óra volt, mikor bent a fogházban a síri csöndben ismét lezárták a cellákat és csak a elítéltekért siető fegyőrbakancsok tompa zuhogása hallatszott. Először Gera Józsefet vitték le az udvarra, ahol már készen állott a durva fából ácsolt négy bitófa, alig pár lépésre a fogházudvar piszkos-barna színű nyerstégla fala előtt. Szemben a bitófákkal állították fel a bíróság zöld posztóval letakart asztalát. Ott foglalt helyet a népbíróság és az ügyészek. A négy fegyőr szinte nem is kísérte, hanem a föld fölé emelve a levegőben vitte az első áldozatot Gera Józsefet. Aztán megálltak a bírói asztal előtt és Jankó Péter tanácselnök felolvasta a kegyelem elutasítását, de hangját alig lehetett hallani, mert a tömeg — nehogy megismétlődjék a Bárdossy-féle jelenet — torkaszakadtából ordítozott. Aljas, trágár szavak röpködtek a levegőben s Gera József már ott állt az első bitófa alatt. Bogár József két pribékje összekötözte kezét-lábát, majd nagy gyakorlattal felhaladt a bitónak támasztott létrán, Gera nyakába illesztette a kötelet — s az első áldozat megtért az örökkévalóságba. A tömeg magánkívüli őrjöngésbe csapott át és közvetlen közelről gyönyörködött a bitófán lógó első áldozatban. A fegyőrök azonban ismét visszaszorították a kivégzési hiénákat, mert megérkezett a második mártír: Beregffy Károly, a Szálasi-kormány volt honvédelmi minisztere. Mikor ott állt a bitófa alatt, világosan látszott, hogy az utolsó Miatyánkot mormolta az ajka. Bogár — annak ellenére is gyorsan végzi feladatát, hogy a tömeg, mint egyetlen szavalókórus, kiáltja feléje: „Lassan, Bogár, lassan!" Működnek a filmfelvevőgépek, dolgoznak a fényképészek, hiszen nemcsak a kommunista, de az akkori polgári világ sajtója is drága pénzeket fizetett az elvetemült gyilkosságokról készült képekért. A harmadik áldozat Vajna Gábor. Nyugodtan, szemrebbenés nélkül hallgatja Jankó Péter szavait s azután pár perc mulva rajta

Bánk bán és János vitéz is „háborús bűnösök" lettek a nyugati fejvadászok jóvoltából. Kiss Ferenc és Fedák Sári a népbíróság előtt.

is beteljesedik az embertelen bosszú. A négy bitófa közül három már megtermette a maga szomorú gyümölcsét, a hóhér a halál bekövetkezte után mind a három arcot piszkos, szennyes kendővel takarta le. És most következett az igazi nagy pillanat. A bosszú beteljesedésének moraja futott végig a tömegen, mikor Szálasi Ferenc alakja megjelent az udvarra vezető ajtóban. Egyszerre felcsattant az üvöltés s 1946 március 12-ének drámája elérte csúcspontját. Valami ismeretlen ok miatt őt nem fogták közre a fegyőrök s teljesen szabadon tette meg a bírói asztalhoz, majd a bitófához vezető utat. Az ordítozás és kiabálás egy pillanatra sem szűnt meg, hiszen jól tudták, ha bármit is mond ez az ember a halál küszöbén, akkor azt pár órán belül millió és millió magyar ismétli és írja fel a lelkében, mint ahogyan azt alig egy hónappal azelőtt Bárdossy László esetében tették: „Istenem, szabadítsd meg Magyarországot ezektől a banditáktól!"

Azután Szálasi Ferenc, akinek pártjára és mozgalmára a Horthy-rendszer minden üldöztetése ellenére is az ország negyven százaléka szavazott és a sorsdöntő hetekben a nemzet mögötte sorakozott fel, ott állott a bitófa alatt, s mikor Bogár — akinek ezúttal először remegtek a kezei — a kötelet zavarában az ajkára helyezte, akkor nyugodtan felszólt, hogy: lejjebb. A kivégzésnél jelenlevő fiatal katolikus pap felnyujtotta a feszületet, amelyet Szálasi Ferenc megcsókolt, aztán a hóhér esúttal is teljesítette kötelességét...

A Szálasi kivégzéséről megjelent magyar lapok cikkeit fölösleges volna idézni. A beszámolók fedték annak a tömegnek a színvonalát, amely nem ismert megbékélést s amely már az orvostudomány hatáskörébe tartozó perverzitással figyelte a halál küszöbére érkezett áldozat vergődését. De ezzel a sajtóval szemben idézzük a kivégzésnél jelenvolt szélsőbaloldali francia Fernand Gigon Budapestre küldött francia ujságíró beszámolóját:

„...végre itt van Szálasi Ferenc, a nyilaskeresztesek vezére. Az üvöltő tömeg halált követel a bűnösre s a bűnök súlya jobban nehezedik vállaimra, mint maga az ég. Egész testemben reszketek, de Szálasi még csak nem is remeg. Alig két méterről nézem lezártvonású arcát. Semmi reszketés. Semmi izomrándulás. Semmi sápadtság. Ezek a szájak nem tudom hány esetben mondták ki a halálos ítéletet és nem tudom hányezer zsidót küldtek az égetőkemencékbe. (?) Szeretném tudni, hogy mik az utolsó gondolatai ennek

az embernek néhány mésodperccel halála előtt. Egy röpke pillanatra találkozom szempillantásával — utolsó szempillantásával. Úgy érzem, hogy semmire sem gondol és semmit sem érez. Gránit. Maga az emberré lett gránit. Gránit marad akkor is, amikor elhalad három kivégzett minisztere holtteste előtt. Egyenletes, biztos léptekkel megy a halál felé. Azután csak egyetlen gesztus, egyetlen mozdulat: odahajol a feszülethez, amit a fiatal pap nyujt fel ajkaihoz, hogy megcsókolja. És meghal anélkül, hogy egyetlen izma is megrezzenne vagy a szemében ott ülne a félelem vagy hogy nyelvével megérintené ajkait. A hóhér feltépi mellén a zöld inget és egy érem reszket a mellén néhány pillanatig. Tizenöt óra harminc perc..."

Nagypéntek nélkül nincs feltámadás!

A PALÁSTOS HÓHÉR

Egyetlen más népe a világnak sem olyan találékony megfelelő jelzők alkalmazására, mint a magyar. „Honalapító" Árpád, „országépítő" Szent István, „a haza bölcse" Deák Ferenc, „a legnagyobb magyar" Széchenyi, „aranyszájú" Hock János, „farkastorkú" Károlyi Mihály, Dessewffy Gyula a „vörös gróf", mind megannyi bizonyítékai népünk politikai bölcseségének és ötletes találékonyságának. Igaz, hogy Széchenyi István jelzőjét Kossuth Lajos mondotta elsőízben a pesti vármegyeház ódon termében tartott ülésen, de a magyar nép átvette és szentesítette azt. És jóval később, az 1945-ös koalíció idején akárhogyan is írtak és szónókoltak a Kommunista Párt propagandistái Rákosi Mátyásról, akárhogyan is próbálták reáaggatni a „haza atyja" epitafiumot, ebből a díszes jelzőből csak szellemes vagy kevésbbé szellemes viccek születtek, de népünk ösztönösen érezte ennek a mesterséges személyi kultusznak egész hazugságát. Csodálatosképpen beidegződött azonban az emberekbe — falun és városban egyaránt — még hozzá minden különösebb propaganda nélkül az orosz szuronyok árnyékában született harmadik magyar köztársaság elnökének, Tildy Zoltánnak a jelzője: a palástos hóhér.

Tildy Zoltánt, az egykori szeghalmi református lelkészt 1946 február 1-én választották köztársasági elnökké és ugyancsak ekkor kezdődtek meg azok a sorozatos kivégzések is, amelyek mindegyikét Tildy Zoltán hagyta jóvá és az ő nevével kísérték bitófa alá az otthon elfogott vagy az amerikai CIC által kiadott áldozatokat. A halálraítéltek névsorát már előre elkészítették és előre megadott ítélettel lejátszatták a tárgyalást. Akárhogyan is vallottak a tanuk, akárhogyan is védekezett a vádlott, az előre megszerkesztett ítéletek ellen nem volt fellebbezés. Arcpirítóan szégyenletes bírósági komédiák ezrei kezdődtek akkor, amikor Tildy Zoltán elfoglalta elnöki székét. És ez a volt református lelkész, aki kenetteljes beszédével annyiszor szerepelt a nyilvánosság előtt, soha egyetlen esetben sem mert ellenszegülni a halálos ítéletek tulajdonképpeni megszerkesztőinek, a Magyarországi Kommunista Párt vezetőségének. Mint engedelmes báb írta alá az eléterjesztett kivégzéseket és úgy utasította el a kegyelmi felfolyamodásokat, mintha nem is emberéletről, sok esetben nem is becsületes családapákról, kötelességüket teljesítő katonákról, vallásuk szolgálatában álló katolikus, református és evangélikus papokról, meggyőződéses, becsületes politikát folytatott államférfiakról, hanem rablógyilkos cigányokról lett volna szó. Tévedés ne essék nem egy, tíz vagy száz, hanem ezer és ezer halálos ítéletet hagyott jóvá Tildy Zoltán, akit a nép már akkor — palástos hóhérnak nevezett. A Kommunista Párt vezetői ismerték Tildy Zoltán multját s Tildy Zoltán tisztában volt azzal, hogy számontartják régi beszédeit, tudják, hogy ő is megszavazta a zsidótörvényt és hogy pártjával egyetemben az összes akkori magyar pártokhoz hasonlóan helyeselte a Szovjetunió ellen megindított háborút. De Tildy Zoltán gyáva volt ahhoz, hogy otthagyja a közéleti szereplést, főleg azután, hogy ő az ország első férfia, felesége pedig — Tildy Zoltán rossz szelleme — az ország első asszonya lett. Ez az elérhetetlen vágyakat kergető házaspár olyan kényelmesen ült a Sorg-családtól ellopott leányfalusi villában, ami minden gyávaságot és árulást megért.

A történelem talán sok mindent megbocsájt Tildy Zoltánnak. Megbocsátja a felesége által fűtött nagyratörő vágyakat, a régi bajtársak elárulását, a minden szakértelem nélküli két fiának és vejének országos pozícióba helyezését. Magasabb politika szempontjából még talán a szégyenteli koalíciós esztendőket is megbocsátja, de sohasem fogja neki és szűkebb munkatársainak megbocsátani azt a sok-sokezer sírdombot, amelyek alatt az eltört nyakcsigolyájú vagy átlőttszívű halottak hevernek, akik a túlvilágra való belépési jegyüket a Palástos Hóhérnak nevezett köztársasági elnöktől kapták.

Ezen szégyenteli úton nem haladt egyedül Tildy Zoltán. Egy ideig — amíg mint aktív miniszterelnök, Sztalintól kapott autóján külföldre nem szökött — odaadó munkatársa volt őt a miniszterelnöki székben követő Nagy Ferenc. Ez az ember, akit Tildy Zoltánhoz hasonló ambíciók fűtöttek, emigrálása után tett megnyilatkozásaiban mindenért Rákosi Mátyásékat és az orosz megszállókat tette felelőssé. Utólagos mosakodást végzett, de sohasem fogja tudni magáról lemosni azt a sok vért, ami miniszterelnöki állásában tapadt nevéhez, de nem tudja elfelejtetni azon beszédeit sem, amelyeket a koalíció első éveiben mondott. Ezek a beszédek messze túlmentek az óvatos politika határán és azt bizonyítják, hogy annakidején ezekben a véres esztendőkben úgy Tildy Zoltán, mint Nagy Ferenc és monsignore Varga Béla, egy követ fújtak Rákosi Mátyásékkal és az egész Kommunista Párttal. Nagy Ferenc volt az, aki egyik vidéken megtartott beszédében büszkén kijelentette, hogy Magyarországon büntették meg a legkeményebben a világ összes nemzeti közül a háborús bűnösöket. És ebben igaza vot Nagy Ferencnek, azzal a különbséggel, hogy az nem büntetés, hanem közönséges embermészárlás volt s ehhez a véres színjátékhoz annakidején ők is segédkezet nyujtottak, sőt uszító propagandájukkal versenyt futottak a Kommunista Párttal is.

Azt is nehezen lehet elfelejteni, hogy Tildy Zoltán köztársasági elnök és Nagy Ferenc akkori miniszterelnök tüntették ki a magyar Köztársasági Érdemrend II. osztályával a bolsevizmus elől nyugatra menekült magyarok kifosztóját és hóhérkézre juttatóját: Himler Mártont.

Szálasi Ferenc, Beregffy Károly, Vajna Gábor és dr. Gera József kivégzése után pontosan egy héttel — 1946 március 19-én — ugyancsak egy keddi napon, kísérték a Markó-utcai udvaron felállított bitófák alá Szöllösy Jenőt, Csia Sándort és báró Kemény Gábort. A kivégzések pontosan ugyanolyan körülmények között zajlottak le, mint annakidején március 12-én. Az a bizonyos felszabadult másik Magyarország aljas törzsközönsége, megkóstolta a vért és minden nap vért akart. És ebben nem is volt hiány.

Még március 12-e előtt, március 1-én, felakasztották a Szálasi-kormány földművelésügyi miniszterét, gróf Pálffy Fidélt, mely tényről később, Matolcsy Mátyás ügyének tárgyalásán, a szegedi zsidó származású Bojta-Burger Béla cinikusan azt mondotta: „Pálffy Fidél nem csinált semmit, mégis felakasztottuk". Március 6-án

ugyancsak kötéllel végeztek a Szálasi-kormány igazságügyminisztérével, dr. Budinszky Lászlóval, aki ellen csak egyetlen vádat tudtak felhozni: hogy tagja volt a nyilas-kormánynak. Hiába bizonyította az ügyvéd, hogy Budinszky László mindent elkövetett, hogy a letartóztatott politikai foglyok ne kerüljenek német deportációba — ez mind nem számított. Budinszky Lászlónak meg kellett halnia, mert Szálasi Ferenc minisztere volt. Az úgynevezett Szálasi miniszterperek után került sor vitéz Endre László és vitéz Baky László népbírósági tárgyalására. Az ítélet itt sem lehetett más, mint halál. A bíróság s a tárgyaláson ezúttal is főszerepet játszó napibéres közönség súlyosbító körülménynek tekintette — különösen Endre Lászlónál — hogy mindvégig férfiasan viselkedett és még a halál árnyékában sem tudott gyáván és megtörten viselkedni.

JÓ ESTÉT, GRÓFNŐ

Az amerikai OSS könyvirásza természetszerűleg a legkönnyebben kiválasztható áldozatot, vitéz Endre Lászlót igyekszik leginkább meggyalázni és lealacsonyítani.

Endre László könnyen eltalálható célpont. Heinrich Himmler deportáltatói azt követelék a magyar kormánytól, hogy magyar részről is legyen valaki felelős a magyarországi zsidóság németországi munkára szállításának rendjéért. Az SS programmjában benne volt, hogy a „piszkos munkát" lehetőleg magyarokra kell bízni és a „brutális magyarok" árnyékában üzletelni a Jewish World Congressel. Horthy Miklós kormányzónak, akkori kényszerhelyzetében valakit találnia kellett erre a feladatra. Valakinek vállalnia kellett ezt a munkát. A kormányzó egyik leghívebb emberét, vitéz Endre László gödöllői főszolgabírót, majd Pest-vármegye népszerű alispánját a régi, kemény antibolsevista harcost ,az első világháború sok-sok kitüntetésétől ékes katonáját hívta meg erre a nagyon nehéz feladatra. Jobb lett volna, ha valaki mást választ ki, szürke, jelentéktelen hivatalnokot vagy még inkább valami kétes jellemet és nem a magyar gentleman-típusnak ezt a kemény alakját kompromittálja bele a németek elszállítási akciójába.

Aki csak egy kicsit is ismeri az akkori idők valóságos helyzetét, tudnia kell, hogy a kormányzó egyes esetekben úgy dezignált miniszterelnököket vagy magasabbrangú hivatalnokokat, hogy egyszerűen rájuk parancsolt. Olykor titkos tanácsosi, olykor katonai esküjükre hivatkozással egyszerűen megparancsolta nekik, hogy ezt vagy azt a pozíciót vállalják. Itt nem volt ellentmondás! Így parancsolt rá Horthy Sztójay Dömére, Endrére és másokra is.

A magyar nemzet, a megszállott ország kényszerhelyzetében és a kormányzó kifejezett parancsára vitéz Endre László vállalta a feladatot, noha egyáltalán nem mondható, hogy a németek izzó barátja vagy éppen „náci" lett volna. Valamikor Amerikában járt és Henry Ford I. fogadta bizalmas barátságába. Londonban a British Múzeumban kutatott régi iratok után, amelyekkel meg akarta világítani a bolsevizmus alapokait.

Ki sejthette akkor, hogy mire készülnek a németek? Hiszen a Harmadik Birodalom történetének legsötétebb és legkétesebb figurája, Hitler Adolf Judenkommissarja, a Budapestre küldött Eichmann Adolf, aki kitűnően beszélt héberül, jiddisül és aki a héber iratok szenvedélyes műgyűjtője, a Majestic-szállodába tanácskozásra hívta meg a Zsidó Tanács vezetőségét.

„A németek részéről Eichmann Adolf valósággal kormányprogramot is adott a jövőre vonatkozólag" — írja Lévai Jenő zsidó író Fekete könyv a magyar zsidóság szenvedéseiről című művében.

— Legfőbb feladatának tartja, — mondotta Eichmann — hogy az ipari és haditermelés a legnagyobb rendbe jöjjön. Evégből munkaszolgálatot fog felállítani, főleg zsidó munkásokból. Ha a zsidóság megfelelő magatartást tanúsít, akkor semmiféle bántódása nem lesz, hanem a munka arányában része lesz mindenben, mint az egyéb munkásoknak.

Ezután Eichmann, a dr. Boda Ernő által gyorsíróilag jegyzett beszéde szerint, külön gondoskodást ígér a zsidó iskolákról, a pénzügyi kérdésekről, a magyarorszgi zsidóság kultúrintézményeinek megőrzéséről.

— Mindezek a dolgok addig tartanak csak, — mondja Hitler magyarországi zsidó helytartója — amíg a háború tart. A háború után a zsidók szabadok lesznek és azt tehetnek, amit akarnak.

Ugyanezt mondja Churchill az internált Sir Oswald Mosleynek is, aki ugyan nem zsidó, csupán „fasiszta". Mindaz, ami a zsidókérdésben történik, tulajdonképpen csak a háború idejére szól, a háború befejezésével a németek megint a régi „gutmütigek" lesznek és mindent meg fognak engedni, mint azelőtt.

„Eichmann előadásával elérte célját — írja Lévai Jenő — valósággal megbűvölte a Tanácsot és azon keresztül a magyar zsidóságot."

Ha Eichmann magatartása — amely talán nem is volt kétszínű — valósággal megbűvölte a magyar zsidóságot, akkor miért ne hihette volna Horthy Miklós, vitéz Endre László vagy bármelyik magyar, hogy a zsidóságnak, mely maga hitt legjobban Eichmann ígéreteiben, semmi baja nem történhetik azon az általános háborús kellemetlenségen kívül, amelyet minden magyarnak is végig kellett szenvednie.

DE MIT ÍR HIMLER?

„Soha gyávább, szégyenletesen gyávább embert életemben nem láttam. A kihallgatás alatt a legtöbben vinnyogtak, de Endre László olyan minősíthetetlenül alázatos és olyan gyalázatos magatartást tanusított, hogy én — szégyeltem."

Ebben az egyetlen mondatban látszik a legépületesebben a kommunista szellem. Vitéz Endre Lászlót minden mással meg lehetett vádolni, csak éppen gyávasággal nem. Egész Magyarország tehet tanubizonyságot, hogy ő nem mondhatott volna Himlernek „kérem alássant". Endre László sorsát a Hámánok sorsává akarta változtatni az amerikai OSS és GPU összeesküvése. Őt a magyar gentlemant kellett meggyalázni legjobban, aki a tragikus szerepre vállalkozott, éppúgy mint a bibliai Hámánokat, Eszter királynő lakomája után. Az OSS sötét vezérlegénye vitéz Endre Lászlóval szemben hazudik legélénkebben. Egyszer azt írja, hogy vitéz Endre László morfinista volt, másszor, hogy kilószámra találtak nála morfiumot, harmadszor, hogy fiánál találták ezt.

Mit sorolt Endre László bűnei közé az OSS cionistája, Himler Márton?

„Beszámolt, — írja — hogy Angliában Sir Mosleyval és másokkal ugyanezekről a ‚zsidóproblémákról' beszélt. Beszámolt arról, hogy Amerikában meglátogatta Henry Fordot, akivel hosszabban tárgyalt a nemzetközi zsidó összeesküvésről. Beszámolt, hogy valamennyi tárgyalásán az európai zsidók gettóba zárását ajánlotta és azt a francia és angol körök a legnagyobb szimpátiával fogadták."

Csodálatos dolog! Miért csak a magyar vitéz Endre Lászlót adta át a GPU-nak Mr. Martin Himler? Miért nem vitte mindjárt a GPU-hóhérok kezére a másik tárgyalófelet: Sir Oswald Mosleyt és Henry Ford I-et és azokat a „köröket", amelyek helyeselték Endre László elgondolásait?

Vitéz Endre László tragédiájáról két értékes dokumentum maradt egy jobb magyar korszak számára: Családjához írott levele, a budapesti ÁVH börtönből és szabad földön élő hitvesének feljegyzései a himleri elfogatás napjairól.

És most idézünk:

„A kitűzött órában Himler három fejvadásza érkezett meg. Az első egy alacsony, kövér mosolygós zsidó volt, mögötte fiatal zsidókinézésű civil ‚jóestét grófnő' szavakkal köszönt, majd azt mondta:

— Ne féljen, én nem vagyok zsidó. Mi régi ismerősök vagyunk a Gellért-Szállóbeli Garden Partyról. Nem emlékezik rám? Bochkor Károly vagyok.

— Nem emlékezem — felelte vitéz Endréné.

Közben újabb három ‚amerikai' érkezett: egy zsidó őrnagy, egy nemzsidó hadnagy és egy magyarországi ujságíró, aki az USA-ban kommunista ujságnál dolgozott.

Bochkor vitéz Endre Lászlóra pillantva csak ennyit mondott az utóbbiaknak:

— Ő az!

— Önt letartóztatom! — mondta a zsidó őrnagy Endre Lászlónak, majd fegyver és méreg után érdeklődött. Kérdezősködött Baky László után is.

Bochkor nyiltan megmondta, hogy kézrekerítője ötezer dollár jutalmat kap."

Itt volt tehát az amerikai OSS fejvadászainak nagy üzlete. Bochkor szerint egyes magyar fejekért 5000 dollárt, másokért 400, de mindenesetre a személyi értékek, jegygyűrűk, pecsétgyűrűk, órák, ékszerek könyörtelen elrablása.

„A zsidó őrnagy — folytatja a napló — melegen érdeklődött az Endre Lászlónál látott szőnyegek után is. Ezután jeepre rakták Endre László könyveit. Mikor felesége szerzői jog címén egy példányt követelt azokból, őt is letartóztatással fenyegették. A könyv, amelyet Endre László írt, ezt a címet viselte: ‚A zsidókról.' Abból egyetlen példányt még megtalálták a szoba sarkában. A zsidó őrnagy azonban „emlékül" magával vitte vitéz Endre László értékes díszkardját és a megtalált arany-ezüst családi emlékeket is."

Másnap Endre Lászlóné felkereste Bochkort, aki kijelentette, hogy Endre László nemzetközi bíróság elé fog kerülni s ez esetben angol, amerikai vagy francia ügyvédet fogadhat.

Bochkor személyére jellemző, hogy vitéz Jaross Andort úgy adta Himlerék kezére, hogy meghívta teára és — letartóztatta. Hasonlóan járt el Antal István propagandaügyi, majd igazságügyminiszterrel szemben is.

1945 július 19-én vitéz Endre Lászlóné ismét felkereste Bochkort, aki azt mondta neki, hogy nem ér rá hosszasan beszélni vele, mert vár reá Friedmann, akinek apja 1919-ben Magyarországon. Kun Béla diktatúrája alatt vezető személyiség volt. Távozásra szólította fel Endre Lászlónét, mert „végzetes lehetne, ha Friedmann itt találná."

Ez a Friedmann László, a budapesti kommunista kormány követe volt Salzburgban. Vele — illetve alárendeltségében dolgozott Gellért Andor „hazatelepítési kormánybiztos", aki pályája kezdetén a berlini Donaueuropa munkatársa volt, a nagyon is kétséges szerepet vitt Vajta Ferenccel együtt. Gellért Andor később a müncheni Free Europe magyar osztályának vezetőjévé lépett elő. A levágott magyar fejekért gálánsan fizetett az OSS, majd szellemi jogutódja: a Free Europe.

Amikor 1944 áprilisában hivatalába lép meginterjuvolja az Egyedül Vagyunk s többek közt a következőket mondotta Endre László:

— Minden erőmmel azon leszek, — mondotta — hogy az új zsidótörvények végrehajtásából származó sok-sok előnyből elsősorban a magyar dolgozó nép, a magyar munkásság részesüljön. Nem szeretném, hogy ennél a harmadik zsidótörvénynél megismétlődjön ugyanaz, ami az első kettőnél, hogy magasabb társadalmi rétegekből élő ingyenélők, strohmannok, aladárok fölözzék le az átállítást. Nagyon örülök, hogy vitéz Jaross Andor munkatársa lehetek. Örülök, hogy minisztériumán belül mindjárt megszüntette a kegyelmes, méltóságos stb. címek használatát. Új világ szele érzik a belügyminisztériumban.

A dráma azután már a budapesti ÁVH börtönében folytatódik, ahol halálra ítélve vitéz Endre László külföldön maradt családjának az utolsó üzenetet írja:

„Mindhármunkra kimondották a halálos ítéletet azért, mert nem gátoltuk meg a németek által követelt és a kormányzó által elrendelt zsidó deportációt, melynek végső céljáról, a zsidóknak Németországban való sorsáról — ezt még a Népbíróság sem tudta ránkbizonyítani — halvány sejtelmünk sem volt.

A per tartalmi részével nem sokat törődtem. Mindazt, ami igaz volt s rám nézve terhelő, nyiltan bevallottam, még azt is, ami bizonytalan volt. Azt tagadtam csak, ami becstelenség, embertelenség lett volna, ha elkövetem, de soha sem követtem el. Két hamis tanu, három érdekelt tanu lett volna hivatott ennek valószínűsítésére. Még így sem sikerült. Ujságokban, röpiratokban is jelentek meg gyalázkodó, hazug cikkek, hogy gyáva, alkoholista, meghunyászkodó, máshol hogy erőszakos, vagy prepotens vagyok. Néhányról kerülő úton értesültem s helyreigazítást követeltem, az ügyészt halottgyalázásért feljelentettem, de mindez sziszifuszi küzdelem innen a fogságból, bentről, ügyvéd nélkül, ujságolvasási tilalom mellett, minden külső kapcsolat nélkül. Igazán csodálom, hogy nem hiszi mindenki el az aljasságokat. De hol egy rendőr, hol egy fogházőr vígasztal és biztat, hogy minden jó lesz, velem éreznek, nem kell csüggednünk, hol pedig kívülről érkeznek hírek váratlan, új fegyvertársakról, volt zsidó és angolbarátokról, baloldaliakról, kik most mind azt látják s bizonyítják, hogy mégis nekünk volt igazunk. Amit pedig a kisemberek hűségéről, kitartásáról, bátorságáról most tapasztaltam, az igazán csodálatra méltó. Csak a két asszonyt, Szabó nénit és Emerenciát említem, vagy a kis borbélyt, akik valóságos fanatizmussal álltak mellém veszélyes helyzetekben. Ők inspiráltak akkor is, mikor a tárgyalás napján az utolsó szó jogán felszólalásomnál saját védelmem helyett támadásba mentem át és egy óra húsz percen keresztül világítottam meg a zsidó veszélyt a majdnem kizárólag zsidó hallgatóság előtt. Tartozom az elveknek azzal is, hogy kegyelmet nem kértem ezektől az ellenségektől. A fellebbezés jogával is csak azért éltem, hogy a hamis tényállást, amennyire lehet korrigáljuk. Jellemző, hogy az általam bejelentett 50 tanu közül egyetlent sem hallgattak ki.

A multkori tárgyaláson — írja megrendítő búcsúlevelében — az egyik zsidó népbíró kezében vastag füzetet láttam, címlapján az én nevemmel és képemmel, amelyen zöld ruhában, nyilas karszalaggal tartok beszédet egy asztal mellett. Nem vezet bosszú, hogy e szemétirodalom szerzőit megtoroljam, de azt szeretném, hogy ha évek mulva akadna valaki, aki a család becsülete érdekében a közreadott gyalázatosságokat megcáfolja."

Vitéz Endre László a kormányzó és a magyar nép iránti hűségében megrendítően tragikus szerepet vállalt. Azonban fölötte majd csak akkor lehet „ítélni", ha a katyni gyilkosok, a szovjet katorgák, az amerikai és angol koncentrációs lágerek, a szudétanémetek, a keletporoszországi asszonyok, gyermekek gyilkosai, a szovjet katorgák, németek deportáltatói, Tito marsall partizánjai, a potsdami deportáltatók, a légiháborúk tömeggyilkosai is odaülnek egy új Nürnbergben a vádlottak padjára vagy követik vitéz Endre Lászlót a kötelességteljesítésnek, a megparancsolt hivatásnak azon az útján, amely végül is a komunista akasztófára vitt.

A SZTÓJAY-KORMÁNY PERE

Még ki sem pihenhette fáradalmait a Népköztársaság Viktor Hugo hóhéralakjaihoz hasonló köztársasági ítéletvégrehajtója, Bogár József, máris újabb magyar államférfiak kerültek a keze alá. Mert Bogárnak — Tildy hóhérának — nem volt pihenése. Állandóan akasztott. Fővárosban és vidéken egyaránt. Nemcsak minisztereket és tábornokokat küldött a másvilágra, hanem kis nyilasokat, keretlegényeket, becsületes magyar katonatiszteket, kötelességüket hűen teljesítő csendőröket, parasztokat, munkásokat — szóval százait és ezreit azoknak a névteleneknek, akiknek nevét ma már csak a népbírósági aktagyüjtemények szégyenhalmazatában — emléküket pedig gyászoló asszonyaik és gyermekeik szívében találjuk meg.

A Sztójay-kormány tárgyalását már nem a Zeneakadémián, hanem a Markó-utcai bíróság esküdtszéki termében tartották meg. Természetesen ennél a tárgyalásnál sem hiányoztak a cirkuszi kellékek. Felvonultak a rendőrök, a géppisztolyos pártalakulatok, lezárták a Markó-utcát és talpig vasban vezették elő a nagybeteg, már járni is alig tudó Sztójay Dömét és volt minisztertársait: Rácz Jenőt, Kunder Antalt, Szász Lajost, Reményi-Schneller Lajost. Az ítélet itt sem lehetett más, mint halál. Jellemző a tárgyalás komolytalanságára, hogy annak folyamán Kunder Antal egyszer megkérdezte a tanácselnököt: „Mondja kérem, tanácselnök úr, komolyan tárgyalunk?" És csodálatosképpen a jelenlevő Klár Zoltán-lovagok felháborodása ellenére sem utasította rendre az elnök Kunder Antalt, mert a hozzáintézett kérdések valóban olyanok voltak, amilyen kérdéseket csak a Király-utca és a Károly-körút sarkán társalgó harisnyaügynökök szoktak egymásnak feltenni. Kunder Antal volt kereskedelmi és Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter halálos ítéletét kegyelemből életfogytig tartó kényszermunkára változtatták át, míg Sztójay Dömét, Reményi-Schneller Lajost és Szász La-

jost egy késő nyári reggelen a Markó-utcai fogház udvarán agyonlőtték. Valamennyien férfiasan haltak meg. Ha látta volna az őket kiadó, Júdás-pénzért dolgozó Himler Márton, hogyan halt meg a nagybeteg Sztójay Döme, akit könyvében olyan alávaló módon megrágalmazott, akkor mélységesen szégyelné magát.

ÉLVE HOZZÁTOK HAZA ŐKET

Sztójay Döme talán Magyarország legtragikusabb sorsú miniszterelnöke. Mint Damjanich János, a szerb származású magyar mártír, ő is a magyar sorsot választja 1918-ban. A vezérkari főnökség második osztályának vezetője lett, aztán berlini katonai attasé, majd berlini magyar követ.

Miként Bárdossy, ő is abba a vezető rétegbe tartozik, amelynek tagjai hangtalanul, feltűnés nélkül szolgálják a nemzeti érdekeket, bármely posztra állítsa őket a sors.

Sven Hedin, a világhírű svéd tudós „Ohne Auftrag in Berlin" című könyvében a legteljesebb szimpátia hangján emlékezik meg Sztójayról, aki felelős berlini posztján a legnagyobb aggodalommal nézi a szovjet-finn háborút és igyekszik lehetőt-lehetetlent elkövetni a finn testvérnép megmentéséért.

Kivételes férfi azokban az időkben, amikor mindenkit kikezd a kétkedés, gyanusítás vitriolja. Egyenességében éppúgy megbíznak Berlinben, mint magyarságában Budapesten.

Ez a végzete. 1944-ben már súlyos beteg, a Semmering egyik szanatóriumában kezelik szívbaját, mikor megtörténik a klessheimi találkozó. 1944 március 19-én Sztójay Döme jelentkezik a hazatérő Horthy Miklós kormányzó előtt, hogy engedélyt kérjen szívbajának további gyógyítására. Horthy Miklós, az ismert módszerei szerint, azonban ráparancsol Sztójay Dömére, hogy szálljon fel a Turán-különvonatra és vállalja Magyarország miniszterelnöki tisztét. A nehéz helyzetben lévő kormányzónak legfőbb érve: ő százszázalékig megbízik Sztójay magyar lojalitásában és Sztójay az, aki legelfogadhatóbb a németek számára.

Éppúgy, mint Bárdossynak, aki szintén a diplomáciából jött és nem a pártpolitikából, neki sincsenek ellenfelei. Mikor az első meg-

beszélését tartja a magyar nemzeti politika vezetőivel, ezek kissé meglepődve néznek Sztójayra, aki „azt sem tudja már, hogy hol van a Nagykörút". Felül áll a politikai pártharcokon és egyetlen kötelességet ismer: szolgálni a magyar nemzetet, úgy, ahogy lehet ezek között a tragikus körülmények között. Görgey Artur és Tisza István tragikus sorsa nehezedik a szívbajos derék katonára. A különbség csak annyi, hogy minden hősi erőfeszítése ellenére ő már szolgálni se igen tud. Az orvosok ágyba, szanatóriumba parancsolják, mikor a nemzetnek most harcra, kiállásra, de legalább is okos, embermentő diplomáciára vagy — mindenekelőtt — katonai elszántságra volna szüksége.

Sztójay alig négyhónapos miniszterelnökségének jórészét a városmajori szanatóriumban töltötte. Miniszterei csak ritkán jelenhettek meg nála, hogy a legeslegfontosabb iratokat parafáltassák vele.

Az amerikai OSS barbárul tudatlan és gyűlölködő kis fejvadásza ezt a fáradt, beteg, targikus feladatot vállalt magyart úgy jellemzi, hogy Sztójay Döme volt „a magyar zsidóságnak mindenkinél aljasabb hóhérja". Aztán nyomban beismeri, nem lehetett kihallgatni, mert olyan beteg volt, hogy „kihallgatni nem lehet, ha azt akarjuk, hogy élve jusson vissza Magyarországra".

És nemcsak a „magyar osztály vezetőjének", hanem az egész amerikai OSS-nek ebben az egyetlen himleri félmondatában benne van minden antihumanizmusa, gyűlölködő bosszúvágya, tudatlansága és helyzetnemismerése. A régi vadállatfilm címe illik az OSS és Péter Gábor cselekvéseihez:

— Élve hozzátok haza őket!

Mindegy, ha betegen, megalázva, ha a hazugságok ciángázfelhőjébe burkolva is. De élve jusson vissza Magyarországra, hogy aztán ott ki lehessen végezni hamis ürügyekkel, hamis vádakkal.

Sztójayval kapcsolatban legjellemzőbbek az OSS kommunistájának vad hazugságai. Tizenkét pontban kérdőívet intéz Sztójay Döméhez. Erre az alpárian ostoba és keresztényellenes kérdéssorozatra állítólag Sztójay felelt volna. „Alább megtalálják az olvasók feleleteit, amelyeket sajátkezűleg írt" — mondja az OSS.

Hol a fotokópia? Hol van Sztójay személyes aláírása? Miféle bárgyú és műveletlen hazugság ez Amerika és az OSS nevében?

S ha még azt is válaszolta volna Sztójay, ami az OSS bolseviki gyalázkodásában írva áll, akkor sokszorosan a magyar nemzet mártírjai közé kell számítani őt. „Hittem a németeknek s úgy éreztem, hogy a nemzet érdekében velük kell az első perctől haladnunk." Ezt hitte minden józan és tisztességes magyar. „Én nem kértem a németeket, hogy az országot megszállják . . . s azért vállaltam a kor-

mányalakítást, hogy legalább formailag önállóak maradjunk" — mondja az állítólagos írásban Sztójay.

— Volt-e tudomása róla, hogy Románia undorral utasította vissza a németek ajánlatát, hogy adják ki Románia zsidó lakosságát Auschwitzba való szállítás céljából?

— Nem volt róla tudomásom — feleli Sztójay erre a nyakatekerten alacsonyszínvonalú magyar mondatra.

Románia semmit sem utasított vissza, sem undorral, sem undor nélkül. Románia egyszerűen a saját hatáskörben legyilkolta a zsidókat. Errevonatkozólag elég elolvasni a zsidó Lévai Jenő könyvét: Fekete könyv a magyar zsidóság tragédiájáról.

Sztójay Döme népbírósági tárgyalásán megmondotta, hogy a kormányalakítás után megjelent nála Ernst Kaltenbrunner SS-tábornok, Heinrich Himmlernek az első héten Budapesten intézkedő helyettese, aki azt mondotta, hogy „Magyarországnak a környező államok példája szerint elsősorban a zsidókérdést kell megoldania".

A környező államok példája szerint?

Hát itt van a magyar tragédia és Sztójay tragédiájának lényege: „a környező államok példája szerint!" Szlovákia Lévai Jenő könyve szerint is sokkal hamarabb deportáltatta a zsidókat, mint Magyarország. A románok, saját hatáskörükben, minden német befolyás nélkül a zsidók tíz- és százezreit irtották ki.

Ezzel szemben Lévai Jenő és más zsidó írók szerint 1943 végéig Magyarország a „zsidók paradicsoma" volt. Midőn Sztójay Döme nagybetegen 1944 június 6-án meglátogatta Hitlert, a Német Birodalom Führerjét, az kijelentette neki:

— A német csapatok kivonásáról a zsidókérdés elintézéséig tárgyalni sem lehet!

Magyarországnak ennél szebb felmentést nem adhat semmiféle történelmi tényező. Mert ebben a mondatban — a németbarát miniszterelnökkel szemben is — ott volt a hitleri ítélet, hogy Magyarország és annak kormánya német kényszer alatt áll, hogy a németek nem távoznak addig Magyarországról, míg a zsidókat nem deportálják. És Sulyok Dezső népügyész azt írja a Magyar tragédia című könyvében, hogy az oroszok sem távoznak addig Magyarországról, amíg a zsidókat a legcsekélyebb veszély fenyegeti.

Egy népi kisebbség érdekében Szent István Magyarországa így lett előbb a németek, aztán az orosz bolsevisták foglya.

Az OSS mérhetetlen ostobaságaival szemben nem kell védelmet kérni Sztójay Döme számára. Hős és mártírként „éljen a haza!" kiáltással halt meg a kivégző oszlop előtt, ahová Himler Márton félbolsevistái hurcolták.

PARDON, TÉVEDÉS VOLT...

A népbírósági gépezet fokozott tempóval dolgozott tovább. Nem volt megállás, ki kellett használni az alkalmas történelmi pillanatot s ki kellett irtani azokat, akik eszükkel és tudásukkal akadályt jelentettek a Rákosi Mátyás és Tildy Zoltán által bejósolt új Magyarország útján. Nemcsak a bosszú, de a tervszerű előrelátás is vezette őket. A céltudatos politikát Rákosiék és Gerőék csinálták és Tildy Zoltánék csak beleegyezésüket adták. A Kommunista Párt vezetői nem léptek a nyilvánosság elé, ők a háttérben dolgoztak s raffinált ügyes kezekkel mozgatták a koalíciós kormány kisgazdapárti marionettjeit. Nem Rákosi volt az, aki elutasította a kegyelmi kérvényeket és nem Gerő hirdette, hogy keményen megbüntették a magyar háborús bűnösöket, hanem Tildy Zoltán és Nagy Ferenc. Vajjon Tildy Zoltán a kőbányai börtön mélyén és Nagy Ferenc amerikai farmján látja-e már, hogy milyen szégyenteljes végrehajtószerepet játszottak annakidején? Mert Rákosiék elgondolása szerint ezeknek a magyar népből származó politikusoknak kellett elvégezniök — szinte Bogárhoz hasonlóan — a hóhér szerepét. A külvilág előtt Rákosi Mátyás ezekben az években az országépítő munkával volt elfoglalva s a külvilág előtt nyugodtan moshatja kezeit, hogy öneki az 1945-től 1948-ig tartó népbírósági vérengzésekhez tulajdonképpen semmi köze nem volt. A véres pojáca szerepét a Független Kisgazdapárt játszotta.

A Szálasi-kormány tagjai közül már csak páran voltak életben. Szakváry Emil az elsőfokú bíróságon tíz évet majd a fellebbviteli tárgyalás során életfogytiglani fegyházat kapott. Soha életében nem politizált s az ő bűne is csak annyi volt, hogy vállalta az ország érdekében a szakminiszteri, iparügyi tárcát. Hellebronth Vilmos volt Szálasi-miniszterrel valami kegyetlenül csúnya játékot játszottak a magyar igazságügy akkori kufárjai. Halálra ítélték s egy reggel kihirdették előtte a kegyelmet elutasító államfői leiratot és lekísérték a siralomházba. Ott készült a másnap reggeli kivégzésre. A rendelkezésére bocsátott rövid félóra alatt elbúcsúzott hozzátartozóitól és a lelkésszel együtt várta utolsó óráját. Másnap reggel alig félórával a kivégzésre kitűzött időpont előtt megjelent a siralomházban a per ügyésze és közölte, hogy tévedés volt a tegnapi közlés, amennyiben a köztársasági elnök élt kegyelmi jogával és büntetését életfogytiglani fegyházra változtatta. Valamikor Dosztojevszkivel játszották el a cár parancsára ugyanezt a komédiát. Doszto-

jevszki egész életén át viselte ennek az embertelen játéknak a következményeit és sohasem bírta azokat a perceket elfelejteni, amikor ott állott a pétervári kaszárnyatér kivégzőhelyén és várta a halált.

AKI ÖNKÉNT JELENTKEZETT A BITÓRA

Alig egy hónappal Szálasi Ferenc kivégzése után a magyar határon önként jelentkezett a Szálasi-kormány egyik még szabadlábon lévő tagja: Kovarc Emil. A kihallgató rendőrség tagjai azt hitték, hogy valaki rossz tréfát űz velük. A jelentkezőt mindenesetre letartóztatták és Budapestre szállították. Kovarc Emil elmondotta, hogy mikor tudomására jutott Szálasi Ferenc és volt minisztertársainak sorsa, hosszú lelkitusa után arra az elhatározásra jutott, hogy neki is osztoznia kell volt minisztertársai sorsában. Elhatározta, hogy hazajön — ítéljenek felette. A Népbíróság nem vette tekintetbe Kovarc Emil önkéntes hazatérését, sőt abban még csak enyhítő körülményt sem látott és a bírósági ítélet nem is golyóra, hanem kötélre szólt. Az ő kivégzéséről a budapesti lapok az alábbiakban számolta be:

„Miután Kovarc hozzátartozóit már nem lehetett értesíteni, az elítélt utolsó kívánsága az volt, hogy cigarettázva mehessen az akasztófa alá. Kérését teljesítették. Amikor pontban nyolc órakor elővezették, szájában cigaretta füstölgött. Jankó Péter elnök kihirdette előtte a végső döntést s mikor dr Frank ügyész parancsot adott az ítélet végrehajtására, Kovarc még egy utolsót szippantott cigarettájából, majd földredobta és eltaposta a cigarettacsutkát. Ezután Bogár ítéletvégrehajtó végrehajtotta az ítéletet. Néhány perc és a magyar nép egyik legelvetemültebb hóhéra elvette földi büntetését."

Micsoda lélektani ellentmondás ez az egész cikk, amely pontosan megírja, hogy milyen belső nyugalommal lépett a halál küszöbére az az ember, aki társai iránti becsületből és hűségből önként jelentkezett. Milyen lelkierő és férfias elhatározás kellett ahhoz, hogy valaki önként válassza az utat, amely a bitófa alatt végződik. Nem félt, sőt a halál küszöbén még arra is volt gondja, hogy eltapossa az utolsó cigaretta parázsló csutkáját. Ez a jelenet nyilván megragadta a cikkíró figyelmét, talán bővebben is szeretett volna

írni ennek a férfinek a viselkedéséről, talán még felébredt benne az ujságírói kötelesség utolsó szikrája, de bizonyára ekkor óvatosan körülnézett, nyelt egyet és az akkori sajtópolitikának megfelelően odaírta cikke végére az akkori idők divatos mondatát. Kovarcz Emilt nem fogta el Himler Márton, nem írhatott róla hamis és gyalázkodó megállapításokat a „hiteles jegyzőkönyvek" gyüjteményében, de Kovarcz Emil a CIC kopói nélkül is hazatért Magyarországra és osztozott Szálasi Ferenc és minisztertársai sorsában.

A Szálasi-miniszterek sorát a volt propagandaügyi miniszter, Kassay Ferenc zárta le. Népbírósági tárgyalása bővelkedett az izgalmakban, hiszen Kassay Ferenc személyesen ismerte Lenint, Trockijt és ifjúkorában a szélső marxizmus híve volt. Mint öreg marxista hagyta ott a Szociáldemokrata Pártot, mert belátta — amire azóta már sokan rájöttek — hogy más a marxista teória és más a gyakorlat. Töprengő, elmélyedő természetű ember volt. Egész életében nem vitt magával mást csak a szegénységet és a becsületet. A tárgyalásán megjelentek régi elvtársai — s különösen régi barátja, az író és költő Kassák Lajos — tanukihallgatásuk során dühös vádbeszédet tartottak ellene. De egyéni becsületéhez nem tudtak hozzáférni, s az utolsó szó jogán elmondott beszédekor csend borult a hatalmas esküdtszéki teremre. Még a fizetett közönség is emberré vált egy pillanatra s egyetlen közbeszólás sem zavarta Kassay Ferenc utolsó szavait. Ő volt az egyetlen nyilas miniszter, akit nem kötéllel, hanem golyóval végeztek ki...

De a véres népünnepély még mindig nem ért véget. A Markó-utcai tragédiák folytatódtak Tildy Zoltán patronussága alatt. Az első nyári napokban ugyanazon a napon végezték ki Hubay Kálmánt és Ruszkay Jenőt. Hubayval Bogár, Ruszkayval a fegyőrök sortüze végzett. Rendre következett Gaál Csaba, a Szálasi-kormány személyi ügyeinek kormánybiztosa. Az erősen szívbajos ember a kivégzés éjszakáján szívszélhüdésben meghalt a siralomházban. De azután előkerült dr. Kerekes fogházorvos s miután megvizsgálta a halottat, cinikus hangon kijelentette, hogy a kivégzésnek semmi akadálya nincs. Az udvar már feketéllett a vérszagra váró söpredéktől s a meggyalázott Justitia akkori képviselői tudták, hogy mit kíván a tömeg s a huszadik század gyalázatára a halott Gaál Csabát is felakasztották. A lapok akkor azt írták, hogy a Szálasi-kormány volt kormánybiztosa félelmében elájult s ezért kellett őt négy fegyőrnek a bitófa alá támogatni.

Már nyár volt, tündöklő magyar nyár, de a gépezet tovább végezte a maga véres munkáját. A legközelebbi áldozat Basch Ferenc, a magyarországi németség vezetője volt, akit a többiekhez hasonlóan ugyancsak Himler Mártonnak emberkopói szállítottak Magyarországra. Basch Ferenc kivégzése után a tett színhelyét áttették a Gyüjtőfogházba, mert a Budapestre érkező külföldiek előtt el akarták titkolni a kivégzéseket. A Gyüjtőfogház területén álló úgynevezett kis fogház mellett majd egy fél évszázadon át egy bitófa számára készült mélyedés volt. Tildy Zoltán köztársaságának kevés volt ez az egy bitó s ezért a régi bitóhely mellett öt újabb bitófa számára ástak betongödröt. De néha még hat bitó is kevés volt és többször előfordult, hogy egy bitón két ember szégyelte magát, hogy embernek született... Ezen a helyen végezték ki sortűzzel Jány Gusztáv vezérezredest, aki Kovarcz Emilhez hasonlóan szintén önként jelentkezett a magyar hatóságoknál. Jány Gusztáv azért tért haza Bajorországból, mert hitte, hogy élete biztos feláldozása árán megmentheti alantasait. Az aradi 13-hoz illő hősiességgel halt meg s mint a közölt fénykép is elárulja, régi katonái sírtak midőn a vesztőhelyre kísérték. Itt akasztották fel a hordágyról a mozdulni sem tudó Hain Pétert és mindazon többi ezer és ezer névtelent, akiknek multja nem felelt meg a békét hirdető és halált osztó hatalom akkori urainak.

HIMLER MÁRTON MESÉJE A „KIS TOLVAJRÓL"

Itt végeztek Omelka Ferenccel, akiről talán a legmocskosabb szavakat írta Himler Márton „hiteles" jegyzőkönyvgyüjteményében. Azt állítja, hogy Omelka „kis tolvajnak" vallotta magát és hogy államtitkár volt a Szálasi-kormányban. Mind a két állítás merő hazugság. Omelka sohasem volt tolvaj, minél fogva sohasem is ítélték el közbűntényes cselekedet miatt. A Horthy-rendszer alatt két esztendőt töltött börtönben, de ezt a büntetést politikai állásfoglalása miatt kapta. Omelka Ferenc sohasem volt államtitkár. A Himler-könyvben írt Omelka fejezetre vonatkozóan Omelka Ferenc Angliában élő özvegye közjegyző előtt tett hivatalos nyilatkozatában a következőket mondja:

„Alulírott Nagy Józsefné, előzőleg Omelka Ferencné teszem az alábbi nyilatkozatot a teljes igazságnak megfelelően abból kifolyólag, hogy Himler Márton USA állampolgár ‚Így néztek ki a magyar nemzet sírásói' című könyvében előző férjemmel is foglalkozott. A könyv a magyarországi kommunista kormány által, kommunistaellenes cselekmények miatt 1946-ban, szeptember 5-én kivégzett első férjemet, Omelka Ferencet súlyosan gyalázta, amennyiben többrendbeli közönséges bűncselekmény elkövetésével vádolta. Volt férjemmel kapcsolatban az általam tudott és a teljes igazságnak megfelelő adatokat az alábbiakban adom:

1. Omelka Ferenc sehol és sohasem volt államtitkár. Ezt nyilván csak azért mondja, hogy annál kirívóbb legyen, mintha a Szálasi-kormányban még „egyszerű kis tolvajok" is államtitkárok lehettek volna.

2. Az úgynevezett számonkérési ügyek sohasem tartoztak Omelkára, hanem Orendy Norbert csendőrezredesre, akit 1946 őszén ezért ki is végeztek.

3. Volt férjem néhai Omelka Ferenc sohasem volt elítélve közönséges bűncselekményért. Őt senki nem nevezte és nem nevezheti — tolvajnak.

4. Omelka Ferenc 1942 február 13-tól 1944 június 6-ig volt a Csillagbörtönben azért, mert mint hadapródőrmestert tényleges katonai szolgálata alatt kormányzósértésért és hadsereg-lázításért elítélték.

5. Szálasi Ferenccel sohasem volt együtt a Csillagbörtönben, mert Szálasi 1938 augutusától 1940 szeptember 17-ig tartózkodott a Csillagbörtönben. Stb. stb."

Így néznek ki tehát a Himler-féle hiteles jegyzőkönyvgyüjtemények az igazság fényében...

AZ EXPORTKÉPES KÖZTÁRSASÁG

A Himler Márton által kiadott magyarországi börtönök foglyainak az útja azonban nemcsak a Markó-utcai vagy gyüjtőfogházbeli kivégző oszlopokhoz vezetett. Akiket akár a román akár a jugoszláv kommunista kormány kikért, azt Tildy Zoltánék nemhogy szó

nélkül kiadták, hanem egyenesen meg is köszönték a kikéréseket és örömmel teljesítették azt. Bogárnak elég munkája volt így is, tehát még ő sem írígykedhetett. Gyalázatos módon szolgáltatták ki Titoéknak Szombathelyi Ferenc vezérezredest, Feketehalmy-Czeidner Zoltánt, Grassy Józsefet, Zöldy Mártont, Gaál Lajost, Bajsay Ernőt, Nagy Miklóst, Bajor Ferencet, Perepatics Pált és még sok másokat. Szombathelyi Ferencet az újvidéki fogház udvarán lőtték agyon, míg a többi vádlottat a Balkánon uralkodó akkori állapotoknak megfelelően, igazi balkáni módra, éjfélkor akasztották fel a zsablyai temető árkában. Az ítéletvégrehajtók közönséges vándorcigányok voltak. A szégyen nemcsak ezeknek a katonáknak a kiadásában és aljas módon való kivégzésében rejlett, hanem abban is, hogy az akkori magyar sajtó — kommunista és kisgazdapárti egyaránt — külön tudósítókat küldött le a kivégzésre, akik a legnagyobb elragadtatással és lelkendezéssel számoltak be a temető árkában történt kivégzésekről. A Szabad Nép című kommunista kormánylapban egy Palásti László volt zsidó kereskedősegéd olyan riportot írt erről az eseményről, amely az akkori idők teljes erkölcsi és politikai viszonyok mélypontját mutatja.

Számtalan embert adtak ki Romániának és Csehszlovákiának anélkül, hogy erről a nyilvánosság valaha is értesült volna. Ha volt Magyarországon korszak, amelyet aljasnak nevezhetünk, akkor Tildy Zoltán köztársaságának a kora volt ez.

S a kivégzések még mindig folytatódtak. 1946 nyarán a politikusok mellett majdnem minden nap csendőrakasztás is volt a Gyüjtőben. Óriási tömeg jelenlétében végezték ki Ferenczy László csendőrezredest, továbbá dr. Radó Endrét, Orendy Norbertet és úgyszólván százait a volt csendőröknek. Bűnös volt itt mindenki, aki kötelességét és parancsot teljesített a multban. 1946 augusztus 26-án két órán belül akasztották fel Hindy Ivánt, Budapest védőjét, akit az orosz hadbíróság felmentett, visszaadta kardját és két orosz ezredes kíséretében hozták vissza Magyarországra. Erről a kivégzésről így írt a polgári Kisgazda Párt akkori lapja, a Kis Ujság:

„Hindy Iván volt altábornagy, Budapest nyilas védője ügyében Budapesten a déli órákban hirdetett ítéletet a népbíróság Horváth László-tanácsa. A Népbíróság Hindy Ivánt halálra és vagyonelkobzásra ítélte háborús bűntett miatt. A Népbíróság Budapest tönkretevőjét nem ajánlotta kegyelemre és az ítéletet két óra multán kötéllel végrehajtották."

A régi események írója néha megkérdezi magától: szabad-e még tovább írnia, szabad-e még tovább sorolni az akkori rendszer bűneit? Néha úgy érzi magát az adatgyüjtő, hogy kiesik a toll a kezéből...

Aztán elmúlt a nyár és 1946 ősze pontosan olyan volt, mint a tavasz és a nyár. Akasztottak, akasztottak, akasztottak. Tildy Zoltán, a Palástos Hóhér, dunamelletti nyaralójában feketézés közben írta alá az elutasító iratokat.

De nem hozott enyhülést a tél sem. A megfélemlített magyar társadalom riadtan nézte ennek a szégyenteljes kornak kavargó eseményeit és mély megvetéssel fordult el azoktól, akik akasztófákkal és golyóval realizálták a magyar megbékélést és a magyar szabadságot.

Az esztendő utolsó nagy pere Kolosváry-Borcsa Mihályé volt. Egyedüli bűne pedig, hogy annakidején megpróbált rendet csinálni a zsaroló, revolverező zugsajtó berkeiben. A népbíróság először életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Az ítélet megvadította az uralomrajutott és magukat ujságíróknak nevező „tarháló" bandát és az ítéletet követő napon úgy a kommunista, mint a polgári sajtó új tárgyalást kívánt, azaz halálos ítéletet akart. Gömbös Gyula háziujságírója, a zsidó Vásárhelyi Ferenc, a Képes Figyelő című lapjában perújrafelvételt követelt és egyenesen felszólította Ries István igazságügyminisztert, hogy tűzzön ki új tárgyalást Kolosváry-Borcsa ügyében. Ries István teljesítette a felszólítást, új tanácsot jelölt ki, amely újból lefolytatta Kolosváry-Borcsa perét, megváltoztatta az előző tanács ítéletét és a legtisztességesebb magyar ujságírót és volt sajtófőnököt halálra ítélte.

NE KÖSSÉK BE A SZEMEMET

Kolosváry Borcsa Mihályról azt írja az amerikai egyenruhát öltött krypto-kommunista: „Jelentéktelen ujságíró volt Debrecenben, míg a németek által ajándékozott Stádium nyomda piacra nem dobta a szélsőséges náci lapokat."

A Stádium nyomdát nem a németek ajándékozták a magyaroknak. A Stádium nyomda, amelyet magyar kisemberek, középosztálybeliek apró részvényjegyzéseiből hoztak létre, már 1920-ban működött. Vezetői voltak: Bajcsy Zsilinszky Endre és vitéz Zsilinszky Gábor. A Völkischer Beobachter, a Stürmer még sehol sem voltak, amikor a Stádium Széchenyi István szellemében két nagy elterjedtségű magyar jobboldali lapot adott ki: a Szózatot és az A Nép-et. Az első világháború hős tüzére, a kolozsvári főhadnagy úr, aki bolgár kötelékben, Mackensen hadseregében szolgálta vitézül hazáját, innen a Szózat szerkesztőségéből került Debrecenbe, hogy ott a keresztény-nemzeti gondolat oldalára hódítsa a civi s várost.

Mi, akik ott éltünk mellette csodálatosan tiszta magyar lelket ismertünk meg a bőrkabátos „főhadnagy szerkesztőben". Valami egészen új volt a stílusa, magatartása, viselkedése. Kossuth Debrecenjében, ahol előzőleg három évvel a bécsi nemzetközi kommunista ezred sortüzei dörögtek, a főhadnagy szerkesztő a maga rövid bőrkabátjában az új antibolsevista ujságírás legjobb minőségét képviselte.

A liberalizmus világától megrontott ujságírásban új, csodálatos és gyűlöletes volt mindaz, amit dr. Kolosváry Borcsa Mihály, személye jelentett a Hajduföld című — és legyen igaza egyszer Himlernek — valóban jelentéktelen debreceni keresztény nemzeti lap élén. Amit ő hozott az a tiszta becsületes hit és iránymutatás volt: a magyar ujságíró legyen elvhű, legyen az elnyomottak, szegények szószólója, de legyen egyben erkölcseiben olyan, mint az az egykori huszártiszt, akitől a legteljesebb becsületességet követelte a szolgálati szabályzat és legyen olyan műveltségű, hogy legalább is levelező tagnak bármely nap meghívhassa a Magyar Tudományos Akadémia.

Ott az ősi civis város falai között valóban egy „jelentéktelen" ujságíró élte a maga puritánul egyszerű életét. De ennek az életnek voltak olyan irányelvei, amelyeket nem ismertek a budapesti New-York kávéházat megszálló úgynevezett szellemi emberek.

Hűség a néphez! Hűség a magyarsághoz! Hűség a krisztusi gondolathoz! Ezek voltak a debrecni főhadnagy-szerkesztő vezéreszméi. S mindezen túl volt egy másik „hobby"-ja, a szakmai szolidaritás tisztelete. Helyesen, vagy talán helytelenül, hitt abban, hogy az ujságíró törzs tagjai valamennyien együvé tartoznak, legyenek keresztények vagy akár — mint az a liberális Debrecenben is sokszor előfordult — zsidók! Ő, aki mindenkinél jobban ismerte a veszedelmet, amelyet a magyar szellemi élet elidegenülése és megfertőzése jelentett, szinte tragikusan ragaszkodott a szakmai szolidaritáshoz. Bármilyen szilárd hittel állt a keresztény nemzeti gondolat mellett, a kollegialitás terén nem ismert különbséget zsidó és keresztény között.

Mikor 1934-ben Debrecenből a miniszterelnökség sajtóosztályára kerül, már terjed, szervezkedik, egyre nagyobb tömegeket hódít a keresztény nemzeti sajtó. A Függetlenség főszerkesztői tisztségében Kolosváry váltja fel Hubay Kálmánt. A felvidéki visszacsatolás idején az Imrédy kormány sajtófőnöke. Imrédy bukása után újból a Függetlenség főszerkesztője, majd az Országos Magyar Sajtókamara első elnöke. Jellemző módon a budapesti zsidó ujságírók teljes bizalommal szavaznak rá. Ugyanazok, akik később szennyel, gyűlölettel fröcskölik be emlékét.

— Mint ujságíró nem gondolt arra, hogy szegény ujságírókat foszt meg életlehetőségüktől, ha őket a munkából kizárja? — kérdezi 1945-ben vitéz Kolosváry Borcsa Mihálytól az OSS főnöke.

— Nem föltétlenül írással vagy ujságírással kell foglalkoznia minden embernek! — hangzik rá a válasz.

A magyar sajtókamarai törvényt, elsősorban a zsaroló ujságírók, a Társadalmunk, a klárizmus ellen vitéz Kolosváry csinálta meg. S akkor — az ő javaslata alapján — úgy határozott a magyar országgyűlés, hogy az Országos Magyar Sajtó Kamara tagjai közül 20 százalék lehet zsidó, az ország 6 százalékos zsidó kisebbsége közül.

És most azt kérdezi, — állítólag — vitéz dr. Kolosváry Borcsa Mihálytól az OSS-vigéc, az úgynevezett 1944 júniusi „könyvégetéssel" kapcsolatban.

— Nem gondolta-e, hogy szégyene a nemzetének könyveket elégetni?

E sorok írója ott állt vitéz Kolosváry Borcsa Mihály mellett, amikor nem elégették, hanem a papírzúzdába küldtek bizonyos könyveket. Nem az úgynevezett „zsidó könyveket" égették meg, hanem azokat a kommunista könyveket dobták papírzúzó malomba, amelyek bolsevista íróktól származtak. Az első könyv, amely berepült Kolosváry kezéből a papírzúzdába Reb-Meyer Litvák unokájának, Kiss Józsefnek verseskötete volt. Ebben találtatott az első magyar nyelven írt kommunista vers, a „Knyáz Potemkin."

Az úgynevezett zsidó szerzők könyveit nem égették meg, csupán a nyilvános könyvtárakból kellett beszolgáltatni azon zsidó íróknak könyveit, akik kommunisták és marxisták voltak. Hogy dr. Kolosváry betiltotta volna Herczeg Ferenc írásait, — akár csak három napra is — az az OSS legostobább hazugsága. A szerencsétlen pupuc nem tudta, hogy Herceg Ferenc nem volt fajilag üldözött és

már csak azért sem lehetett volna könyveit elégetni vagy írásait betiltani.

„Szeretném tudni — kérdezi az OSS hazugsággyűjtemény szerint — Martin Himlert Kolosváry Borcsa Mihály — hogy voltaképpen a nyugati hatalmak, az Egyesült Államok kormánya miért tart fogva és mivel vádol?

„Az emberiség ellen elkövetett legszörnyűbb bűnök tömkelegével" feleli erre a kommunista jellegű bíró.

Azonban: az Isten szerelmére, mondják meg már végre: mi az emberiség ellen elkövetett bűnök „tömkelege"? Ha Hans Fritsche, a Harmadik Birodalom rádiókommentátora szabadon, emelt fejjel távozhatik Nürnbergből, mi lehet az emberiség ellen elkövetett bűne egy magyar ujságírónak: vitéz dr. Kolosváry Borcsa Mihálynak? Mi jogon, melyik londoni egyezmény alapján meri ellopni a nürnbergi igazságszolgáltatás alól és a kommunisták kezére adni őt az OSS fejvadásza? Tessék már felelni rá az OSS vagy Jackson főbíró úr tájáról, a nürnbergi jog melyik paragrafusa vonatkozott a magyar szellemi emberekre? Vagy megeshetik, hogy egyszerűen csak ellopták őket, mint fehér négereket?

Az 1930-as évek tájékán egy símanyelvű, sunyi kis amerikai figura érkezett Debrecenbe, hogy ott — látszólag átvegye a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalának vezetését. Ez a kopasz, alázatos amerikai „magyar" szinte naponta ült Kolosváry Borcsa Mihály debreceni szerkesztőségének előszobájában.

Ezt a szánalmas figurát Fáy-Fischer Andornak hívták és Fáy-Fischer Andor — ez csak később derült ki — az amerikai emigráns kommunista gyűrűnek Magyarországra küldött megbizottja volt. Különös véletlen, — ugyebár — hogy egyben Fáy-Fischer az amerikai Magyar Bányászlap szerkesztője s egyben Himler Márton OSS bandavezér unokaöccse.

Debrecent, aztán később a budapesti keresztény sajtót Fáy-Fischer Andor „térképezte" fel, ráírván a kommunisták fekete listájára mindenkit, aki — antibolsevista volt.

Így azonban Himler Mártonnak kellett volna legjobban tudni, hogy Kolosváry Borcsa Mihály volt az, aki soha, semmiféle olyan állást nem töltött be, amelyben egyáltalán módjában lehetett volna „bűnöket" elkövetni. Egyetlen igazi „bűne" volt az amerikai OSS szemében: tíz éves tudományos kutatás árán megírta „A zsidókérdés magyarországi irodalma" című alapvető, rendkívül magas színvonalú és hűvös tárgyilagossággal készült tanulmányát.

Ugyanazokat a német írókat, akik sokkal élesebb tudományos műveket írtak, sok esetben még a „nácítlanító bíróságok" (Spruchkammerek) elé sem állították.

A keresztény, magyar ujságírás legnemesebb mártír alakjától az első világháború vitéz katonájától azt kérdezi az OSS ügynök:

— Fél haza menni?

— Félni nem félek! Elvesztettük a háborút, a magyar életnek nincs sok célja. De nem szeretném ellenségeimnek megadni az alkalmat, hogy halálomban gyönyörködjenek.

— Olyan biztos benne, hogy csak halálos ítéletet várhat Magyarországon?

— A forradalmi bíróságok csak egy büntetést ismernek! — mondja Kolosváry és itt árulja el az OSS ügynöke, hogy a magyar mártírokat ők tudatosan azért szolgáltatták ki Péter Gáboréknak, mert biztosak voltak benne, hogy a népbíróságok csak halálos ítéletet hozhatnak. A cél a nemzet lefejezése, a szellemi elit megsemmisítése volt.

Az ujságíró mártírok élén vitéz Kolosváry Borcsa Mihály az ÁVH börtönében is példáját adta annak a nemes, hősies és emberi magatartásnak, amely egész életének jellemzője volt.

És Kolosváry Borcsa Mihály a siralomház éjszakáján megírja búcsúlevelét feleségének. Talán a magyar irodalom legszebb, legmélyebb szerelmes levele. A halálfélelemnek, bánatnak semmi nyoma. Nincs benne egy betűnyi politikai önigazolás. Ő tudta, hogy erre nincs is szüksége. Az Országos Magyar Sajtókamara elnöke olyan égi nyugalommal lép ki a siralomházból és az életből, mintha csak a másik szobába menne át. Csak egyet változtatott meg Kolosváry Borcsa Mihály a börtönben. Mikor Magyarországon Tildy Zoltán, a palástos hóhér írja alá a halálos ítéleteket, az erdélyi protestánsok keményhitű unokája, Szűz Mária keblére hajtja fejét és — katolizál a börtönben.

„Szép volt az életünk és nyugodt lesz az eltávozásom — írja miközben Petőfit idézi. — Pár óra még s megnyílik előttem a nagy titok, ahol újra találkozni fogunk. Gondolj reám addig úgy, mint aki időlegesen eltávozott, de aki onnan is, ott is, örökre szeret."

A magyar toll hőse szerzetesi szegénységben hal meg, mint annyi elődje, kartársa.

„Istenem, mit hagyhatok én Neked?" — kérdezi búcsú levelében.

Amije volt, azt elrabolták a Himler-betyárok, hát így folytatja: „az első amerikai tábor óta hordoztam pár szem színes cukorkát magammal a Te részedre: ennyi minden vagyonom!"

S mikor a kivégzés megtörtént, a búcsú levél elküldője hozzáteszi, hogy még ezt is ellopta egyik börtönőre.

Kolosváry Borcsa Mihály 1946 december 6. hajnalán odaáll a fegyverek csöve elé, melyekkel oly sokszor nézett szembe a harctereken.

— Mi az utolsó kívánsága — hangzik feléje a kérdés.

— Népügyész úr! Ne kössék be a szememet! — mondja érces hangon.

Utána Kovách Béla lapja írja meg, az akkor még csodálatos merészségnek számító igazságot:

„A fasiszta sajtófőnök bátran halt meg."

A sortüz eldördült. Vitéz Kolosváry Borcsa Mihály pedig, a sok ujságíró vértanú élén, bevonult az égi Sajtókamarába.

És amíg így folytak a dolgok, a koaliciós Hunniában, ahol a nemzet legjobbjait úgy akasztották, mint a gyilkos cigányokat, addig az írástudók egy része hallgatott, a többiek pedig úgy írtak, mintha végre megérkezett volna a szabadság a Duna-Tisza közére. Zilahy Lajos, aki az oroszok bevonulásakor megírta „Krisztus a bunkerban" című emlékezetes vezércikkét és vezetője volt a Szovjet-Magyar Társaságnak, egyetlen sort sem írt magyar honfitársai védelmében.

Ha volt valaha írástudók árulása, akkor ez az volt. Sokan hallgattak és riadtak voltak és ez a riadalom — a gyávaság riadalma volt. Valami furcsa, érthetetlen psychózis lett úrrá a lelkeken, mintha az ötágú vörös csillag megbabonázta volna az embereket, még azokat is, akik esztendők óta sóvárogtak a szabadság után és összetévesztették a szabadságot a rabszolgasággal és embertelenséggel. Senki sem tiltakozott a hatalom túlkapásai ellen és a sajtó olyan hangot ütött meg, ahogyan eddig még nem írtak sem a magyar, sem egyéb más nemzet sajtójában. Felkai (Volksmann) Ferenc a Függetlenség éveken át volt külpolitikai rovatvezetője, a leglelkesebb hitlerista, a Képes Figyelő című hóhér-közlönyben „Isten vele Mihály" cím alatt aljas, gyűlölködő vezércikket írt jótevője és főszerkesztője kivégzéséről. Jutalmát 1951-ben ő is megkapta, mert a bolsevisták deportálták. Igaz, hogy ez a sajtó már régen azoknak a kezében volt, akik reggeli kávéjuk után a Markó-utcai vesztőhelyre tértek be napi szórakozásként. Nem volnának érdekesek ezek a dolgok, ha ebben az időben kommunista többség kormányozta volna az országot vagy ha proletárdiktatúra lett volna az országban. De Nagy Ferencék és társaik ma már úgy állítják be ezeket az éveket emigrációs megnyilatkozásaikban, mintha ez az idő a magyar szabadság új reneissanceja lett volna. Pedig ennek a kornak minden sunyi rémségéért és köteteket megtöltő gyilkosságaiért azok is felelősek, akik ma Amerikában élnek és onnan próbálják igazolni a koalíciós években követett politikájukat. Nemcsak Rákosi Mátyásról és moszkovita társairól, de a nagyferencekről, a tildyzoltánokról és a vargabélákról van szó.

Azokról az emberekről akik annakidején a magyar zászló színeivel díszített érdemkeresztet adtak egy Himler Mártonnak.

AKIK ÉLETBEN MARADTAK...

1946 utolsó napjaiban végetért Tildy Zoltán köztársaságának első tisztogatási etappja — s a hóhérok meg lehettek elégedve munkájuk eredményével. Alig kilenc hónap alatt valóban sikerült lefejezniök a kommünistaellenes Magyarország vezetőrétegét és háborús bűnösség címén bitóra juttatni mindenkit aki útjukban állott. A Himler Márton által kiadott Szálasi-kormány tizenöt tagja közül tizenketten a vesztőhelyen fejezték be életüket. Kötéláltali halállal végezte életét Szálasi Ferenc, Szöllősy Jenő, Beregffy Károly, Vajna Gábor, Pálffy Fidél gróf, Kemény Gábor báró, Budinszky László és Kovarc Emil. Golyóval végeztek Kassay Ferenccel, Szász Lajossal, Reményi-Schneller Lajossal és Rajniss Ferenccel. A Szálasi-kormány két másik tagja, Szakváry Emil életfogytiglani kényszermunkát, míg Hellebronth Vilmos halálos ítélete után kegyelemből ugyancsak életfogytig tartó büntetést kapott. A Szálasi-kormány egyetlen minisztere, aki a sors különös kegyelméből nem került Himler Mártonék hálójába Henney Árpád miniszter volt. A minisztertanácson jelenlevő államtitkárok és egyéb beosztottak — mint azt megírtuk — hasonló sorsra jutottak. Kolosváry Borcsa Mihály államtitkár és a Sztójay-kormány volt sajtóügyi kormánybiztosát ugyancsak golyó által végezték ki. Kötél jutott Csia Sándornak, Gera Józsefnek s Gaál Csabának, míg Szögi Géza volt miniszterelnökségi államtitkárt a Hungarista Párt óriási többséggel megválasztott fiatal szegedi képviselőjét tíz évi kényszermunkára ítélték. Fiala Ferenc sajtófőnök golyóáltali halálbüntetését életfogytiglani kényszermunkára változtatták. Serényi Miklós grófot is kétszer ítélték kötéláltali halálra nem kevesebb váddal illetve, minthogy ő okozta hat mil-

lió zsidó pusztulását. A vádból természetesen egyetlen szó sem volt igaz, mert Serényi tisztán tudományos alapon foglalkozott a zsidókérdéssel és semmiféle aktiv része nem volt — még csak a zsidótörvények meghozatalában sem. De volt egy nagy bűne. A harmincas évek közepén országos botránnyá kerekedett a váci terménykereskedő Löwinger ügye, aki a parasztok százait árvereztette el a fehér váltóra adott kölcsön miatt. Ezt az ügyet Serényi leplezte le s a végén a független magyar bíróság egyévi börtönre ítélte az uzsorás Löwingert. Természetesen ebből kifolyólag Serényi is felkerült a proskribáltak listájára. Tárgyalása folyamán Serényi falujának — Vácdukának — egész lakossága — kivétel nélkül mindenki — kérte Serényi felmentését. De a pesti Népbíróság akkor nem a magyar nép kívánságának volt a foruma...

Hogy milyen embereket állítottak népbíróság elé Himler Mártonék, arra Serényi Miklós is említésre méltó példát mutatott. Mikor a tárgyalás végén, az egyik parasztpárti népbíró, hogy mentse Serényit megkérdezte tőle:

— Ugye Serényi ha ma kezdené politikai pályáját, másként cselekedne?

Serényi pillanatig maga elé nézett s azután a következőket mondotta.

— Pontosan ugyanúgy cselekedném, mert mindég tiszta lelkiismeretem volt az útmutatóm. Semmit sem bántam meg és nem érzem magam bűnösnek...

Ez a felelet mutatja, hogy erkölcsileg milyen magasan állottak a vádlottak a Himler Mártonok népbírósága felett.

És éppen ezért Serényi Miklós grófot is halálra kellett ítélniök. Később az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatták.

Külön fejezetet lehetne írni Kerekes Béla sorsáról, aki életben maradt és hat év után mégis kivégezték.

Kerekest ugyancsak Himlerék szállították a budapesti halálmalomnak. A vád mindössze annyi volt, hogy Kerekes Béla államtitkári állást kapott és vállalt a Szálasi kormányban Kassay Ferenc propagandaügyi miniszter mellett. Az ítélet „mindössze" 12 évi kényszermunkára szólt, hiszen négyhónapig tartó propaganda államtitkárság alatt azokban az időkben nem igen lehetett valami sokat csinálni. Ezt még maga a Népbíróság is megállapította s Kerekes Bélát az ítélethirdetés után kiszállították a Gyüjtőfogházba, ahol hosszú éveken át sorstársa lett az ott sinylődő ezreknek. 1950-ben mikor már végképpen az ÁVO vette át a politikai foglyok őrizetét — illetve gyötrését — a foglyokat három csoportra tépték. Az egyik csoport ott maradt a Gyüjtőben, egy másikat Vácra, míg a harmadik csoportot az ujjonan kibővített márianosztrai börtönbe vitték. Kerekes Béla Mária-Nosztrára került. A váci fegyház mellett ez volt a legembertelenebb intézmény. A foglyok semmit nem dolgozhattak, egész napon át a zárkában kellett ülniök s a fegyelmi büntetések úgy hullottak mint az átok. A régi börtöntemetőt ki kellett bővíteni, mert az elbánás gondoskodott arról, hogy mindennap temessenek egy úri vagy fasiszta bitangot — ahogyan nevezték őket. Így mult el két esztendő. Azután egy őszi napon Kerekes Béla eltünt zárkájából és senki sem tudta mi lett vele, hová vitték. 1954-ben arról kezdtek suttogni a rabok a különböző börtönökben, hogy dr. Kerekes Bélát kivégezték. Eleinte senki sem hitt ezeknek a híreknek, de valahogy úgy volt, hogy a rossz hírek mindig igaznak bizonyultak. S azután kiderült a következő: Kerekes Béla és még kb. 400 társa ellen, orosz intervencióra, újabb vádat emeltek, mert annak idején az orosz fronton partizánellenes egységekben működtek — természetesen felsőbb katonai parancsra. A nyilvánosság teljes megkerülésével ezeket a volt tiszteket, altiszteket és katonákat Székesfehérvárra vitték és ott folytatták le ellenük az eljárást. Odavitelük után fatáblát akasztottak a nyakukba, „Hős szovjet partizánok ellen harcoltam" felirattal. A titkos vérbíróság mind a négyszáz vádlottat kötéláltali halálra ítélte és mind a négyszáz volt magyar katonát kivégezték a székesfehérvári törvényszéki fogházban. Nem az udvaron, hanem az egyik tárgyalóteremből vesztőhellyé átalakított helyiségben. De ezekről a közönséges gyilkosságokról sem írt se Himler Márton, se az Emberi Jogokat Védő Liga...

Ha nem is ilyen szigorú, de hasonló szerencsétlen sorsot juttattak a volt Sztójay-kormány tagjainak és mindazon politikusoknak is, akiket valamilyen módon vonatkozásba tudtak hozni a zsidótörvényekkel, illetve ismerték antibolsevista beállítottságukat. Ilyen vádpontok alapján ítélték halálra a Szegedről elindult dr. Antal Istvánt, aki negyed évszázadon át egyik szellemi vezetője volt a jobboldali Magyarországnak. Legnagyobb bűne a nemzeti alapon álló Stádium Sajtóvállalat megteremtése volt, továbbá az, hogy bizalmas munkatársa volt Gömbös Gyulának. Halálra ítélték, de később kegyelmet kapott. Tasnády Nagy Andrást, a képviselőház volt elnökét, a magyar jogász és református élet legjelentősebb képviselőjét ugyancsak életfogytiglani fegyházra ítélték, mert a magyar képviselőház részéről alkotmányjogilag ő készítette elő Szálasi Ferenc nemzetvezetővé választását. Hasonló büntetést kapott Tárczay Felicides Román, közoktatásügyi államtitkár is. De a névsorban még nincsenek benne a katonák — közlegények és tábornokok egyaránt, — akiket ebben a vérgőzös esztendőben, vagy később

juttattak bitófára a magyar nemzet igazi sírásói. Gyertyánfi Kornél volt prágai követ adatai szerint tizennyolc volt minisztert ítéltek halálra, akik közül öt kegyelmet kapott. További hat miniszter életfogytiglani fegyházban, hárman tízéven felüli börtönbüntetésben részesültek. Halálra és a fentiekhez hasonló súlyos büntetésekre ítéltek tizenegy vezérezredest, harmincegy tábornokot, kétszázhetven vezérkari tisztet és kellőképpen ellenőrizhető adatok hijján körülbelül nyolcszázötvenre tehető a volt alacsonyabb beosztású tisztek, őrmesterek és közlegények kivégzésének a száma. Rendkívül magas számban állottak a népbíróság előtt az ujságírói kar tagjai.

Harminchét ujságírót ítéltek súlyos börtönbüntetésre, míg hármat kötéllel végeztettek ki a sajtószabadság nemes eszméjével visszaélő — „felszabadult Magyarország" vezetői.

A Himler Mártonék által kiszolgáltatottak sorsához hasonló volt azoké is, akik otthon maradtak és akiket a nyilvánosság megkerülésével likvidáltak az új hatalom megszállottjai. Akiket semmiféle törvény alapján nem lehetett bíróság elé állítani, azokat „csendben" intézték el. Ilyen végzet jutott Bosnyák Zoltánnak is, akinek egyetlen bűne volt, hogy tudományos folyóiratokban és könyvekben foglalkozott a magyarországi zsidóproblémával, pontosan úgy ahogyan azt a világ minden részében teszik szociologusok és társadalomtörténészek. De Bosnyák Zoltán, ez a szelídtekintetű polgáriiskolai tanár ezt a „bűnt" abban a Magyarországban követte el ahol annakidején 1945-ben ezer évre visszamenőleg a vádlottak padjára állították azt, aki bármilyen vonatkozásban a szájára merte venni a zsidó szót. Bosnyák Zoltán ellen nem tudtak vádat emelni, tehát elfogták és zárt tárgyaláson halálra ítélték. Az ítélet közlése után őt is a Gyüjtőfogház hirhedt Kisfogházában helyezték el. Írógépet adtak és felszólították, hogy amennyiben visszavonja állításait és írásban is lerögzíti revideált álláspontját — abban az esetben meghagyják életét, sőt pertörlést renedelnek el ügyében. Bosnyák Zoltán szomszédos cellatársa heteken át hallotta az írógép kopogását Bosnyák cellájából. Hogy mit írt a reánehezedő terror hatása alatt — azt mind a mai napig titok fedi. Tény, hogy egy szép napon bizottság jelent meg Bosnyáknál s két óra hosszat tartó tárgyalás után hatalmas iratcsomóval távoztak tőle. Aznap éjjel — a normális kivégzési időpontnál korábban — behelyezték a bitófát a beton mélyedésbe és éjjel három órakor villanyvilágítás mellett, a legnagyobb csendben felakasztották Bosnyák Zoltánt. Százan és ezren végezték így az életüket abban a népidemokratikus hazában, ahol a sztalini módszerekkel épitették és épitik ma is a — szocializmus országát. Kifelé a nagy tömegek felé hirdetik a szabadságot, a jólétet — de

befelé gyilkolnak és pusztítanak mindent ami értéket és magasabb szellemi nívót jelent a magyarság számára.

És ezt a világot nevezi Himler Márton — szabad, független Magyarországnak...

Az embervadászok nem voltak válogatósak. Kontroll nélkül szállították azokat, akiket kikértek. Háborús bűnösség? Elég volt a vád, az indoklásra már nem voltak kíváncsiak. Így adták ki többek között, Oleszy Sándor festőművészt, aki azért lett háborús főbűnös, mert Szálasi Ferencet lefestette. De rajta volt a háborús főbűnösök listáján a világhírű zongoraművész és zeneszerző Dohnányi Ernő is, csupán azért, mert véletlenül, egy alkalommal Szálasi Ferenc társaságában fényképezték le. Dohnányi Ernő egyébként ma a Florida University tanára és egész Amerika zeneéletének egyik legünnepeltebb személyisége.

Hazaszállították Himlerék nagybányai Gergely Gyulát, aki évtizedeken át a partiumi magyarság egyik vezetője volt és nemcsak szavakkal, de egész vagyonával szolgálta az ott élő magyarság céljait és érdekeit. Hogy mi volt Gergely Gyula háborús főbűne, azt még a népbíróság sem tudta megállapitani, de ha már haza szállították, akkor ítéletet is kellett hozni. És az ítélet „mindössze" életfogytiglani kényszermunka volt. Elvégre az ezer éves Magyarország jogszolgáltatásában a kényszermunka szó csak az 1944-es népbírósági törvényben fordult elő első alkalommal.

Az 1956 októberében pár napra uralomra jutott szabadságharc szabad napjaiban az átvizsgált népbírósági akták és igazságügyminisztériumi iratok megdöbbentő képet tártak a kutatók elé. Kiderült, hogy a népidemokratikus köztársaság alig egy évtized alatt majdnem hatezer bolsevistaellenes egyént gyilkolt meg. Ezen emberek javarészét vagy háborús bűn vagy szabotálás, hazaárulás, szovjet-orosz-ellenes megnyilatkozás stb. vádak miatt ítélték halálra. De ez a hatezres lista kizárólag azok neveit tartalmazza, akiket bírósági tárgyalások után végeztek ki. Ebben a számban nincsenek benne azok akiket minden tárgyalás nélkül „sülyesztettek el" a gellérthegyi Citadella kazamatáiban felállított bitófákon, a Gyüjtőfogház kisfogházában, az ÁVO börtönné átalakított hüvösvölgyi Manrézában és mindazon többi helyeken, ahonnan az áldozatok csak halva távozhattak. Sajnos igen rövidek voltak az októberi forradalom napjai ahhoz, hogy a pontos számot össze lehetett volna állítani a vörös uralom alatt kivégzett személyekkel kapcsolatban. De a fenti számban nincsenek benne azok sem, akiket Oroszországba deportáltak vagy akiket suba alatt kiszolgáltattak a kommunista uralom alá került Csehországnak, Tito Jugoszláviájának és Groza Romániájá-

nak. Egyes kutatók nem járnak messze az igazságtól, mikor összegezve az áldozatok számát, azt ötvenezer főben állapítják meg.

Himler Márton barátai az elmult tízesztendő során alapos munkát végeztek...

ÉS BEBÁDOGOZTAK MINDEN ABLAKOT

Azok, akiknek sikerült átvészelniök az első hónapok és az első esztendők koaliciós vészbíróságait részben a Budapest-kőbányai Gyüjtőfogházban, részben pedig a szegedi, a váci és a kibővített márianosztrai börtönökbe kerültek. Tekintve, hogy az elítéltek között rendkívül nagy számban voltak asszonyok és leányok is, így a rendszer nagyobb dicsőségére 1948-ban a kalocsai fogházat is kibővítették. Esztendőkön át két-háromezer politikai vétségek miatt letartóztatott nő lakott a szomorú épületben. Szaporodtak a börtönök és szaporodtak a foglyok. Addig, amíg a börtönökben a régi személyzet volt alkalmazásban — úgy ahogy — türhető állapotok uralkodtak. De 1948-ban, mikor Rákosi Mátyás bejelentette a fordulat évét, akkor a börtönökben is megváltozott az élet. A magyar börtönügyek legfőbb intézője egy Garasin nevű szovjetorosz NKDV ezredes lett, aki Magyarországon is orosz mintára alakította át a letartóztató intézeteket. Mindenütt leváltották a régi börtönigazgatókat, elbocsátották a régi fegyőröket és kékparolis ÁVO-pribékekkel helyettesítették őket. Az új igazgatók kivétel nélkül a Kommunista Párt szűkebb terroszervezetéhez tartoztak. Tanulmányúton jártak a szovjetorosz börtönökben és onnan hozták magukkal azt a szellemet, amely eddig ismeretlen volt, a szabályzataiban szigorú, de emberséges magyarországi börtönökben. Külön nevet vívott ki magának ezen a téren egy Lehota és egy Bánkúti nevű ÁVO-s őrnagy illetve százados. Lehota a váci fegyházat, Bánkúti pedig a Budapest kőbányai Gyüjtőfogházat szervezte át az új idők új szellemének megfelelő módon. Ez annyit jelentett, hogy leszállították a régi élelmiszernormákat, de ugyanakkor megtiltották az élelemcsomag beadást és 1949-től 1955-ig a foglyoknak teljesen tilos volt a külvilággal való érintkezés. Nem írhattak és nem kaphattak levelet. Gyakran előfordult, hogy valaki legközelebbi hozzátartozójának haláláról csak hosszú évek múlva értesült. Az úgynevezett fekete levelezésért olyan fegyelmi büntetés járt, amelyet nehéz volt élve átvészelni. Bevezették — szibériai mintára — a legszigorúbb testi fenyítéket. Ha valaki a fegyőrök sorfala közötti sétán félrenézett vagy éppen szót váltott valamelyik rabtársával, akkor Lehota őrnagy elvtárs hathónapi „Doberdóval" büntette. A világtól teljesen elzárt, drótsövénnyel körülvett és őrtornyokkal megerősített váci fegyház Dunára néző pincesorának fegyelmi részét nevezte el a börtönzsargon — Doberdónak. A két négyzetméternyi zárkákban még nyáron is kibírhatatlan hideg volt. Télen a csajkába befagyott a víz s a falak csillogtak a salétromtól. A zárkák nem ablakon, hanem tenyérnyi nagyságú légaknán keresztül kapták a levegőt. S ha valaki megszegte a fegyelmet — olykor saját tudtán kívül — akkor háromesetleg hat hónapig kellett ebben a helyiségben tartózkodnia. De a büntetéseknek mellékágai is voltak. A hat hónapból két hónapot a lépcső alatt elhelyezett sötétzárkában kellett töltenie s minden másod- vagy harmadnap két órától nyolc óráig terjedő vasraverésben részesült. A „vasalás" abból állott, hogy a méterhosszú járomláncot minden vasbilincs nélkül csavarokkal srófolták bokájára és csuklójára, azután a jéghideg kövezeten a jobbkéz csuklóját a bal bokához, a balkéz csuklóját pedig a jobb bokához húzták. Ha valaki elájult pofonokkal, rúgásokkal vagy vödör vízzel magához térítették. Sokan nem bírták a szenvedéseket s egy Belák nevű bűnöző borbély oldotta le a halottról a bilincseket, hogy azután éjjel a Nógrád-Verőce közelében fekvő rabtemetőben bekaparja a földbe a szerencsétlent. Egy magyar Victor Hugo kellene, hogy megírja a váci fegyházban történt embertelenségeket, amelyek messze túlhaladták még a legnagyobb fantáziájú francia grand guignol drámákat is. Az akkori helyzettel tisztában nem lévő jámbor olvasó azt mondhatja, hogy azért mégsem lehetett olyan rettenetes az a váci és az a budapesti börtön, — a márianosztrairól nem is szólva — ahol mindennap megsétáltatták a foglyokat. De ezek a séták! Cirkusz volt azok számára, akik ki akarták élvezni a maguk szadizmusát a foglyok szenvedésében. 1950-ben a sétákat is megreformálták. A foglyoknak derékban meghajlított törzzsel, derékszögben kellett róniok az udvar kockás kövezetét. Mocsári őrmester elvtárs — a váci fegyintézet elkülönített osztályának szolgalelkű pribékje — ha valaki felnézett rákiabált „a földet nézze, ne az eget". Ha másodszor rászólt valakire az délután már a Doberdóban készülhetett a halálra. Néha az udvarra néző emeleti folyosóablakok mögött aranyparolis ÁVO-s tisztek és civilek csoportja jelent meg és röhögve nézték a sétát, amit Dante is megírhatott volna a legmélyebb pokolról. Ha előkelő vendégek jelentek meg — Mocsári díszmenetet parancsolt és a sze-

rencsétleneknek a földdel párhuzamos magasságra emelt lábakkal kellett masírozni. Ilyen díszlépést vágattak ki a majd hetven éves Tasnády Nagy Andrással és a csontbörre lesoványodott, szinte kísértetként ható Baranyai Jusztinnal — a budapesti egyetem tudós bencés professzorával, akinek nem sokkal a börtönöket kinyitó októberi forradalom előtt elborult elméje.

De az ötletek kifogyhatatlanok voltak. 1950 őszén rájöttek, hogy a foglyok utolsó menedéke — a végtelen magasságban kéklő égbolt. Tehát bádogellenzővel láttak el minden ablakot, hogy elvegyék az utolsó vigasztalást is. Erről az esetről írta a váci fegyház lakója, Tollas Tibor az azóta világhírre jutott versét:

— Bebádogoztak minden ablakot...

Az életből csak annyi fény maradt,
Csillagos ég, tenyérnyi napsugár.
Ezt vártuk nap-nap, homályos falak,
Üregéből esténként, délután.
S elvették ezt is, a tenyérnyi napot,
Bebádogoztak minden ablakot.

Tapintanánk a bársonyos eget,
Ujjunk hegyéből kiserken a vér.
Mint koporsóba be vagyunk szegezve,
Csak daróc szűr, vagy poloska ha ér.
Símogatnánk a sugaras napot,
S bebádogoztak minden ablakot.

A rádiók csak üvöltsék rekedten,
A szabadságot, s az ember jogát,
Itt érzi csak befalazott testem
A milliókkal Moszkva ostorát.
S Váctól Pekingig zúgják a rabok:
— Ha nem vigyáztok, az egész világon
Bebádogoznak minden ablakot!

„NO HÓMAN, MÉG NEM DÖGLÖTT MEG?"

Vác ebben az időben a megkülönböztetett politikai foglyok megsemmisítő tábora volt. Ide hozták Himlerék háborús főbűnöseit, a demokrácia-ellenes kémeket, hazaárulókat és mindenkit, akit nem végeztek ki, de akiknek el kellett pusztulniok. Lehota — ez a minden emberi érzésből kivetkőzött vadállat — ezt nem is titkolta. Hányszor, de hányszor mondta séta közben vagy a fogháztemplomból alakított embertelen fonóműhelyben, hogy Vácról csak egy út vezet kifelé — a temetőbe. A napi élemiszerkalória nem érte el a nyolcszázat s ha az osztályok számára kiutalt élelemből — ami leginkább szárazborsó, répaleves volt — valami megmaradt, azt tilos volt kiosztani. Azt Lehota elvtárs disznóinak vitték. Hasonló volt az egészségügyi gondoskodás is. A főorvosi tisztet egy dr. Halász nevű volt munkaszolgálatos orvos látta el. Ha valaki orvosi vizsgálatra föliratkozott, első kérdése nem az volt, hogy mi a baja, fájdalma, hanem hogy milyen népbírósági paragrafus alapján ítélték el. Orvosság helyett gyakran összepofozták vagy összerugdálták, mint szimulánst. Ha pár nap mulva meghalt — ez csak jó pont volt úgy dr. Halász, mint Lehota számára. Így végeztek a kilincvennégyesztendős magyar egyetemi tanárral, a nemzetközileg is elismert tudós professzorral, dr. Méhely Lajossal. Zárkájában halt meg dr. Tóth László a katolikus sajtó egyik ismert alakja. Egy őszi vasárnap délután agyszélhüdést kapott s mikor két nap mulva át akarták vinni a kórházba, akkor már nem volt szüksége orvosi kezelésre. A gorilla kinézésű Bellák-borbély papírzsákba burkolva vitte ki a temetőbe. Hóman Bálint a magyar történelemtudomány egyik legnagyobb alakja, akinek a Magyar Nemzet története című munkája fordulópontot jelentett a magyar történelemírásban, ugyancsak a váci rabtemetőbe került. A hatkötetes történelmi munka társszerzője Szekfű Gyula ugyanakkor Rákosi Mátyás jóvoltából Magyarország moszkvai követe volt. Neki bizonyára tudnia kellett, hogy milyen sorsra jutott a Hóman-Szekfű című történelmi munka társszerzője. S hogy érdekében semmit sem tett — ezzel a kérdéssel majd bizonyára számot vet, ha valahol az Örökkévalóságban találkozik Hóman Bálinttal. A hatalmas termetű Hóman, a Magyar Nemzeti Muzeum igazgatója, volt kultuszminiszter — akit ugyancsak Himler Mártonék adtak ki — 1951 végén már csak mint szánalmas emberi roncs gubbasztott mindössze egy szalmazsákkal berendezett zárkájában. Mert mint írástudóra, őreá külön vigyáztak. Mindvégig magánzárkában volt. Hetenként kétszer fel kellett súrolnia nemcsak zárkáját, de a

szigorított fogház harminc méter hosszú tölgyfával burkolt folyosóját is. A trepnit. Ilyenkor mindig számos látogatója volt. A valamikor 130 kilós test már mindössze hetven kilót nyomott. Egy nap már nem tudta felsúrolni a trepnit, mert összeesett. Átvitték a kórházba s Halász főorvos úr harmadik vizitje alkalmával amúgy orvosi módra megkérdezte tőle:

— No Hóman, még mindig nem döglött meg?

A negyedik napon aztán megnyugodhatott ez a főorvosi vadállat. Hóman Bálint meghalt. — Hasonló sors érte Rácz Jenőt, a magyar vezérkar volt főnökét és volt honvédelmi minisztert. Súlyos gyomorfekélye ellenére sem kapott diétás kosztot. De ugyanakkor a szomszédos zárkában lévő két valutasíber bocher fiatalembernek Lehota őrnagy úr — valószínűleg Garasin beleegyezésével — kóserkosztot engedélyezett, amit az egyik váci kóser vendéglőből hoztak be nekik. Itt halt meg az 1919-es kommunizmus utáni magyar politikai élet egyik főszereplője és volt magyar miniszterelnök, Friedrich István is. Felesége — aki valamiképpen megtudta ura betegségét — külföldről kapott gyógyszert küldött be férje számára. De a gyógyszert Halász főorvosék ellopták. Külön fejezetet lehetne írni a váci fegyház tüdőbeteg osztályáról. Annakidején az igazságügyminisztérium Dunára néző hatalmas tüdőbeteg pavillont épített a kórház mellé, mert köztudomású volt, hogy Vácon a gyöngébbszervezetűek rövid időn belül tüdőbajosak lesznek. Lehota nem engedte meg, hogy az ide beutaltak a terraszon pihenjenek. Beszögeztette az ajtókat és az ablakokat — bebádogoztatta. A tüdőbeteg osztályon fejezte be életét a magyar közgazdasági élet ugyancsak európai hírű munkása dr. Ereky Károly is. Tasnády Nagy András is itt szerzett betegségében halt meg a Mosonyi-utcai rabkórházban. De rövid a hely, hogy felsoroljuk mindazokat, akik nem bírták ki a váci poklot és akiknek teste ma ott porladozik a váci fegyház Dunára néző szomorú temetőjében.

ÖTSZÁZ BOTÜTÉS

A fordulat éve után a váci fegyházhoz hasonló viszonyokat teremtett meg a budapesti Gyüjtőfogházban Bánkúti elvtárs is, aki előzőleg Rákosi Mátyás személyes testőre volt. Úgy is nézett ki, mint egy Rákosi-testőr. Alacsony, görbehátú, sunyi tekintetű, lelkiismeret

nélküli, mindenre kész gangszter. Civil ruhában járt s mint testet öltött lelkiismeretlenség suhant végig a börtönfolyosókon s minden zárkába belesett. Jaj volt annak,akinek kinyittatta az ajtaját. A marxizmus végrehajtó hatalmának képzelte magát s még legszűkebb munkatársaival is a marxista dialektika alapján beszélt. Műveletlen volt, mint egy fatuskó s így ő képviselte azt a djilasi réteget, amely pár kommunista frázis betanulása után a műveletlenség és az igazi modern barbárság szószólója lett. Tudatlanságát kegyetlenséggel pótolta. Amikor megkezdte hivatalát, természetesen ő is átcsoportosított. Külön részlegekbe osztotta a tiszteket, a papokat, az intellektuelleket és a munkásokat. Üzemeket létesített, amely üzemeket a börtönzsargon „Kis-Szibériának" nevezett. Valóban nem is üzemekhez, hanem a legsötétebb cárizmus alatt működő ólombányákhoz hasonlították. Ha valaki nem teljesítette az embertelen normát, kéthónapi sötétzárka és minden második nap kurtavas volt a büntetése. Lehotához hasonlóan ő is szeretett a temetővel példálózgatni, hiszen a szomszédban, közvetlenül a fal mögött ott volt a rákoskeresztúri temető és annak egyik szögletében a Gyüjtőfogház állandóan növekvő rabparcellája.

A börtönben azonban nemcsak fájdalmak, de versek is születtek, mint a szenvedés gyöngyei. Ebben az időben írta a kétszer halálraítélt, majd életfogytiglani kényszermunkára kegyelmezett Dövényi Nagy Lajos, — akinek bűne a „Tarnopolból indult el" és a „Kaganovicsok" című regényei voltak — kis versét a falakon túli temetőről.

Dús fák, mögöttük messzeség,
darabka kéklő nyári ég.
Alant márványok és tarka kő
keresztek bús glédája nő.
Ezt látom künn a rács előtt
a szabadságból: temetőt.
Még sem horgaszt fel lázadón:
Én az életről álmodom...

Bánkúti és Kovács százados úr — Mindszenty hercegprímás gonoszul kegyetlen őrzője — bőven gondoskodtak arról, hogy a temetői keresztek bús glédája legalább jelképesen szaporodjon, hiszen az elhantoltak nem kaptak keresztet, csak számmal ellátott szürke fa cöveket. Ide temették el az életerős tiszta gondolkodású s mindössze tízévre elítélt Szögi Gézát, akit 1952-ben, negyvenfokos lázzal, bilincsbe verve, nyílt teherautón hoztak Vácról éjszaka a Gyüjtőfogházba. Tüdőgyulladást kapott és meghalt. Nem messze tőle pi-

hent az újkori magyar agrármozgalmak egyik legtisztább és legbecsületesebb harcosa, Matolcsy Mátyás. Az ő haláláról a kórház egyik házimunkása az alábbiakban emlékezik meg:

„Matolcsy Mátyás tudomásom szerint a börtönben szívbajt kapott. Angina pectorist. Még a váci magánzárkában kezdődött ez a betegsége. A kezelésre nem volt mód. Amennyire lehetett, Kémery Dezső fogolyorvos, volt egyetemi magántanár, a hiányos gyógyszerellátás mellett is igyekezett Matolcsyt megmenteni. Később mikor a Gyüjtőbe kerültünk, Matolcsy az úgynevezett „Kisszállóba" jutott, ahol mint mérnök dolgozott. Itt azonban még rosszabb volt a helyzete, mert az ugyancsak letartóztatott Aczél György (aki később a forradalom után kultuszminiszterhelyettes lett) volt rendőralezredes, börtönbeli házimunkás, az ő megfigyelésével volt megbízva. Az ő jelentése alapján nem kaphatott Matolcsy kezelést és gyógyszert beteg szívére. A Gyüjtőfogház főorvosa akkor Benedek Imre ÁVO-s orvos volt, akit a rabok Mengelének neveztek. Benedek Imre a leghatározottabban megtiltotta az egészségügyi őrmesternek, hogy Matolcsynak gyógyszert adjon. Matolcsy Mátyásnak már erősen dagadt a bokája. Szegény azt gondolta, ha fáslizza, meg tudja akadályozni a baj terjedését. 1953 nyarán, egy délelőtt hirtelen rosszul lett és be kellett szállítani a kórházba. Előzőleg jelentettük Benedeknek, aki jelentésünkre, mint jóságos emberbarát, azonnal elrendelte, hogy hordágyon hozzuk át az eszméletlen Matolcsyt. Megparancsolta azonnali megfürdetését s azután Benedek nem mint orvos, hanem mint nyomozó állott Matolcsy ágya mellett. Azt kérdezte tőle, hogy van-e még abból az arnyból, amit a zsidóktól ellopott. Matolcsy érthetetlen dolgokat válaszolt, teljesen félrebeszélt. Benedek a kihallgatás végén intézkedett, hogy Matolcsyt magánzárkába helyezzék el, hova társul egy közönséges rablógyilkost — de az ÁVO leghűségesebb besúgóját — tették be. Rátkai Mártonnak hívták az illetőt, aki szigorú parancsot kapott Benedektől, hogy próbáljon beszélgetni a haldokló Matolcsyval. Még aznap délután Benedek ÁVO-s százados főorvos megjelent Matolcsy zárkájában Buri József egészségügyi ÁVO-s őrmesterrel és egy száz köbcentiméteres üvegfiolával. Az üvegben közönséges sóoldat volt. Az oldatot belenyomta a beteg Matolcsyba, aki rövidesen meg is halt. Itt említem meg, hogy többízben előfordult, hogy Benedek a magánzárkában levő betegekhez injekciós-tűvel és sóoldattal ment be. Ezek a szerencsétlenek szintén megkapták a Benedek-injekciót s két óra múlva már szállítottuk is őket a hullakamrába. Számos ilyen eset fordult elő, amit egy-két jobbérzésű őr kifogásolt, de szigorúan leintették őket és közölték velük, hogy ez (már mint a kórház) nem kórház, hanem vesztőhely.

Ugyanitt végzett Benedek a MAORT eladási osztályának volt zsidószármazású igazgatójával is. Úgy tudom az illetőnek a leánya valahol Amerikában él. Az illető bár zsidó volt, Benedek mégis kivégezte..."

Bánkúti börtönigazgató elvtárs minden szigorúsága és kegyetlenkedése ellenére is csak két évig pusztíthatta és gyötörhette az embereket. Elfelejtette, hogy Magyarország nincs Oroszországban s még a kommunista Magyarországon sem lehet olyan dolgokat csinálni, amiket ő csinált. Különösen akkor nem, ha az ilyen cselekedetek nyilvánosságra kerülnek. Sztalin halála után némi enyhülés állott be s a néphangulat lecsendesítése végett szükség volt legalábbis látszólag megbüntetni azokat, akik olyan ügyetlenek voltak hogy tetteiket nem tudták titokban tartani. A Berija-ügy moszkvai likvidálása után ezért kellett letartóztatni még a kommunista kormánynak is Himler Márton budapesti szövetségesét Péter Gábort és ugyancsak egy ilyen dolog miatt kellett meneszteni a Gyüjtőfogház éléről Bánkúti elvtársat is. A Bánkúti bukását okozó ügy — amelyről egyébként egész Budapest tudott — a következő:

1952 december 19-én történt.

A világpolitika a szovjet sikerek jegyében hullámzott s ennek egy végső kis hulláma a budapesti Gyüjtőfogházba is elért. Ez volt a terror és a megfélemlítés esztendeje. Rákosi Mátyás miniszterelnök meghirdette a proletárdiktatúrát és könyörtelen leszámolást ígért mindenkinek, aki nem áll be a kommunista demokrácia igájába. Nem sokkal ezután mindenkit figyelmeztetett Bánkúti is a Gyüjtőfogházban, hogy ezentúl vasfegyelemnek kell lennie, mert a legkisebb hibáért is testi fenyítés jár. Aztán elmosolyodott és hozzátette: „A testi fenyítés olyan kemény lesz, mint a proletárok ökle. A szomszédban itt a temető — és kezével a hatméter magas fal mögött húzódó temető felé mutatott — s mi nem csinálunk lelkiismereti kérdést abból, ha valaki a testi fenyítések hatása alatt odakerül. Még nem is kell fizetnünk érte, mert ingyen parcellánk van." Aztán még egyebeket is mondott és a háromezerfőnyi meggyötört testű rab fejét lehajtva vonult vissza a poloskák és a szalmazsákok birodalmába. Mindenki érezte, hogy nagyon kell vigyáznia, nehogy elpusztuljon. Azután elmult a nyár, lehullottak a temető fáinak levelei és megérkezett a december. Nem hozott havat, csak esőt, esőt és esőt, amelynek minden cseppje úgy hullott a rabokra, mint az örökké tartó szenvedés fájának egy-egy levele.

1952 december 19-et írtak a naptárban. Tizenegy óra felé hirtelen leállították az udvaron folyó munkákat, bezárták az üzemeket, a zárkákat és mindenki tudta, hogy valami különös dolog történik.

Rövid félóra mulva minden harmadik zárkából kivezették az embereket, felsorakoztatták őket és a péküzem folyosójára kísérték, ahol már több rab állt. Valamennyien fal felé fordulva. Pár pillanatig a halálraítéltek csendje ülte meg a hosszú folyosót, de máris csattant a parancs: hátra arc. A helyiség közepén ott állt Bánkúti, nyolc gumibotos fegyőr és a híres kommunista „vöröskeresztes" ápolónő társaságában.

— Most idefigyeljenek — szólt Bánkúti — egy rabtársuk ma délelőtt meg akart szökni, de észrevettük s most elveszi azt a büntetést, amit a proletárdiktatúra helybeli megbizottja — itt meghajtotta magát és kezével magára mutatott — reá kimért. A büntetés ötszáz gummibotütés, amelyet a következő két hónapban ugyanezen a napon megismétlünk. Ezenkívül csökkentett koszt és féléven át nehéz rabbilincs. Most pedig — fordult a kíséretében lévő gummibotos ÁVO-s pribékek felé — elvtársak vezessék elő a bűnöst.

Pár pillanat mulva a hat tagbaszakadt gummibotos ÁVO-s kíséretében megjelent a bűnös. Fiatal húszesztendős parasztgyerek volt. Nagy fekete szemei rémülten meredtek az intézetvezetőre, aki felszólította; mondja el mit akart csinálni. A fiú ezután — gummibotokkal reákényszerített önkritika hatása alatt elmondotta, hogy az asztalos üzem előtt álló teherautóban Jugoszláviába akart szökni. Az intézetvezetőnek nevezett pribék felszólította az önként jelentkező őrmestereket, hogy hajtsák végre a büntetést. Berkes őrmester vezetésével négyen nekiestek a húszéves gyereknek és számolatlanul zuhogtak a gummibot ütések. A szerencsétlen fiú bőre az első öt percben lilára, majd pirosra vált, azután a hátán végigrepedt a bőr és a feketébe játszó piros vér ráfröccsent az ÁVO-sok arcára. Az ötpercig tartó első menet után a fiú elvágódott a kőpadlón, mire az ÁVO-s vöröskeresztes nővér a kezében tartott csajkát megmerítette a vödör vízben és annak tartalmát a fiú fejére öntötte.Az kinyitotta szemét, mire felrángatták és tovább zuhogtak az ütések. A négy pribéket újabb négy pribék váltotta fel, de ekkor már nem lehetett embernek nevezni az áldozatot, mert a többszáz ütéstől egyetlen húscafattá változott az egész teste. A vöröskeresztes gondolatot meggyalázó „vöröskeresztes nővér" nyolcszor locsolta fel. Kilencedszer már nem sikerült. Alig lélekzett s többé nem tért magához. Bánkúti százados elvtárs a tanúként odahívott katolikus papok csoportjához fordult.

— Van valaki a tisztelendő urak közül, aki sajnálja ezt a gazembert? — kérdezte gúnnyal a hangjában.

De azok nem válaszoltak, fejüket lehajtva a haldoklók imáját mormolták, hiszen ők is emberek voltak és éppen úgy reszkettek,

mint a többiek. A rémület csöndje fekete madárként terjesztette ki szárnyait azok fölé, akik jelen voltak ezen a huszadikszázadbeli autodafen. A véres húscafatra ráverték a lábbilincseket és kezénél lábánál fogva visszacipelték zárkájába. Mindenki tudta és érezte, hogy ami ott történt, az holnap akármelyikükkel megtörténhet, hiszen a kíméletlenség és a gonoszság az Ázsiából hozott politikai rendszerrel együtt a magyar törvényhozásba is bevonult .

De az agyonvert húszéves fiú még sem teljesítette Bánkúti százados elvtárs további parancsát, mert nem volt hajlandó megjelenni a következő hónapok 19. napján a büntetés mégegyszeri elszenvedésére. A fiatal parasztgyerek kijátszotta a börtön vasfegyelmét — mert még azon az éjszakán meghalt.

A hír pár napon belül szétfutott a városban, mire egy bizottság szállt ki, amely lefolytatta a nyomozást s Bánkúti elvtársat baloldali elhajlás miatt vád alá helyezték és egyévi börtönbüntetésre ítélték. De az ügynek nem lett semmi különösebb folytatása, hiszen a népidemokratikus Magyarországon százával, ezrével fordultak elő ilyen esetek.

A fiatal parasztgyerek tragédiája — csak egy a sok közül...

CONFESSIÓ

Az évek lassan peregtek. Sokan meghaltak, sokan örök betegséget kaptak. Minden új kommunista igazságügyminiszter újabb rendeletet hozott. — Az új főnökök a teljesen tehetetlen börtönlakók lesoványodott, agyongyötört testén akarták kipróbálni karmaik élességét. És az ostor mindig a börtöntársadalom volt katonatisztjein, életben maradt háborús bűnösein és a nagy számban elítélt katolikus papokon csattant leginkább. Mint előbb már megírtuk a szentéletű Baranyai Jusztinnak a szenvedések következtében elborult elméje, de legtöbbjük csodálatos hősiességgel bírta a szenvedéseket. Mint követendő példa járt a foglyok előtt a volt magyar nemzeti hadsereg nagynevű tábori püspöke, a ferences Zadravecz István, akit ugyancsak mint háborús főbűnöst ítéltek el. Kemény egyéniségét nem törték meg a börtön szenvedései, pedig rabtartói mindent elkövettek, hogy a testi bántalmazások segítségével szellemileg is megalázzák. De Zadravecz, kolduló ferencesből lett tábori püspök egy

Savonarolára emlékeztető lelki erővel gyűrte maga alá a keserves éveket. Egyidőben papírfoszlányokra leírva keringett a foglyok között ennek a nagylelkű embernek a népbíróság előtt elmondott beszéde. Sokan megtanulták és sokak, ha gyöngének érezték magukat a zárka magányában, titokban, óvatosan — nehogy a Júdás-lyukon keresztül észrevegyék — olvasták fel ezeket a nagyszerű sorokat, hogy erőt merítsenek azokból. Mit is mondott annakidején páter Zadravecz...

„... Rajtam nem lát pirosgombos, lilasallangos cifra ruhát az ügyész úr. Az én ruházatom a franciskánus csuha. Ebben mondtam negyvenéves igehírdető missziόm alatt beszédeimet, ebben vígasztaltam a magyar népet, töröltem könnyeit, enyhítettem fáradalmait. Ez a terem nem fogadhatná be a könnyeket, sóhajokat, amelyek a magyar nép fájdalmával jöttek hozzám segítséget kérni. Én nemcsak beöltöztem a mezítlábas apostolok ruhájába, hanem éltem és élem is az Egyház életét, amelynek neve, vita communis, vagyis kommunizmus. Mi tehát a kommunizmus? Az egyén teljes kiürítése — Christus exinavit cometipsum — lemondás mindenről, hogy mindent a köz, az emberiség javára feláldozhassunk.

Én ezt tettem. Lemondtam a világról, a családi életről, a vagyonszerzésről, sőt önmagamról is, hogy átadjam magamat Egyházamnak, amely mindezekkel rendelkezik a köz, a magyar demokrácia — vagyis a magyar nyomor javára. Nekem ne farízeuskodjanak a kommunizmusról azok, akik ennek éppen az ellenkezőjét teszik és élik. Akik kirabolják a tömeget inflációval, akik a munkások és robotosok verítékét, könnyeit arannyá dagasztják és ezzel megtömik zsebeiket s mindezek tetejébe még az Istent is kilopják tömegáldozataik szerencsétlen lelkéből, szomorú életéből.

Továbbá ügyész úr, a felhánytorgatott és gúny tárgyává tett püspöki aranykereszt. Tessék idenézni. Ez itt az én nyakamon ez nem aranylánc. Igaz volt aranyláncom is, de elvették. Volt gyűrűm is, azt is elvették. Nem baj, ha a mostanit is elakarják venni, vegyék el, majd madzagon fakeresztet akasztok a nyakamba és úgy járom tovább a magyar utakat. De ettől a fakereszttől féljenek jobban, mint az arnykereszttől, mert Krisztus valójában fán, a keresztfán váltotta meg a világot...

Néhány perc mulva az ügyem felett kettérepedő pálca reccsenése nem ítélet lesz, hanem confessió. A népbíróság nem ítélkezhet az én világnézetem felett. Ezek felett már ítélt az Isten és Jézus, amikor engem felkent és missziónáriusnak küldött ehhez a néphez. Erre az ítéletre milliók és milliók figyelnek, akik jól tudják, hogy ebben az országban börtönről-börtönre hurcolnak egy püspököt és pedig nem egyéni vagy személyi bűneiért, hanem csak azért, mert mindig az evangélium parancsai szerint prédikált..."

Zadravecz püspök szavai nem gyakoroltak különösebb hatást a népbíróság tagjaira. A puritán életű, áldozatos magyar püspököt 10 évi börtönre ítélték... Előfutára lett a magyar katolikus Egyház legfőbb pásztorának, Mindszenty Józsefnek, aki nemsokkal Zadravecz elítélése után szintén a Gyüjtőfogház embermalmába került.

EGY MÁSIK CONFESSIÓ

Zadravecz a ferences barát s a magyar Nemzeti Hadsereg volt püspöke beszédében a lelkek megbékélését, a szeretetet a krisztusi Evangéliumot hirdette, úgy ahogy azt tette egész életében. Ráfogták, hogy antiszemita, pedig nem volt az. Ráfogták azt is, hogy izgatott a háborúra, pedig nem tett mást, mint a reménytelenség perceiben is reményt öntött a hozzáforduló katonák lelkébe. De nem is tehetett mást, mert magyar volt és krisztusi szellemben nevelkedett katolikus püspök volt, aki nemcsak hirdette, de gyakorolta is Krisztus szocializmusát. Beszéde egyik nem közölt részében megbocsájtott mindenkinek, aki ellene vétett.

A nagy kivégzések után tizenkét esztendő telt el, s ha az áldozatok teste el is porladt a váci és a kőbányai temetőkben, emlékük tovább él. Tizenkét év nagy idő s tizenkét év alatt sok mindent nemcsak szabad, hanem el is kell felejtenünk, hogy a gyűlölet és az áskálódások helyett a szeretet szavával építsünk új életet. Ezt hirdette Zadravecz páter, Mindszenty József hercegprímás, Ordas Lajos evangélikus és Ravasz László református püspök is, mert az ébrentartott gyűlöletből csak újabb gyűlölet fakadhat.

És most a magyar püspökök beszéde mellett szorítsunk helyet Schönfeld Lázár magyarországi származású new yorki főrabbi beszédének is és aztán hasonlítsuk össze a két beszédet. Az Amerikában élő főrabbi 1958 szeptemberében a zsidóvallási újév napján szózatot intézett az amerikai magyar zsidósághoz. Ilyen alkalmakkor a nyájak pásztorai a szeretetről és a megbékélésről kell, hogy beszél-

jenek. Az Írás szerint zsidó újév napján minden hithű zsidónak bocsánatot kell kérnie azoktól, akiket megbántott és el kell felejteniök az őket ért bántódásokat is. Schönfeld Lázár főrabbi a zsidó vallási újév napján megjelent köriratában többek között így értelmezte az Írást:

„Nehéz időket élünk. Mindent elpusztító atomháború fenyegeti az emberiséget. Romlottlelkű emberek gonoszsága feneketlen. A gyűlölet piszkos hullámai elnyeléssel fenyegetnek.

Hogy csak a mi szűk körünkről beszéljünk: magyar náci betyárok garázdálkodnak a magyarok szűk keretein belül!

Az illetékes hatóságok félrevezetésével belopództak a szabadság, a demokrácia áldott országába, Amerikába és itt folytatják gyűlöletet szító, rablógyilkos szellemű fasiszta munkájukat!

Csúffá teszik a magyar nevet!

Hisz egyebet sem tudnak ezek a fickók, mint csaholni a zsidókra, miként kóbor kutyák a járó-kelő emberekre!

Keresztény templomokban misét rendeznek a legaljasabb nemzetárulóknak a náci németek szolgalelkű kiszolgálóinak, hatszázezer magyar zsidó meggyilkolójának..."

Nem Himler Márton írta a végtelen gyűlöletnek ezeket a szavait, hanem a Magyarországról elszármazott zsidóság főpásztora.

Ha valaki sikerrel öntözgeti az antiszemitizmus sárga virágait, akkor azt Himler Mártonon túl csak a new yorki főrabbi cselekszi eredményesebben.

AHONNAN CSAK MEGDÖGÖLVE LEHET KIMENNI

Tizenkét hosszú év pergett le az idő homokóráján, 1945 tavaszától 1956 véres októberéig, mikor a magyar szabadságharc fiataljainak véráldozata megnyitotta a börtönök kapuit és végre kiszabadultak azok, akik életben maradtak Himler Márton áldozatai közül. A kommunista igazságszolgáltatás nemcsak azokat végezte ki, akiket átadott a hóhérnak, hanem azokat is, akiket csak börtönbüntetésre ítéltek. Csak a nagyon erős és szívós természetű foglyok vészelték át a Gyüjtőfogház, Vác és Mária-Nosztra embertelen poklait. És akik kiszabadultak párnapi reménykedés után vagy visszakerültek a börtönökbe vagy az emigráció szomorú útját választották.

A Nyugaton élők közül sokan talán azt mondják, hogy túlzás így írni a börtönökről, az ottani állapotokról, hiszen Rákosi Mátyás és Vas-Weinberger Zoltán is több mint 10 évet töltöttek a Horthy-rendszer börtöneiben és mégis szellemi képességük teljében, egészségesen hagyták el azt. Ez így is van. De a régi Magyarország börtöneiben minden szigorúságuk ellenére is európai állapotok uralkodtak, ahol a foglyoknak nemcsak kötelességeik, hanem — jogaik is voltak. Rákosi Mátyás — amint azt Vas Zoltán emlékirataiban megírja, negyedévenként küldte jelentéseit, panaszait és kívánalmait az igazságügyminisztereknek. Panaszait kivizsgálták és amennyiben jogosak voltak, orvosolták azokat. Ugyancsak Vas Zoltán könyvében olvashatjuk, hogy Rákosi Mátyás a váci börtönből feljelentette az akkori váci polgármestert. Az ügyet kivizsgálták és a polgármesternek távoznia kellett. A Horthy-rendszer alatt letartóztatásban lévő nevesebb kommunistákat minden három hónapban meglátogathatta a Nemzetközi Emberi Jogokat Védő Liga egyik albizottsága. Följegyezték kívánságaikat és ezeknek a kívánságoknak a teljesítését az igazságügyminiszter mindig engedélyezte. Angol, francia és német folyóiratokat kaptak, szóval mindent, amit akartak és semmi akadálya nem volt annak, hogy könyveket, emlékiratokat írjanak. Bár Rákosi makk-egészséges volt, hosszú fogsága alatt mindig külön ellátásban részesült és soha semmiféle fizikai bántódás nem érte, hiszen abban a sokat szidott régi időben a politikai foglyok — még ha kommunisták voltak is — semmiféle különösebb fegyelmi büntetés alá nem estek.

A Magyar Kommunista Párt 1948-ban megtartott kongresszusán a budapesti parlamentépület külügyi delegátiójának helyiségeiben rendezték meg a „Kommunisták a börtönben" című kiállítást. A Kommunista Párt statisztikusai összeállították az adatokat és hatalmas plakátokon hirdették, hogy a Horthy-rendszer huszonöt éve alatt 128 év szabadságvesztés büntetést osztott ki a magyar „osztálybíróság" a kommunistáknak. A kiállítással egyidőben a Gyüjtőfogház B-csillagának földszinti folyosóján több mint száz halálraítélt várta kivégzése pillanatát, a szomszéd folyosón pedig pár zárkában pillanatok alatt több, mint ötszáz évnyi büntetést lehetett összeszámolni. Az összes év azonban évtizezreket tett ki.

1948 után a magyarországi politikai börtönökben megszüntették a foglyok minden jogát annyira, hogy még nevüket is elvették. Mindenki számot kapott és megszűnt embernek lenni. A kékparolis ÁVO-s fegyőrök szabad kezet kaptak a foglyok személyét illetően s ha zárkájában agyonvertek valakit, abból senki sem csinált ügyet. A Mindszenty per során fegyházba került Eszterházy Pál herceget

hónapokon keresztül úgyszólván mindennap megpofozták és összeverték. Mert akármilyen nagy volt is a demokratikus érzelem a fegyőrök között, egy herceget megpofozni még sem volt mindennapi eset. Erről lehetett beszélni, sőt kérkedni is vele.

Az 1896-os évben épült Gyüjtőfogházat annakidején hatszáz ember számára tervezték. 1945-től 1956-ig állandóan négy-ötezres létszámban hullámzott az ott sinylődők száma, ami annyit jelentett, hogy a két méter széles és négy méter hosszú magánzárkában állandóan 8—10 embert zsúfoltak össze a legembertelenebb körülmények között. Amíg azelőtt a jogerős letartóztatásban levő rabot csak külön miniszteri engedéllyel lehetett az intézetből kikérni, addig 1948 után a különböző ÁVO-s hatóságok a zárkájukból vitték el azt, akire szükségük volt. Rendszerint kihallgatásra vitték az illetőt, aki később lila és kék foltokkal a testén tért vissza. De sokat hoztak vissza — hulla kocsiban. Egyszerűen agyonverték őket. Nem kellett beszámolniok az illető haláláról, hiszen fasiszta kutya, vagy népellenes bűnöző, vagy a magas munkanorma ellen panaszkodó „osztályidegen munkás" volt. De a rend kedvéért az orvosi hivatást megcsúfoló dr. Halász és dr. Benedek főorvosok minden esetben kiállították a halotti levelet azzal, hogy az illető szívszélhüdésben vagy egyéb polgári betegségben halt meg. Senki nem érezhette magát biztonságban, mert mindenki tudta, hogyha agyonverik akkor ezért egyetlen fűszál sem görbül meg a világon.

A fizikai gyötrelmek mellett nem feledkeztek meg a lelki kínzásokról sem. A nyomozók néha fölkerestek egy-egy nevesebb letartóztatottat és szelíd hangon, ájtatos szemekkel közölték vele, hogy felesége, anyja, apja vagy gyermeke vasúti szerencsétlenség vagy egyéb okok miatt meghalt. Néha esztendők után derült ki, hogy egyetlen szó sem volt igaz ebből a meséből. 1949-ben a kórház egyik orvosa — Ferenczy volt főállamügyész öccse — Ferenczy Friedmann György, az összes politikai foglyoktól vérpróbát vett, mert be akarta bizonyítani, hogy a nacionalista Magyarország politikai vezetői és hívei — vérbajosak. Annyira biztosra vette ezen föltevését, hogy már előzőleg könyvet írt utólagos kísérleteiről „Vérbaj és politika" címmel. Könyvét azonban nem tudta befejezni, mert balul sikerült vérbajkutatási kísérletei után — gyógyszerlopás miatt letartóztatták, elítélték, de büntetése megkezdése előtt orosz elvtársai révén egy lembergi kórházba került.

A népidemokratikus köztársaság börtönei nem börtönök, hanem megsemmisítő telepek voltak. Jól mondotta a váci fogház ÁVO-s igazgatója, Lehota őrnagy elvtárs, — innen csak megdögölve lehet kikerülni...

AMI MÁR NEM ÉRDEKLI A HIMLER MÁRTONOKAT

A Himler Márton által írt könyv — a többi hasonló szerzőktől megjelent írásművekhez hasonlóan — az egész magyar tragédiát a zsidókérdés szemüvegén nézi. A fejezetek között egy néhány helyen a magyar nép szenvedéseiről, sőt humánumáról is beszél, de a lényeg mindig az előző szempont marad. Teljesen függetlenül az ilyen könyvektől, tudjuk és elismerjük, hogy a zsidóság valóban súlyos szenvedéseken és megpróbáltatásokon ment át a hitleri Németország megalakulása óta s nemcsak most, de már akkor is tudtuk, hogy azoknak a dolgoknak nem lett volna szabad megtörténniök, mert minden kiontott vér megbosszulja magát s a kegyetlenkedésekre soha sincs megbocsájtás. De ha a háború vérzivatarjai között bekövetkezett embertelenségekről beszél valaki, akkor nemcsak súlyos hibát, de megbocsájthatatlan bűnt követ el, ha az Európára zúdult szenvedések és gyötrelmek áradatából csak a zsidóság szenvedését emeli ki és csak a zsidó áldozatok sírja fölött hajlandó imádkozni. Himler Mártonék pedig pontosan ezt cselekszik. A többi nem érdekli, sem őt, sem társait. Soha egyetlen könyvben — de még egyetlen sorban sem emlékeztek meg vagy kiabáltak bíró után akkor, ha az áldozatok franciák, németek, japánok vagy magyarok voltak. Ezekről hallgat a huszadik század himleri krónikása. Ez a fájdalom nem az ő fájdalmuk és a legyilkolt tízezrek szenvedése nem az ő szenvedésük — mondják, minek következtében ezeket az ügyeket nem tárják a világ elé, sőt még csak beszélni sem hajlandók róla. Mennyivel őszintébben ír Bardeche francia egyetemi tanár, aki pontos adatokkal bizonyítja, hogy a háború után a francia kommunista maquisok több franciát gyilkoltak meg, mint ahányat a német megszállás alatt ellenálló tevékenységük miatt a németek agyonlőttek. „Mi megbotránkozunk a hitlerista internálótáborokon, de ugyanabban a pillanatban úgy cselekszünk, mintha egyáltalán nem volnának szovjetorosz koncentrációs lágerek. Vajjon volt-e hang a francia nyilvánosságban, amely megemlítette volna Franciorszáig felszabadításának a hátterét? Tiltakozott valaha valaki a genfi konvenció értelmében gazságnak minősíthető eljárás ellen, ahogyan a német hadifoglyokat kezelték? Hol van az a bizonyos örök Franciaország hangja, amely a maga etikai álláspontjával együtt utat mutathat?"

A francia történész az európai egyetemesség alapján írta meg azokat az eseményeket, amelyek Franciaországban történtek akkor, amikor Nürnbergben és Budapesten és — mindenütt Európában — kenetteljeshangú nyilatkozatok útján ítélkeztek a „háborús főbű-

nösökön" túl a legyőzött népek felett is. Vajjon akad-e majd orosz író,aki ugyanolyan őszinteséggel írja meg a huszadik század azon kegyetlenkedéseit és még papírra sem igen vethető embertelenségeit, amelyek a szovjetorosz megszállás alatt történtek Kelet-Poroszországtól egészen a magyar síkságig. Még nem jelent meg öszefogó munka az európai etnográfiát átformáló vandalizmusról, amely a demokráciák hallgatólagos beleegyezésével történt a nürnbergi per védelme alatt. Vajjon akad-e majd az előbb említett francia íróhoz hasonló cseh író, aki túlemelkedve a szláv fajgőgön és a cseh sovinizmuson, megírja majd a német megszállás után lejátszódott prágai eseményeket? Lesz-e majd bátorsága megírnia ennek az írónak, hogy 1945. májusában hogy akasztották föl lábbal a prágai Venczeltéren a német gyermekeket, asszonyokat és férfiakat, hogy öntötték le őket benzinnel olymódon, hogy haláluk minél később következzék be. Megírják-e majd a cseh történészek a szudetanémetek és a felvidéki magyarság sorsát: védtelen asszonyok, férfiak és gyermekek összeterelését és legéppuskázását?

Akad-e majd az idők mélyében egy európai gondolkodású jugoszláv író, aki papírra meri vetni a jugoszláv partizánok által likvidált magyar és német községekben és városokban lezajlott eseményeket, melyek nem a háborúban, hanem a háború után — a nürnbergi per idején — történtek hosszú hónapokon keresztül.

A háború után a himlermártonok támogatásával Európa keleti felén végigszáguldó vörös-szláv vihar úgy meggyöngítette az európai biztonságot, hogy azt talán sohasem lehet többé talpraállítani. Az akkori győztesek elfelejtették, hogy a keletporoszországi német paraszt vagy a felvidéki és a bácskai magyar gazda éppen olyan élő és szenvedő sejtje Európának, akár a londoni dokkmunkás vagy a párisi divatszalon tulajdonosa. Ha cserbenhagyjuk az előbbieket, akkor ennek visszahatását előbb-utóbb megérzi a földrajzi helyzeténél fogva ma még előnyös helyzetben lévő nyugateurópai polgár is.

De a sok millióra tehető európai áldozat tragikus sorsáról eddig még nem írtak könyvet a himlermártonok.

CSAK EGY JEGYZŐKÖNYV

Hol, melyik fóruma a világnak foglalkozott valaha azokkal a megdöbbentő jegyzőkönyvekkel, amelyeket a délmagyarországi vérengzések egy-két életbenmaradt áldozata mondott tollba a klagenfurti laktanya irodájában. Hol volt a Nemzetközi Emberi Jogokat Védő Liga akkor, amikor Tito kommunista partizánjai tízezrével gyilkolták a délvidéki magyarságot és németséget? Hol volt az erkölcsi szellem és hol maradt a humánumra való hivatkozás abban az időben, mikor Nürnberg és Potsdam árnya lebegett Európa felett és amikor tízezrek életénél fontosabb volt a húszesztendős ráczerzsébetek háborús bűnösként való összefogása, mert azt merte írni, hogy katonáink lelkesen harcolnak az oroszok ellen a fronton.

És vajjon hol sárgulnak azok a jegyzőkönyvek, amelyekről ma már beszélni sem szabad, mert veszélyeztetik a nacionál-kommunista Titóval való megbékélést.

A sokszáz hasonló tartalmú jegyzőkönyv közül csak egyet idézünk. De ez a jegyzőkönyv hiteles!

Készült 1952 évi okt. 25-én Klagenfurtban az MHBK irodájában.

J. V. a.

Molnár Lajos, aki 1928 május 10-én született, Péterrévén, Jugoszláviából 1952 október hó 5-én menekült el és a következőket adja elő:

Péterrévén 1944 október hónapban; amint a magyar csapatok harcolva visszavonultak és kiürítették a falut, úgy délelőtt 10 órakor már jöttek be a partizánok. — Ez egy vasárnap volt és másnap hétfőn aztán kezdték összeszedni a magyarokat, nőket és férfiakat egyaránt. Először természetesen a volt magyar uralom alatti rendőröket, így pl. egy Csonta nevű rendőrt — a többi rendőr nevére nem emlékszem— kb. 5—6 rendőrt vittek, akiket biztosan tudok, hogy elvittek. Azután kezdték összeszedni a civil lakosokat. Vermes János sógoromat, gazdálkodó volt, 30 éves volt akkor — a római katolikus papot, Takács Ferencet, Koncsik Jánost — ez egy juhász volt. Körülbelül ami magyarokat így összeszedtek, számszerint kb. 400—500 lehetett. Ezeknek egy részét ismeretlen helyre hurcolták el, amiről nem tudnak még a mai napig sem, amíg a másik részét levitték a Tisza partjára és itt agyonlőtték őket. A Tisza partján kb. 60—70 főt lőttek agyon. A kivégzések mindig éjjel történtek. A hullákat pedig a Tiszaparton volt elhagyott katonai lövészárkokba temették el, de ezt a lakosok, keresve hozzátartozóikat kiásták. El-

szállítani nem tudták és akkor ezt Tito partizánjai észrevették és a Tiszába dobálták.

Előadom továbbá, hogy saját magam is jelen voltam a katolikus papunknak a kivégzésénél, mert ki volt hirdetve és a lakosság fel volt híva, hogy a főtéren fontos rendeleteket fognak felolvasni, kihírdetni és így a lakosságnak kötelező volt ott lenni, megjelenni. Így kerültem én is oda. A katolikus papnak a neve Takács Ferenc volt, falunk lelkésze és egyben a járás országgyűlési képviselője is volt. A papunk kivégzése egy vasárnap délelőtt volt, nagymise után 11 órakor, amikor már a falu lakossága ott összegyült és várta, hogy mi lesz kihírdetve. Ekkor aztán láttam, hogy a katolikus plébánosunkat, esperesünket, papi reverendában, hátrakötött kézzel kísérte vagy 15 partizán. Ekkor a templommal szemben lévő akácfához vezették, odaállították még a szemét be sem kötözték és valami négy vagy öt partizán agyonlőtte. Még egy partizán abból mindig ott van a falunkban, aki szintén kivégző volt, névszerint Vlasztan. Ennek a Vlasztannak a foglalkozása azelőtt valami paraszt gazdálkodó, 40—45 év körüli, kb. 176 cm magas, nős, családos, 4—5 gyermeke van és jelenleg az állatorvossal együtt dolgozik. Jár ki a faluba tyúkokat, sertés és más háziállatokat oltani. Úgyszintén ismerem azt a partizánt is, aki amikor ez esperes urat kivégezték, ő maga a pisztolyát elővette és a fejébe lőtt még kettőt. Ez egy Vitamir nevű szerb, jelenleg Óbecsén a városházán valami tisztviselő. Úgyszintén láttam egy másik kivégzést is, Koncsik János, ezt is nyilvánosan végezték ki a falu főterén agyonlövéssel.

Ezen jegyzőkönyvbe mondott vallomásomra bármikor hajlandó vagyok esküt is tenni, vagyis esküvel is a fenti leírtakat megerősiteni.

Más előadnivalóm valóm nincs a jegyzőkönyv helyesen van felvéve. Jegyzőkönyv felolvasás után aláiratott.

Kmf.

Fesztóry Béle s. sk. Molnár Lajos s. sk.
jegyzőkönyvvezető

✠

Ez csak egy jegyzőkönyv, de száz és száz ilyen jegyzőkönyvet közölhetnénk nemcsak a délmagyarországi, de az erdélyi és a romániai magyarság szenvedéseiről és embertelen haláláról. Külön könyvet töltene meg az Oroszországba deportált vagy a szovjetorosz hadifogságba került magyar katonák és civilek sorsa is.

Magyar sorsok, magyar tragédiák. Férfiak, gyermekek és asszonyok végzete, akik ezrével hevernek jeltelen tömegsírokban itt-ott mindenütt, Erdélyben, a Kárpátok alatt és a Tisza alsó folyásánál.

De az ő sorsuk már nem érdekelte a himlermártonokat...

MI TÖRTÉNT NAGYDOBRONYBAN?

A nürnbergi világlelkiismeret Lidicéről, a Heydrich meggyilkolása miatt németek által lebombázott cseh falu férfiainak sorsáról beszélt. De ki beszélt — pontosan a nürnbergi ítélet kihírdetése előtt Nagydobronyról, a kárpátaljai magyar falu ötezer asszonyának, férfiának sorsáról?

Nagydobrony, ez a színmagyar község, nem akarta tudomásul venni az oroszok által kiadott beszolgáltatási rendeletet. A bolsevisták már előzőleg minden élelmiszerükből kifosztották őket s így nem is tudtak volna mit beszolgáltatni. Erre az MVD orosz zászlóaljai vasgyűrűt vontak a falu köré, az ungvári repülőtérről nehéz bombázók szálltak fel s a falu ötezer főnyi lakosságát gyermekestől, asszonyostól együtt a szó szoros értelmében kiirtották a földszínéről. Ime a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége által felvett eskü alatti jegyzőkönyv:

T. J., aki 1946 végén menekült ki Magyarországról és jelenleg Belgiumban él, előadja a következőket.

1946 nyár végén Nyiregyházán személyesen volt alkalmam beszélni több nagydobronyi menekülttel, akik a község tönkrebombázása közben, illetőleg azután menekültek magyar területre. A községből összesen kilenc személynek sikerült a földön csúszva elmenekülni és átjutni Csonka-Magyarországra.

Egy ludovikát végzett volt pataki diák, aki tisztből lett egyszerű határőr a népidemokratikus hadseregben és tudomásom szerint a kommunista párt tagja volt, elmondotta nekem, hogy szovjetorosz részről, a határközi értekezleten közölték velük: amennyiben a nagydobronyi menekülteket nem kerítik elő, őket hurcolják Szibériába. Elmondotta nekem, hogy csupán egyetlen menekült vesztett rajta. Ez egy dobronyi parasztfiú volt, aki a csapi állomáson cipőkrémmel bekent arccal belopakodott a Záhony felé induló vasúti

szerelvényt vivő mozdony víztartályába az éj leple alatt. A vízből csak a feje volt kint és így érkezett meg a záhonyi határállomásra, amikor kiszállt csurom vizesen a mozdony víztartályából éppen a vasúti szerelvényt kísérő szovjetorosz NKVD-s orra előtt ugrott le a földre s az a géppisztolyát fogta reá. Nyomban bezárta a záhonyi vasútállomás egyik fülkéjébe, rendőrőrizetet adtak mellé s a legközelebbi szerelvénnyel, anélkül, hogy magyar részről kihallgatták volna, visszaszállították. A vasútállomáson szolgálatot teljesítő magyarországi rendőrség egyik tagja, aki a fiút őrizte, elbeszélte, hogy a fiú sírva könyörgött neki, engedje megszökni, mert Nagydobronyból minden életben maradt embert Szibériába visznek, őt pedig agyonlövik Ungvárott, ha visszaadják.

Nagydobrony lángjai az éjszakában egész Nyiregyházáig ellátszottak. A nagydobronyi vérengzést követően két héten át magyar részről látták, hogy a szovjetorosz határőrök vérebekkel cirkáltak sűrített járatban a határon, másrészt lóháton nyargaltak a határőrök őrtoronytól őrtoronyig. A kárpátaljai részen a magyar parasztoknak úgy kellett dolgozniok a földeken, amint az NKVD nekik parancsba adta, háttal mindig Magyarország felé.

A nagydobronyi bombázás után nemcsak emberben, de állatokban is rengeteg volt, ami elpusztult. Az égő istállókból elmenekült, kitört állatok elkóboroltak s szovjet részről még a határon átjött teheneket is visszakövetelték a magyar határőrségtől. A megtalált marhák számával az orosz határőrség nem volt megelégedve. Közölték, hogy ha a tehenek nem kerülnek elő annyi embert visznek el Szibériába, ahány szarvasmarha — szerintük — hiányzik.

A nagydobronyi vérengzés után a Kárpátalján a református papokat mind összeszedték. Így a muzsályi ref, papot, Narcsik Imrét, a fiatal magyar tudóst Szibériába hurcolták. Elvitték Gönczy Pál ref. lelkészt, mondván, hogy a kulák összeesküvést ők szították Kárpátalján. Győry Dezső a neves felvidéki költő szerkesztésében ekkor még megjelent egy magyar ujság Beregszászon. A beregszászi magyar lapnál a vérengzés után Nagydobrony minden előfizetőjét egyik napról a másikra kihúzták a kartotékokból, mert azokat is, akik ott életben maradtak elhurcolták Oroszországba. A nagydobronyi halottakat tömegsírba fektették, felszántották fölöttük a földet és bevetették kölessel. A köles ugyanis gyorsan kihajt és megnő, így igyekeztek eltüntetni az áldozatok tömegsírját.

A Nagydobronyt környező magyar falvakat orosz katonák szállták meg. Azok parancsnoka összedoboltatta a lakosságot s tolmács útján beszédet intézett hozzájuk, hogy a nagydobronyi események intőpélda legyen számukra. A Nagydobronyból megszököttek fejére vérdíjat tűztek ki. A községháza falán plakátok hirdették, hogy minden egyes szökevény nyomravezetője 50.000 rubel pénzjutalmat kap.

Fenti vallomásomra bármikor hajlandó vagyok esküt is tenni.

T. J.

✠

Péter Gábor főhóhér „amerikai" fejvadásztársa talán épp ekkor nyugtatott meg egy vele véletlenül összekerült magyar írót:

— Amíg a bölcs, öreg Rákosi otthon van, addig nem történhetik nagyobb baj.

Hát persze, hogy nem is történt. Hiszen amíg az OSS fejvadász egyetlen központi problémája volt a magyarországi zsidó kérdés, addig a keleti rabszolgavadászok, a demokráciák szövetségesei és a nürnbergi ítélőbírák, a Rudenkok s a többiek Kelet felé deportálták a magyar százezreket.

De ezek a százezrek magyarok voltak s felesleges volt az ő sorsukkal nyugtalanítani a világot.

MÁRTÍR MAGYARORSZÁG

Ha valaki le akarja mérni a magyar tragédia súlyát, nagyságát, annak elég a magyar miniszterelnökök sorsára gondolni.

Gróf Batthyány Lajost, az első felelős magyar miniszterelnököt 1949 október 6-án az osztrák császár profószai lövik fejbe, miután orosz segítséggel legázolták a magyar szabadságharcot.

Gróf Tisza Istvánt, az első világháború vasemberét, aki Európa államférfiai között egyetlen volt, aki saját császár-királyával szemben is ellenezni merte a hadüzenetet, a szovjet-forradalom hírére a Kéri Pál által megszervezett bolsevista katonák lövik agyon 1918 október 31-én.

Károlyi Mihály, a „farkastorkú" szalonforradalmár elszabadítja a bolsevista ördögöt, hogy azután helyét Kun Béla kommunistáinak adja át.

Az utánakövetkező szovjetdiktátor, Kun Bála öl, gyilkol, Krimen, Spanyolországban és végül likvidálják Sztalinék, saját elvtársai.

Friedrich István, aki maga is forradalmár volt és 1919 augusztus 6-án kiverte a Várból a marxista „szakszervezeti kormányt", a kommunisták váci fogházában hal meg.

Gróf Teleki Pál, az „ellenforradalom" második miniszterelnöke 1941 áprilisában golyót röpít agyába, mikor látja, hogy a háromhatalmi egyezmény következtében Magyarország belesodródik a második világháborúba.

Gróf Bethlen István, aki tíz éven át volt a „konszolidáció" miniszterelnöke, Moszkva mellett szovjet deportációban hal meg.

Gömbös Gyula titokzatos betegségben hal meg, éppúgy mint Darányi Kálmán.

Utódját, Imrédy Bélát, akit Teleki Pál előz meg — a kommunisták végzik ki 1946 február 28-án.

Bárdossy Lászlót, aki Telekit követi a miniszterelnöki székben, ugyancsak a kommunista népbíróság löveti agyon 1946 január 17-én.

Kállay Miklós száműzetésben él.

Sztójay Dömét halálra ítélték és kivégezték.

Szöllősy Jenőt halálra ítélték és akasztófán végezték ki.

De tekintsünk tovább azokra is, akiket a magyar nemzet semmiként nem fogad el „mártírjainak".

Dálnoki Miklós Béla, aki 1944 október 15-én átfut az oroszokhoz és a népidemokrácia első miniszterelnöke lesz, legnagyobb valószínűség szerint öngyilkos lett.

Nagy Ferenc, aki híven kiszolgálta a Szovjetuniót, mint aktív miniszterelnök külföldre szökött.

Magyarország két bolsevizálója, Rákosi és Gerő, a szabadságharc elől futnak a Szovjetunió ölelő karjai közé.

Nagy Imre, az 1956-os szabadságharc miniszterlenöke szintén akasztófán végzi életét.

Még megdöbbentőbb, ha a nemzetsorsot az első világháború óta eltelt korszak államfőinek sorsán keresztül mérjük le.

IV. Károly, az utolsó megkoronázott magyar király, a lequetiói száműzetésben hal meg.

Horthy Miklós, Magyarország 25 éven át volt kormányzója a portugáliai Estorilban mint száműzött hal meg.

Utódja, Szálasi Ferenc, az utolsó törvényes magyar államfő, akasztófán fejezi be hősi életét.

És Tildy Zoltán, a „palástos hóhér", a magyar népköztársaság első elnöke és Magyarország elsőszámú sírásója, ma a kommunista börtönök rabja.

Azonban mi lett magának a magyar népnek a sorsa? A névteleneké, a kis embereké, munkásoké, parasztoké, felvidéki vagy délvidéki magyaroké, akiknek legfeljebb annyi bűnük volt, hogy egy szál virágot dobtak a Felvidékre, Erdélybe, Délvidékre bevonuló magyar csapatok lábai elé.

Az OSS-hóhérok nem írnak arról, hogy Márton Áron erdélyi püspök nemcsak Imrédy Bélának, Sztójay Dömének írt keserűhangú levelet, amelyben a zsidó deportáció ellen tiltakozott.

Márton Áron püspök azonban írt más levelet is. Ezt azonban nem közli Himler, mert itt már csupán a magyarság deportációjáról írta ugyanez a Márton Áron püspök. Írta pedig dr. Gróza Péter román kommunista miniszterelnöknek, midőn ugyanolyan tiszteletreméltó bátorsággal védte meg saját magyar népét, mint a németek rendeletére deportált zsidóságot.

Ebből a levélből csupán a fontosabb részleteket ragadjuk ki:

„A román kormány elrendelte a magyarság vezetőinek internálását. A rendelet végrehajtásaképpen a hatósági közegek többezer magyart fogtak össze és hurcoltak emberkínzásszámba menő különböző lágerekbe. Egyéni internáláson kívül az egész magyarságot lakóhelyére internálták egy másik rendelettel, amely úgy intézkedett, hogy a magyarok speciális belügyminiszteri rendelet nélkül nem mehetnek egyik helyiségből a másikba ... A megrémült és védelem nélkül álló magyar lakosságot azzal biztatták, hogy mentesítik a rekvirálásoktól, fiaikat a behívásoktól stb., ha valamelyik román vallásra áttérnek. A csendőr-rendőr-terror mellett külön csapásként jelentkeztek az úgynevezett Maniu-gárdák. Fegyveres bandák portyáztak a falvakban. A magyar lakosságot verték, fosztogatták. Ezek a bandák a harcoló hadsereg nyomában bevonultak Északerdély magyarlakta területeire s ott már nemcsak fosztogattak, hanem gyilkoltak s hajmeresztő kegyetlenségek sorozatát követték el, terror alatt tartva egész vidékek lakosságát. A magyarellenes román támadás legnagyobb sikerét azáltal érte el, hogy a városokról és falvakról Északerdélyben a békés magyar földmívesek, munkások, értelmiségiek ezreit vitte el mint ‚partizánokat' az ómániai és oroszországi táborokba. Ennek a gyűlöletszításnak és a román vérengzésnek nem a román belátás vetett véget, hanem az orosz hadsereg parancsnokságnak az a rendelkezése, amellyel 1944 november elején Északerdély területéről kiparancsolta a román fegyveres alakulatokat és az oda visszatért román közigazgatást."

A földkerekségén nem igen akad világosfejű magyar, aki hisz a „magyar háborús bűnösök" létezésében addig, amíg szabadon járnak a második világháború igazi bűnösei. Lidice nem bűn addig, amíg meg nem torolják Nagydobronyt, Újvidék nem az emberiesség ellen elkövetett vétek, amíg Tito ott ülhet a népek tárgyaló asztal-

lánál és a német KZ is csak annyiban bűn, mint a bur háborúban éhenhalasztott 26,700 KZ-be internált bur asszony és gyermek halála, akiknek emlékműve ma ott áll Pretóriában. A koncentrációs táborokat nem a magyarok és nem a németek találták ki. Ott álltak azok már 1917 óta a dicsőséges Szovjetunió területén. Ott álltak az amerikai AFL adatai szerint 12 millió rabbal, hátuk mögött hatmillió éhenhalasztott ukrán kulákkal, a sztalini tisztogatások tarkónlőtt millióival.

Keresztényi alázattal ismerjük be azt a bűnt, amely a magyar lelkiismeretet — vagy inkább a magyar sorsot — terheli. De addig mégsem hiszünk se Szálasi, se Bárdossy vagy akármelyik magyar „háborús bűnös" bűnében, amíg nem ülnek egy új Nürnbergben a vádlottak padján a katyni gyilkosok, annyi százezer magyar deportáltatói, Benes csehei, akik német egyetemi tanárok eleven testéből gyujtottak fáklyát a világ legnagyobb demokratájának tiszteletére. Nem hiszünk semmiféle magyar bűnben, amín nem állnak bíróság elé a légiháború bűntettesei, a 12 millió német potsdami kiutasítói, a kollektív bűnösséget hirdető próféták.

Amit látunk, hiszünk és vallunk, az a magyar mártírok közös hitvallása. Aki a nagy világégés után tizenhárom évvel még mindig a gyűlölet tűzcsóváját akarja széthinteni az új, soha nem látott veszély előtt álló még szabad világban — legyen az illető Kruscsov vagy az amerikai OSS magyar osztályának vezetője — az a bolsevizmus úttörője és a népek békéjének ellensége.

Mi úgy érezzük, hogy elérkeztünk ahhoz, az időponthoz, hogy végre kiszabaduljunk a gyűlölet lobogásának forgatagából. A népek és fajták egymásközti megbékélése a bolsevizmus elleni kereszteshadjárat legbiztosabb fegyvere. Magyarország roppant szenvedések árán elérkezett erre a magaslatra. Harmincezer halott élén figyelmeztette a világot az új veszedelemre és az októberi forradalom óriási áldozatával a mártírnemzetek dicskoszorúját érdemelte ki a világtól.

Magárahagyott — árva Magyarország.

BEFEJEZÉS, ILLETVE VÁLASZ A KÉSŐBBI VÁDAKRA

Nemcsak a szerzők, de az egész emigráns magyarság érezte, hogy már régen összefogó munkában kellett volna beszámolnia valakinek a második világháború utáni magyar szenvedésekről. Ezt a kívánalmat még külön aláhúzták azok az ujságcikkek, füzetek és könyvek, amelyek kivétel nélkül a magyarországi zsidóság veszteségeit és fájdalmait tárgyalták s amely írások azt a hamis látszatot keltették az olvasóban, hogy magyar vonatkozásban a második világháború kizárólag zsidó sebeket ütött a Duna-Tisza közén.

Elismerjük, — de egyben hozzátesszük — hogy az európai és a magyar zsidóság veszteségei függetlenül a magyar hatóerőktől a hitleri Németország zsidóellenes intézkedései révén következtek be. A háború utolsó elvadult fázisában mindkét oldalról olyan atrocitások történtek, amelyek szembehelyezkedtek a keresztény kultúra alapgondolatával és ezért a legsúlyosabban elítélendők. De ezen dolgokat — sőt azok legsúlyosabb részét — a magyarság, illetve a magyarság utolsó vezetőinek a számlájára írni olyan bűn és felelőtlenség, amelyek hangoztatói egy vonalra süllyednek a legkegyetlenebb Gestapo és NKDV ügynökökkel. Magyarországon sohasem voltak tömegsírok és kollektív kivégzések. A zsidó deportációk — amint azt előző fejezeteinkben részletesen kifejtettük — a német megszállás után következtek be s a mindenkori magyar kormányok igazolására legyen mondva, azokat nemcsak Horthy Miklós, de Sztójay Döme és Szálasi Ferenc is helytelenítették és tiltakoztak azok végrehajtása ellen. Himler Márton, a new yorki Schönfeld rabbi és a normálisnak már nem is nevezhető Klár Zoltán állandóan hatszázezer magyar zsidó haláláról írnak. Ezt a számot már nem is nevezhetjük túlzásnak, csak legsötétebb hazugságnak. Tény az, hogy az akkori magyar kormányok megkerülésével nem 600,000, de 20,000 zsidót deportáltak Magyarországról. De ehhez a deportációhoz sem a magyarságnak, sem azok vezetőinek semmi köze nem volt, mert az akkori német megszállók saját hatáskörükben hatalmi úton intézték azt. A himleri és schönfeldi vádakkal szemben ismételten megállapítjuk: egyedül Szálasi Ferencnek köszönheti a magyarországi zsidóság, hogy a magyarországi német SS vezetőség nem deportáltatta a Budapesten összezsúfolt háromszázezer főnyi zsidóságot. De a hatszázezres számról regélők elfelejtik, hogy abban az időben a szembenálló felek egyik legfontosabb feladata a belső stratégiai védekezés volt. A hadvezetés realitása megkövetelte — nemcsak német, de angol vonatkozásban is — hogy semlegesítsék azokat a népcso-

portokat, amelyek elég apolotikusan viselkedtek azáltal, hogy nem mérték fel az erőket és ahelyett, hogy passzív türelemmel várták volna a háború végét, nyiltan is az ellenség érdekét szolgálták. A sokszáz példa közül csupán azokat a napokat idézzük, amikor elhangzott Horthy Miklós kormányzó fegyverszüneti felhívása, amely az ország ellenszenvével találkozott. Nem általánosítunk, — tehát azt írjuk — hogy a budapesti zsidóság egy része, bízva a kormányzói felhívás sikerében és a Budapesttől alig pár kilométerre álló oroszok gyors előretörésében, alig pár perccel a szózat elhangzása után utcai tüntetéseket rendezett, sőt a Népszínház-utcában és a Teleki-téren fegyveres támadásba ment át az ott tartózkodó német csapatok és a szovjetellenes háború folytatását kívánó magyar csapategységek ellen. Budapest ebben az időben már frontváros volt s így természetes, hogy a megtámadottak a hadijog alapján vettek elégtételt.

Ha a könyv egyes fejezeteiben kénytelenek vagyunk foglalkozni az abban szereplő egyének zsidó származásával, ezt nem azért teszszük, mintha antiszemiták volnánk, — mert nem vagyunk azok — hanem csupán azért, mert erre kötelez bennünket az a bizonyos másik oldal, amely pontosan számontartja — sőt súlyosbító körülménynek állítja be — a velük nem ugyanazt a nézetet valló férfiak és politikusok származását. Szálasi Ferenc neve mellől soha nem felejtik el odaírni a tényeket egyáltalán nem fedő Szalosian jelzőt. Imrédy Béláról ezer és egyszer megírták és elmondották — sőt külön bűnéül tudták be — egyik dédnagyszülője állítólagos zsidó származását. Állandóan csak úgy írtak: Ruszkay-Ranczenberger, Szöllősy-Naszluhac, Beregffy-Berger — de ugyanakkor antiszemita vádaskodásnak veszik, ha megemlíti valaki, hogy a Magyarországot tönkretevő moszkovita hatosfogat mindegyik tagja zsidó volt, amint egyébként az ugyancsak zsidó származású és így antiszemitizmussal egyáltalán nem vádolható Ignotus Pál is többízben megírt. Az sem a magyarság, illetve nem a magyar krónikások bűne, hogy az ÁVO felső vezérkara úgyszólván kivétel nélkül mind zsidó volt. Nem vehetik rossz néven azt a történelmi tényt sem, hogy az 1919-es magyar köztársaság huszonegy népbiztosa közül tizenheten a zsidóságot képviselték. De hogy a magyarságtól — és így mitőlünk szerzőktől is — mennyire távol áll a brutalitás és módszereiben nem európai antiszemitizmus, azt legjobban bizonyítja, hogy az októberi magyar forradalom miniszterelnökét, a galádul kivégzett Nagy Imrét, az egész magyar nemzet származása ellenére is magyar áldozatként tiszteli. Az októberi forradalomban Nagy Imre származásából senki sem csinált zsidókérdést, mert úgy viselkedett a Moszkvában eltöltött évtizedek után is, ami méltán kiérdemelte a magyar nép megbecsülését.

Tudjuk, hogy a könyvben közölt megdönthetetlen adatok alapján talán agyonhallgatják e könyvet azok, akik ebben az írásban szerepelnek. Lehet, hogy azzal a politikával fogadják ezt is, mint az oxfordi és az edinburghi egyetemek tanárának M. C. Macartneynek a könyvét. Agyonhallgatják. Pedig Macartney nem volt se náci, se kommunista, de még magyar sem s olyan szenvtelen és hűvös tárgyilagossággal — akarva, nem akarva — szolgáltatott igazságot a magyarságnak, amiért az egész magyarság háláját megszolgálta. De lehet az is, hogy a szerzők elleni személyes rágalmazásokon túl újabb nyilas bitang sajtóterméknek, nácikelevénynek, fasiszta rágalomnak kiáltják majd ki a könyvet azért, mert megírta, hogy: így történt, ez az igazság.

És még egyet. A bolsevizmus, illetve a katonai hatalmában megerősödött Szovjet politikai vonalvezetése az egész szabad világot veszélyezteti. Azok a mártírságukban is megrágalmazott magyar politikusok, akiket a himlermártonok modern Patrokloskent még a sírjukban sem engednek pihenni, nem ma, hanem már akkor figyelmeztették a világot erre a veszedelemre, mikor a canterbury érsek a Westminster apátságban megáldotta a huszadik század egyik legnagyobb hóhérának, Sztalinnak küldött kardot. Ezek a magyar politikusok, akiket a meglódult győzelem mámorában kiadtak a szovjetorosz csizmával megerőszakolt Magyarországnak, annakidején nemcsak szűkebb hazájukat, a vérző kis Magyarországot, de azon túl egész Európát, sőt az egész szabad világot védelmezték. Az ő pörükben nemcsak a legyőzött Németországról és az oroszoknak kiszolgáltatott Magyarországról, hanem az európai biztonságról folyt a láthatatlan vita.

A Himler Mártonék által összefogott magyar politikusok pöre már régen túlnőtt a csak magyar kérdésen és európai világproblémává teljesedett. Az ő pörükben az egységes, a kollektív Európáról volt szó, amelynek országaiban — és itt olyan mindegy, hogy milyen országról folyik a vita — tudós koponyák hajoltak a tudomány fölé és Galilein, Descarteson, Newtonon, Leibnitzen, Eötvösön és Lomonosovon keresztül építették fel az európai kultúrát és nevelték az emberiséget a nemzeteken felülálló egyetemes gondolatokra.

A magyar vérbíróságok előtt lefolyt pörök során arról az Európáról volt szó, ahol szellemi síkon nincsenek nagy és kis nemzetek, hanem ahol minden nemzet egyaránt teljesíti kötelességét a nagy

európai gondolat jegyében. A perek kulisszája mögött nem volt szó a nagy Angliáról és a kis Lengyelországról és az Európa keleti részén fekvő még kisebb Magyarországról. Ott Európáról, a szellem Európájáról, a lassan ködbevesző Pax Romana anyagon, téren és időn felülálló európai szellemiségről volt szó.

És Yaltában és Potsdamban az Európára rászabadított himlermártonok segítségével ezt az Európát árulták el azok, akik a háború során meghirdették a félelemnélküli életet, kinyilatkoztatták az Atlanti Charta gyönyörű mondatait, de mikor megnyerték a háborút, akkor cserbenhagyták még az ő biztatásukra háborúba indult első szövetségesüket, Poloniát is. Elárulták és mit sem törődtek a kis balti államokkal, a tiszta demokráciát gyakorló parányi Lettországgal, Litvániával és Észtországgal. Aztán következett a mi kis hazánk — Magyarország.

És lassan kicsúszott a talaj az önálló, erős Európa lába alól.

Ma ott tartunk, hogyha ránézünk az eurázíai térképre, akkor megijedünk, hogy a nagy demokráciák diplomatái és a szolgálatukban álló sunyi kis embertolvajok milyen kicsinnyé zsugorították össze a valamikor a Földközi-tengertől az Uralig terjedő Európát. Az új barbárság, az Európa felé megindult Ázsia határa már ott húzódik Goethe Weimarjánál és Schiller Jénájánál. A keleti végeken pedig, alig harminc kilométerre Bécs alatt, már a szovjet csillaggal díszített magyar lobogót lenget a szél.

A győztes nagyhatalmak pribékjei által kiszolgáltatott magyar államférfiak pörében Európáról — Magyarországról folyt a vita. Arról a Magyarországról, amelyet a potsdami szerződésben háborús bűnösnek minősítettek azért, mert ötvenegy napon keresztül tudott és mert ellenállni az Európa szíve felé nyomuló vörös hadseregnek, amely ha annakidején ellenállás nélkül vonul át Magyarországon, akkor nem Linznél, hanem valahol a Rajna partján találkozik az angolszász haderőkkel. És hogy ez mit jelentett volna, azt Eisenhower és Churchill bizonyára mindenkinél jobban tudják.

Jelenleg arról a Magyarországról van szó, amely a kivégzett magyar mártírok örkségeként tizenkétesztendős szovjet uralom után munkásokat, parasztokat, asszonyokat s gyermekeket küldött harcba az ötágú csillagos tankok ellen abban a reményben, hogy van még európai szolidaritás és a csillagos lobogó hazájában is tisztán lobog a szabadság zászlaja. Hitt a nagy nemzetközi politikusok biztatásának és azt gondolta, ha megindítja harcát a gigászi vörös hadsereg ellen, akkor nemcsak Európa, de Amerika is megérti a pillanatot és segítségére siet a benzines flaskákkal tankokat rohamozó tizenötéves gyermekeknek. De a segítség 1956 november 4-én is elmaradt

és ötezer szovjet páncélos nyitotta meg a tüzet a nyolcmilliós magyarság otthonaira.

De az októberi forradalom gyökere nem a himlermártonok és társainak gyűlöletéből — hanem az általa gyilkosoknak nevezett, kivégzett magyar nacionalista politikusok véréből táplálkozott.

Himler Márton a magyar háborús főbűnösökről írott könyvét majd tizenkét évvel a megírt események lezajlása után írta. Ezen idő alatt semmit sem enyhült gyűlölete, olyannyira nem, hogy a halottak némaságával visszaélve soha ki nem ejtett szavakat és megnyilatkozásokat adott az örökre eltávozott áldozatok szájába. De lehet az is, hogy a sír felé közeledő kiöregedett embervadász azért kiabál annyira, hogy elnyomja jobbik lelkiismeretének emberi szavát.

Mert a bitófák vádolnak s az általuk elnémított mártírok dermesztő hallgatásába bele kellett sikoltania védekezését akkor is, ha ez a védekezés — újabb hazugság és újabb rágalom volt...

UTÓSZÓ

A szerzők tisztában vannak azzal, hogy e könyv hiányos. Talán tizedrészét sem tartalmazhatja azoknak a gaztetteknek, jogtalanságoknak, amelyeket a magyar nép legjobb fiaival szemben Keleten és — sajnos — Nyugaton is elkövettek.

Hiányos e mű azért is, mert szinte sziszifuszi feladatot jelent a legkézenfekvőbb igazságok felderítése is. Nem teljes, mert köteteket lehetne és kellene írni azokról a borzalmakról, amelyek a magyarság legjobb fiait sujtották. És nem lehet teljes értékű ez a könyv, mert sok-sok eltört gerincű magyar nem válaszolt a feltett kérdésekre, mert titokzatos kezek elsüllyesztették a dokumentációkat.

A könyv szerzői mégis hálás köszönetet mondanak mindazoknak, akik e magyar dokumentáció létre jöttét adatszolgáltatással, vagy más formában elősegítették.

Elsősorban mélységes köszönet illeti Macartney Elemér professzort, aki a magyar sorsról írott ragyogó művével többet tett a magyar igazság érdekében, mint sok magyar.

A magyarság soraiból, őszinte köszönetünket fejezzük ki Szöllősy Jenőnének, vitéz ómoraviczai Imrédy Bélánénak, Alföldy Gézának a Hídverők szerkesztőjének, Omelka Ferencnének, Gera Józsefnének és Mosonyi Győzőnek akik esküt helyettesítő nyilatkozataikkal segítették az igazság felderítését. Ugyanilyen elismerés illeti ezenkívül Oláh Györgyöt, az Egyedül Vagyunk főszerkesztőjét, aki „Itél a történelem" című cikksorozatában a magyar mártírokkal kapcsolatban a legérdekesebb adatokat tárta fel.

Ugyancsak köszönetet mondunk Szakváry Emilnek, Temesváry Lászlónak, továbbá Gömbös Ernőnek és Mester Jánosnak, az amerikai magyarság jobboldali vezetőinek, Fáy Zoltánnak, Hefty Frigyesnek, a Szabad Magyarság szerkesztőségének és mindazoknak, akik az Egyesült Államok területéről segítettek felderíteni a XX. század egyik legnagyobb magyar ellenes bűntényét.

Köszönet illeti Gyertyánfy Kornél volt prágai főkonzult, aki részletes és alapos kéziratával rendkívül súlyos bizonyítékokat szolgáltatott az amerikai ötödik hadoszlop és annak vezére Himler Márton ellen.

Meleg köszönet illeti Lits Ernőt, akinek esküalatti nyilatkozata történelmi értékű bizonyítékot szolgáltatott az 1944-es tragikus események egyik legismeretlenebb fejezetéről.

E könyv írói arra kérik a világon elszórt magyar olvasóikat, hogy ne csupán kritizáljanak, — bár a bírálatot is szívesen veszik, — hanem segítsenek újabb és újabb adatszolgáltatással, hiteles dokumentumokkal és a szemtanúk bizonyítékaival kiegészíteni ezt a szerény művet, hogy egykor hatásosan szolgálhasson az igaz magyarság, a szabad Magyarország és a magyar mártírok javára, dicsőségére.

Valahol Európában, 1958 őszén.

Fiala Ferenc

Marschalkó Lajos

III.

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

ACZÉL GYÖRGY. Zsidó származású kommunista „kulturpolitikus". Négy elemi iskolája ellenére ő oktatta a magyar egyetemeken a professzorokat a marxista dialektikára. Kádár János kormányában ő lett a magyar kulturügyek legfőbb vezetője.

ANDRÁSSY-ÚT 60. A háromemeletes Andrássy-úti bérházat először a Magyar Nyilaskeresztes Párt Hungarista Mozgalom bérelte. A hatalmas épületben voltak elhelyezve a Párt osztályai és kerületi szervezetei. Szálasi Ferenc az épületet a szegedi Csillagbörtönből való szabadulása után Hűség Házának nevezte el. Az oroszok bejövetele után Péter Gábor rendőrségének lett a központi épülete. A pincéket börtönné alakították át s lassan az összes szomszédos házakat hozzákapcsolták. Hosszú évekig itt volt az ÁVO központja s mint ilyen a borzalmak háza lett. A budapestiek csak a legnagyobb rettegéssel ejtették ki a nevét.

ANDREANSZKY JENŐ. A Szálasi kormányban külügyi államtitkár.

ANTAL ISTVÁN. Jászberényi asztalosmester fia, ki határtalan szorgalmával és tudásával csinálta meg karrierjét. Többízben volt igazságügyminiszter. Mint háborús főbűnöst halálraítélték, de kegyelemből az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatták. A forradalom alatt otthonmaradt. Sorsa ismeretlen.

ATLANTI CHARTA. A béke egységokmánya, amelyet Churchill és Roosevelt szerkesztettek 1941 augusztus 14-én, s amely az egész világnak félelemnélküli életet ígért. A szerzők az ígérettel mind a mai napig adósak maradtak.

AUSCHWITZ. A hitlerizmus egyik leghírhedtebb internálótábora. Hogy mi az igazság az Auschwitzban történt kegyetlenkedésekről, annak kiderítése egy későbbi objektív történelembírálat feladata lesz.

ÁVO. Államvédelmi Osztály — később Államvédelmi Hatóság. ÁVH. A magyarországi kommunista rendszer terror rendőrsége. Orosz mintára alakult és egészen az októberi forradalomig működött. Eszközeiben nem volt válogatós és senkinek sem tartozott felelősséggel. Áldozatainak a száma több tízezer. Saját laktanyái és kivégzőtelepei voltak. Utolsó szereplése 1956 október 26-án volt, mikor az ÁVO-sok a földművelésügyi minisztérium ablakaiból végig géppuskázták az Országház téren összegyűlt tömeget. A vérengzésnek többszáz halálos áldozata volt.

BAKY LÁSZLÓ. Csendőrtiszt, majd országgyűlési képviselő. A Sztójay kormányban államtitkár volt. Az ő feladata volt a zsidótörvények végrehajtása. Budapesten végezték ki Endre Lászlóval egy napon.

BANGHA BÉLA. A katolikus magyar sajtó megteremtője, ragyogó tollú publicista és író. Baranyai Jusztinnal együtt ő alapította a Katolikus Központi Sajtóvállalatot.

BARANYAI JUSZTIN. A budapesti Pázmány Péter nagytudású professzora, bencésrendi szerzetes. A Mindszenty ügyben 15 évi fegyházra ítélték. A börtönben elborult elméje.

BASCH FERENC. A magyarországi német kisebbség vezetője. (Volksbund) Himlerék kiadták és golyóáltal végezték ki Budapesten.

BARDECHE MAURICE. Francia egyetemi tanár. Hivatkozott könyvének címe: Nuremberg ou la terre promise. Paris.

BÁRDOSSY LÁSZLÓ. Magyar államférfiú, volt külügyminiszter és miniszterelnök. Kivégezték Budapesten 1946 január 17-én.

BENES EDUARD. Cseh politikus, miniszterelnök, majd a Csehszlovák Köztársaság elnöke. Masarykkal együtt ő valósította meg a Csehszlovák Köztársaságot és egyben az ő személye jelentette azt a cseh sovinizmust, amelynek végső célja a Felvidéken élő magyarság megsemmisítése volt. A második világháború után az ő nevéhez fűződnek a legkegyetlenebb magyar- és németellenes intézkedések és deportálások. A csehországi kommunista puccs őt is elmozdította magas poziciójából és nem sokkal ezután gyanus körülmények között meghalt.

BETHLEN ISTVÁN GRÓF. Tíz éven át Magyarország miniszterelnöke. Az ő nevéhez fűződik a pengő bevezetése és a magyar pénzegységnek a megszilárdítása. Sajnos ezt a gazdasági műveletet úgy oldotta meg, ami — a magyarországi zsidó nagytőke kivételével — az egész ország elszegényedését okozta. Politikája feudális és reakciós volt és még az Apponyi-féle szociális olajcsöppekig sem ment el. Óriási érdeme azonban, hogy a megcsonkított kis Magyarországot bevezette Európába. A második világháború alatt németellenes álláspontot foglalt el, s ő tanácsolta Horthy Miklósnak a háborúból való kiugrását és az oroszokkal való megegyezést. Munkáját a Kreml nem méltányolta, Bethlen Istvánt az orosz katonai hatóságok letartóztatták és az egyik moszkvai börtönbe szállították. Ott halt meg 1948-ban.

BREHM BRUNO. Neves német író és történész. Ő írta a világsikert aratott híres trilógiát az Osztrák-Magyar monarchia összeomlásáról.

BREST-LITOWSK. Ebben az orosz városkában kötötték meg a központi hatalmak 1918 március 3-án az akkor már kommunista Oroszországgal a különbékét.

BUDINSZKY LÁSZLÓ. A Szálasi-kormány igazságügyminisztere. Kivégezték 1946 márciusában Budapesten. Himler Márton áldozata ő is.

CAMP MARCUS ORR. Amerikai internálótábor Salzburg mellett. Himlerék innen szállították haza a magyar politikai foglyokat.

CARAFFA. Császári tábornok, aki az ellenreformáció alatt a legnagyobb kegyetlenséggel üldözte a felvidéki protestánsokat.

CHURCHILL. Angol államférfiú, a bolsevista veszély első felismerője.

CIC. Counter Intelligente Corps. Az Egyesült Államok katonai rendőrsége, amely a második világháború végén az OSS-el együtt a legsúlyosabb törvénytelenségeket követte el a legyőzött európai államokban. Az amerikai Common Sense szerint a legbolsevistább amerikai hatalmi szervezet, amely működése során együtt dolgozott a keleteurópai kommunista rendőrséggel. A CIC végezte a keleteurópai antibolsevista front felszámolását.

CORVIN-KLEIN OTTÓ. A magyarországi tanácsköztársaságnak Szamuelly Tibor mellett legkegyetlenebb hóhéra volt. Sajátkezüleg végezte ki az ellenforradalmi „vétségek" miatt elfogott embereket. Újabban, mint a magyar proletáriátus hőse szerepel ez a szadistagyilkos, s a Rákosi uralom alatt több kórházat és utcát neveztek el róla.

CSÁKY ISTVÁN GRÓF. Németbarát magyar külügyminiszter. Magyarország az ő külügyminisztersége alatt csatlakozott a Berlin-Róma tengelyhez. Fiatalon — gyanus körülmények között — halt meg.

CSIA SÁNDOR. A Hungarista Mozgalom egyik legrégibb harcosa. Országgyűlési képviselő, majd 1944 okt. 16-a után a Koronatanács tagja. Politikai meggyőződését mindvégig bátran vallotta. 1946 márc. 19-én végezték ki. Himler Márton adta ki Péter Gábornak.

DACHAU. A hitleri Németország internálótábora Bajorországban.

DESSEVFFY GYULA GRÓF. Baloldali magyar politikus. Az orosz felszabadítás után örömmel csatlakozott a szovjet magyarországi politrukjaihoz, de már 1948-ban külföldre szökött. Több éven át a müncheni Free Europe Radio magyar osztályának vezetője volt.

DILLINGER. Chikagoi gangsztervezér.

DOROGI FARKAS ÁKOS. Budapest volt polgármestere, régi fővárosi tisztviselő. Mint Himler Márton áldozatát a Szálasi-rendszerben való állásvállalásáért tízévi fegyházra ítélték, amelynek kitöltése előtt meghalt.

DÖNITZ. Német admirális, a legkiválóbb tengerészek egyike. A háború folyamán ő vezette a német tengeralattjáró harcokat. Hitler halála után rövid pár napig ő volt Németország kancellárja és mint ilyen különbéke ajánlatot tett az angolszászoknak azzal, hogy engedjék meg a német haderőnek a Szovjetoroszország elleni további harcot. Ajánlatát azonban visszautasították.

DULLES ALLAN. 1945-ben az amerikai Office of Strategie War Services vezetője. John Forster Dulles amerikai külügyminiszter testvére.

DZSERDZSINSKY. Az orosz kommunista forradalom győzelme után megalakult és a vérengzéseiről hírhedté vált Cseka rettegett főnöke. 1922 február 6-án a szervezet új nevet kapott. Ezután GPU-nak nevezték. 1934 július 10-én — főleg a külföld miatt — NKVD-re változtatták a nevét. Dzserdzsinsky működéséről a lengyel Ossendovsky ragyogó könyvet írt — „Lenin" címmel.

DÖVÉNYI NAGY LAJOS. Író és publicista. A Tarnopolból indult el című regény szerzője, miért is a gondolatszabadság megcsúfolásával kétszer halálra ítélték majd életfogytiglani kényszermunkára változtatták az ítéletet. Az októberi forradalom szabadította ki a börtönből, de otthon maradt. Kádárék újra elfogták és ismeretlen helyre deportálták.

EDEN, ANTHONY. Angol külügyminiszter majd miniszterelnök. Konzervatív párti politikus. A magyar forradalom alatt az ő intézkedésére próbálták megszállni angol és francia csapategységek a Szuez-csatornát. Ezzel a cselekedettel Eden megpecsélte a magyar szabadságharc sorsát, mert az angol-francia megszállás miatt a nyugati hatalmak nem avatkozhattak bele a magyar ügybe. A Szovjetunió szabadkezet kapott és továbbra is benn maradt Magyarországon, míg a nyugati megszállóknak ki kellett menniök Egyiptomból. A szuezi kaland Eden lemondását vonta maga után s teljesen vissza vonult a politikától.

EISENHOWER. (Dwight) 1890-been született. Mint az európai amerikai csapatok főparancsnoka ő vezette az 1944-es inváziót, majd ő lett a Németország ellen harcoló szövetséges haderők főparancsnoka. 1950—53 között a NATO csapatok parancsnoka volt. 1953-ban Truman után az Amerikai Egyesült Államok elnöke lett. 1956 novemberében újra megválasztották.

EMBERI JOGOKAT VÉDŐ LIGA. A tetszetős cím alatt szélső baloldali szervezet húzódik meg, amennyiben csakis kommunista stb. elítéltekért száll síkra. A magyar és németországi politikai kivégzésekért egyetlen tiltakozást sem jelentett be.

VITÉZ ENDRE LÁSZLÓ. Volt gödöllői főszolgabíró, majd Pest-vármegye alispánja. Végigküzdötte az első világháborút, résztvett a nyugatmagyarországi, majd később a felvidéki felkelésben. Korrekt, puritán jellemű ember volt és mindig a törvények alapján járt el. 1944-ben belügyminisztériumi államtitkár lett és az ő hatáskörébe tartozott az akkori zsidótörvények végrehajtása. 1945-ben Himler Mártonék kiadták és 1946 nyarán Baky Lászlóval egy napon a Markó-utcai fogházban kötéláltal kivégezték.

ENTENTE CORDIALE. A Központi hatalmak ellen harcoló angol-francia szövetségesek közös neve. Az első világháború alatt.

EREKY KÁROLY. A legzseniálisabb magyar közgazdasági szakemberek egyike. Az oroszok bevonulása után Bécsbe ment, ahol az ÁVO-ügynökök elfogták és orosz segítséggel Budapestre hurcolták vissza. Életfogytiglani fegyházra ítélték s az embertelen váci intézetben éhhalállal végzett vele. Halála előtt pár nappal a fogház rabországa megmérte. Súlya nem volt több 40 kilónál.

FAURE EDGAR. A nürnbergi perben Franciaország ügyésze. Később francia miniszterelnök.

FEDÁK SÁRI. A legnagyobb magyar színművésznők egyike. Híre nemcsak Magyarországon, de az egész világon elterjedt volt. Számtalanszor járt Amerikában, hol főleg a magyarlakta vidékeken aratott óriási sikert. Nemcsak a magyar színművész életet, hanem az

egész magyarságot reprezentálta. Fősikert mint a János vitéz Kukorica Jancsija aratta. Neve fogalom volt. A második világháború utolsó idejében az oroszok elől Bécsbe menekült s mivel meneküléséhez a Szálasi kormány adott teherautót, ezért Himler Mártonék az öreg 70 éves színésznőt is kiadták, mint háborús főbűnöst. A Népbíróság kilenc hónapi börtönre ítélte. Budapesten halt meg. Temetésén a terror ellenére is több mint százezer ember jelent meg. Fedák Sári kiadatása a CIC és az OSS külön szégyenfoltja marad.

FEDEREAL INVESTIGATION BURO. Az amerikai szövetségi nyomozó hatóság legmagasabb szerve. Edgar Hoower vezetése alatt legeredményesebben küzdött az amerikai kommunisták, atomkémek és defetisták ellen.

FIALA FERENC. Mérnök, ujságíró. Ő alapította az Összetartás című hetilapot, mely rövid pár hónap alatt százezres példányszámban jelent meg annak ellenére, hogy csak zárt helyiségekben volt szabad árulni. Az utolsó törvényes magyar kormány sajtófőnöke volt. Legfőbb bűne az 1919 évi Tanácsköztársaságról írott munkája volt. Hazaszállítása után halálraítélték, majd életfogytiglani kényszermunkára változtatták a büntetést. Az ÁVO börtönéből majd 12 évi fogság után a magyar forradalom szabadította ki. Ma szabad földön él.

FREE EUROPE RADIO. Fenntartja a FER Inc. A müncheni Englischer Gartenban a vasfüggöny mögötti népek számára rádióadó állomást tart fenn.

FRIEDRICH ISTVÁN. Magyar politikus és miniszterelnök. Ő váltotta le a magyar tanácsköztársaság után alakult szociáldemokrata kormányt. Ezen bűnéért 10 évi börtönre ítélték. A váci fogházban halt meg.

FUCHS, CLAUS. Angol fizikus és atomkutató. Az angliai atomkutatás eredményeit a Rosenberg házaspárhoz hasonlóan ő is átadta a Szovjetnek. 15 évi fegyházat kapott.

GAÁL CSABA. Mérnök, majd a nyilaskeresztes párt országgyülési képviselője. Szívós kitartással végezte a párt szervezési feladatát s ezért ő is hóhérkézre került Himlerék jóvoltából.

GARBAI SÁNDOR. A Magyar Tanácsköztársaság névleges elnöke. Jóindulatú, egyszerű munkásember volt, akit Kún Béláék jóhangzású neve és magyar származása miatt tettek meg elnöknek.

Egyébként semmi hatalma és semmi beleszólása nem volt az ügyek vitelébe. Ellentétben a többi népbiztossal Garbai Sándor szegényen halt meg Párisban.

GERA JÓZSEF. A Hungarista Mozgalom egyik vezető tagja. Szálasi Ferenccel egy napon végezték ki.

GEORGHE JOHN. Román tábornok, Antonescu marshall berlini követe. Együtt tartóztatták le Bárdossy Lászlóval, akiről a legnagyobb elismeréssel ír „Automatic arrest" című könyvében.

GESTAPO. Geheime Staatspolizei. Német állami titkosrendőrség.

GÖNDÖR FERENC. Eredeti neve: Krausz Náthán. Zsidószármazású pesti ujságíró. A kommun alatt Kún Béla sajtófőnöke volt, majd előbb Bécsbe, azután Amerikába emigrált, hol megindította az útszéli hangjáról ismert „Az Ember" című hetilapot. Halála után Klár Zoltán vette át a lap szerkesztését — teljesen megtartva elődje uszító és alpári hangját.

GÖMBÖS GYULA. Magyar miniszterelnök. Politikája új utat mutatott a magyar életben, de szociális elgondolásait gyanus körülmények között bekövetkezett halála miatt nem tudta megvalósítani. Meghalt 1936-ban.

GÖMBÖS ERNŐ. Honvéd százados. Gömbös Gyula magyar miniszterelnök fia. Jelenleg Ausztriában él.

GORDON RÓBERT. A független kisgazdapárt pénzügyminisztere a koalíciós kormányban. 1948-ban svájci követnek nevezték ki, de pár hét mulva a követség pénztárával együtt disszidált.

GÖRING HERMAN. Német birodalmi marsall, a hitleri Németország egyik legfontosabb egyénisége. A nürnbergi perben őt is halálra ítélték, de az ítéletet nem lehetett rajta végrehajtani, mert cellájában megmérgezte magát.

GPU. Az orosz biztonsági rendőrség elnevezése.

GROZA PÉTER. Román kommunista politikus és miniszterelnök.

GYÜJTŐFOGHÁZ. A magyar főváros határában 1896-ban épült szétosztó fogház. 1919-ben a Gyüjtőfogházban adták át a kormányon levő szociáldemokraták a kommunista Kún Bélának az ország fölötti hatalmat. Ekkor jött létre a magyarországi Szociáldemokrata Párt és a Kommunista Párt között a híres egységokmány, amely megállapította, hogy a két párt célkitűzései — teljesen azonosak.

1945-ben itt gyüjtötték össze a politikai foglyokat s a 770 személy számára készült börtönépületben állandóan 4—5000 ember sínylődött a legembertelenebb viszonyok közepette. A Gyüjtőfogház területén álló hirhedt Kisfogházat titkos börtönné alakították át és ugyancsak ott folytatták le a kivégzéseket is. A fogház északi oldalának a fala előtt állandó használatúl 6 bitófát állítottak fel.

HAIN PÉTER. A magyar királyi államrendőrség politikai osztályának vezetője. Kivégezték Budapesten 1946 nyarán.

HATOS FOGAT. Így nevezték a Magyarországra visszatért moszkvai politikusokat akik majd egy évtizeden át korlátlan urai voltak az országnak. A hat moszkovita a következő volt. Rákosi Roth Mátyás, Gerő Ernő, Farkas Mihály, Révai József (Kahana Mózes), Péter Gábor, Vas-Weinberger Zoltán. Nyilván véletlen, mind a hatan zsidó vallásuak.

HAYNAU. Az 1848/49-es szabadságharc után az ő kezében volt letéve a végrehajtó hatalom és az ő nevéhez fűződik a szabadságharc felszámolása. Többszáz halálos ítéletet hozott. Mellékneve a „bresciai hiéna", mivel Olaszországban is hasonló módszerekkel dolgozott.

HELLEBRONTH VILMOS. Altábornagy és a Szálasi kormány minisztere. Őt is kiadták és pere után halálra ítélték. Lejátszatták vele a kivégzési paródiát s pár pillanattal a kivégzés előtt közölték vele, hogy kegyelmet kapott.

HENNEY ÁRPÁD. Altábornagy, majd a Szálasi kormány minisztere. Az egyedüli Szálasi miniszter, aki nem állott a Népbíróság előtt. Jelenleg Ausztriában él. A hungarista szórványok vezetője.

HERCZEG FERENC. Író és drámaíró.

HIMLER MÁRTON. Az oroszok elől Nyugatra menekült magyar politikusok és egyéb polgári személyek elfogatásával megbízott magyarországi zsidószármazású fejvadász. Nemcsak azokat fogta el és adta ki a bolsevista Magyarország vezetőinek akik rajta voltak az akkori magyar kormány által és elég tág lelkiismerettel összeállított háborús főbűnös listán — hanem mindenkit akit a magyar kommunista rendőrség kikért. Az alája tartozó szervezet nem elégedett meg a háborús bűnösök összefogásával, hanem azon túlmenően azokat minden értéktárgyuktól megfosztotta illetve formálisan kirabolta. Ezen visszásságok miatt már 1945 novemberében az egész Himler-gangot leváltották és maga az amerikai nyilvánosság is súlyosan elítélte Himlerék tevékenységét. 1958-ban Himler Márton

könyvet írt és adott ki New Yorkban „Így néztek ki a magyar nemzet sírásói" címmel, mely könyv a szerző szerint „a magyar háborús bűnösök amerikaiak előtt tett vallomásának hiteles szövegét" tartalmazza. A Himler áldozatok közül életbe maradtak egyöntetű megállapítása szerint a jegyzőkönyvek legnagyobb része — Himlerék utólagos igazolására történt közönséges hamisítvány. A könyvben szereplő tények egyáltalán nem fedik a valóságot.

HIMMLER, HEINRICH. A német Gestapo vezetője. Az ő nevéhez fűződnek az Oroszországban végrehajtott kegyetlenkedések és tömegmészárlások. Hitlertől teljes szabad kezet kapott s ezen jogával számtalan esetben visszaélt. Elfogatása után öngyilkosságot követett el.

HINDY IVÁN. Tábornok, Budapest védője az 1944-es ostrom alkalmával. Kivégezték Budapesten 1946 augusztus 26-án.

HITLER ADOLF. A német nemzeti szocializmus elinditója és a Harmadik Birodalom Führerje. A háború utolsó napjaiban öngyilkosságot követett el.

HÓMAN BÁLINT. A Magyar Nemzeti Muzeum volt igazgatója, hosszú éveken át vallás- és közoktatásügyi miniszter s az új magyar történelemírás egyik legnagyobb egyénisége. Európai hírű tudós, aki lényegében sohasem foglalkozott aktiv politikával. Mint Himlerék áldozata került vissza Magyarországra, ahol a legnemtelenebb vádakkal illetve életfogytiglani fegyházra ítélték. A börtön megpróbáltatásait olyan türelemmel viselte, ami csak a nagy szellemek tulajdonsága. Tekintve, hogy miniszter volt, őt is különleges elbánásban részesítették, minek következtében 1952 őszén a váci fegyház emberepusztító kórházában meghalt.

HORTHY MIKLÓS. Magyarország kormányzója 1920—1944-ig.

HUBAY KÁLMÁN. Ujságíró és politikus. 1946 nyarán kötél által végezték ki Nagy Ferencék. A miskolci Magyar Jövő című lapnál kezdte pályafutását, majd rövidesen Pestre került, hol Gömbös Gyula őt bízta meg a Függetlenség című lap szerkesztésével. 1938-ban csatlakozott Szálasi Ferenc mozgalmához, kinek első helyettese lett. Ugyancsak ebben az évben Lovasberényben országgyűlési képviselővé választják meg s ettől fogva a magyar parlamenti élet egyik legsűrűbben szereplő tagja marad. A leggyújtóbb hatású magyar szónokok egyike volt. Kivégzése teljesen ellenkezett a jacksoni pontokkal, mert írásai miatt juttatták bitófára gyilkosai.

IMRÉDY BÉLA. Magyar miniszterelnök. Kivégezték Budapesten 1946 február 28-án.

JACKSON. Az Egyesült Államok legfőbb bíróságának, majd a nürnbergi bíróságnak az elnöke.

JANKÓ PÉTER. A leghírhedtebb népbírósági tanácselnök. Ő vezette a Szálasi tárgyalást is. Egyáltalán nem szégyelte bevallani, hogy a fontosabb politikai perek ítéleteit már a tárgyalás előtt megkapta s a perek maguk tulajdonképpen csak színjátékok voltak. Az általa vezetett népbírósági tanács többszáz halálos ítéletet hozott. A másik vérbírósági tanácsnak Tutsek volt az elnöke. Aki a Tutsek vagy a Jankó tanács elé került az elkészülhetett a halálra.

JÁNY GUSZTÁV. A második magyar hadsereg parancsnoka. Kivégezték a kőbányai Gyüjtőfogházban.

JAROSS ANDOR. Felvidéki magyar politikus, a csehszlovák majd a magyar parlament tagja. A Sztójay kormányban rövid ideig belügyminiszter volt. Ezért Himler Mártonék kiadták s agyonlőtték a Markó-utcában.

KÁDÁR JÁNOS. A magyar kommunista párt főtitkára, volt belügyminiszter, majd az októberi forradalom után miniszterelnök. Az ő nevéhez fűződik az októberi forradalom gyalázatos felszámolása.

KÁLLAY MIKLÓS. Szabolcsi földbirtokos, földművelésügyi miniszter, majd miniszterelnök. A régi magyar érdekpolitikusok mintaképe. Eladósodott szabolcsi birtokát minisztersége alatt mentesítette az adósságok alól. Mint miniszterelnök nyiltan is hirdette a Kállay-kettős politikáját. A nyilvánosság előtt németbarát volt, de ugyanakkor a harcoló hadsereg háta mögött az ellenséggel tárgyalt, miért is a németek az ország megszállása után le akarták tartóztatni, de a nyomozók elől a török követségre menekült. Jelenleg Amerikában él és egyik vezetője az emigrációban élő reakciós klikknek.

KÁROLYI MIHÁLY GRÓF. Az első világháború után megalakult magyar köztársaság elnöke.

KATONA JENŐ. Mint katolikus ujságíró kezdte működését s azután a Rákosi Mátyásék hitvány kiszolgálója lett. Ő vezette Boldizsár-Bettelheim Ivánnal együtt a Mindszenty bíboros elleni sajtóhadjáratot. Szabó Dezső egyik írásában a magyar zsurnalisztika sunyilelkű Plutójának nevezte.

KASSAI FERENC. A Szálasi-kormány propagandaminisztere. Kivégezték Budapesten 1946 nyarán.

KEMÉNY GÁBOR BÁRÓ. Kemény Zsigmond erdélyi fejedelem leszármazottja. Egyik előkészítője volt az október 15-i hatalomátvételnek s a Szálasi-kormányban a külügyminiszteri tisztet töltötte be. Kivégezték.

KÉRI PÁL. (Eredeti neve Krammer.) Zsidószármazású budapesti ujságíró. Az Est-lapok belső munktársa volt s ő szervezte meg a későbbi kommunista hadügyi népbiztossal — Pogány Józseffel — Tisza István gróf meggyilkolását, amelyet úgy tüntettek fel, mint a magyar nép bosszúját. A lefolytatott tárgyalások beigazolták, hogy a gyilkossághoz a magyar népnek semmi köze sem volt.

KERESZTES-FISCHER FERENC. Volt belügyminiszter, a feudális magyar reakció megtestesítője. Himler Mártonék őt nem adták ki, mert híres volt filoszemitizmusáról. Ausztriában halt meg.

KISS FERENC. Színművész, a magyar színészkamara volt elnöke. Őt is mint háborús főbűnöst szállították haza repülőgépen. A népbíróság 7 évi börtönre ítélte, amit le is ült. Utolsó börtönéveiben elveszítvén régi önmagát, csúnya szerepre vállalkozott, minek jutalmául szabadulása után megengedték, hogy ismét színpadra lépjen.

KISSZÁLLÓ. A kőbányai Gyüjtőfogház területén emelt kis fogházépület, melyet az ÁVO mérnökirodának rendezett be, ahol a letartóztatott mérnökök ingyen dolgoztak.

KLÁR ZOLTÁN. Hírhedt budapesti ujságíró és a Társadalmunk című zsaroló hetilap főszerkesztője. Jelenleg New Yorkban él és ott szerkeszti a kommunista Göndör Ferenc által alapított Az Ember című zuglapot.

VITÉZ DR. KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY. Ujságíró, az Országos Magyar Sajtókamara elnöke, a Függetlenség című napilap főszerkesztője. Az ő nevéhez fűződik a magyar revolversajtó megrendszabályozása, amely tényt a megrendszabályozott körúti zsaroló ujságírók nem bocsátották meg neki s mikor a népbíróság elé került, akkor a pesti zugsajtó kávéházi alakjai a fejét követelték. A Népbíróság először életfogytig tartó kényszermunkára ítélte — de ez nem volt elég. A zsidószármazású Vásárhelyi Ferenc szerkesztette Képes Figyelő c. hetilap új tárgyalást és új ítéletet követelt. A követelésnek Ries István eleget tett, megsemmisítette az ítéletet és az új tanács a miniszteri utasításnak megfelelően Kolosváry-Borcsa

Mihályt halálra ítélte. Az ítéletet 1946 december 6-án hajtották rajta végre.

KOVARC EMIL. Ludovika akadémiai tanár, tiszt, majd a Szálasi-kormány minisztere. Őt nem fogták el Himler Mártonék, de önként jelentkezett a kommunista hatóságoknál, hogy társai sorsában osztozzon.. Kivégezték Budapesten.

KUN BÉLA. Eredeti neve Kohn Béla. Fiatal korában a kolozsvári munkásbiztosító pénztár alkalmazottja volt, ahonnan sikkasztás miatt elbocsátották. Az első világháború alatt orosz hadifogságba esett, résztvett az orosz bolsevista forradalomban és Lenin utasítására hazajött és megalakította a Magyarországi Kommunista Pártot. A Károlyi-kormány 1919 januárjában izgatás miatt letartóztatta, de a szociáldemokrata párt kívánságára 1919 március 20-án a Budapest-kőbányai Gyüjtőfogházban átadták neki, illetve a kommunista pártnak a hatalmat és Kun Béla másnap — március 21-én — proklamálta a Magyar Tanácsköztársaságot, amely egészen 1919 augusztus elsejéig tartott.

KUNDER ANTAL. A legeredményesebb magyar kereskedelmi miniszterek egyike. Az ő minisztersége alatt érte el a magyar külkereskedelem a legjobb eredményt. Mint a Sztójay-kormány tagját háborús főbűnösnek minősítették és Himler Márton őt is kiadta a magyar kormánynak. Népbírósági tárgyalásán halálra ítélték, majd életfogytiglani „kegyelmet' kapott. Az októberi magyar forradalom a mária-nosztrai pokolból szabadította ki. Jelenleg Braziliában él.

KRUSCSOV vagy Hruscsov. Szovjetorosz politikus, az orosz KP főtitkára és miniszterelnük.

KZ. Koncentrációs Lager.

LAKATOS GÉZA. Vezérezredes. Horthy Miklós kormányzó utolsó miniszterelnöke. 1944-ben mint miniszterelnök, felvette a kapcsolatot a Szovjetunió kormányával és pontos tervet dolgozott ki a szövetséges német erők hátbatámadására. Tervét azonban a magyar vezérkar meghiusította. A népbíróság elé került jobboldali politikusok tárgyalásain többízben kihallgatták és minden egyes alkalommal a legszégyenteljesebben vallott ellenük.

LANDESGERICHT. Az osztrák tartományok bírósága. A bírósági épülettel van összeépítve a fogház a vizsgálati foglyok számára.

Ilyen volt a salzburgi Landesgericht is, ahová 1945-ben a magyar politika menekülteket összegyüjtötték.

LUDOVIKA AKADÉMIA. 1808-ban alapított és Ludovika főhercegnőről elnevezett katonai főiskola Budapesten az Üllői-úton. Egészen 1944-ig itt képezték ki a magyar honvédség tisztjeit. A kommunista uralom alatt Kossuth Akadémiának keresztelték át.

C. A. MACARTNEY. A második világháború előtt a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem angol lektora volt és több mint egy évtizedig élt Magyarországon. A magyarság európaihírű szószólója. Jelenleg az oxfordi és edinburghi egyetemek történelemtanára. 1958 tavaszán az edinburghi egyetemi nyomda kiadásában jelent meg „October fifteenth" című kétkötetes munkája a modern Magyarország történelméről.

MC CARTHY JOSEPH. Amerikai szenétor, aki az Amerikaellenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottságot vezette éveken át. Több mint kétezer veszedelmes kommunista és atomkém leleplezése után fiatalon meghalt. Egyes amerikai lapok szerint titokzatos kezek tették el láb alól.

MAFIR. Magyar Film Iroda.

MAJOR ÁKOS. A régi m. kir. honvédség volt hadbíró százados, majd a koalíciós kormány leghírhedtebb államügyésze. Ő vezette a volt keretlegények ellen lefolytatott Oktogon-téri pört, melynek során a vádlottakat az ő utasítására az Oktogon-téri villanylámpaoszlopokra felakasztották. Miután elvégezte szégyenteljes munkáját, a kommunista Párt félreállította. Állítólag a párttisztogatások során kivégezték.

MÁLNÁSI ÖDÖN. Neves történész és több kiváló történelmi munka szerzője. Himler Mártonék a jacksoni öt pont ellenére is kiadták s a népbíróság hétévi fegyházbüntetésre ítélte. Az októberi forradalom alatt Nyugatra ment és Amerikában akart letelepedni, de az ottani magyar zsidóság ezt megakadályozta és az amerikai hatóságok visszaszállították Wienbe.

MÁRIA NOSZTRA. Kisközség Nógrádmegyében. A régi alig százszemélyes női börtönt hatalmas börtönerőddé építették át, ahol a váci börtönhöz hasonló állapotok uralkodtak.

MÉHELY LAJOS. Egyetemi tanár, a fajbiológia világhírű tudósa. 94 éves korában halt meg a váci börtön szalmazsákján.

MHBK. Magyar Harcosok Bajtársi Közössége. A Nyugatra menekült magyar honvédség tagjai által alakított világszervezet. Tagjai sok értékes írással járultak hozzá a magyar probléma megismeréséhez.

MATOLCSY MÁTYÁS. Magyar politikus és az agrárreformok legeredményesebb harcosa. A zsidó birtokokról írott cikkei miatt tízévi fegyházra ítélték. A Gyüjtőfogházban halt meg.

MILOTAY ISTVÁN. Bartha Miklós mellett a legnagyobb magyar publicisták egyike. Az Új Nemzedékben, majd a Magyarság, később az Új Magyarság című napilapokban megjelent írásai korszakalkotók voltak. Ragyogó stílusban megírt vezércikkei a legkeményebb kritikát tartalmazták a maradi Magyarország vezetőiről. Világosan látta a Horthy-rendszer alatti társadalmi berendezkedés hibáit és azokon túlmenően — annak bűneit is. Az ő nevéhez fűződik a jobboldali hírlapirodalom megteremtése. A második világháború összeomlása után a biztos halál elől külföldre ment s jelenleg Svájcban él.

MINDSZENTY JÓZSEF. Magyarország hercegprímása. 1948 karácsonyán letartóztatták, majd életfogytig tartó börtönre ítélték. A forradalom kiszabadította, de a visszatért orosz haderő elől az amerikai követségre menekült.

MITCHENER. Amerikai író, az Andaui híd című világsikert aratott könyv szerzője. A könyv tárgya az 1956. évi magyar forradalom.

MORGENTHAU HENRY JR. A roosevelti Amerika szürke eminenciása. Ő volt a sugalmazója az úgynevezett morgenthaui doktrínának, amely örökre meg akarta szüntetni a német nagyipart. Az amerikai zsidó nagykapitalizmus vezetője.

MOSLEY. Az angol jobboldali mozgalmak vezetője.

NAGY FERENC. Magyar miniszterelnök és politikus. A háború után leglelkesebb propagálója volt az oroszokkal való együttműködésnek és karrierje érdekében ő vezette a jobboldali politikusok elleni véres hajszát. Mint aktív miniszterelnök szökött meg az országból. Jelenleg Amerikában él.

NAGY IMRE. Kommunista politikus. Az októberi forradalom miniszterelnöke. Becsületes, tisztalelkű idealista volt. Ismeretlen helyen végezték ki 1958 nyarán.

NYÁRÁDI SCHEIDL MIKLÓS. Rákosi Mátyás pénzügyminisztere. 1948-ban disszidált.

NYILASKERESZTES PÁRT, HUNGARISTA MOZGALOM. A Szálasi Ferenc által alapított Hungarista Mozgalom politikai vetülete volt a Nyilaskeresztes Párt. Szálasi elítéltetése után Hubay Kálmán vette át a Párt vezetését és ő folytatta le az 1939. évi utolsó nemzetgyűlési választásokat, amelynek során a mozgalom ötvenegy képviselőt hozott be a parlamentbe. Az akkori eredmények a választási furfangnak megfelelően nem fejezték ki híven az erőviszonyokat, mert számbelileg a Nyilaskeresztes Párt az összes szavazatok 43 százalékát kapta. A kommunisták által történt „felszabadítás" után a párt tagjait vogelfreinek nyilvánították és a törvénytelen eszközök igénybevételével irtották őket.

NWD. Az orosz titkosrendőrség neve.

OFFICE OF STRATEGIC SERVICES. Az Egyesült Államok offenzív és defenzív szolgálata, amely a háború alatt a semleges Svájcban működött.

OLÁH GYÖRGY. Milotay István egyik tanítványa. Az Egyedül Vagyunk c. hetilap szerkesztője. Írásait műveltség, tudás és alaposság jellemezték. Jelenleg Délamerikában él.

ORDASS LAJOS. Evangélikus püspök. Hosszú éveket töltött a váci pokolban a magyarországi viszonyokat tárgyaló beszédei miatt.

ÖTÖDIK HADOSZTÁLY. A spanyol polgárháború alatt keletkezett elnevezés, amely az ellenség számára dolgozó front mögötti ügynökök ténykedését jelenti. Eredetileg Francisco Franco generális mondotta a négy hadoszlopban Madrid felé törő nemzeti csapatok előtt, hogy Madridban a nacionalista gondolatért harcol az oda bezárt ötödik hadoszlop is.

PÁLFFY FIDÉL GRÓF. Mint katolikus politikus kezdte pályafutását s már a harmincas évek közepén egyik vezető egyénisége volt a jobboldali mozgalmaknak. A Szálasi-kormányban a teljes politikamentes földművelésügyi tárcát vállalta. Őróla mondotta a nép-

bírósági tanács elnöke, Bojta-Burger Béla, hogy „Pálffy Fidél semmit sem csinált, mégis felakasztottuk".

PÁGER ANTAL. Színész. A háború után Argentínába emigrált, de 1956-ban hűségnyilatkozatot tett a magyar kommunista kormánynak és visszatért Budapestre, ahol főleg kommunista hősöket alakít — Kiss Ferenchez hasonlóan.

PAPEN. Volt német birodalmi alkancellár s évtizedeken át a német külügy egyik legtevékenyebb alakja. A nürnbergi perben felmentették.

PÉTER GÁBOR. Tulajdonképpen Auspitz Benjáminnak vagy Eisenberger Benőnek hívták. Pesti proletár zsidók gyermeke. Ő volt az ÁVO megszervezője, mire a megbizatást Berijától, illetve magától Sztalintól kapta. A legszélsőségesebb sztalinista vonalat képviselte, miért is Sztalin halála után leváltották és még a Rákosi-uralom alatt vád alá helyezték és életfogytiglani fegyházra ítélték az ő parancsára végrehajtott jogtalan gyilkosságok ezrei miatt. Büntetését azonban nem töltötte le, mert az októberi forradalom alatt barátai segítségével a Szovjetunióba ment. 1945—46-ban Andrássy-úti hivatalában többízben meglátogatta a magyarság véreskezű hóhérát az amerikai OSS ezredese, Himler Márton és együtt beszélték meg, hogy Himlerék kiket adnak ki Péter Gábornak.

PFEIFFER ZOLTÁN. Kisgazdapárti képviselő, majd igazságügyi államtitkár. Eleinte egy követ fújt a kommunistákkal, majd a nagy kiábrándulás idején ő is Nyugatra szökött pártvezéreihez hasonlóan.

PROHÁSZKA OTTOKÁR. Székesfehérvári püspök s a szociális katolicizmus lánglelkű szónoka. A századfordulón olyan bátor szavakkal kel ki a társadalmi igazságtalanságok ellen, hogy emiatt egyes írásait a hivatalos Egyház is indexre tette. Ő vetette fel politikai síkon először a Hungarista gondolatot. A magyar lelkiségre gyakorolt hatása vetekedik Pázmány Péterével. A budapesti Károlyi-kertben emelt bronzszobrát 1945-ben Faludi György író vezetésével a kommunista ifjúmunkások csürhéje ledöntötte.

RÁCZ ERZSÉBET. Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter leánya. Alig húszesztendős korában cikkeket írt különböző nemzeti irányú lapokban, amiért rákerült a magyar háborús „főbűnösök" listájára és Himler Márton őt is kiszolgáltatta Péter Gábornak. A pesti népbíróság ötévi fegyházra ítélte, amit le is töltött. Kiszabadulása után újból letartóztatták és minden vád nélkül internálták.

RÁCZ JENŐ. Volt magyar honvédelmi miniszter és a vezérkar főnöke. A Sztójay-kormányban mint tárcanélküli miniszter működött rövid pár hétig, azután egyáltalán nem foglalkozott politikával. A vörös hadsereg elől egész családjával Nyugatra menekült, de Himlerék őt is kiadták, halálra ítélték, majd életfogytiglani fegyházra változtatták át büntetését. 1952-ben a váci fegyházban halt meg a legembertelenebb körülmények között. Az egész Rácz-család sorsa tragikus és elszomorító. Rácz Jenő a börtönben halt meg, leánya, Rácz Erzsébet alig húszéves korától több mint tíz évet töltött a különböző fegyházakban. Rácz Jenő fia, Rácz Tibor, a Magyarország területén folyó harcokban nyomtalanul eltűnt. Egyes hírek szerint mint páncélos főhadnagy a Budapest-környéki harcokban szovjet fogságba került. A gödöllői internálótáborból szökni akart s az oroszok utána lőttek. Egy volt magyarországi munkaszolgálatos megtiltotta az oroszoknak, hogy a súlyosan sebesült Rácz Tiboron segítsenek. „Hagyjátok elvérezni" — parancsolta és addig állt a halálos sebesült mellett, míg az valóban elvérzett. Rácz Jenőné a legnagyobb nyomorban — minden családtagját elvesztve — tengeti életét Budapesten.

RAJK LÁSZLÓ. Kommunista politikus és agitátor. A Tito-ügy alkalmával mint aktív belügyminisztert 1948-ban vád alá helyezték és kivégezték. 1956 őszén rehabilitálták és a rabtemetőből díszsírhelyre szállították holttestét.

RAJNISS FERENC. Ujságíró és politikus. Mint orosz hadifogoly tisztet az orosz bolsevizmus túszként tartotta vissza s csak mint cserefogoly tért haza. Ő alapította a legnagyobb példányszámot elért magyar képes hetilapot, a ragyogóan szerkeszett Magyar Futárt. A Szálasi-kormány kultuszminisztere volt. Embertelen körülmények között végezték ki 1946 tavaszán a Markó-utcai fogház udvarán.

RÁKOSI MÁTYÁS. Eredeti neve Róth Mór. Moszkovita politikus és a magyarországi kommunizmus sötétlelkű propagátora. 1956 nyarán elhagyta az országot s azóta valahol Oroszországban él.

RAVASZ LÁSZLÓ. Budapesti református püspök. Nagytudású, ragyogó szónok. Az úgynevezett felszabadulás után a zsidókérdésben elfoglalt álláspontja miatt Rákosi Mátyás egyenes felszólítására visszavonult egyháza éléről.

REMÉNYI-SCHNELLER LAJOS. Több mint egy évtizeden át Magyarország pénzügyminisztere. Kivégezték Budapesten.

RIBBENTROPP JOACHIM. Hitler külügyminisztere. Működése alatt hibát hibára halmozott. A nürnbergi perben halálra ítélték és kivégezték.

RIES ISTVÁN. Budapesti futballbíró. Népszínház-utcai ügyvéd, majd a koalíciós kormányok igazságügyminisztere. Az ő nevéhez fűződik a hírhedt népbírósági törvény méghírhedtebb Ries-függeléke. A népbírósági törvény kiegészítő szakaszát tartalmazó könyv előszavában Ries István megírta, hogy az általa hozott népbírósági törvény célja nem az igazság, hanem a megtorlás. Az ő alkotása volt az a paragrafus, amelynek alapján az elsőfokú bíróság ítélete után nem lehetett fellebbezni és amennyiben az ítélet halálos volt, azt az ítélet kihirdetése után két órával végre lehetett hajtani. Ries Istvánt is utólérte sorsa, amennyiben 1951-ben letartóztatták s mint jobboldali szociáldemokratát vád alá helyezték, de tárgyalásra már nem került sor, mert kihallgatása során — agyonverték.

ROSENBERG Ethel és Julius-házaspár. Mindketten az amerikai atomkutató intézménynek voltak a tagjai s mint ilyenek a legfontosabb titkokat átadták a szovjet ügynökeinek. Árulásuk azonban kiderült s a zsidószármazású házaspár a villamosszékben fejezte be életét. A vasfüggöny mögötti országokban mint a tudomány mártírjai szerepelnek. Budapesten utcát neveztek el róluk.

ROOSEVELT, FRANKLIN DELANO. 1933-tól 1945-ben bekövetkezett haláláig az Amerikai Egyesült Államok elnöke. Legmeghittebb barátja volt Sztalinnak, akinek a yaltai és a teheráni tárgyalások során úgyszólván minden kívánságát teljesítette s így politikájával nagyban hozzájárult az önálló, erős Európa biztonságának csökkentéséhez. A háború utolsó évében elfogadta a hírhedt Morgenthau-tervet, amely Németországot agrárállammá akarta átalakítani. Az ő jóváhagyásával utalták Magyarországot szovjet érdekkörbe az előbb említett tárgyalásokon.

RUDENKO. Szovjet tábornok, a nürnbergi perben a Szovjetunió fővádlója volt. Teljesen sikertelenül próbálta a német vádlottakat a katyni tömeggyilkosság miatt elítélni. Ma már történelmi tényként fogadják el mindenütt, hogy a katyni lengyel tiszteket Sztalinék mészároltatták le s a tömeggyilkosságban legnagyobb valószínűség szerint közvetlen része volt magának Rudenkónak is.

SAVONAROLA. 1451—1498. Firenzei dominikánus szerzetes. Szigorú szavakkal ostorozta az akkori olasz társadalmi élet visszásságait. Máglyán halt meg.

SCHACHT HJALMAR. Hitler pénzügyminisztere, európaihírű pénzügyi szakember. A nürnbergi perben felmentették — míg ugyanakkor a magyar pénzügyminisztert, Reményi-Schneller Lajost- Budapesten kivégezték.

SCHIRACH, BALDUR VON. A III. Birodalomban a német ifjúsági mozgalmak vezetője. A nürnbergi perben életfogytiglani fegyházra ítélték.

SS = SCHUTZ STAFFEL. A nemzetiszocialista Németország védelmi szervezete, amelynek célja eleinte Hitler személyes védelme volt. Később kibővítették hatáskörét és valósággal külön állam lett az államban.

SICHERHEITSDIENST. A német biztonsági rendőrség neve a Harmadik Birodalomban.

SOMBOR SCHWEINITZER JÓZSEF. Budapesti főkapitányhelyettes a Horthy-rendszer alatt. Magyarország német megszállása után letartóztatták és Németországba szállították. Az amerikai zónában Himler Márton szolgálatába állott és ő hallgatta ki a magyar politikai foglyokat. Hitvány működése örök szégyenfoltja marad a magyar rendőrségnek.

STREICHER JULIUS. Hitler belső híve a németországi zsidóellenes mozgalom egyik legagresszívebb képviselője. A nürnbergi perben őt is halálra ítélték és kivégezték.

STATE DEPARTMENT. Az USA külügyminisztériuma.

SULYOK DEZSŐ. Magyar politikus. Mint a Horthy-parlament képviselője, valótlan adatokon nyugvó támadást intézett Szálasi Ferenc ellen. Sulyok vádjait és hamis állításait az Összetartás című hetilap minden tételében megcáfolta. A legközelebbi választásokon Sulyok Dezső súlyos kudarcot szenvedett és nem került be az utolsó magyar képviselőházba. Az oroszok bejövetele után egy ideig Pápa városának volt a polgármestere, majd az óriási jövedelmet jelentő Pénzintézeti Központ elnöke lett. Egyidőben mint népbírósági ügyész is működött és az ország általános megdöbbenésére elvállalta az Imrédy-per népügyészi tisztét és így segédkezet nyujtott Imrédy Béla kivégzéséhez. 1948-ban mint aktív képviselő Nyugatra szökött,

ahol több könyvet adott ki. Könyveiről Macartney angol történész elítélően nyilatkozott, amennyiben adatai egyáltalán nem fedik a valóságot s állításai teljesen komolytalanok.

SUPREME COURT. Az amerikai legfelsőbb bíróság neve.

SZÁLASI FERENC. Magyarország Nemzetvezetője, a Hungarista Mozgalom vezére. Kivégezték Budapesten 1946 március 12-én.

SZABÓ DEZSŐ. Az Elsodort falu írója, aki e könyvével világított rá először regény formájában — Milotay István mellett — a még mindig folyó magyar tragédia belső okaira. Sajnos, írásaiban csak kritizált, de utat nem mutatott a magyarságnak. Nemcsak írásaival, de előadásaival is óriási hatást ért el. Budapest ostroma alatt halt meg 1944 telén.

SZAKVÁRY EMIL. A Szálasi-kormány iparügyi minisztere. Előzőleg ugyanabban a minisztériumban mint osztályfőnök működött. Soha nem foglalkozott politikával s ezért a népbíróság „csak" életfogytiglan tartó kényszermunkára ítélte. A börtönből őt is a magyar forradalom szabadította ki. Jelenleg Franciaországban él.

SZAMUELLY TIBOR. Az 1919. évi kommunista uralom terrorszervezetének a vezetője és annak gyilkosságokban aktív tagja. Proletár zsidó szülők gyermeke. 1917-ben ő is ott volt a németek által Szent Pétervárra küldött vonat fogadásánál, mely vonat Lenint és 50 társát vitte Svájcból Oroszországba. (Angelica Balabanoff, Lenin volt titkárnőjének közlése 1951-ben Marschalkó Lajossal Ellis Islandon.)

SZEKFŰ GYULA. A Hóman-Szekfű hatalmas történelmi munka társszerzője. A Rákosi-rendszerben Magyarország moszkvai követe.

SZELECZKY ZITA. Filmszínésznő. Mivel Nyugatra menekült, ő is rajta volt a háborús főbűnösök listáján, de francia zónába ment s így elkerülte a kiadatási procedurát. Jelenleg Argentinában él.

SZITNYAY ZOLTÁN. Felvidéki származású magyar író. Több évi raboskodás után Nyugatra menekült s ma Ausztriában él.

SZOMBATHELYI FERENC. A magyar vezérkar volt főnöke. A CIC által történt hazaszállítása után a magyar népbíróság tízévi fegyházra ítélte, majd Nagy Ferenc kormánya több társával együtt

kiszolgáltatta a jugoszlávoknak az újvidéki események miatt. Ott vádat emeltek ellene s bár bebizonyosodott ártatlansága, rövid tárgyalás után az újvidéki törvényszék udvarán kivégezték.

SZÖGI GÉZA. Volt szegedi nemzetgyűlési képviselő, majd a Szálasi-kormány miniszterelnökségi államtitkára. Semmi komolyabb vádat nem tudtak ellene emelni azonkívül, hogy állást vállalt a Szálasi-kormányban, miértis tízévi kényszermunkára ítélték. Büntetését azonban nem töltötte le, mert 1953-ban a Gyüjtőfogházban meghalt.

SZÖLLŐSY JENŐ. Szálasi Ferenc miniszterelnök állandó helyettese. Kivégezték 1946 március 17-én Budapesten.

SZTALIN. Eredeti neve Josip Visszarinovics Dzsugaszvilli. 1879—1953. Az orosz bolsevizmus rettegett nevű vezetője. Hatalma akkor kezdődött, mikor 1924-ben Lenint is sikerült betegsége címén háziőrizetbe helyeznie. A legkönyörtelenebb eszközökkel fogott hozzá a kommunista állam felépítéséhez. Majd harminc évig tartó uralma a tömegmészárlások végeláthatatlan sorozatából állott.

SZTÓJAY DÖME. Vezérezredes, előbb berlini követ, majd miniszterelnök. Kivégezték Budapesten.

TASNÁDY NAGY ANDRÁS. Magyar politikus és a képviselőház volt elnöke. Meghalt a budapesti Mosonyi-utcai ÁVO-s kórházban.

TELEKI PÁL GRÓF. Magyar politikus és Magyarország kétízbeni miniszterelnöke. Mint földrajztudós világhírű szakember volt, de mint politikusnak nagy szerepe volt abban, hogy kimélyültek a magyar és magyar közötti különbségek. Magyar fajvédelmi alapon állt és reakciós politikájából kiindulva elkeseredett ellensége volt minden jobboldali politikának. A magyar-jugoszláv háború kitörésekor önkezével vetett véget életének.

TEMESVÁRY LÁSZLÓ. Magyar publicista és közgazdasági szakember. A Nemzeti Bank elnöke. Az oroszok elől Nyugatra mentett Nemzeti Bank aranykészletét teljes egészében átadta az amerikaiaknak, Himlerék őt is kiadták és az akkori magyar kormány hálából életfogytiglani kényszermunkára ítélte. Az októberi forradalom óta Ausztriában él.

TILDY ZOLTÁN. Szeghalmi református lelkész, országgyűlési képviselő, majd 1945 február 1 után a harmadik magyar köztársaság elnöke.

TISO. A szlovák köztársaság elnöke. Katolikus prelátus. Benes egyenes kívánságára kötéllel végeztek vele 1946-ban. Őt is Himlerék adták ki.

TITO. Eredeti neve Broz Josip. A kommunista Jugoszlávia államelnöke és marsallja. 1941-ben angol és szovjetorosz segítséggel nyugtalanította partizánjaival a Jugoszláviát megszállva tartó német és magyar kötelékeket. 1945-től 1953-ig jugoszláv miniszterelnök, majd annak államelnöke. 1948-ban 48 órán belül kiutasította a Jugoszláviában tartózkodó orosz ügynököket, miértis kizárták a Kominformból. Tito azóta — igen eredményesen — hol az Amerikai Egyesült Államok, hol szovjetorosz vizeken evez. Nevéhez fűződnek a Délmagyarországon elkövetett vérengzések, amelyeknek során többszázezer német és magyar nemzetiségű polgárt végeztek ki. Férfit, asszonyt, gyermeket egyaránt. De ő nem volt háborús főbűnös.

TOLLAS TIBOR. Fiatal magyar költő, akinek a váci fegyházban írt versei világsikert arattak.

TÓTH LÁSZLÓ. A Nemzeti Ujság c. katolikus napilap volt főszerkesztője. Meghalt a váci fogházban.

TROCKIJ LEÓ. Eredeti neve Leib-Bronstein. Bolsevista politikus. Lenin mellett ő játszotta a legfontosabb szerepet az 1917. évi orosz kommunista forradalomban. 1927-ben Sztalin kizáratta a kommunista pártból, sőt 1929-ben Oroszországból is kiutasították. Egyetlen európai állam sem fogadta be s végül Mexikóban telepedett le, ahol kertésze vasbottal agyonverte. A merénylő valószínűleg a Kremlből kapta Trockij meggyilkolására az utasítást.

VÁC. Valamikor a pálosok kolostora volt az épület, amelyet később börtönné alakítottak át. A Rákosi-éra alatt ez volt az ÁVO-sok politikai börtöne, ahol a legembertelenebb állapotok uralkodtak.

VAJNA GÁBOR. Magyar politikus, a Szálasi-kormány belügyminisztere. Szálasi Ferenccel egy napon végezték ki a budapesti Markó-utcai-törvényszék udvarán.

VAJTA FERENC. Az Új Magyarság belső munkatársa, majd bécsi konzul. Minden erkölcsi gátlás nélküli politikus volt. Jelenleg valahol egy középamerikai államban tanítóskodik.

VARGA BÉLA. Balatonboglári plébános, majd a Kisgazdapárt egyik vezetője. Mivel 1940-ben a zsidótörvény mellett szavazott, így kénytelen volt Rákosi Mátyásék követelésére a kommunistákéhoz hasonló hangot használni az 1946-os koalíció szomorú éveiben. Rákosi Mátyáséknak a külföld előtt szükségük volt egy katolikus papra s ezt Varga Bélában találták meg, aki teljesen kiszolgálta őket. 1948-ban mint a parlament elnöke kiszökött az országból.

VÁRÓ ANDOR. Színházi író és ujságíró. Mivel jobboldali lapoknak is dolgozott őt is mint háborús főbűnöst adták ki Himlerék.

VAS-WEINBERGER ZOLTÁN. A magyar kommunista párt régi tagja. Moszkovita. A szovjet csapatokkal tért vissza Magyarországra. Budapest polgármestere, majd gazdasági csúcsminiszter lett. A KP mérsékelt szárnyához tartozott s az októberi forradalom után Nagy Imrével együtt deportálták.

VOGELFREI. A középkorból maradt német elnevezés azoknak a polgároknak, akiket semmiféle jog nem véd és mindenki kényére-kedvére ki vannak szolgáltatva.

WEHRMACHT. A német birodalmi véderő elnevezése 1933-tól 1945-ig.

WEISS FÜLÖP, CHORIN FERENC, BÁRÓ KORNFELD MÓRIC. A magyarországi zsidó nagytőke három vezére. A Horthy-rendszer alatt a magyar gazdasági élet korlátlan urai voltak.

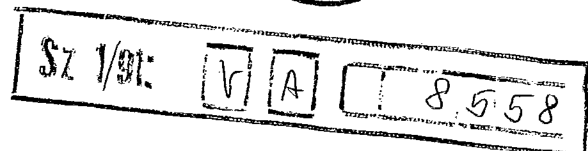
WESENMEYER. Hitler Adolf teljesjogú meghatalmazottja Magyarországon 1944 március 19 után.

WINCKELMANN. Német SS-tábornok, a háború utolsó szakaszában a budapesten állomásozó SS parancsnoka.

P. ZADRAVETZ ISTVÁN. Ferencrendi szerzetes, a Magyar Nemzeti Hadsereg tábori püspöke. Gyujtóhangú beszédei miatt többévi fegyházat kapott.

TARTALOMJEGYZÉK

JATE Egyetemi Könyvtár
SZEGED

Sz 1/91: V A 8.558

Fiala Ferenc
(Kolozsvár 1904. dec. 19.–
Saarbrücken NSZK, 1988. szept. 14.)
Építészmérnök, újságíró

Marschalkó Lajos
(Hajdúböszörmény, 1903. szept. 11.–
München, 1968. máj. 20.)
Újságíró

VÁDLÓ BITÓFÁK

Az 1946-os úgynevezett magyar „háborús bűnösökről", a magyar jobboldal politikai, szellemi elitjét bitófára juttató népbírósági üzelmekről számos könyv jelent meg, amikből a tárgyilagos igazságkeresés vagy a mártíroknak kijáró köteles kegyelet helyett, a hazugság és a győzelem mámorában tobzódó púposok, erkölcsi és szellemi degeneráltak hatezeréves gyűlölete szól hozzánk.

Ugyanakkor, ma a nemzet vezetésére hivatott értelmiség nagytöbbsége, (sajnos még a magát jobboldalinak mondók nagy része is) a magyar hagyományos, tiszta erkölcsi felfogástól idegen, az egyén és a nemzethalált magában hordó immoralitást és hazugságtömeget magáévá téve gyalázza és megveti (önös érdekből vagy bűnös tudatlanságból) saját nemzete hős fiait, kik a hazáért rajongó hazaszeretetükben életüket áldozták.

Mára a szalonképesség előfeltételévé vált nyilasozni, gyalázni, rugdosni Szálasi Ferencet a többi mártírral egyetembe, akiktől a mindenkinek kijáró tisztességes sírt is megtagadják.

Ez a politikai és erkölcsi lealjasodás legalsó foka.

Hogy a felnövekvő, új magyar nemzedék ne lépjen ebbe az erkölcsi mocsárba és, hogy feltudja ismerni a nemzet „igazi sírásóit" adjuk közre a nemzeti emigráció két halhatatlanjának, Fiala Ferencnek és Marschalkó Lajosnak, az ártatlanul gyalázott magyar mártíroknak igazságot szolgáltató megrázó művét.

A tények ismerete után az a magyar olvasó vessen követ rájuk, aki a mindenkit egyenlőn megítélő legfelsőbb bíró előtt tiszta lelkiismerettel mondaná, hogy én Szálasi Ferencnél erkölcsileg tisztább, önzetlenebb és nagyobb áldozatot hoztam. De ne feledje; a mártírok kritériuma nem valamely politikai felfogás, hanem a rajongó hazaszeretet, amely a hazáért minden áldozatra, még a saját élete feláldozására is kész.

És mindazok, akikben a nemzet tragédiája és lesújtó jelene már megölt minden jövőbe vetett hitet, soha ne feledjék:

„Nagypéntek nélkül nincs Feltámadás!"

A KIADÓ

FIALA – MA... ...ÓFÁK

FIALA – MARSCHALKÓ

VÁDLÓ BITÓFÁK

GEDE TESTVÉREK